

**Programmabegroting 2013
Meerjarenperspectief 2014 - 2016**

Inhoudsopgave

	Pag.
1 Inleiding	3
2 De financiële situatie	5
2a De uitgangshouding vanuit de Perspectiefnota 2013	5
2b Veranderingen ten opzichte van de Perspectiefnota 2013	6
2c De reservepositie	9
3 Baten en lasten programmabegroting 2013 en meerjarenperspectief	10
4 Begroting 2013 per programma	11
1 Dienstverlening en Bestuur	12
2 Samenleving	29
3 Ruimte	46
4 Overzicht algemene dekkingsmiddelen	64
<i>Paragrafen:</i>	
1 Lokale heffingen	66
2 Onderhoud kapitaalgoederen	70
3 Financiering	76
4 Bedrijfsvoering	84
5 Verbonden partijen	89
6 Grondbeleid	92
7 Weerstandsvermogen	102
Bijlagen:	
Bijlage 1 Staat van investeringen	105
Bijlage 2 Staat van reserves en voorzieningen	107
Bijlage 3 Stand van zaken uitvoeringsagenda 2 ^e fase bezuinigingen	109
Bijlage 4 Formats van verbonden partijen	112
Bijlage 5 Overzicht structurele en incidentele baten en lasten	145
Bijlage 6 Bepaling EMU-saldo	146
Bijlage 7 Herijking productenordening	147

Hoofdstuk 1. Inleiding

“We doen een stap in de toekomst en zien de gemeente Alblasserdam in het jaar 2015 voor ons. Wij zien een gemeenschap met initiatieven van ondernemers, van inwoners en van verenigingen, die samen met een actieve lokale overheid zorgen voor ontwikkeling en samenhang in de gemeente. Wij zien daarbij zes thema's die belangrijk zijn voor Alblasserdam de komende jaren: ‘meedoen’, toeristische aantrekkingskracht, passende ruimtelijke structuurvisie, dienstverlening digitaal en dichtbij, duurzaamheid en solide financiën. Wij richten ons hierbij op Alblasserdamse buurten, Alblasserdam als geheel, en de regio. Een herkenbare, betrouwbare en verbindende bestuursstijl en de doorontwikkeling van de professionaliteit van de ambtelijke organisatie zijn voor ons belangrijke voorwaarden voor het behalen van resultaten van de koers 2015.”

Citaat collegeprogramma 2010-2014: Alblasserdam sterk door Verbinding

Voor u ligt een structureel sluitende begroting inclusief meerjarenraming: de meerjarenbegroting 2013-2016¹.

De begroting 2013 toont meerjarig een rustig financieel beeld in een tijd van veel verandering. Het lukt ons enerzijds om de afgesproken bezuinigingen en vernieuwingen te realiseren en anderzijds om ruimte te reserveren voor nieuwe structurele bezuinigingen die uit de kabinetsformatie kunnen volgen. Op dit moment is nog niet duidelijk welke en hoe groot deze nieuwe bezuinigingen zijn. De financiële positie van Alblasserdam is steeds gezonder en stabiel. Het is gelukt om de sociale infrastructuur in de bezuinigingen te ontzien. De OZB wordt alleen met de inflatiecorrectie (2%) verhoogd. Ook zijn in deze begroting de kaders uit de perspectiefnota 2013 doorvertaald, waaronder het kader rond de precario op kabels en leidingen (zie verder de paragraaf lokale heffingen).

Visie

Centrale visie in deze begroting is dat er de komende jaren wordt gekoerst op het versterken van interactief bestuur en het breder benutten van het zelforganiserend vermogen van de samenleving. Het gaat om een balans waarbij de overheid een vangnet biedt aan de kwetsbaren en verder ruimte, richting en vertrouwen geeft aan de samenleving. Via een interactieve bestuursstijl worden de werelden van gemeente en gemeenschap verbonden. Het bestuur is zich bewust van de waarde van maatschappelijk en privaat initiatief, stimuleert en faciliteert dit en heeft daarbij oog voor partnerschap. Begrippen als ‘kanteling’ en ‘zelforganiserend vermogen’ verwijzen hiernaar. Het gemeentebestuur wil besturen, mét de samenleving, in plaats van óver de samenleving.

Inhoudelijke opgaven

Zoals opgenomen in ons coalitieakkoord: ‘Alblasserdam, sterk door verbinding’, zijn solidariteit, verbinden en vertrouwen expliciet vertaald in gemeentelijk beleid gericht op leefbaarheid en duurzaamheid. In het collegeprogramma wordt in zes hoofddossiers (meedoen, vrijetijdseconomie, structuurvisie, dienstverlening, duurzaamheid en solide financiële basis) de koers voor de komende jaren geschetst. De gemeente zet vooral bij deze hoofddossiers nadrukkelijk in op een interactieve bestuursstijl. Verder zijn er in 2013 de volgende belangrijke beleidsrealisaties gepland:

1. Het ontwikkelen van Structuurvisie: De gemeente Alblasserdam wil de samenleving, in lijn met de nieuwe bestuursstijl, nauw betrekken bij de totstandkoming van de structuurvisie; de structuurvisie gaat heel Alblasserdam aan, het gaat om de (ruimtelijke) toekomst (jaar 2040) van het dorp.

¹ De provincie hanteert, gelet op de onzekere financiële situatie, het volgende uitgangspunt voor repressief toezicht: de begroting 2012 dient in evenwicht te zijn of als dat niet het geval is, dan dient de meerjarenraming aannemelijk te maken dat dit evenwicht uiterlijk in 2015 dan wel in een eerder jaar tot stand zal worden gebracht.

2. Uitvoeren duurzaamheidsactieplan: In 2013 zal verder uitvoering worden gegeven aan het duurzaamheidsactieplan. Met name oplaadpunten voor elektrische auto's, LED verlichting en windmolens spelen hierbij een belangrijke rol.
3. Realiseren zwembad: Op basis van de eind 2011 gemaakte keuze voor het zwembadconcept "2521 Gewoon Zwemmen" wordt halverwege 2013 gestart met de bouw. Doel is om het nieuwe zwembad medio 2014 op te leveren en het te exploiteren door middel van een in 2013 op te richten sportbeheerstichting.
4. Bouw project Brede school Mesdaglaan: Nadat de bestemmingsplanprocedure is afgerond, kan in 2013 worden gestart met de bouw van de Brede School Mesdaglaan. De bouw duurt ongeveer één jaar. Gedurende het gehele proces wordt de werkgroep Schoolzicht betrokken en andere belanghebbenden geïnformeerd.
5. Uitvoeren aanvullende verkeersmaatregelen Dijklint: De gemeente Alblasterdam werkt met Nieuw-Lekkerland en de provincie Zuid-Holland samen aan het verbeteren van de verkeersveiligheid en de leefbaarheid van het Dijklint. Hieronder vallen onder meer het opstellen en uitvoeren van een inrichtingsplan voor het Dijklint en het uitvoeren van geselecteerde oplossingsrichtingen en maatregelen. Het inrichtingsplan staat gepland voor het voorjaar van 2013.
6. Samenwerken in de regio: Binnen de Drechtsteden wordt steeds nagedacht langs welke lijnen er kan worden samengewerkt. Vanuit de inhoudelijke kansen die er zijn is er in 2012 samengewerkt in een proeftuin beleid en een proeftuin uitvoering publieksdienstverlening. Met behulp van die proeftuinen is het denken over 'een netwerkorganisatie' gecombineerd met het doen. De proeftuinen zijn daadwerkelijk aan de slag gegaan als 'een netwerkorganisatie' om zo de kansen die er zijn te realiseren. Aan het einde van 2012 worden de proeftuinen geëvalueerd. Op basis van de ervaringen met de proeftuin kan besloten worden of die manier van werken structureel wordt. Ook in onze organisatieontwikkeling heeft verbinden met en versterken van netwerken een belangrijk plaats.
7. Nieuwe bestuursstijl: Na belangrijke projecten als de bestuurlijke toekomst en de tweede fase bezuinigingen zal in 2013 op interactieve wijze verder worden gewerkt aan de structuurvisie, organisatieontwikkeling, duurzaamheid en de pilot Kinderdijk. In de pilot Kinderdijk wordt geëxperimenteerd met een aanpak om de zelfredzaamheid en participatie te versterken evenals het zelforganiserend vermogen van de wijk (bewoners). Daarnaast gaan we door met de inbedding van de nieuwe bestuursstijl in de organisatie en de dagelijkse werkzaamheden.

Uitvoeringsagenda

De lopende uitvoeringsagenda wordt in 2013 onverminderd voortgezet. Het gaat hierbij om voorstellen als de samenwerking van de afdeling Buitenruimte met Drechtwerk en de verzelfstandiging van het leerwerkbedrijf MFC Maasplein. Door deze voorstellen wordt er ook op de ambtelijke organisatie bezuinigd. Andere bezuinigingsvoorstellen zijn het genereren van hogere reclame-inkomsten en andere manieren van afval inzamelen.

Opbouw begroting 2013-2016

Na de algemene beschouwing over het financieel beeld treft u de 3 programma's (Dienstverlening en bestuur, Samenleving, en Ruimte), een overzicht algemene dekkingsmiddelen en de verplichte paragrafen aan. Vervolgens worden in de bij de begroting behorende paragrafen toelichtingen verstrekt over gehanteerde uitgangspunten en hoe daarmee in de begroting is omgegaan. Tenslotte zijn er bijlagen waarin specificaties zijn opgenomen van verschillende onderdelen in onze begroting.

Tot slot

Dit jaar is het laatste volledige jaar om de realisatie van het collegeprogramma af te ronden en vormt de opmaat voor de nieuwe periode.

Hoofdstuk 2. Financiële situatie

2a. De uitgangspositie vanuit de Perspectiefnota 2013

De laatste jaren stonden vooral in het teken van onze budgettaire positie en de gevolgen van de kredietcrisis. Bij de opstelling van de Perspectiefnota was er als gevolg van het kabinetsval is geen einde gekomen aan deze onzekerheid. Er lag weliswaar een Lenteakkoord, maar de VNG waarschuwde de gemeenten voor wat betreft de interpretatie hiervan.

De VNG gaf het volgende aan op hun site: *“Er ligt weliswaar een akkoord, maar hoe en in welke mate dit doorwerkt in het gemeentefonds en op andere voor gemeenten belangrijke dossiers is niet duidelijk. Er zal per voorstel moeten worden bekeken of dit gevolgen heeft voor gemeenten en in welke mate. Pas dan wordt duidelijk wat dit betekent voor de uitkering uit het gemeentefonds gelet op de ‘trap op, trap af’ systematiek. Daarnaast bevat het akkoord nog een aantal onduidelijkheden waarvan we niet weten hoe deze zullen worden uitgewerkt en wat de impact hiervan is op het gemeentefonds en ook op de decentralisaties. “*

Om toch een indicatie te geven van de mogelijke effecten is destijds bij de perspectiefnota het Lenteakkoord van het rijk uitgewerkt. Er werd rekening gehouden met € 500.000 bezuiniging. Om recht te doen aan de hierboven genoemde onzekerheid is in de Perspectiefnota een bandbreedte gehanteerd. Deze bandbreedte varieerde van € 200.000 plus tot € 200.000 min. Inclusief lenteakkoord kon er voor de jaarschijven 2013 en 2014 (€ -19.519 en € -9.112) een nagenoeg sluitend financieel perspectief gepresenteerd worden. Budgettair gezien was met name in 2015 en 2016 (-€ 530.641 en -€ 348.355) een opgave om op te lossen.

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de veranderingen ten opzichte van de perspectiefnota 2013. Aansluitend wordt kort ingegaan op de reservepositie inclusief de verloop van de innovatiereserve.

2b Veranderingen ten opzichte van de Perspectiefnota 2013

Sinds 1 juli 2012 is er een aantal ontwikkelingen te melden die effect hebben op het financieel perspectief. Deze zijn opgenomen in de onderstaande tabel onder de grijze regel actualisatie. De reeds ingezette lijn ten aanzien van bezuinigingen wordt gerealiseerd. In de paragraaf volgt een toelichting op de ontwikkelingen.

- = nadelig	2013		2014		2015		2016	
	inc	struc	inc	struc	inc	struc	inc	struc
Totale financiële opgave	-157.745	138.226	-196.698	187.586	-55.533	-475.108	0	-348.355
Nog op te lossen Saldo PPN 2013		-19.519		-9.112		-530.641		-348.355
Vertrekpunt PPN 2013	-157.745	138.226	-196.698	187.586	-55.533	-475.108	0	-348.355
Actualisering staat van activa ea	5.200		6.600		7.000		9.700	
Autonome ontwikkelingen								
<i>Junirculaire</i>		155.229		281.993		819.911		579.524
<i>taakmutaties</i>		-35.000		-31.000		-31.000		-31.000
<i>Algemene rentekosten</i>		30.000		30.000		30.000		30.000
Personele lasten (normering)	-200.000		-200.000		-200.000		-200.000	
Frictiekosten regionalisering brandweer	-50.000		-50.000		-50.000		-50.000	
Begrotingen gr'en	148.000		168.000		188.000		188.000	
Jumelage Ablasserdam - Sered		8.500		8.500		8.500		8.500
Vrijmaken horeca ruimte Blokweer	-39.000		-10.000					
Structurele doorwerking 2e Burap		68.500		68.500		68.500		68.500
Huisvestingskosten agv verzelfstandiging onderwijs			-10.000		-10.000		-10.000	
Gladheidsbestrijding		28.550		28.550		28.550		28.550
Vrijval stelpost WWnV (incl. lagere bijdrage Drechtwerk)		283.000		251.000		274.000		266.000
Uitvoeringsprogramma Subsidies	-13.557		-13.557		-13.557		-13.557	
Prijscompensatie 2012	13.557		13.557		13.557		13.557	
Bouwleges	-50.000		-50.000		-50.000		-50.000	
Subsidies (vergoeding soc.lasten welzijn)	-23.000		-23.000		-23.000		-23.000	
Nieuw beleid								
Cultuureducatie	-11.000		-11.000		-11.000		-11.000	
Organisatieontwikkeling	-45.000							
RAS	-10.000		-12.500		-15.000		-15.000	
Vervanging sporttoestellen		-830		-9.033		-9.365		-9.697
Resultaat	-191.545	435.175	-200.098	627.596	-48.533	542.988	9.700	421.022
	243.630		427.498		494.455		430.722	
Kabinetsbeleid		-200.000		-400.000		-400.000		-400.000
Geprognostiseerd resultaat	-191.545	235.175	-200.098	227.596	-48.533	142.988	9.700	21.022
	43.630		27.498		94.455		30.722	

Autonome ontwikkelingen

Algemene uitkering

Dit betreft een netto-raming waarin niet alleen de effecten van de junirculaire in verweven zitten, maar ook negatieve taakmutaties zijn afgeboekt. De algemene uitkering kan de raming neemt hoofdzakelijk toe:

- omdat enerzijds het verwachte negatieve effect van het lenteakkoord (bij de PPN 2013 werd er rekening gehouden met € 500.000 bezuiniging) lager uitpakt,
- anderzijds wordt er nu binnen de algemene uitkering een extra compensatie voor de bijstandsuitkeringen (de verlaging van het normbedrag wordt gecompenseerd via de algemene uitkering).

Taakmutaties

Aan de algemene uitkering worden ook taakmutaties door het rijk toegevoegd. Het gaat hier om extra middelen die worden toegevoegd aan het gemeentefonds, waarvoor extra activiteiten kunnen worden uitgevoerd of betreffen efficiencykortingen. De gemeente heeft de keuze om de taakmutaties uit te voeren. De taakmutaties worden gereserveerd in afwachting op een beleidsvoorstel (dit geldt zowel voor binnen

de gemeente als voor gemeenschappelijke regelingen). Dit is uitgebleven, derhalve worden deze taakmutaties nu meegenomen in het financieel perspectief.

De taakmutaties betreffen:

Korting op normering gemeentelijk armoedebeleid (dec.circ.2010 par.4.2)	€ 33.642	€ 31.845	€ 31.845	€ 31.845	€ 31.845
Korting op sel. en gerichte schuldhulpverlening (dec.circ.2010 par.4.2)	€ 19.267	€ 18.385	€ 18.385	€ 18.385	€ 18.385
Programmatisch handhaven	€ 16.344	€ 16.344	€ 16.344	€ 16.344	€ 16.344
Verhoging sal.best.ambtsdragers	-€ 22.438	-€ 22.438	-€ 22.438	-€ 22.438	-€ 22.438
Dijkstal II (aanvulling)	-€ 12.218	-€ 12.218	-€ 12.218	-€ 12.218	-€ 12.218
Totaal	€34.597	€31.918	€31.918	€31.918	€31.918

Algemene rentekosten

Dit is het gevolg van een herijking van de totale financieringspositie.

Personele lasten (normering)

Autonome ontwikkelingen in de personeelskosten, met name stijgingen in de afdrachten van de pensioenpremies en sociale lasten geven een stijging te zien van deze kosten tot een bedrag van € 200.000.

Begrotingen GR-en (inclusief inzet stelpost GR-en)

De begrotingen van de GR-en zijn naast onze ramingen gelegd. De belangrijkste afwijkingen zijn:

- ten opzichte van onze begroting is met name de SDD begroting € 167.000 lager. Met name op het onderdeel bijstandsuitkeringen is er sprake van een voordeel. De bijstandsuitkeringen worden via een specifieke doeluitkering gefinancierd. Bij de 2^e Burap 2010 is gemeld dat voor het inkomensdeel de rijksvergoeding ontoereikend is. Vervolgens is het besluit genomen om structureel extra te ramen. Op dit moment is de wijze van bekostiging aangepast en is het niet noodzakelijk om een "eigen bijdrage" te ramen, de rijksbijdrage is toereikend voor de geraamde lasten. Voor het SCD kan tevens ook een lagere bijdrage geraamd worden. Dit wordt met name veroorzaakt door de afname basispakket en OCD.
- Restant betreffen overige kleine verschillen .

Jumelage

Eind september wordt er een raadsvoorstel aan u voorgelegd om de samenwerking met Sered niet opnieuw te formaliseren en het structurele jaarbudget van de jumelage € 8.500 met ingang van 2013 te laten vervallen.

Vrijmaken horecaruimte

De kosten van circa € 49.000,- betreffen alle kosten die verband houden met de beëindiging van de huurovereenkomst en het vrijmaken van de horecaruimte in sportcentrum Blokweer ten behoeve van de bouw van het nieuwe zwembad en de overdracht van de horeca-exploitatie aan de in medio 2013 op te richten beheerstichting Sport.

Structurele doorwerking 2^e Burap

Dit betreffen de volgende:

- Minder opbrengsten weekmarkt
- Prijsindexatie 2012

Huisvestingskosten als gevolg van verzelfstandiging onderwijs

Bij de verzelfstandiging openbaar onderwijs is ervan uit gegaan dat het openbaar onderwijs de huisvesting voor haar rekening neemt. Op basis van de huidige wetgeving is nu gebleken dat dit niet mogelijk is, schoolbesturen mogen geen huisvestingskosten voor hun rekening nemen.

Gladheidsbestrijding

Door het in eigen beheer nemen van de werkzaamheden aan gladheidsbestrijding kan de dienstverlening met HVC worden beëindigd. Dit levert een besparing op van € 28.550.

Vrijval stelpost Wet Werken naar Vermogen (WWnV)

Nu een nieuwe kabinetsformatie in aantocht is, kiezen we er voor een nieuwe reservering te treffen voor aankomende bezuinigingen. De stelpost valt hiermee vrij.

Ontwikkeling sociale lasten welzijn

Voor wat betreft de sociale lasten welzijn bedraagt de stijging nu in 2012 0,75% en is de inschatting 1% stijging in 2013 (de afgelopen jaren vertoonde een gemiddelde stijging van 0,75% en 1%). Indien er uitgaan wordt dat de subsidie - instellingen voor 70% loongevoelig zijn resulteert dit in een percentage van 1,2%.

Claims

Cultuureducatie

Vanaf 1 januari 2013 is de nieuwe rijksregeling Cultuureducatie met Kwaliteit van kracht. Deze regeling vervangt het huidige programma Cultuurparticipatie en wordt uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van OCW door het fonds Cultuurparticipatie. De nieuwe regeling geldt voor vier jaar en is gericht op binnenschoolse cultuureducatie met een doorlopende leerlijn in het primair onderwijs. Alblasserdam zet zich, met de andere Drechtsteden gemeenten, in om op basis van cofinanciering deel te nemen aan deze regeling.

Organisatieontwikkeling

Dit betreft het ophogen van het opleidingsbudget. Het verhogen van het opleidingsbudget past bij de ontwikkeling van de organisatie naar een flexibele netwerkorganisatie, die (structureel) andere vaardigheden vraagt en hogere eisen stelt aan medewerkers. Het sluit ook aan bij de in de CAO gemaakte afspraken over investering in opleidingen en mobiliteit van medewerkers.

RAS

De provinciale subsidie RAS wordt afgebouwd als gevolg van bezuinigingen. Provincie stelt dat gemeenten deze afbouw moeten compenseren. Hiertoe zal in Drechtsteden verband worden besloten. De subsidie van de provincie aan de Drechtsteden bedraagt in 2012 in totaal ruim € 833.000. Hiervan ontvangt Alblasserdam € 50.000 in de vorm van diensten (maatschappelijk werk etc). Provincie is voornemens te bezuinigen op deze subsidie. Provincie handhaaft alleen op voorwaarde dat gemeenten de bezuiniging opvangen.

Vervanging toestellen

Bij de periodieke onderhoudsinspectie is geconstateerd dat de wandrekken (twee multirammen en twee viervlaks klimramen) en twee klimtouwinstallaties uit het oogpunt van bruikbaarheid en veiligheid aan vervanging toe zijn.

Kabinetsbeleid

Daarnaast is er een post ad. € 200.000 (oplopend naar € 400.000 vanaf 2014) opgenomen om de toekomstige rijksbezuinigingen op te vangen. Dit bedrag staat gelijk aan bezuiniging van 3 miljard rijksbegroting, uitgaande van de vuistregel dat 7% van de rijksbezuiniging neerslaat op het gemeentefonds. Bij het opstellen van de Perspectiefnota 2014 zal er wellicht meer bekend zijn over de uiteindelijke bezuinigingsopgave.

2c. De reservepositie

In de primaire begroting 2013, is met in achtname van de nota reserve en voorzieningen, rekening gehouden met de volgende reserves en voorzieningen ultimo 2013.

Staat van reserves en voorzieningen 2013							
Omschrijving	Stand	MUTATIES 2013				Stand	
		VERMEERDERINGEN		VERMINDERINGEN			
		Interne	Externe	Interne	Externe		
	1-1-2013	Rente	Overig			31-12-2013	
Algemene reserves	3.437.804	0	0	0	0	3.437.804	
reserves grondexploitatie	2.394.765	0	141.200	0	0	2.535.965	
egalisereserves	818.539	0	0	0	0	818.539	
reserves ter dekking kapitaal lasten	5.313.876	146.900	35.000	0	872.800	4.622.976	
Bestemmingsreserves	1.144.607	0	250.000	0	67.000	1.327.607	
Totaal reserves	13.109.590	146.900	426.200	0	939.800	12.742.890	
Voorzieningen ter dekking risico's / verliezen	4.130.063	0	0	0	3.500	4.126.563	
Voorzieningen obv beheer plannen	3.700.418	0	1.728.700	0	1.126.600	4.302.518	
Voorzieningen onderwijs	90.000	0	0	0	45.000	45.000	
Totaal voorzieningen	7.920.481	0	1.728.700	0	1.175.100	8.474.081	
Generaal Totaal	21.030.071	146.900	2.154.900	0	2.114.900	21.216.971	

Innovatiereserve

Bij de begroting 2011 is een innovatiereserve ingevoerd om projecten die op termijn winstgevend zijn voor te financieren, maar waar vooraf wel een investering benodigd is. Hiervoor zijn er bij de begroting 2011 spelregels afgesproken. Bij de PPN zijn de volgende twee extra toevoegingen:

1. Indien in enig jaar saldo overblijft, vindt er door het college een nieuwe integrale afweging plaats over de inzet van de overgebleven middelen.
2. Na 2014 wordt de innovatiereserve afgesloten en wordt over de uitputting bestuurlijk (naast de tussentijdse) verantwoording afgelegd.

	2013		2014		2015		2016	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Restant van vorig jaar		162.324		232.324		219.324		
Storting besluitvorming 2010								
Strategische visievorming								
Professionalisering ambtelijke org.	45.000		45.000					
Vastgoed	70.000	185.000		32.000		32.000		
Sportaccommodaties								
ZBB								
Procesbeg. Bezuinigingen								
Totaal	115.000	347.324	45.000	264.324	0	251.324		

In bovenstaande tabel ziet u het verloop van de innovatiereserve. Bij de begroting 2011 is een bedrag van € 250.000 beschikbaar gesteld. De doelstelling van deze reserve is het voorfinancieren van projecten die op termijn winstgevend zijn, maar waar vooraf wel een investering benodigd is. Hiervoor is een bedrag van € 250.000 vanuit de algemene reserve beschikbaar gesteld. Daarnaast worden de opbrengsten die gegenereerd worden vanuit het plan van aanpak vastgoed toegevoegd aan deze reserve.

Risico's rondom de innovatievoorstellen worden gezien als projectrisico's en worden daarom niet meegenomen in de risicoparagraaf. Deze risico's moeten zoveel mogelijk binnen de innovatievoorstellen worden opgevangen.

Hoofdstuk 3. Baten en lasten Programmabegroting 2013

De Programmabegroting 2013 en het meerjarenperspectief zien er als volgt uit:

Programma's		Rekening 2011	2013	2014	2015	2016
Dienstverlening en bestuur	Lasten	€ 5.379.093	€ 5.523.400	€ 5.437.300	€ 5.408.400	€ 5.378.600
	Baten	€ 813.545	€ 754.600	€ 754.600	€ 754.600	€ 754.600
Saldo voor bestemming	Saldo	€4.565.547	€4.768.800	€4.682.700	€4.653.800	€4.624.000
-Storting in de reserves	Lasten	€ 35.187	€ 13.643	€ 12.626	€ 11.611	€ 10.645
-Onttrekking aan de reserves	Baten	€ 71.234	€ 67.100	€ 65.000	€ 65.000	€ 65.000
Mutaties met de reserves	Saldo	-€36.047	-€53.457	-€52.374	-€53.389	-€54.355
Saldo na bestemming	Saldo	€4.529.500	€4.715.343	€4.630.326	€4.600.411	€4.569.645
Ruimte	Lasten	€ 11.973.990	€ 30.079.400	€ 22.707.600	€ 13.567.800	€ 11.729.800
	Baten	€ 7.272.537	€ 23.536.700	€ 15.907.700	€ 6.902.500	€ 5.092.600
Saldo voor bestemming	Saldo	€4.701.453	€6.542.700	€6.799.900	€6.665.300	€6.637.200
-Storting in de reserves	Lasten	€ 969.701	€ 164.111	€ 18.181	€ 15.405	€ 12.427
-Onttrekking aan de reserves	Baten	€ 319.512	€ 190.300	€ 124.400	€ 121.100	€ 117.700
Mutaties met de reserves	Saldo	€650.189	-€26.189	-€106.219	-€105.695	-€105.273
Saldo na bestemming	Saldo	€5.351.642	€6.516.511	€6.693.681	€6.559.605	€6.531.927
Samenleving	Lasten	€ 19.321.956	€ 16.562.109	€ 16.402.109	€ 16.540.209	€ 16.521.009
	Baten	€ 8.268.842	€ 6.064.200	€ 6.061.500	€ 6.059.300	€ 6.057.300
Saldo voor bestemming	Saldo	€11.053.114	€10.497.909	€10.340.609	€10.480.909	€10.463.709
-Storting in de reserves	Lasten	€ 576.566	€ 440.946	€ 485.894	€ 484.084	€ 488.028
-Onttrekking aan de reserves	Baten	€ 696.932	€ 637.400	€ 591.700	€ 555.300	€ 519.200
Mutaties met de reserves	Saldo	-€120.366	-€196.454	-€105.806	-€71.216	-€31.172
Saldo na bestemming	Saldo	€10.932.748	€10.301.455	€10.234.803	€10.409.693	€10.432.537
Algemene dekkingsmiddelen	Lasten	€ 2.289.182	-€ 199.700	-€ 300.900	-€ 688.800	-€ 413.800
	Baten	€ 22.781.437	€ 21.288.609	€ 21.212.909	€ 20.836.009	€ 21.075.409
Saldo voor bestemming	Saldo	-€20.492.254	-€21.488.309	-€21.513.809	-€21.524.809	-€21.489.209
-Storting in de reserves	Lasten	€ 363.956	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
-Onttrekking aan de reserves	Baten	€ 685.593	€ 45.000	€ 45.000	€ 45.000	€ 45.000
Mutaties met de reserves	Saldo	-€321.637	-€45.000	-€45.000	-€45.000	-€45.000
Saldo na bestemming	Saldo	-€20.813.891	-€21.533.309	-€21.558.809	-€21.569.809	-€21.534.209

4. Begroting 2013 per programma

Programma 1 Dienstverlening en Bestuur

1. ALGEMENE PROGRAMMAGEGEVENS

a. Algemene doelstelling

Het programma Dienstverlening en Bestuur gaat over de verbetering van dienstverlening van de gemeente Alblasterdam aan burgers, bedrijven en maatschappelijke partners. Daarnaast wil dit programma bijdragen aan de verhoging van de integrale veiligheid en de invulling van de wettelijke taken op het gebied van brandweer, rampenbestrijding en bestuurlijke handhaving. Tenslotte gaat dit programma over het bestuur, zowel lokaal als regionaal.

Op 16 april 2010 sloten PvdA, SGP en CDA een coalitieakkoord: 'Alblasterdam, sterk door verbinding'. Drie kernwaarden staan hierin centraal: solidariteit en leefbaarheid, verbinden en vertrouwen, en duurzaamheid. Deze kernwaarden komen terug in een actieve, (ver)bindende en communicatieve bestuursstijl. Het bestuur wil de relatie tussen de gemeente en de inwoners versterken door vertrouwen uit te stralen, dicht bij de burgers te staan, open te communiceren, in gesprek te zijn over wat burgers vragen en willen, en hun opvattingen te betrekken in de afwegingen.

In zes hoofddossiers (meedoen, vrijetijdseconomie, structuurvisie, dienstverlening, duurzaamheid en solide financiële basis) wordt de koers voor de komende jaren geschetst. De gemeente zet juist bij deze hoofddossiers nadrukkelijk in op een interactieve bestuursstijl. Het bestuur is zich bewust van de waarde van maatschappelijk en privaats initiatief, stimuleert en faciliteert dit en heeft daarbij oog voor partnerschap. Begrippen als 'kanteling' en 'zelforganiserend vermogen' verwijzen hiernaar. Het gemeentebestuur wil besturen, mét de samenleving, in plaats van óver de samenleving.

Het Alblasterdamse bestuur is overtuigd dat ieder vraagstuk op de best passende schaal kan worden opgelost en dat daarbij steeds bewust gekozen dient te worden voor de juiste mix van efficiency, kwaliteit, nabijheid en lokale kennis met behoud van de bestuurlijke regie op de lokale beleidsbepaling. Dit betekent dat het bestuur een proactieve, zelfbewuste en een op wederzijds vertrouwen gestoelde samenwerking nastreeft dat zich kan strekken van buurnabij (pilot Kinderdijk) tot regionale samenwerking op bijvoorbeeld het niveau van Zuid-Holland Zuid, binnen de Drechtsteden en met de andere naaste buurgemeenten in de Alblasterwaard.

b. Overzicht van thema's en producten van het programma

Thema	Product
Bestuur	- Raad en raadsondersteuning - College en bestuurlijke ondersteuning
Dienstverlening	- Verkiezingen - Burgerzaken - Begraven en lijkbezorging
Veiligheid	- Brandweer - Rampenbestrijding en –plan - Integrale Veiligheid

c. Commissie

Het primaat van het programma ligt bij de commissie Bestuur.

d. Portefeuillehouders

Burgemeester A.B. Blase

- Openbare orde en veiligheid (inclusief brandweezorg en rampenbestrijding);
- Bestuurskracht, communicatie, representatie;
- Evenementen;
- Publiekzaken / dienstverlening.

Wethouder S.J. Veerman

- Regionale samenwerking;
- Jumelage.

2. BESTUURLIJKE INBEDDING

Thema Bestuur

Overzicht wettelijke kaders (incl. verordeningen):

- Alblasserdam, sterk door verbinding; Coalitieakkoord 2010-2014
- Alblasserdam, sterk door verbinding; Collegeprogramma 2010-2014
- Regionaal Meerjarenprogramma Drechtsteden 2011-2014
- Gemeenschappelijke regeling Drechtsteden
- Gemeenschappelijke regeling Regio Zuid-Holland-Zuid

Overzicht beleidnota's, plannen:

- Alblasserdam, brug naar de Alblasserwaard in de netwerkstad Drechtsteden (2007)
- Alblasserdam, brug naar de Alblasserwaard in de netwerkstad Drechtsteden en wat dit betekent voor de taken waarop de raad zelfstandig wil sturen (2008)
- Eindnotitie bestuurlijke toekomst van Alblasserdam (2011)
- Notitie nieuwe bestuurstijl: Verbinden en vertrouwen (2012)

Thema Dienstverlening

Overzicht wettelijke kaders (incl. verordeningen):

- Programma E-overheid
- Nationaal Uitvoeringsprogramma (NUP)
- Wet op dwangsommen
- Wet Lex Silencio Positiva
- Wet GBA / GBA verordening

Overzicht beleidnota's, plannen:

- Visie op dienstverlening 2008-2010
- Regionale visie op dienstverlening 2010
- Regionaal Proeftuinplan (programmaplan) dienstverlening 2011
- Realisatieplan dienstverlening 2012

Thema veiligheid

Overzicht wettelijke kaders (incl. verordeningen):

- Wet op de Veiligheidsregio's (2010)
- Algemene Plaatselijke Verordening (APV, jaarlijks actualiseren)
- Wet rampen en zware ongevallen (Wrzo)
- Wet maatschappelijke ondersteuning (ex gedetineerden)
- Havenbeveiligingswet
- Drank- en horecawet

- Wet regulering prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche
- Wet bestrijding voetbalvandalisme en overlast
- Wet geluidshinder
- Politiewet

Overzicht flankerende beleidnota's, plannen:

- Organisatieplan samenwerking Brandweer Drechtsteden Noord (2009-2012)
- Dekkingsplan Brandweer Zuid-Holland Zuid (2012)
- Nota integrale veiligheid (2012-2016)
- Integraal uitvoeringsplan Veiligheid (jaarlijks)
- Regionaal Crisisplan ZHZ (2012)
- Handboek bevolkingszorg en draaiboeken publieke zorg, ondersteuning, omgevingzorg, informatie, crisiscommunicatie (2012)
- Regionaal Risicoprofiel ZHZ (2011, update 2012)
- Havenbeveiligingsplan 2007
- Nota Integrale Handhaving (2011)
- Evenementenbeleid (2011)

3. ONTWIKKELINGEN, RAAKVLAKKEN EN SAMENHANG

Thema Bestuur

Het bestuur van de gemeente Alblasserdam heeft als visie het versterken van het interactief bestuur en het breder benutten van het zelforganiserend vermogen van en de kennis van de samenleving. Het gaat om een balans waarbij de overheid een vangnet biedt aan de kwetsbaren en verder ruimte, richting en vertrouwen geeft aan de samenleving. Via een interactieve bestuursstijl worden de werelden van gemeente en gemeenschap verbonden.

Deze interactieve bestuursstijl staat voor een transparant, betrokken, herkenbaar en verbindend bestuur. Het bestuur staat in de samenleving en zoekt actief de samenspraak met betrokken inwoners, bedrijven, instellingen en verenigingen. Het college wil al lerende de nieuwe bestuursstijl eigen maken, het is een leer- en belevingsproces, een inspirerende ontwikkeling die gaandeweg vorm krijgt. Er is geen standaardprocedure beschikbaar. Het bestuur wil dat zijzelf, de ambtelijke organisatie, maatschappelijke partners, bedrijven en inwoners verder gaan experimenteren en oefenen met deze bestuursstijl om te ontdekken wat positief werkt in vertrouwen en verbinden. Uiteindelijk kan een nieuwe bestuursstijl alleen slagen wanneer college, gemeenteraad, organisatie en samenleving dit in samenspel ontwikkelen en beheersen.

Uit de tussenevaluatie (medio 2012) van het collegeprogramma 'Alblasserdam, sterk door verbinding; Collegeprogramma 2010-2014' blijkt dat de plannen grotendeels op koers liggen. Een groot deel van de (woningbouw)projecten is minder ver gevorderd dan voorgenomen. Dit komt voornamelijk door de tegenzittende marktomstandigheden. Het college heeft in de tussenevaluatie reeds de hierbij behorende prestatieafspraken herijkt.

Alblasserdam staat met één been in de lokale unieke gemeenschap. Om zich daarbinnen van bestuurskracht te verzekeren, investeert het bestuur in de eigenheid, lokaal maatwerk, maatschappelijk partnerschap en nabijheid van bestuur. In het najaar van 2011 heeft de raad een besluit genomen over de bestuurlijke toekomst van Alblasserdam. Zij hebben hiervoor voor het volgende scenario gekozen: 'Alblasserdam: bestuurlijk zelfstandig met ambtelijke regie'. Waar in Alblasserdam in 2007 de discussie werd gevoerd over samenwerking in de Drechtsteden en de eigen positie, is bewust, volmondig en eensgezind gekozen voor een volwaardige positie binnen de Drechtsteden. Dit betekent dat het andere been van Alblasserdam stevig in de Drechtsteden staat. Alblasserdam brengt als gemeente de eigen

identiteit in de Drechtsteden in, heeft oog voor de eigen kwetsbaarheid en vult deze aan met regionale expertise. Een proactieve, zelfbewuste en op wederzijds vertrouwen gestoelde samenwerking binnen de Drechtsteden en Zuid-Holland Zuid (in combinatie met samenwerking met de andere naaste buurgemeenten in de Alblasserwaard), stelt Alblasserdam in staat ambities te verzilveren en een bestuurskrachtige gemeente te zijn.

Het besluit van de gemeenteraad om het scenario 'Alblasserdam: bestuurlijk zelfstandig met ambtelijke regie' te hanteren, heeft de koers van de doorontwikkeling van de bestuurlijke en ambtelijke organisatie bepaald. Eind 2011 heeft het college de opdracht gekregen om binnen de gestelde kaders van de raad en in samenwerking met de organisatie verkenningen uit te voeren naar de toekomst van de gemeentelijke organisatie. In de eerste helft van 2012 is het organisatieontwikkelplan: 'Samen Verder met Passie en Lef' door het college vastgesteld. Het plan beschrijft de visie op de toekomst van de organisatie. Deze visie wordt uitgewerkt langs vier ontwikkelsporen 'verbinden met en versterken van netwerken', 'waardegedreven organisatie', 'personeel en organisatie' en 'transitieprojecten'.

Binnen de Drechtsteden wordt steeds nagedacht langs welke lijnen er kan worden samengewerkt. Vanuit de inhoudelijke kansen die er zijn is er in 2012 samengewerkt in een proeftuin beleid en een proeftuin uitvoering publieksdienstverlening. Met behulp van die proeftuinen is het denken over 'een netwerkorganisatie' gecombineerd met het doen. In de proeftuin is daadwerkelijk aan de slag gegaan als 'een netwerkorganisatie' om zo de kansen die er zijn te realiseren. Op de Drechtstedendinsdag in oktober wordt het eindrapport 'Verkenning toekomst Netwerkbestuur' in de Drechttraadcarrousel besproken. Aan het einde van 2012 worden de proeftuinen geëvalueerd.

De colleges, raden en ambtenaren in de Drechtsteden zijn samen in gesprek over criteria waarmee beoordeeld kan worden of thema's behoren tot het lokale domein of tot het regionale domein. Mei 2012 heeft het Drechtstedenbestuur hiervoor de bestuuropdracht 'Programmatische afstemming – Regie op inhoud' vastgesteld. Doel is om begin 2013 een voorstel te doen waarin sturingsprincipes en een afsprakenkader zijn opgenomen.

Programmatische afstemming kent een nauwe samenhang met de toekomst van het Netwerkbestuur. Zowel in de zes gemeenteraden als in de Drechttraad is de discussie gevoerd over de bestuurlijke toekomst lokaal en regionaal. Ook wordt er op regionaal niveau inventariserend onderzoek gedaan naar afbakening van en draagvlak voor diverse denkbare mogelijkheden om de kwaliteit van het netwerkbestuur in de Drechtsteden te versterken. Aan het einde van 2012 wordt het resultaat van deze verkenning verwacht. Op basis daarvan wordt bekeken of – en zo ja voor welke – ontwikkellijnen er ruimte en steun is. Deze kunnen dan verder uitgewerkt worden in een concreet plan van aanpak.

De Gemeenschappelijke Regeling Zuid-Holland Zuid is opgeheven. Begin juni 2012 heeft de gemeenteraad ingestemd met het instellen van de Gemeenschappelijke Regeling Publieke Gezondheid & Jeugd. Eind 2012 is het accountantonderzoek naar de uitgangspunten van het financiële meerjarenbeeld en de risico's gereed. Dit onderzoek is op verzoek van de gemeenteraad uitgevoerd om te voorkomen dat Alblasserdam voor financiële verrassingen komt te staan. Daarnaast heeft de gemeenteraad ingestemd met de toetreding van gemeente Alblasserdam tot de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst. Dit betekent een directe deelname en vertegenwoordiging in het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst.

In het najaar 2012 wordt besloten of de Alblasserdamse werkeenheid Bouw en woningtoezicht in het kader van de uitvoering van de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO) overgaat naar de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid.

In het najaar van 2012 is een actualisatieparagraaf gereed voor het Regionaal Meerjarenprogramma Drechtsteden. Deze actualisatieparagraaf bevat de volgende onderdelen:

- Sociaal (samenhang decentralisaties),
- Economie (programma Economie en Arbeidsmarkt),

- Water (regionale aanpak Waterveiligheid),
- Voorzieningen (versterken aantrekkelijkheid voor inwoners en recreatie),
- Duurzaamheid (regionale samenwerking energiebeleid), Programmatische afstemming (sturingsprincipes en afsprakenkader),
- Toekomst netwerkorganisatie en netwerkbestuur (efficiency, sturing en verantwoording in ambtelijke samenwerking en bestuurlijke processen).

Ook binnen Drechtsteden hebben we te maken met de gevolgen van de economische crisis. Zowel vanwege de impact op de maatschappelijke ontwikkelingen in de regio, als door de bezuinigingen die indirect uit de crisis voortvloeien. Inzet op onder meer de maritieme sector, de arbeidsmarkt, de kennisinfrastructuur en het creëren van een aantrekkelijk woon- en leefklimaat blijven daarom onverminderd de speerpunten van het beleid.

Tot slot is de in 2007 gesloten samenwerkingsovereenkomst met de Slowaakse gemeente Sered afgelopen. In het 4^e kwartaal van 2012 neemt de gemeenteraad een besluit over voortzetting of beëindiging. De werkgroep Jumelage Alblasserdam-Sered heeft geadviseerd om de samenwerking niet formeel voort te zetten. Afhankelijk van de besluitvorming van de gemeenteraad in september 2012, wordt de jumelage wel of niet voortgezet.

Thema Dienstverlening

Antwoord© is de landelijke beweging voor het verbeteren van overheidsdienstverlening. Het klantcontactcentrum (KCC) van de gemeente wordt de unieke entree waar burgers, bedrijven en instellingen terecht kunnen voor alle producten en diensten van de overheid en daarmee samenhangende producten en diensten van de ketenpartners. De ambitie is een sterk gedigitaliseerde en burgergerichte publieke dienstverlening op basis van de behoefte en logica van burger en bedrijf. Dit betekent dat welk kanaal de burger of ondernemer ook kiest om zijn vraag te stellen, hij altijd hetzelfde betrouwbare antwoord krijgt.

Dienstverlening is in het collegeprogramma benoemd als één van de hoofddossiers. De uitgangspunten bij onze dienstverlening zijn digitaal en dichtbij. Om hét loket voor de gehele overheid te worden is een ontwikkeling van de gehele organisatie met de (maatschappelijke) ketenpartners nodig die om integrale sturing vraagt. De gemeente Alblasserdam kan dit niet alleen; samenwerking is noodzaak. Binnen de Drechtsteden ligt daar een kans: in onze regio bestaat al een sterke praktijk van regionale samenwerking waardoor de deur naar gezamenlijke oplossingen wijd open staat. Sterker nog: niet-samenwerken wordt ronduit lastig omdat in de regio sprake is van een diepe verwevenheid van publieke organisaties die dienstverlening leveren (Sociale Dienst Drechtsteden, Omgevingsdienst ZHZ) en organisaties die de dienstverlening ondersteunen (Service Centrum Drechtsteden). Een gezamenlijke ontwikkeling van de dienstverlening heeft tot gevolg dat er minder meerkosten aan dit hoofddossier zijn verbonden.

Thema Veiligheid

Gemeentelijke integrale veiligheid

Het gemeentebestuur, de burgers, ondernemers en maatschappelijke organisaties werken actief mee aan de veiligheid in ons dorp. De gemeente Alblasserdam is zich bewust van haar regisseursrol. Wij sluiten zoveel mogelijk aan bij landelijke en/of regionale veiligheidsthema's. Belangrijk is ook de afstemming met (keten) partners. Politie en Justitie leveren managementgegevens op het gebied van overlast, geweld, diefstal en verkeerszaken. Deze en andere gegevens vormen de basis voor de analyse van de objectieve en subjectieve veiligheid binnen de gemeente Alblasserdam.

In het gemeentelijk integraal veiligheidsbeleid (IVB), vastgelegd in de nota IVB zijn een aantal thema's verder uitgewerkt. De thema's zijn:

1. **Veilige woon- en leefomgeving**
Een veilige woon- en leefomgeving bundelen de veiligheidsthema's die direct met de alledaagse kwaliteit van wonen en leven te maken hebben. Hoe veilig voelen de inwoners van Alblasserdam zich en hoe kan dit gevoel verbeterd worden?
2. **Bedrijvigheid**
Het Keurmerk Veilig Ondernemen zal in 2013 wederom aan de orde komen om de veiligheid in en rondom bedrijven te verbeteren. Het Makadocentrum heeft in 2012 het Keurmerk Veilig Ondernemen behaald. De industriegebieden zijn in 2012 opnieuw gecertificeerd. Het veiligheidsbeleid is er op gericht dit beleid conform de gecertificeerde richtlijnen te continueren.
3. **Jeugd en veiligheid**
Met name veiligheidsproblemen specifiek over jeugd raken het beleidsveld veiligheid. Overlast gevende jeugdigen en jeugdgroepen, vernielingen door jongeren (vandalisme), het gebruik van alcoholhoudende drank en drugsgebruik onder jongeren zijn belangrijke aandachtspunten, net als de veiligheid in en rondom scholen.
4. **Fysieke veiligheid**
Belangrijke thema's zijn onder meer de verkeersveiligheid, externe veiligheid, brandveiligheid en natuurrampen. De rampenbestrijding en crisisbeheersing spelen een prominente rol in de beheersing van fysiek veiligheid.
5. **Integriteit en veiligheid**
Binnen dit veld vallen maatschappelijke verschijnselen die haaks staan op fundamentele regels van onze samenleving en in die zin de integriteit van onze samenleving fundamenteel bedreigen; in dit kader gaat het dan vooral om 'radicalisering en polarisatie' en vormen van georganiseerde criminaliteit.

Brandweer

De Wet op de Veiligheidsregio's (van kracht sinds 1-10-2010) heeft een aantal nieuwe kaders en normen gesteld. Eén daarvan betreft de regionalisatie van de brandweer. Per 1-1-2013 zullen alle korpsen in Zuid-Holland Zuid opgaan in de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid, directie brandweer. Zowel op het punt van beleid (zorgniveau) als in de uitvoering (personeel, materieel, budget) zijn vele voorbereidingen getroffen in het kader van deze overgang.

Rampenbestrijding

De gemeente is ten tijde van een (dreigende) ramp of crisis verantwoordelijk voor de bevolkingszorg. Dat betekent dat de gemeentelijke organisatie processen in gang zet die burgers moeten beschermen en ondersteunen ten tijde van een ramp of crisis en de terugkeer naar de normale situatie bespoedigen. Deze processen worden uitgevoerd onder de noemer bevolkingszorg. Het uitvoeren van werkzaamheden in het kader van de bevolkingszorg tijdens rampen of crises is een verantwoordelijkheid van de gemeenten in de veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid. Conform de Wet en het Besluit veiligheidsregio's wordt de organisatie van de gemeentelijke bevolkingszorg vormgegeven.

Vorming Nationale politie

Om efficiënter te werken en de politie meer als eenheid te laten fungeren, komt er één nationale politie. De politie is nu georganiseerd in 26 korpsen, elk met een eigen korpschef. Die korpsen verdwijnen en daarvoor in de plaats komt één nationale politie, bestaand uit 10 regionale eenheden. De huidige regio's Zuid-Holland Zuid en Rotterdam Rijnmond worden daarbij samengevoegd tot één van de regionale eenheid.

Nieuwe Drank- en Horecawet en Prostitutiewet

Met de komst van de nieuwe drank- en horecawet (per 1 januari 2013) en de nieuwe prostitutiewet (inwerkingtreding nog onbekend) worden de taken en bevoegdheden van gemeente uitgebreid.

4. WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Eerst wordt per thema op hoofdlijn aangegeven welke effecten we willen bereiken en wat we daarvoor gaan doen. Dan vindt in een overzichtstabel “wat willen we bereiken?” de vertaling naar maatschappelijke effecten, prestatie-indicatoren en monitoring plaats. In het overzichtstabel “wat gaan we ervoor doen?” en “wat mag het kosten” worden, daar waar mogelijk en nodig, de prestatieafspraken, bijbehorende kosten en bestuurlijke planning weergegeven.

Thema Bestuur

Door het collegeprogramma 2010-2014 de titel ‘Alblasserdam, sterk door verbinding’ te geven, wordt tot uitdrukking gebracht dat het gemeentebestuur alles op alles zet om de kracht die al in het dorp en de samenleving aanwezig is in te zetten. Het bestuur doet dit door zoveel mogelijk te verbinden. Er zijn tal van initiatieven en activiteiten die Alblasserdam maken tot wat het is, zonder dat sprake is van gemeentelijke bemoeienis (of geringe bemoeienis). Het bestuur ziet zich als partners van al die actoren die initiatieven nemen ten behoeve van de leefbaarheid en ontwikkeling van Alblasserdam. De gemeente moedigt die partners ook aan om zich actief te verbinden met de gemeenschap en de gemeente, om zodoende het rendement van ieders inspanning te vergroten. Eind 2013 evalueert het college het collegeprogramma.

Na belangrijke projecten als de bestuurlijke toekomst en de tweede fase bezuinigingen en het hoofddossier duurzaamheid zal in 2013 op interactieve wijze verder worden gewerkt aan de structuurvisie, organisatieontwikkeling, pilot Kinderdijk en het hoofddossier duurzaamheid. Daarnaast blijven we doorgaan met de inbedding van de nieuwe bestuurstijl in de dagelijkse werkzaamheden: bezoeken bij bedrijven en instellingen, wijkschouw, wekelijks spreekuur in de bibliotheek en bij aanpassingen op ruimtelijk vlak in buurten.

De organisatie is volop in beweging en verdere professionalisering van de organisatie is een voorwaarde om in te kunnen spelen op de veranderingen. De veranderende omgeving heeft consequenties voor het werkpakket van de gemeente, de wijze waarop dat wordt uitgevoerd en de inrichting van de organisatie.

In de vorige paragraaf valt te lezen dat in de eerste helft van 2012 een organisatieontwikkelingsplan is gemaakt: “Alblasserdam, samen verder met Passie en Lef”. Hierin is een viertal ontwikkelsporen benoemd:

1. Waardegedreven organisatie;
2. Verbinden met en versterken van netwerken;
3. Transitieprojecten;
4. Personeel & organisatie.

Via deze ontwikkelsporen wordt uitgewerkt hoe Alblasserdam tot 2014 toegroeit naar een flexibele netwerkorganisatie. Onderdeel van het programmaplan is de raming van benodigde middelen (uitvoerings-, ontwikkel- en (mogelijke) frictiekosten). Het resultaat van deze raming is als voorstel opgenomen in deze programmabegroting.

Wat willen we bereiken?

Een transparant, betrokken, herkenbaar en verbindend bestuur.

Indicator	Bron	Streven 2014	Nulmeting	Recente meting
% inwoners met redelijk tot volledig vertrouwen in het gemeentebestuur	Monitor Communicatie en Bestuur (OCD)	Stijging	71% (Drechtsteden 75%; 2011)	2013
% inwoners dat een voldoende geeft voor het gemeentebestuur	Monitor Communicatie en Bestuur (OCD)	Stijging	80% (Drechtsteden 85%; 2011)	2013
Rapportcijfer inwoners voor het gemeentebestuur	Monitor Communicatie en Bestuur (OCD)	Stijging	6,3 (Drechtsteden 6,4; 2011)	2013
rapportcijfer van de bevolking op stelling: burgers worden voldoende betrokken bij totstandkoming van gemeentelijke plannen	Monitor Communicatie en Bestuur (OCD)	Stijging	5,6 (Drechtsteden 5,5; 2011)	2013
rapportcijfer van de bevolking op stelling: burgers worden voldoende betrokken bij de uitvoering van gemeentelijke plannen	Monitor Communicatie en Bestuur (OCD)	Stijging	5,6 (Drechtsteden 5,5; 2011)	2013

Wat gaan we ervoor doen? Wat mag het kosten?

Portefeuillehouder/ Hoofddossier	Wat gaan we ervoor doen? (Prestatieafspraken)	Komt voor uit: 1. Collegeprogramma; 2. Nieuw beleid 3. Innovatie 4. Besparing 5. Going concern*	Wat mag het kosten?	Gereed
P.J. Verheij <i>Solide financiële basis</i>	1. Afspraken maken met en actieve sturing op gemeenschappelijke regelingen; 2. Op <i>interactieve</i> wijze blijven werken aan de hand van scenario's en een ontwikkelingsrichting aan de bezuinigingstaakstelling; 3. Hanteren van spelregels uit het coalitieakkoord voor een solide financiële toekomst; 4. Monitoring wel of niet nakomen prestatieafspraken. Rapportage resultaten via reguliere P&C cyclus.	1	n.v.t.	Doorlopend proces
	5. Uitvoeren van de innovatievoorstellen en eerdere bezuinigingsopdrachten.	3	€73.000 (2013) €36.500 (2014)	Eind 2014
A.L. Cardon <i>Nieuwe bestuursstijl</i>	1. Het houden van een wijkschouw	1 en 3	€75.000 <i>Wijkbudget is opgenomen in de begroting</i>	Halverwege 2013
A.B. Blase <i>Nieuwe bestuursstijl</i>	2. Toepassen visie bestuursstijl zoals beschreven in notitie nieuwe bestuursstijl (2011). Dit betekent een interactieve aanpak van belangrijke projecten/dossiers van de gemeente. In 2013 gaat het om de hoofddossiers duurzaamheid, pilot Kinderdijk, organisatieontwikkeling en structuurvisie.	1	Eventuele kosten nieuwe bestuursstijl worden meegenomen binnen de genoemde dossiers	Doorlopend
	3. Eindevaluatie collegeprogramma	1	n.v.t.	Eind 2013
P.J. Verheij <i>Organisatie ontwikkeling</i>	Toegroeien naar een flexibele netwerkorganisatie conform in juni 2012 vastgesteld plan: "Samen Verder met Passie en Lef".	3	€45.000 (is opgenomen als voorstel in deze begroting)	2014

Thema Dienstverlening

In het collegeprogramma 2010 – 2014, is als hoofddossier opgenomen: ‘Dienstverlening digitaal en dichtbij’. Het verhogen van de kwaliteit van de dienstverlening is daarmee de komende jaren een belangrijk thema voor de gemeente Alblasterdam. Doelstelling vormt dan ook een verbeterde dienstverlening aan burgers, bedrijven en instellingen. De lokale eigenheid van dienstverlening speelt hierbij een belangrijke rol. Naast de lokale eigenheid van dienstverlening vormen drie andere uitgangspunten basis voor onze ambities op dienstverleningsvlak, namelijk de landelijke visie op dienstverlening, de bijbehorende landelijke programma’s (waaronder het landelijk programma Antwoord©) en parallel hieraan de regionale visie op dienstverlening. Insteek hierbij is om waar mogelijk samen te werken, rekeninghoudend met de lokale eigenheid. Dit doen we onder meer door te werken aan het snel, betrouwbaar en slim organiseren van de dienstverlening en het optimaliseren van kanalen. Voor burgers, bedrijven of instellingen betekent dit dat ze voor steeds meer producten de wijze van afname kunnen kiezen (balie, internet, post en telefoon) en informatietechniek wordt ingezet om de levering van producten en diensten te stroomlijnen en transparant te maken.

Door de vele huidige en toekomstige ontwikkelingen op dienstverleningsgebied is in juni 2012 het ‘Realisatieplan dienstverlening gemeente Alblasterdam’ door het college vastgesteld. Het overzicht verschaft een totaalbeeld aan acties; onder meer voorzien van kaders en klantdoelstellingen. In dit plan zijn tevens de ambities uit het collegeprogramma verankerd. Hierbij staat een organisatie voor ogen die zich ten aanzien van haar dienstverlening verder professionaliseert, kennis heeft van het dorp Alblasterdam en haar klanten daarbinnen, die luistert naar wat er leeft in de samenleving, die in staat is om datgene wat buiten leeft naar binnen te vertalen in goede producten en hierbij, ongeacht samenwerking, duidelijk herkenbaar is.

Wat willen we bereiken? <i>Een verbeterde dienstverlening aan burgers, bedrijven en instellingen.</i>				
Indicator	Bron	Streven 2014	Nulmeting	Recente meting
Waardering van bezoekers van de publieksbalie met betrekking tot de kwaliteit van dienstverlening, uitgedrukt in een rapportcijfer van 1 tot 10	Benchmark Publiekszaken	Stijging	8,0 (2011)	-
Rapportcijfer van ondernemers voor de gemeentelijke dienstverlening	Gemeentelijk ondernemingsklimaat in de Drechtsteden (OCD)	7,0	5,1 (Drechtsteden 6,2; 2007)	6,9 (Drechtsted en 6,6; 2010)
Positie op ranglijst monitor.overheid.nl <i>* De Ranglijst Overheid.nl Monitor is per juni 2011 gestopt. Monitoring zal plaatsvinden via de Benchmark Publiekszaken.</i>	Monitor.overheid.nl (ministerie BZK)	Positie in top 100	positie 281 (mei 2010)	positie 334 (mei 2011)

Wat gaan we ervoor doen? Wat mag het kosten?				
Portefeuillehouder/ Hoofddossier	Wat gaan we ervoor doen? (Prestatieafpraak)	Komt voor uit: 1. Collegeprogramma; 2. Nieuw beleid 3. Innovatie 4. Besparing 5. Going concern*	Wat mag het kosten?	Gereed
A.B. Blase	<p>In juni 2012 heeft het college het 'Realisatieplan Dienstverlening gemeente Alblasserdam' vastgesteld. Het Realisatieplan is een dynamisch plan en bedoeld om richting te geven aan de ambities op het gebied van verbeteren van onze dienstverlening, in de context van de regionale samenwerking in de Drechtsteden. Het overzicht voorziet in een totaalbeeld aan kaders, doelstellingen en bijbehorende acties en kent een looptijd tot 2015. Voor een volledig overzicht aan acties wordt verwezen naar dit Realisatieplan. In 2013 vindt ondermeer doorontwikkeling plaats op de hoofdonderdelen e-dienstverlening (w.o. uitbreiding en harmonisering zaaktypen, uitbreiding digitaal loket, ontwikkelen managementinformatie) en het landelijk dienstverleningsconcept Antwoord©.</p> <p>De hoofdonderdelen in dit realisatieplan zijn voor 2013 budgettair opgenomen in:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Budget regionale samenwerking, onderdeel proeftuinen (uren) (proeftuinprojecten); - Projectenportfolio CIO (ondermeer t.b.v. de top 8 dienstverleningswensen); - Regionaal programmabudget (t.b.v. de regionale projecten); - Budget dienstverlening / voorheen lokale stelpost dienstverlening. <p>(*) De werkelijke kosten van alle deelactiviteiten zijn op moment van schrijven nog niet exact te bepalen als gevolg van diverse variabelen. Het Realisatieplan Dienstverlening is daardoor een dynamisch plan. Voorafgaande aan de (regionale) projecten/activiteiten vindt eerst lokale besluitvorming plaats, op basis van ondermeer planning en financiële afweging, inclusief dekkingsvoorstel. Hierdoor kunnen per activiteit de variabele bepalingen (bijv. kostenverdeling op basis van het dan aantal deelnemende gemeenten) de juiste input leveren voor de besluitvorming. Na lokale besluitvorming vindt uitvoering veelal plaats op basis van uitgebreide projectkaarten, die vanuit de kaders worden beheerd. Dit maakt tussentijdse financiële verantwoording, op de daarvoor gereserveerde momenten, mogelijk. De kosten kunnen daardoor niet ongemerkt en onbeperkt toenemen. De kosten ten aanzien van dienstverlening zijn daarom nu PM opgenomen, maar wel gelimiteerd door hun dekking in bovenstaande budgetten die grotendeels regionaal vorm kregen.</p>	1,2,3,4 en 5	PM (*)	2013 t/m 2015

Thema Veiligheid

Het gemeentelijk integraal veiligheidsbeleid richt zich op een aantal punten:

1. Veilige woon- en leefomgeving

Het gevoel van veiligheid is een subjectief begrip en is persoons - en omgevings afhankelijk. Om het gevoel van veiligheid te ondersteunen heeft de gemeente Alblasserdam een communicatiebeleid ontwikkeld (zoals monitor leefbaarheid en veiligheid, bewonersbrieven, vandalismemeter, burgerjaarverslag), waarbij de burgers en ondernemers op een positieve wijze worden geïnformeerd over de stand van veiligheidszaken.

Binnen de gemeente surveilleren op verschillende dagen en tijdstippen buitengewone opsporingsambtenaren (boa's). Zij handhaven in het kader van de openbare orde en veiligheid en verlenen hulp aan hen die dit behoeven. De buurtagenten van de regiopolitie ZHZ, die actief zijn binnen de gemeente Alblasserdam, surveilleren zichtbaar te voet en per fiets. Zij zijn algemene opsporingsambtenaren en werken nauw samen met de boa's en de gemeente Alblasserdam. De politie is samen met de brandweer actief deelnemer in het RIVO (Regulier Integraal Veiligheids Overleg) dat o.l.v. de burgemeester plaatsvindt. De brandweerkorpsen Papendrecht en Alblasserdam hebben gezamenlijk een preventie controle functionaris aangesteld. Deze functionaris controleert voor beide gemeenten actief op de gebruiksvergunningen en preventievoorschriften.

2. Bedrijvigheid en veiligheid

Met het oog op de sociale veiligheid op bedrijfsterreinen en in winkelcentra versterkt het Keurmerk Veilig Ondernemen het saamhorigheidsgevoel onder de ondernemers in Alblasserdam. Schoon, heel en veilig zijn de drie peilers op basis waarvan ondernemers geholpen worden om kritisch naar hun eigen bedrijfsomgeving te kijken en gezamenlijk stappen te ondernemen die de veiligheid in en rondom bedrijfsterreinen bevordert. In 2013 trachten we zoveel mogelijk ondernemers in het Keurmerk Veilig Ondernemen te betrekken. De gemeentelijke bemoeienis t.a.v. de fysieke veiligheid is onder meer terug te vinden in de vergunningverlening.

3. Jeugd en veiligheid

De nadruk binnen dit onderdeel ligt op de samenwerking tussen de (keten) partners: de politie, jongerenwerk, GGD, scholen en de gemeente. De aanpak richt zich voornamelijk op hinderlijke en overlastgevendende jeugdigen en jeugdgroepen. Met de ketenpartners en horecaondernemers wordt in 2013 intensief samengewerkt om het drankmisbruik onder tieners te verminderen. Regionaal (ZHZ) wordt er zoveel als mogelijk aangesloten op het project 'Verzuip jij je toekomst'. Te denken valt aan maatregelen als invoering restrictiever evenementenbeleid met betrekking tot alcoholverstreking, beperking alcoholreclame in de openbare ruimte, intensivering handhaving leeftijdsgrenzen, intensivering handhaving openbare dronkenschap, mystery-shopping en de vergroting van bewustwording bij ouders (bijvoorbeeld communicatieactiviteiten richting ouders en opvoeders). Genoemde maatregelen worden in samenwerking met de regio opgepakt en uitgevoerd.

4. Fysieke veiligheid

Kern van de aanpak van de externe veiligheid is beheersing van de 'naar buiten gerichte' (= externe) grootschalige veiligheidsrisico's in Alblasserdam en de omliggende regio van gevaarlijke stoffen binnen bedrijven en bij vervoer, waaronder buisleidingen. Beheersing van deze risico's geschiedt via implementatie van milieu- en RO-wetgeving, risicocommunicatie en voorbereiding op rampenbestrijding.

In 2010 is het Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid 2011-2014 vastgesteld. Hoofddoel van het Uitvoeringsprogramma is het werken aan een veiliger Zuid-Holland. Het Rijk stelt hiertoe via de provincie Zuid-Holland middelen beschikbaar. Het Uitvoeringsprogramma is een meerjarenprogramma waarin provincie, gemeenten en uitvoeringsdiensten (Milieudiensten, Regionale

brandweer, Veiligheidsregio's) ambities en activiteiten voor de periode 2011-2014 beschrijven, waaronder de regio Zuid-Holland Zuid.

De provincie en regio's kunnen niet 'enkel' volstaan met het Uitvoeringsprogramma. Op basis van het Uitvoeringsprogramma moeten de regio's en de provincie jaarlijks een jaarprogramma opstellen. Namens de regio Zuid-Holland Zuid fungeert de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ) in dit kader als trekker. Uitvoering geschiedt gezamenlijk met de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid (VRZHZ).

Speerpunten 2011-2014

In het Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid 2011-2014 heeft de regio Zuid-Holland Zuid aangegeven dat het accent van de opgaven in hoofdzaak niet meer ligt op inventariseren en opbouwen, maar op structurele inbedding/borging. Eindstreven in 2014 is een structurele borging van externe veiligheid in verschillende soorten facetten: in beleid, uitvoering, organisatie, bestuurlijk domein, ruimtelijke ordening, data- en kennisbeheer, financiën en samenwerking.

Naast voortzetting van reguliere (advies)taken, heeft de regio Zuid-Holland Zuid voor de periode 2011-2014 de volgende speerpunten geformuleerd:

1. Aandacht voor transport van gevaarlijke stoffen
2. Aandacht voor groepsrisicoverantwoording
3. Structurele borging van externe veiligheid in beleid
4. Structurele borging van externe veiligheid in ruimtelijke ordening
5. Versterken/borging deskundigheid en risicocommunicatie

5. Integriteit en veiligheid

Bestuurlijke integriteit mag nimmer ter discussie staan. De gemeente Alblisserdam wil een betrokken, betrouwbaar en transparante organisatie zijn. Aanspreken en aangesproken worden krijgt in 2013 nog meer aandacht. Integriteit zal regelmatig op diverse agenda's worden geplaatst binnen de ambtelijke organisatie.

Rampenbestrijding

Gemeente, de Veiligheidsregio en operationele diensten prepareren zich op de bestrijding van rampen en crises via onder meer planvorming, opleiding, training en oefening. Het betreft activiteiten binnen de schakel 'preparatie' van de veiligheidsketen. Binnen dit thema staan de gemeentelijke processen centraal. Accenten in de gemeentelijke voorbereiding op rampenbestrijding zijn planvorming, opleiden/trainen/oefenen en de diverse organisatorische aspecten van de rampenbestrijding.

Hoofdlijnen van de aanpak 2012 – 2016

We zetten in op de verdere versterking van onze gemeentelijke rampenbestrijdingsorganisatie tot een professionele 4e kolom (naast de brandweer, Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen (GHOR) en politie). We borgen en versterken waar nodig de organisatorische randvoorwaarden voor een effectieve voorbereiding op rampenbestrijding. In het bijzonder hebben daarbij onze aandacht:

- De regionale inbedding van onze voorbereiding op rampenbestrijding. We houden het zware regionale accent in dit verband vast. Cruciaal zijn onder meer de regionale werkgroepen voor de gemeentelijke processen. Samenwerking in de regio blijft nodig om als gemeentelijke kolom aan de kwaliteitsnormen te kunnen voldoen.
- Het 'up to date' houden van onze rampenorganisatie in verband met de Wet op de Veiligheidsregio's. De lokale rampenorganisatie wordt aangepast aan het referentiekader regionaal crisisplan.
- De borging van bestuurlijke en managementaandacht voor de gemeentelijke rampenorganisatie. Dit geschiedt via beleidsmatige voorlichting over de regionale en lokale ontwikkelingen en daarnaast ook

via opleiding, training en oefening (zie hieronder). Verkend wordt op welke wijze de bestuurlijke aandacht verder geborgd kan worden.

- De effectiviteit van de rolomschrijving en samenwerkingsystematiek van de interne 'schakels' van onze rampenorganisatie. Bewaakt wordt dat het profiel van de hoofden taakorganisaties adequaat is en aansluit op de nieuwe kwalificatiedossiers in het kader van de Veiligheidsregio.
- Verdere borging van de afstemming tussen disciplines rampenbestrijding, externe veiligheid/milieu (risico's rond gevaarlijke stoffen) en ruimtelijke ordening.

Integrale veiligheid

In 2012 is de kadernota integrale veiligheid (2012-2016) herschreven. In de komende jaren zullen de maatregelen worden geïmplementeerd en tot uitvoering worden gebracht. Jaarlijks zal er een uitvoeringsplan Veiligheid in samenwerking met de politie en het Openbaar Ministerie worden opgesteld waarin de doelen en te nemen acties worden afgesproken.

De strategische doelstellingen geven in grote lijnen weer welke situatie getracht wordt na te streven met betrekking tot de veiligheid en de zorg voor de veiligheid in Alblasterdam. Het gaat hierbij om de volgende drie strategische doelstellingen:

Het terugdringen van de feitelijke aantasting van de veiligheid

Gestreefd moet worden naar een afname van het aantal meldingen van criminaliteit. De aangiften met betrekking tot geweld, overlast, straatroof en overvallen, woninginbraken, inbraak in voertuigen, vernielingen, moeten in 2016 meetbaar zijn afgenomen.

Het verkleinen van veiligheidsrisico's

Hoe hoger de feitelijke aantasting van de veiligheid zal zijn, hoe hoger de kans op een inbreuk van de veiligheid. Door middel van proactieve en preventieve maatregelen moet gestreefd worden dat men minder slachtoffer wordt van veiligheidsproblemen.

Het verminderen van gevoelens van onveiligheid onder de burgers

De subjectieve veiligheid, dat wil zeggen de beleving van onveiligheid (zonder dat daar per definitie aanleiding voor is) beïnvloedt het welbevinden van de burger het meest. Zowel op het gebied van de sociale veiligheid als op het gebied van de fysieke veiligheid dient het subjectieve aspect aandacht te krijgen. Het veiligheidsbeleid moet ook gericht zijn op het verminderen van de beleving van onveiligheid.

Door deze drie strategische doelstellingen te bereiken moeten leefbare wijken ontstaan waarin iedereen veilig is, men zich veilig voelt en bereid is veiligheid uit te dragen en in stand te helpen houden. Door middel van het terugdringen van verschijnselen als overlast van en door jongeren, diefstal, inbraak, vernielingen, geweld en het vergroten van de sociale samenhang en zelfredzaamheid van burgers kan deze ambitie waargemaakt worden.

Met een jaarlijks 'up to date' integraal uitvoeringsplan veiligheid worden activiteiten op het gebied van de openbare orde en veiligheid afgestemd met verschillend (keten)partners. Daarnaast wil de gemeente haar verantwoordelijkheid ten aanzien van daadwerkelijke handhaving pakken.

Nieuwe taken en bevoegdheden voor gemeenten

Prostitutiewetgeving

De aanpassing van de prostitutiewetgeving krijgt in 2012 gestalte. De behandeling in de Tweede Kamer is inmiddels afgerond. Zoals het nu verloopt, lijkt het zeer waarschijnlijk dat de wet in de loop van 2013 in werking treedt.

Drank en horecawetgeving

De belangrijkste aanpassingen in de nieuwe Drank en Horeca Wet (DHW) die naar verwachting op 1-1-2013 in werking treedt zijn als volgt:

- Strafbaarstelling van jongeren voor bezit van alcoholhoudende drank op voor het publiek toegankelijke plaatsen;
- Overhevelen van het toezicht op de naleving van de DHW van de nieuwe Voedsel en Warenautoriteit (nVWA) naar de gemeenten;
- Nieuwe verordenende bevoegdheden voor gemeenten en een nieuwe rol voor de burgemeester.

De voorgestelde wijzigingen betekenen veel voor de taken en bevoegdheden van gemeenten. Gemeenten gaan dan toezicht houden op de DHW in bijvoorbeeld de supermarkt, de horeca en de sportkantine. Het goed opzetten en uitvoeren van een effectieve toezichtfunctie door gemeenten is geen eenvoudige taak.

Evaluatie suswachten

In het uitgaansgebied aan de Dam worden in de weekeinden particuliere beveiligers ingezet. Dit om de openbare orde en veiligheid te waarborgen. De inzet is gebaseerd op het horecaconvenant dat gesloten is tussen een aantal horeca-exploitanten, de politie en de gemeente. Daarin is onder meer afgesproken dat de kosten van de inzet worden gedeeld tussen de horeca-exploitanten en de gemeente. Het convenant loopt eind 2012 af en daarvoor zal een evaluatie plaatsvinden. De afgelopen tijd is er een verandering gekomen in het aantal geëxploiteerde horecabedrijven en dit zal worden meegenomen bij de evaluatie. Bij de evaluatie zal worden afgewogen of voortzetting van het convenant wenselijk is.

Wat willen we bereiken?

Een gehandhaafd niveau van (sociale) veiligheid in woonomgeving en op bedrijventerreinen.

Indicator	Bron	Streven 2014	Nulmeting	Recente meting
% bewoners dat zich in de buurt wel eens onveilig voelt	Monitor Leefbaarheid en Veiligheid (OCD)/ Veiligheidsmonitor (OCD)	Stabiel	15% (2009)	Mei 2013
Aantal slachtoffers inbraak woning	Criminaliteitsstatistiek Politie Zuid-Holland Zuid	Stabiel/daling	50 (2011)	Februari 2013
Aantal jeugdige verdachten	Criminaliteitsstatistiek Politie Zuid-Holland Zuid	Stabiel/daling	24 (2011)	Februari 2013
Aantal aangiften	Criminaliteitsstatistiek Politie Zuid-Holland Zuid	Stabiel	603 (2011)	Februari 2013
Aantal meldingen overlast jeugd	Criminaliteitsstatistiek Politie Zuid-Holland Zuid	Stabiel/Daling	168 (2011)	Februari 2013
Aantal geregistreerde vernielingen	Criminaliteitsstatistiek Politie Zuid-Holland Zuid	Daling	151 (2011)	Februari 2013
Aantal incidenten winkeldiefstal	Criminaliteitsstatistiek Politie Zuid-Holland Zuid	Stabiel/Daling	47 (2011)	Februari 2013
Aantal incidenten bedrijfsinbraak	Criminaliteitsstatistiek Politie Zuid-Holland Zuid	Stabiel/Daling	30 (2011)	Februari 2013
Aantal slachtoffers zakkenrollen	Criminaliteitsstatistiek Politie Zuid-Holland Zuid	Stabiel/Daling	17 (2011)	Februari 2013

** Tabel aangepast i.v.m. vaststellen Integraal Veiligheidsbeleid (2012). De criminaliteitsstatistieken van de Politie Zuid-Holland Zuid worden anders opgebouwd dan voorheen. Daarom kan er geen betrouwbare vergelijking gemaakt worden met statistieken van voor 2011. We hebben er dus voor gekozen om een nieuwe nulmeting te hanteren.*

5. Wat mag het kosten?

In de tweede fase van het ZBB-traject (Zero Based Budgeting) heeft voor de opstelling van de Begroting 2013 herijking van de ordeningsstructuur van de producten plaatsgevonden. In bijlage 7 treft u een overzicht van de wijzigingen aan. Daarnaast is in deze begroting bij de kosten per programma een splitsing opgenomen naar kostensoorten. Dit betreft een onderverdeling naar organisatiekosten, kapitaallasten en programmakosten. Hiermee beogen we om de kosten per product inzichtelijker te maken om zo de mate van beïnvloedbaarheid aan te geven. Onder deze kostensoorten wordt het volgende verstaan:

Organisatiekosten

Onder deze rubriek worden alle kosten begrepen van het ambtelijk apparaat, zoals kosten gemeentehuis, de salariskosten van het ambtelijk apparaat, de bijdrage aan de SCD en alle andere kosten van overige ondersteunende werkzaamheden en leveringen van derden. Deze kosten worden via een tarief per afdeling verdeeld op basis van de geplande uren voor 2011 voor het desbetreffende product. Deze kosten zijn niet op korte termijn beïnvloedbaar.

Kapitaallasten

Dit zijn de kosten van rente en afschrijving voor geactiveerde uitgaven van het desbetreffende product. In de staat van activa staat een specificatie opgenomen. Deze kosten zijn niet op korte termijn beïnvloedbaar.

Programmakosten

Onder dit onderdeel vallen de kosten van subsidies, exploitatiekosten, bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen en overige lasten en baten, die niet onder de overige rubrieken vallen. Deze kosten zijn wel (uiteraard in overleg) op korte termijn beïnvloedbaar.

5. Wat mag het kosten?															
	Lasten	Baten	Saldo		Lasten	Baten	Saldo		Lasten	Baten	Saldo		Lasten	Baten	Saldo
	2013				2014				2015				2016		
	Dienstverlening en bestuur														
	Bestuur														
010	Raad en raadscommissies	€ 460.900	€ 0	€ 460.900	€ 460.900	€ 0	€ 460.900	€ 460.900	€ 0	€ 460.900	€ 460.900	€ 0	€ 460.900	€ 0	€ 460.900
	-Organisatiekosten	€ 158.800			€ 158.800			€ 158.800			€ 158.800			€ 158.800	
	-Programma kosten	€ 302.100			€ 302.100			€ 302.100			€ 302.100			€ 302.100	
	-Kapitaallasten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0			€ 0	
020	Raadsondersteuning	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	-Organisatiekosten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0			€ 0	
	-Programma kosten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0			€ 0	
	-Kapitaallasten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0			€ 0	
030	College van B & W	€ 1.616.500	€ 0	€ 1.616.500	€ 1.611.200	€ 0	€ 1.611.200	€ 1.606.000	€ 0	€ 1.606.000	€ 1.600.800	€ 0	€ 1.600.800	€ 0	€ 1.600.800
	-Organisatiekosten	€ 313.200			€ 313.200			€ 313.200			€ 313.200			€ 313.200	
	-Programma kosten	€ 1.139.600			€ 1.139.600			€ 1.139.600			€ 1.139.600			€ 1.139.600	
	-Kapitaallasten	€ 163.700			€ 158.400			€ 153.200			€ 148.000			€ 148.000	
040	Bestuurlijke ondersteuning	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	-Organisatiekosten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0			€ 0	
	-Programma kosten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0			€ 0	
	-Kapitaallasten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0			€ 0	
060	Verkiezingen	€ 36.900	€ 0	€ 36.900	€ 36.900	€ 0	€ 36.900	€ 36.900	€ 0	€ 36.900	€ 36.900	€ 0	€ 36.900	€ 0	€ 36.900
	-Organisatiekosten	€ 15.600			€ 15.600			€ 15.600			€ 15.600			€ 15.600	
	-Programma kosten	€ 21.300			€ 21.300			€ 21.300			€ 21.300			€ 21.300	
	-Kapitaallasten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0			€ 0	
070	Regionale samenwerking	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	-Organisatiekosten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0			€ 0	
	-Programma kosten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0			€ 0	
	-Kapitaallasten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0			€ 0	

	Dienstverlening															
050	Burgerzaken	€ 884.400	€ 244.700	€ 639.700	€ 891.100	€ 244.700	€ 646.400	€ 891.100	€ 244.700	€ 646.400	€ 891.100	€ 244.700	€ 646.400			
	-Organisatiekosten	€ 724.400			€ 724.400			€ 724.400			€ 724.400					
	-Programma kosten	€ 166.700			€ 166.700			€ 166.700			€ 166.700					
	-Kapitaallasten	€ 3.300			€ 0			€ 0			€ 0					
375	Begraven en lijkbezorging	€ 757.500	€ 436.600	€ 320.900	€ 684.600	€ 436.600	€ 248.000	€ 674.600	€ 436.600	€ 238.000	€ 658.600	€ 436.600	€ 222.000			
	-Organisatiekosten	€ 264.100			€ 264.100			€ 264.100			€ 264.100					
	-Programma kosten	€ 258.100			€ 188.800			€ 182.400			€ 170.000					
	-Kapitaallasten	€ 235.300			€ 231.700			€ 228.100			€ 224.500					
	Veiligheid															
100	Integrale veiligheid	€ 479.500	€ 69.600	€ 409.900	€ 484.000	€ 69.600	€ 414.400	€ 484.400	€ 69.600	€ 414.800	€ 484.400	€ 69.600	€ 414.800			
	-Organisatiekosten	€ 335.900			€ 335.900			€ 335.900			€ 335.900					
	-Programma kosten	€ 143.600			€ 148.100			€ 148.500			€ 148.500					
	-Kapitaallasten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0					
080	Brandweer	€ 1.144.000	€ 3.700	€ 1.140.300	€ 1.124.900	€ 3.700	€ 1.121.200	€ 1.110.800	€ 3.700	€ 1.107.100	€ 1.102.200	€ 3.700	€ 1.098.500			
	-Organisatiekosten	€ 227.000			€ 227.000			€ 227.000			€ 227.000					
	-Programma kosten	€ 793.200			€ 783.700			€ 779.300			€ 779.300					
	-Kapitaallasten	€ 123.800			€ 114.200			€ 104.500			€ 95.900					
090	Rampenbestrijding en -plan	€ 143.700	€ 0	€ 143.700	€ 143.700	€ 0	€ 143.700	€ 143.700	€ 0	€ 143.700	€ 143.700	€ 0	€ 143.700			
	-Organisatiekosten	€ 123.000			€ 123.000			€ 123.000			€ 123.000					
	-Programma kosten	€ 20.700			€ 20.700			€ 20.700			€ 20.700					
	-Kapitaallasten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0					
	Mutaties met de reserves	€ 13.643	€ 67.100	€ 53.457	€ 12.626	€ 65.000	-€ 52.374	€ 11.611	€ 65.000	€ 53.389	€ 10.645	€ 65.000	-€ 54.355			
	Totaal programma Dienstverlening en Bestuur															
		€ 5.537.043	€ 821.700	€ 4.715.343	€ 0	€ 5.449.926	€ 819.600	€ 4.630.326	€ 0	€ 5.420.011	€ 819.600	€ 4.600.411	€ 0	€ 5.389.245	€ 819.600	€ 4.569.645

Programma 2 Samenleving

1. ALGEMENE PROGRAMMAGEGEVENS

a. Algemene doelstelling

In een tijd van economische crisis, zullen er minder voorzieningen vanuit overheidsgeld kunnen worden gefinancierd. De maatschappij in het algemeen en maatschappelijke organisaties in het bijzonder zullen hierin mogelijk een mitigerende rol in kunnen spelen. Bij de inzet van overheidsgelden zal het college zich in ieder geval laten leiden door het in stand houden van de sociale infrastructuur. Binnen het collegeprogramma is Meedoen benoemd tot hoofddossier. Hierbij zal de aandacht in het bijzonder uitgaan naar:

- het bevorderen van verbondenheid van sociaal zwakkeren aan de arbeidsmarkt;
- meer Alblasserdammers die (volwaardig) meedoen in de samenleving;
- bestrijden van eenzaamheid;
- verbetering van met name de sportaccommodaties voor sociale voorzieningen;
- toename van participatie op de terreinen sport, cultuur en recreatie;
- het versterken van de lokale economie.

b. Overzicht van thema's en producten van het programma

Thema	Product
Werk en Inkomen	- Uitkeringen SDD - Sociale werkvoorziening
Maatschappij en Zorg	- Maatschappelijke ondersteuning - Jeugd - Vreemdelingen - Accommodaties - Gezondheid
Vrije tijd	- Kunst en cultuur - Sport - Sportcomplexen en gymnastieklokalen - Recreatie en toerisme
Kennis en economie	- Weekmarkt - Bedrijfsleven - Openbaar onderwijs - Onderwijs algemeen

c. Commissie

Het primaat van het programma ligt bij de commissie: *Samenleving*.

d. Portefeuillehouders

Wethouder A.L. Cardon

- Welzijn (incl. accommodatiebeleid);
- Integraal Wmo-beleid (m.u.v. SDD en Drechtwerk);
- Cultuur;
- Cultuurhistorie;
- Jeugdbeleid;
- Gezondheidszorg;
- Economie.

Wethouder S.J. Veerman

- Vrije tijdseconomie;
- Sport;
- Welstandsbeleid.

Wethouder P.J. Verheij

- Sociale Dienst Drechtsteden;
- Sociale werkvoorziening Drechtwerk;
- Arbeidsmarkt en werkgelegenheid;
- Onderwijs.

2. BESTUURLIJKE INBEDDING

Overzicht wettelijke kaders (incl. verordeningen):

- Gemeentewet
- Wet maatschappelijke Ondersteuning
- Wet inburgering
- Huisvestingswet
- Vreemdelingenwet 2000
- Wet op het primair onderwijs
- Verordening Leerlingenvervoer
- Subsidieverordening
- AWB
- Wet publieke gezondheid
- Marktverordening Alblasserdam 2000
- Verordening Winkeltijdenwet
- Woningwet

Overzicht beleidnota's, plannen:

- "Samen bouwen we verder aan de WMO", Wmo beleidsplan 2012-2015
- "Gezondheid gewoon dichtbij", regionale nota gezondheidsbeleid ZHZ 2012-2015 incl. lokale paragraaf
- "Hart voor onze jeugd" 2009
- "Sport" 2009
- "Verordening Inburgering Drechtsteden" 2010
- "Algemene subsidieverordening Alblasserdam" 2009
- "Onderwijsbeleid" 2009
- "Leerlingenvervoer" 2010
- "Huisvestingsverordening onderwijs" 2008
- Notitie Beleidsdoelen, 2009
- Structuurvisie Detailhandel Alblasserdam 2004
- Welstandsnota 2011
- Nota Wonen 2012

3. ONTWIKKELINGEN, RAAKVLAKKEN EN SAMENHANG

De volgende ontwikkelingen zijn benoemd in het collegeprogramma:

- Globalisering;
- Mondige burgers;
- Interactief: externe coalities smeden om uitvoeringskracht te vergroten;
- Bezuinigingen.

Verder doen zich binnen programma Samenleving de volgende (regionale) ontwikkelingen voor:

Er is op landelijk niveau een trend gaande van centraal naar decentraal. De gemeente wordt steeds meer gezien als eerste aanspreekpunt voor de burger en als instantie die het dichtst bij de burger en zijn of haar behoeften staat omdat veel voorzieningen daar al worden uitgevoerd en georganiseerd.

Daarnaast is er een trend van aanbodregulering naar vraagsturing, omdat niet langer het aanbod van voorzieningen, maar de integrale hulpbehoefte van de burger het leidende principe moet zijn in de wijze waarop voorzieningen worden georganiseerd en uitgevoerd.

Ten slotte zien we een trend die gaat richting ontschotting van allerlei wettelijke en financiële regimes, omdat de hulpvraag van burgers daar dwars doorheen gaat. Dat leidt tot de ontwikkeling van zorgketens, multifunctionele centra en de wijk- en buurtgerichte benadering van participatie, meedoen en zorg.

Deze trends moeten gezien worden tegenover krapper wordende budgetten. Gemeenten worden voor steeds meer onderwerpen verantwoordelijk die samen met de samenleving, voor minder geld, opgelost moeten worden. Er wordt steeds meer verwacht van de burger; zelfredzaamheid en de ondersteuning daarbij van de directe leefomgeving is steeds vaker het uitgangspunt. Het voorbereiden van de samenleving hierop door samenwerking met diverse maatschappelijke organisaties wordt een belangrijke opgave.

Regionale samenwerking zal bij de (te verwachten) decentralisaties onontbeerlijk zijn, uiteraard dient hierbij het lokale belang te worden geborgd. Elk vraagstuk zal op het meest passende schaalniveau worden opgepakt. Samenhang is hierbij van groot belang, zowel in de inhoud als in de samenwerking met maatschappelijke instellingen en de regio.

De belangrijkste (te verwachten) decentralisaties zijn: de invoering van het systeem van de Wet werken naar vermogen, de transitie Jeugdzorg, de decentralisatie van extramurale begeleiding van de AWBZ naar de Wmo en de invoering van passend onderwijs.

Op lokaal niveau zullen deze decentralisaties vorm gegeven moeten worden op een manier die enerzijds voorziet in de lokale behoeften en anderzijds de scherpe kanten van eventuele bezuinigingen wegneemt.

Het loslaten van de traditionele op regie gebaseerde werkwijze en het combineren van beleidsgebieden die voorheen strikt gescheiden waren, zal de ontwikkelingslijn voor het sociale domein worden. De werkwijze van de afdeling maatschappelijke ontwikkeling zal hierop afgestemd worden.

Thema Werk en inkomen

Werk en inkomen is geen op zichzelf staand onderdeel meer in het sociale domein. De werkloosheid neemt verder toe en baanopeningen sluiten in veel gevallen niet aan bij de beschikbare werkzoekenden. In de lijn van de beginselen van de Wet werken naar vermogen worden de werkzoekenden/uitkeringsgerechtigden ingedeeld in vier groepen. Ten eerste de groep die vanuit de WW zoekt naar werk, dit betreft de kortstondige werkzoekenden. De overige drie groepen doen een beroep op de Wet werk en bijstand en zijn verdeeld in verdien capaciteit 0 tot 20% van het minimumloon, 20 tot 80% van het minimumloon en meer dan 80% verdien capaciteit van het minimumloon.

De groep 80% plus zal via Baanbrekend aan het werk geholpen kunnen worden. De gemeentelijke aandacht zal vooral uit moeten gaan naar de groep onder de 80%. Afhankelijk van de economische ontwikkeling zal een deel van deze groep weer in een reguliere vacature benoemd kunnen worden, maar de groep met de laagste verdien capaciteit, maakt hierop in vrijwel geen enkele situatie een kans. Dit wil overigens niet zeggen dat deze groep niet op een bepaalde wijze inzetbaar kan zijn. Om een bepaalde inzet mogelijk te maken is, anders dan bij de andere groepen, een grote gemeentelijke inspanning noodzakelijk.

De richting waarin deze inzet gezocht wordt is het maatschappelijke domein. Maatschappelijke instellingen en de gemeente (vooral voor wat betreft de buitenruimte) zullen hierin het voortouw moeten nemen. De ervaringen met het MFC Maasplein hebben opgeleverd dat het instituut leerwerkbedrijf uitstekend geschikt is als middel voor ontwikkeling en inzet van deze groep. Ook de andere Drechtsteden gemeenten zijn van dit inzicht doordrongen en om die reden is besloten tot een meervoudig lokale aanpak.

De in de Wet werken naar vermogen gedefinieerde groep met een lage verdien capaciteit zijn afkomstig uit diverse regelingen. De WSW, WWB en Wajong zijn de regelingen van waaruit deze groep voortkomt. Zolang de Wet werken naar vermogen niet is ingevoerd kan echter wel een begin gemaakt worden met het onderbrengen van deze groepen in de leerwerkbedrijven.

Door de werkwijze en aanpak bieden leerwerkbedrijven ook mogelijkheden tot plaatsing van jeugdigen met problemen en mensen met een dusdanige beperking waardoor arbeidsvolgende dagbesteding de aangewezen weg is. De leerwerkbedrijven zijn daardoor een instituut waarin delen van de decentralisaties gecombineerd vorm en inhoud kunnen krijgen.

Daarnaast kunnen leerwerkbedrijven ingezet worden voor lokale maatschappelijke taken. Voor wat betreft de buitenruimte levert dit op dat mogelijk meer werk gedaan kan worden dan bij zuivere aanbesteding aan derden en bovendien blijft publiek geld in het publieke systeem. Immers, voor de uitkeringen ziet de lokale gemeenschap fysiek iets terug. Inschakeling van leerwerkbedrijven in ondersteunende zorgtaken (zoals een boodschappen- of klussendienst) kan bijdragen aan het verder effectueren van De Kanteling. Arbeidsvolgende dagbesteding in de leerwerkbedrijven levert relatief goedkope dagbestedingplekken op die in het kader van de decentralisatie 'begeleiding' ingezet kunnen worden.

Teneinde het publieke geld in het publieke systeem te houden zal het initiatief in de totstandkoming en doorontwikkeling van de leerwerkbedrijven in het publieke domein moeten plaatsvinden. Dit vraagt van gemeenten een initieerde rol in plaats van een regisserende rol. Alleen op deze manier kan aan de majeure ontwikkelingen in de gemeentelijke verantwoordelijkheid en de omvang van de bezuinigingen het hoofd geboden worden.

Deze ontwikkeling, waarbij een deel van de inspanningen en verantwoordelijkheden verschuift naar de gemeenten, zal gevolgen hebben voor de regionale organisatie die nu een belangrijke rol in dit beleidsterrein vervullen. Met de SDD zal de relatie veranderen omdat gemeenten een belangrijke rol gaan vervullen in de output van een bepaalde groep van de SDD. Drechtwerk zal veranderen doordat een groot deel van hun mensen in de eigen gemeente aan het werk gezet gaan worden, waarbij ook weer de gemeente het initiatief zal nemen voor de inzet van deze groep. De toekomst en positionering van de SDD en Drechtwerk wordt binnen de Drechtsteden vanaf het 3^e kwartaal 2012 besproken en is mede afhankelijk van de uitkomst van de kabinetsformatie eind 2012.

Thema Maatschappij en zorg

In het regeerakkoord van het voormalig kabinet was aangegeven dat de functie **extramurale begeleiding** van de AWBZ per 2013 zou overgaan naar gemeenten. Door de val van het kabinet Rutte is de behandeling van de wetswijziging stilgelegd. We verwachten dat een nieuwe regering de decentralisatie van extramurale begeleiding weer zal gaan oppakken. Daarom willen we doorgaan met de voorbereidingen die in 2012 reeds in Drechtsteden verband zijn ingezet. Dit zal naar alle waarschijnlijkheid leiden tot een vast te stellen visie en beleid in de eerste helft van 2013.

Wat in ieder geval doorgang vindt, is de transitie en transformatie van de **jeugdzorg** per 1 januari 2015. Ter voorbereiding hierop is een transitieteam op Zuid-Holland Zuid niveau ingesteld. Naar verwachting komt dit team in 2013 met een ontwerpschets voor de nieuwe Zorg voor jeugdigen. In Alblasserdam zal er vooral vanuit het lokale perspectief bekeken worden wat, in de geest van de nieuwe wet die de zorg zo nabij mogelijk wil brengen, verbeterd en versterkt kan worden. Ten aanzien van het jeugdbeleid zal worden doorgewerkt op basis van de resultaten van de evaluatie en herijking van het jeugdbeleid. Wij leggen u hiervoor eind 2012 een voorstel voor.

De economische **crisis** grijp steeds harder om zich heen. Een nadrukkelijk gevolg hiervan is dat steeds meer mensen met complexe hulpvragen zich melden bij de gemeente of bij Alblasserdamse instellingen. Via het Sociaal Platform dat onder regie staat van de gemeente wordt vooral de samenhang en de samenwerking van de hulpverleningsinstanties, politie en woningstichting vormgegeven zodat snelle en adequate hulp kan worden geboden.

Het in 2012 vastgestelde Wmo beleidsplan 2012-2015 zal verder tot uitvoering gebracht worden. Het bieden van (tijdelijke) ondersteuning en voorzieningen ter versterking van de **zelfredzaamheid** van de burger is hierbij een belangrijk uitgangspunt. In toenemende mate zal een beroep worden gedaan op mantelzorgers en vrijwilligers. Met door de gemeente gesubsidieerde maatschappelijke organisaties worden prestatieafspraken gemaakt om deze vormen van informele begeleiding en zorg de juiste ondersteuning te bieden. Deze ondersteuning zal zich steeds meer rondom buurten / wijken concentreren.

In de **pilot Kinderdijk** wordt geëxperimenteerd met een aanpak om de **zelfredzaamheid** en **participatie** te versterken evenals het **zelforganiserend vermogen** van de wijk (bewoners). De kwartiermakerfase is eind 2012 gestart. In het eerste kwartaal 2013 rapporteren wij over deze fase en het vervolg. Een student van de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR) is in het kader van haar afstudeeropdracht bezig met een onderzoek in de wijk Kinderdijk naar de rol van het multifunctioneel centrum in deze wijk en wat betrokken partijen verwachten van deze voorziening. Daarnaast zullen de businesscase MFC en businesscase buitenruimte leiden tot een bepaalde (nieuwe) werkwijze in de wijk. In kaart zal worden gebracht welke netwerken er in Kinderdijk zijn en wat deze netwerken kunnen betekenen in de omgeving. De verschillende onderdelen moeten leiden tot een integrale wijkaanpak waarmee ingespeeld wordt op de ontwikkelingen binnen het sociale domein en bestuurlijke vernieuwing wordt toegepast.

In 2012 is de Erasmus Universiteit in opdracht van de gemeente en Woonkracht 10 gestart met een haalbaarheidsonderzoek "Zorg in de Wijk". Afhankelijk van de resultaten van dit onderzoek wordt mogelijk een voorziening gecreëerd voor het bieden van **verlengde eerstelijnszorg**. Dit kan inhouden dat Alblasserdamse burgers voor bepaalde specialistische zorg niet meer buiten de gemeente hoeven te reizen.

Vanuit het collegeprogramma 2010-2014, het Wmo- en gezondheidsbeleid zullen de thema's **ouderengezondheidszorg** en **eenzaamheid** dit jaar nadrukkelijk de aandacht krijgen. Wij zullen samen met Stichting Welzijn Alblasserdam ondersteuningsaanbod op deze thema's ontwikkelen en wij zullen de Wmo Adviesraad actief betrekken bij dit proces.

Thema Vrije Tijd

In het kader van het stimuleren dat (meer) Alblasserdammers zich op een gezonde manier kunnen ontspannen en sporten en voor de verdere borging van bestaande sportieve activiteiten hebben wij vanuit de combinatiefuncties in overleg met de betrokken doelgroepen voor 2013 een activiteitenprogramma voor basisscholen en ouderen (55+) ontwikkeld. Naast de bestaande activiteiten worden er ook nieuwe activiteiten op het gebied van sport en cultuur ontwikkeld, die voornamelijk gericht zijn op kennismaking met en enthousiasmering voor sport en cultuur. Wij verwachten dat deze activiteiten kansrijk zijn om geborgd te worden in de Alblasserdamse samenleving.

Daarnaast is vanaf 1 januari 2013 de nieuwe rijksregeling Cultuureducatie met Kwaliteit van kracht. Deze regeling vervangt het huidige programma Cultuurparticipatie en wordt uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van OCW door het fonds Cultuurparticipatie. De nieuwe regeling geldt voor vier jaar en is gericht op binnenschoolse cultuureducatie met een doorlopende leerlijn in het primair onderwijs. Alblasserdam zet zich, met de andere Drechtsteden gemeenten, in om op basis van cofinanciering deel te nemen aan deze regeling.

Op basis van de eind 2011 gemaakte keuze voor het zwembadconcept "2521 Gewoon Zwemmen" zal in de eerste helft van 2013 de aanbesteding van het concept plaatsvinden. Uitgaande van een succesvolle aanbesteding kan het nieuwe zwembad dan medio 2014 worden opgeleverd. Het concept behelst een wedstrijdbad met acht banen en een beweegbare bodem in de lengte van het bassin. Het is de bedoeling dat het nieuwe bad geëxploiteerd gaat worden door een in 2013 op te richten sportstichting.

Op 15 mei 2012 heeft het college ingestemd met de projectopdracht 'verzelfstandiging en oprichting beheerstichting sport'. Het project heeft als doel om in 2013 het beheer en de exploitatie van het gymnastieklokaal Weverstraat en het sportcentrum Blokweer extern te verzelfstandigen in de vorm van een lokale beheerstichting sport. Op 1 juli 2013 is de beheerstichting sport opgericht en zijn de huidige gemeentelijke activiteiten ondergebracht.

Beschermd dorpsgezicht

In 2012 is in het gebied langs de oevers van de Noord en de Alblas onderzocht of deze linten inclusief bebouwing voldoende waardevol zijn om aangewezen te worden als gemeentelijk beschermd dorpsgezicht. De conclusies van dit onderzoek inclusief het voorstel van het college om dit dorpsgezicht als zodanig aan te wijzen ligt aan u voor in de raad van januari 2013. Het aanwijzingsbesluit heeft zowel gevolgen voor vastgoedeigenaren als voor de monumentencommissie. Deze laatste zal vaker moeten vergaderen om aanvragen te beoordelen; hiervoor zijn structureel extra middelen (€ 2.000 per jaar) opgenomen in deze begroting. Vastgoedeigenaren en bewoners en bedrijven zijn reeds betrokken bij het proces, hun belangrijkste opmerkingen worden aangeboden bij besluitvorming in de raad in 2013.

Archeologische beleidskaart

In 2012 is gewerkt aan een archeologische beleidskaart. Deze is ook in 2012 vastgesteld. Met deze kaart kan gericht archeologisch onderzoek worden gestuurd.

Welstandsnota

Na vaststelling van een startnotitie in 2012 zal 2013 in het teken staan van het actualiseren van de welstandsnota Alblasserdam. Dit moet resulteren in een vastgestelde welstandsnota waarin niet alleen de tussentijds opgestelde producten op welstandsniveau hun plek vinden, maar waarin ook het beschermde dorpsgezicht zal worden verankerd.

Vrijtijdseconomie

Door het toeristisch profiel van Alblasserdam te versterken kan de verblijfstijd van toeristen worden verlengd. Toeristische trekkracht is voor Alblasserdam een belangrijke economische impuls.

Vrijtijdseconomie is juist daarom één van de hoofddossiers uit het Collegeprogramma. De afgelopen jaren zijn diverse maatregelen genomen (realisatie van de TOP Alblasserdam, opening van Zuiderstek 1, bewegwijzering naar de TOP voor fietsers en overig verkeer, realisatie van een aanlegsteiger, renovatie van de ophaalbrug, instellen van pool vrijwillige brugwachters) om de ambitie te realiseren. Als vervolg op deze maatregelen wordt in 2013 een beleidsvoorstel vrijetijdseconomie gedaan.

Vanzelfsprekend sluit dit voorstel aan op de ontwikkelingen op Haven-Zuid en regionaal beleid rondom toeristische trekpleisters. Met regionaal beleid doelen wij zowel op ontwikkelingen in de Drechtsteden als Alblasserwaard/ Vijfheerenlanden.

Vooruitlopend op het beleidsvoorstel wordt in het eerste kwartaal van 2013 een visie voorgelegd. Daarin wordt ook een voorstel gedaan met betrekking tot de kaders voor verdere uitwerking van het beleid.

De consultatie- en grondreserveringsovereenkomst Haven-Zuid loopt eind dit jaar af (zie onze raadsinformatiebrief van 9 mei 2012). De essentie van deze overeenkomst is dat de ontwikkelaar, Royal house of Holland B.V. en de gemeente voor het eind van dit jaar een gronduitgifte-overeenkomst voor deelgebied Noord moeten hebben gesloten. Hiervoor is het noodzakelijk dat de ontwikkelaar investeerders vindt. Er is met een tiental gegadigden gesproken, maar op dit moment is het economisch klimaat dermate slecht, dat er nog geen investeerders zijn gevonden die zich aan het project willen binden. Wij beraden ons op alternatieve scenario's, gelet op het aflopen van consultatie- en grondreserveringsovereenkomst eind van dit jaar. Wij houden u van zelfsprekend op de hoogte van de voortgang van nieuwe ontwikkelingen rondom dit dossier.

Voor het eerste kwartaal 2013 staat gepland de afronding van het bestemmingsplan die de ontwikkeling van deelgebied Noord mogelijk moet maken en, na het sluiten van de overeenkomst, het bouwrijp maken van het gebied.

Thema Kennis en Economie

Doordecentralisatie onderwijshuisvesting

De minister van OCW is voornemens om het buitenonderhoud van basisscholen per 1 januari 2014 over te hevelen van gemeenten naar schoolbesturen. In verband hiermee hebben wij besloten om een eerder initiatief tot lokale doordecentralisatie op basis van een overeenkomst met schoolbesturen geen doorgang te laten vinden. Alleen als wettelijke doordecentralisatie geen doorgang vindt, zal het lokale initiatief weer ter hand genomen worden. Wel willen wij ons inspannen om de in de begroting verwerkte besparing op de meerjarenonderhoudsplannen van € 15.000,- op jaarbasis (is 10% van de totaaluitgaven) toch in 2013 te realiseren.

Economie

De in 2012 ingezette koers ter verbetering van het vestigingsklimaat van de ondernemers in Alblasserdam zetten wij in 2013 voort:

- Er is medio 2012 een start gemaakt voor het Beeldkwaliteitsplan voor Vinkenwaard-Noord ter voorbereiding op de herstructurering Vinkenwaard-Noord. Het voornemen is om te starten met de uitvoering in 2013. Voor de herstructurering Vinkenwaard-Noord is een stuurgroep en zijn er meerdere werkgroepen opgericht om de lijnen onderling en daarmee het te verbeteren vestigingsmilieu te verbeteren;
- Wij voeren overleg met de ondernemers van de Kleine Beer. Wij ondersteunen de pogingen van de ondernemers om tot een VVE te komen;
- In 2013 zal willen wij de bebording verder optimaliseren , na het verwijderen van de illegale bebording;
- In samenwerking met de winkeliersvereniging Makado is het winkelcentrum in 2012 gecertificeerd voor het Keurmerk Veilig Ondernemen. De werkgroep komt per kwartaal samen en er zal zorg worden gedragen voor hercertificering in 2014. Het proces wordt door ons bewaakt;
- Het project Leegstand-te-lijf zal in 2013 en 2014 gecontinueerd worden. Er zal in navolging van eerdere cursussen en bijeenkomsten (o.a. Social Media) actieve betrokkenheid blijven vanuit ambtelijke en ondernemerszijde om de leegstand in Alblasserdam tot een minimum te kunnen beperken. De detailhandel aanwezig op bedrijventerreinen welke niet correspondeert met het bestemmingsplan zal hierbij een aandachtspunt zijn. In dat kader betrekken wij de detaillisten ook nauw in de tot stand koming van de structuurvisie;
- Er heeft in 2012 hercertificering van alle drie de bedrijventerreinen plaats gevonden op basis van het certificaat Keurmerk Veilig Ondernemen. De continuïteit van dit project zal middels de werkgroepen (ieder kwartaal) tot 2014 weer gewaarborgd kunnen worden;
- De samenwerking met de gebruikersraad (vertegenwoordiging van de drie bedrijventerreinen) zetten wij in 2013 voort onder andere in het project administratieve lastenverlichting.
- In het kader van het Duurzaamheidsactieplan zijn er bijeenkomsten gehouden . De ondernemers blijven ook in 2013 betrokken bij de uitvoer van het Duurzaamheidsactieplan;
- Er wordt maandelijks een nieuwsbrief digitaal aan Alblasserdamse ondernemers verstrekt met daarin alle benodigde berichtgeving, hetgeen zeer effectief blijkt te zijn.
- Jaarlijks organiseren wij de Alblasserdamse Banenmarkt in Landvast met een grote diversiteit aan werkgevers (commerciële en maatschappelijke instellingen), uitzendbureaus, werving en selectiebureaus, werkzoekenden en studenten;
- Tevens wordt er deel genomen aan de regionale overlegstructuren zoals AO Economie en REO.

Lokaal onderwijsbeleid

Naast de landelijke bezuiniging op voor- en vroegschoolse educatie, ingezet in 2010, wordt het met de voorgenomen lokale bezuinigingen in het peuterspeelzaalwerk voor de twee aanbieders steeds lastiger om te voldoen aan verhoging van het bereik van (doelgroep)peuters, zoals in het collegeprogramma is benoemd.

Desondanks wordt met de betrokken partijen (onderwijs, gemeente en peuterspeelzalen) gewerkt aan (verbetering van) de doorgaande lijn. Dit is de zien als de voorloper van integrale kindcentra (IKC), een basisvoorziening voor kinderen van 0-12 jaar, die zich de komende jaren zal gaan ontwikkelen. Een goed lokaal voorzieningenniveau en –aanbod maakt het realiseren van dergelijk centra uiteraard eenvoudiger.

De invoering van het passend onderwijs wordt een jaar uitgesteld. Schoolbesturen krijgen twee jaar (2012-2013 en 2013-2014) de tijd om zich voor te bereiden op het nieuwe stelsel. Met ingang van schooljaar 2014-2015 wordt de zorgplicht ingevoerd. Dat betekent dat wanneer ouders hun kind op een bepaalde school aanmelden, deze de taak heeft dit kind een zo goed mogelijke plek te bieden. Als de school dit zelf niet kan leveren, heeft de school de taak binnen het samenwerkingsverband het kind een zo goed mogelijke plek op een andere school te bieden.

De gevolgen van passend onderwijs voor gemeenten zijn nog lastig in te schatten. De nieuwe Wet Passend Onderwijs raakt de gemeentelijke taken op het gebied van preventief jeugdbeleid, de leerplichtfunctie, maar ook het leerlingenvervoer en de onderwijshuisvesting. Op het gebied van de zorg (niet de onderwijszorg) zullen de gemeenten en de scholen (nog) nauwer samen moeten gaan werken. In de Drechtsteden wordt nu een bestuursopdracht uitgevoerd. Deze bestuursopdracht heeft als doel goede afspraken te maken over de gezamenlijke inzet op de volgende onderdelen:

- onderzoeken wat we gezamenlijk lokaal en wat we regionaal willen en kunnen organiseren;
- vaststellen hoe de gemeente haar regierol ten aanzien van de samenwerking in de (zorg)keten invult;
- waar we nu staan ten aanzien van de organisatie van passende onderwijs- zorgarrangementen voor ieder kind;
- hoe zorgen we voor gezamenlijk verantwoordelijkheidsgevoel ten aanzien van ieder kind;
- vaststellen hoe de gemeente haar taak invult ten aanzien van de toetsing van zorgplannen.

4. WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Eerst wordt per thema op hoofdlijn aangegeven welke effecten we willen bereiken en wat we daarvoor gaan doen. Dan vindt in een overzichtstabel “wat willen we bereiken?” de vertaling naar maatschappelijke effecten, prestatie-indicatoren en monitoring plaats. In het overzichtstabel “wat gaan we ervoor doen?” en “wat mag het kosten” worden, daar waar mogelijk en nodig, de prestatieafspraken, bijbehorende kosten en bestuurlijke planning weergegeven.

Thema Werk en Inkomen

Wat willen we bereiken?				
<i>Een arbeidsmarkt waaraan meer sociaal zwakkeren verbonden zijn.</i>				
Indicator	Bron	Streven 2014	Nulmeting	Recente meting
Aantal particuliere huishoudens met een inkomen tot 110%-grens van het sociaal minimum als % van alle particuliere huishoudens	CBS (Regionaal inkomensonderzoek)	Nader bepalen n.a.v. regionale agenda Arbeidsmarktbeleid	7,7% (Nederland 10,1%) (2007)	7,0% (Nederland: 9,6%) (2009)
aantal personen met een Wwb/Wij-uitkering als % van bevolking van 15-64 jaar	CBS (bewerking OCD)	Nader bepalen n.a.v. regionale agenda Arbeidsmarktbeleid	1,5% (1 januari 2010) (Nederland 2,5%; Drechtsteden 2,5%)	1,7% (1 januari 2012) (Nederland 2,8%; Drechtsteden 2,6%)
Aantal personen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering (WAO, WAZ, Wajong, WIA) als % van bevolking 15-64 jaar	UWV en CBS (bewerking OCD)	Nader bepalen n.a.v. regionale agenda Arbeidsmarktbeleid	5,2% (1 januari 2010) (Nederland 7,2%; Drechtsteden 6,4%)	5,4% (1 januari 2011) (Nederland 7,3%; Drechtsteden 6,5%)
Aantal niet-werkende werkzoekenden als % van bevolking van 15-64 jaar	UWV en CBS (bewerking OCD)	Nader bepalen n.a.v. regionale agenda Arbeidsmarktbeleid	2,6% (1 januari 2010) (Nederland 4,6%; Drechtsteden 3,2%)	2,2% (1 januari 2012) (Nederland 4,3%; Drechtsteden 3,0%)
Aantal personen met een WW-uitkering als % van bevolking 15-64 jaar	UWV en CBS (bewerking OCD)	Nader bepalen n.a.v. regionale agenda Arbeidsmarktbeleid	1,9% (1 januari 2010) (Nederland 2,4%; Drechtsteden 2,0%)	1,6% (1 januari 2012) (Nederland 2,4%; Drechtsteden 2,1%)

Wat gaan we ervoor doen? Wat mag het kosten?				
Portefeuillehouder/ Hoofddossier	Wat gaan we ervoor doen? (Prestatieafpraak)	Komt voor uit: 1. Collegeprogramma; 2. Nieuw beleid 3. Innovatie 4. Besparing 5. Going concern*	Wat mag het kosten?	Gereed
P.J. Verheij <i>Businesscase Leerwerkbedrijf MFC</i>	Verzelfstandigen “gedeeltelijke” uitvoering Wet Sociale Werkvoorziening ter uitvoering van de businesscase Leerwerkbedrijf MFC	3 / 4	€ 15.000,- gedekt uit de opbrengsten leerwerkbedrijf 2012	1 ^e kwartaal 2013
A.L. Cardon <i>Businesscase Buitenruimte nieuwe stijl</i>	Inzetten SW'ers voor de uitvoering van werkzaamheden bij de afdeling Buitenruimte (uitwerking en uitvoering businesscase Buitenruimte nieuwe Stijl)	3/4	n.v.t.	4 ^e kwartaal 2013
P.J. Verheij	Het regionaal arbeidsbeleid is op strategisch niveau vastgesteld door de Drechtraad. De gemeente Dordrecht ontwikkelt dit regionale arbeidsbeleid verder en voert regie bij de uitvoering. Vanuit het PFO sociaal wordt de koers in gezamenlijkheid vastgesteld. Bestuurlijke beïnvloeding vindt via het PFO plaats.	4 / 5	binnen exploitatie	doorlopend proces

Thema Maatschappij en Zorg

Wat willen we bereiken?

1. Meer Alblasserdammers doen (volwaardig) mee in de samenleving.
2. Een verbetering van accommodaties voor sociale voorzieningen.

Indicator	Bron	Streven 2014	Nulmeting	Recente meting
% van de bevolking dat het afgelopen jaar vrijwilligerswerk heeft gedaan	Participatiemonitor Drechtsteden (OCD)	Stijging	38% (2009)	2013
% van de bevolking dat lid is van een organisatie of vereniging	Participatiemonitor Drechtsteden (OCD)	Stijging	84% (2009)	2013
% van de bevolking dat zegt onvoldoende sociale contacten te hebben	Participatiemonitor Drechtsteden (OCD)	Daling	8% (2009)	2013
% van de bevolking dat de eigen gezondheid als goed tot uitstekend ervaart	Gezondheidsmonitor GGD	Stijging	86% (2009)	2013
% van de bevolking dat zegt niet te gaan stemmen als er op dit moment verkiezingen voor de gemeenteraad zouden worden gehouden	Participatiemonitor Drechtsteden (OCD)	Daling	12% (2009)	2013
% van de bevolking dat (zeer) tevreden is over welzijnsvoorzieningen (zoals buurthuis of jongerencentrum)	Monitor Leefbaarheid en Veiligheid/Omnibusonderzoek (OCD)	Stijging	30% (2009)	28% (2011)
% van de bevolking dat (zeer) tevreden is over gezondheidsvoorzieningen in het algemeen	Monitor Leefbaarheid en Veiligheid/Omnibusonderzoek (OCD)	Stijging	83% (2009)	80% (2011)
% van de bevolking dat (zeer) tevreden is over onderwijs in het algemeen	Monitor Leefbaarheid en Veiligheid/Omnibusonderzoek (OCD)	Stijging	64% (2009)	65% (2011)

Wat gaan we ervoor doen? Wat mag het kosten?

Portefeuillehouder/ Hoofddossier	Wat gaan we ervoor doen? (Prestatieafspraken)	Komt voor uit: 1. Collegeprogramma; 2. Nieuw beleid 3. Innovatie 4. Besparing 5. Going concern*	Wat mag het kosten?	Gereed
A.L. Cardon <i>Ouderengezondheidszorg</i>	Ontwikkelen en implementeren van beleid in het kader van de ouderengezondheidszorg	1	Er zijn geen extra middelen vanuit het rijk, moet dus vanuit bestaande budgetten.	Eind 2013
A.L. Cardon <i>Wmo beleid</i>	Uitvoeren Wmo beleid volgens het beleidsplan 2012-2015	1	Er is binnen de begroting een bedrag van c.a. € 63.038,- beschikbaar voor het uitvoeren van het Wmo beleid.	n.v.t.
A.L. Cardon <i>Eenzaamheid</i>	Wij ontwikkelen samen met de SWA een ondersteuningsaanbod om sociale participatie te bevorderen en eenzaamheid tegen te gaan.	1	Vanuit bovenstaand uitvoeringsbudget Wmo.	2 ^{de} kwartaal 2013
A.L. Cardon <i>Decentralisatie begeleiding</i>	Wij gaan ons in 2013 (verder) voorbereiden op de decentralisatie van begeleiding van de AWBZ naar de Wmo. In de eerste helft van 2013 zullen wij een visie en beleid (laten) vaststellen. De tweede helft van 2013 wordt het beleid geïmplementeerd.	2	€ 46.563,- dat is het bedrag dat wij vanuit het rijk ontvangen voor de invoering en inzetten voor het regionale traject.	Eind 2013

A.L. Cardon <i>Jeugdbeleid</i>	Eind 2012 is het jeugdbeleid geëvalueerd. De uitkomsten van deze evaluatie / herijking zullen in 2013 worden geïmplementeerd. Speciale aandacht hierbij zal uitgaan naar de toestroom richting geïndiceerde jeugdzorg en de jeugdoverlast in Alblasserdam.	2/5	Wij gaan ervan uit dat de herijking budgetneutraal plaatsvindt.	n.v.t.
A.L. Cardon <i>Transitie jeugdzorg</i>	In 2013 zal de gemeentelijke rol voor de transitie jeugdzorg verder worden uitgewerkt. Hierbij zullen de regionale ontwikkelingen goed worden gevolgd. Ook zal gekeken worden naar de samenhang met andere, te verwachten, decentralisaties als die van de AWBZ begeleiding.	2	Wij gaan ervan uit dat dit binnen de beschikbare decentralisatieuitkering jeugd wordt uitgevoerd.	Eind 2013
P.J. Verheij <i>Logopedische dienst</i>	Op basis van de uitkomst van de verkenningen naar de toekomst van de Logopedische dienst in 2012 zal naar verwachting in 2013 uitvoering gegeven worden aan deze uitkomsten. Zodra er meer bekend is zal er een raadsinformatiebrief worden opgesteld.	2/5	Afhankelijk van de uitkomst van de verkenningen gaat dit budgetneutraal worden uitgevoerd of moet er bij worden geraamd. Bij herpositionering zijn frictiekosten te verwachten.	n.v.t.
S.J. Veerman <i>Huisvesting vergunninghouders</i>	Vanuit de wettelijke verplichting zal er in 2013 naar verwachting voor 8 vergunninghouders huisvesting aangeboden worden. In 2011 was sprake van een taakstelling van 12 vergunninghouders en voor 2012 is de taakstelling bijgesteld van 10 naar 8 te huisvesten vergunninghouders.	5	Extra budget € 1.200,-	n.v.t.

Thema Vrije Tijd

Wat willen we bereiken?

Toegenomen participatie op de terreinen sport, cultuur en recreatie.

Indicator	Bron	Streven 2014	Nulmeting	Recente meting
% van de bevolking dat (zeer) tevreden is over aanbod culturele voorzieningen	Monitor Leefbaarheid en Veiligheid/Omnibusonderzoek (OCD)	Stijging	55% (2009)	64% (2011)
% van de bevolking dat het afgelopen jaar gebruik heeft gemaakt van culturele voorzieningen (muziek en theater, film, culturele feesten en festivals, museum, bibliotheek)	Participatiemonitor Drechtsteden (OCD)	Stabiel	84% (2009)	2013
% van de bevolking dat (zeer) tevreden is over sportvoorzieningen in de gemeente	Monitor Leefbaarheid en Veiligheid/Omnibusonderzoek (OCD)	Stijging	71% (2009)	70% (2011)
% van de bevolking dat sport	Participatiemonitor Drechtsteden (OCD)	Stijging	50% (2009)	2013
Aantal leden sportverenigingen	Vrijetijdsmeter Drechtsteden (OCD)	Stijging	3.359 (1 januari 2009)	2013
% van de bevolking dat het afgelopen jaar gebruik heeft gemaakt van recreatieve voorzieningen (park en natuurgebied, kinderboerderij en speeltuin, trapveld en skatebaan)	Participatiemonitor Drechtsteden (OCD)	Stabiel	83% (2009)	2013

Wat gaan we ervoor doen? Wat mag het kosten?

Portefeuillehouder/ Hoofddossier	Wat gaan we ervoor doen? (Prestatieafspraken)	Komt voor uit: 1. Collegeprogramma; 2. Nieuw beleid 3. Innovatie 4. Besparing 5. Going concern*	Wat mag het kosten?	Gereed
S.J. Veerman <i>Combinatie-functies</i>	Gebruik maken van de Rijksregeling Brede Impuls Combinatiefuncties om met behulp van in totaal 3,1 fte de operationele kracht van het sportbeleid en de cultuuractiviteiten te versterken en verbreden.	5.	Dekking door loonkosten sportconsulent en deel sportbudget	Doorlopend proces t/m schooljaar 2014/2015
S.J. Veerman <i>Sportstichting</i>	Oprichting beheerstichting sport per 1 juli 2013.	3.	€ 47.690	2013
A.L. Cardon <i>Cultuureducatie</i>	Wij gaan deelnemen aan de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit.	2	€ 11.000,-	Doorlopend t/m 2016
S.J. Veerman <i>Welstandsnota</i>	Opstellen en vaststellen welstandsnota Alblasterdam	1	Voor 2012 is € 18.000,= gereserveerd (oormerken en meenemen naar 2013) en voor 2013 staat € 17.500,= gereserveerd	4 ^e kwartaal 2013
S.J. Veerman	Opstellen en vaststellen beleidsnota vrijetijdseconomie	1	Binnen formatie / proeftuin	2 ^e kwartaal 2013
S.J. Veerman	Vaststellen 2e herziening bestemmingsplan Haven-Zuid	1	grondexploitatie Haven-Zuid	1 ^e kwartaal 2013

Thema Kennis en Economie

Wat willen we bereiken?

Een versterking van de lokale economie.

Indicator	Bron	Streven 2014	Nulmeting	Recente meting
Procentuele ontwikkeling aantal startende ondernemers t.o.v. landelijke ontwikkeling	Kamer van Koophandel (bewerking OCD)	Stabiel	<i>ontwikkeling 2008-2009: Alblasserdam -35% en Nederland -2%</i> Absoluut: 81 (2009)	ontwikkeling 2010-2011: Alblasserdam -24% en Nederland +9% Absoluut: 92 (2011) Absoluut: 121 (2010)
Procentuele ontwikkeling aantal vestigingen van bedrijven en instellingen t.o.v. landelijke ontwikkeling	Bedrijvenregister Drechtsteden (OCD)	Stabiel	<i>ontwikkeling 2008-2009: Alblasserdam +5,0% en Nederland + 4,8%</i> Absoluut: 770 (1 januari 2009)	ontwikkeling 2010-2011: Alblasserdam +8,4% en Nederland +3,2% Absoluut: 881 (1 januari 2011) Absoluut: 813 (1 januari 2010)
Aantal vestigingen van bedrijven en instellingen op bedrijventerreinen	Bedrijvenregister Drechtsteden (OCD)	Stijging	329 (1 januari 2009)	321 (1 januari 2011)
Procentuele ontwikkeling aantal arbeidsplaatsen t.o.v. landelijke ontwikkeling	Bedrijvenregister Drechtsteden (OCD)	Stabiel	<i>ontwikkeling 2008-2009: Alblasserdam +2,4% en Nederland +0,3%</i> Absoluut: 6.691 (1 januari 2009)	ontwikkeling 2010-2011: Alblasserdam +8,2% en Nederland +0,1% Absoluut: 7.045 (1 januari 2011) Absoluut: 6.511 (1 januari 2010)
Aantal arbeidsplaatsen op bedrijventerreinen	Bedrijvenregister Drechtsteden (OCD)	Stijging	4.565 (1 januari 2009)	4.743 (1 januari 2011) 4.280 (1 januari 2010)

Wat gaan we ervoor doen? Wat mag het kosten?

Portefeuillehouder/ Hoofddossier	Wat gaan we ervoor doen? (Prestatieafspraken)	Komt voor uit: 1. Collegeprogramma; 2. Nieuw beleid 3. Innovatie 4. Besparing 5. Going concern*	Wat mag het kosten?	Gereed
P.J. Verheij <i>Lokaal onderwijsbeleid</i>	In vervolg op de nota Onderwijsbeleid (LEA) uit 2009 worden eind 2012/ begin 2013 de onderwerpen <i>doorgaande leerlijn</i> en <i>peuterspeelzaalbeleid</i> verder uitgewerkt. De beleidslijnen die hieruit voortkomen worden in 2013 geïmplementeerd.	1/5	Bestaande budgetten: rijksvergoeding, subsidies en onderwijsbudget	nvt

5. Wat mag het kosten?

In de tweede fase van het ZBB-traject (Zero Based Budgeting) heeft voor de opstelling van de Begroting 2013 herijking van de ordeningsstructuur van de producten plaatsgevonden. In bijlage 7 treft u een overzicht van de wijzigingen aan.

Daarnaast is in deze begroting bij de kosten per programma een splitsing opgenomen naar kostensoorten. Dit betreft een onderverdeling naar organisatiekosten, kapitaallasten en programmakosten. Hiermee beogen we om de kosten per product inzichtelijker te maken om zo de mate van beïnvloedbaarheid aan te geven. Onder deze kostensoorten wordt het volgende verstaan:

Organisatiekosten

Onder deze rubriek worden alle kosten begrepen van het ambtelijk apparaat, zoals kosten gemeentehuis, de salariskosten van het ambtelijk apparaat, de bijdrage aan de SCD en alle andere kosten van overige ondersteunende werkzaamheden en leveringen van derden. Deze kosten worden via een tarief per afdeling verdeeld op basis van de geplande uren voor 2011 voor het desbetreffende product. Deze kosten zijn niet op korte termijn beïnvloedbaar.

Kapitaallasten

Dit zijn de kosten van rente en afschrijving voor geactiveerde uitgaven van het desbetreffende product. In de staat van activa staat een specificatie opgenomen. Deze kosten zijn niet op korte termijn beïnvloedbaar.

Programmakosten

Onder dit onderdeel vallen de kosten van subsidies, exploitatiekosten, bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen en overige lasten en baten, die niet onder de overige rubrieken vallen. Deze kosten zijn wel (uiteraard in overleg) op korte termijn beïnvloedbaar.

5. Wat mag het kosten?													
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	
	2013			2014			2015			2016			
Kennis en economie													
110	Weekmarkt	€ 55.500	€ 35.700	€ 19.800	€ 55.400	€ 35.600	€ 19.800	€ 55.400	€ 35.600	€ 19.800	€ 55.400	€ 35.600	€ 19.800
	-Organisatiekosten	€ 29.800			€ 29.800			€ 29.800			€ 29.800		
	-Programma kosten	€ 25.700			€ 25.600			€ 25.600			€ 25.600		
	-Kapitaallasten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0		
120	Parkmanagement	€ 118.800	€ 0	€ 118.800	€ 118.800	€ 0	€ 118.800	€ 118.800	€ 0	€ 118.800	€ 118.800	€ 0	€ 118.800
	-Organisatiekosten	€ 110.800			€ 110.800			€ 110.800			€ 110.800		
	-Programma kosten	€ 8.000			€ 8.000			€ 8.000			€ 8.000		
	-Kapitaallasten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0		
395	Jeugd	€ 965.000	€ 0	€ 965.000	€ 966.000	€ 0	€ 966.000	€ 967.000	€ 0	€ 967.000	€ 968.000	€ 0	€ 968.000
	-Organisatiekosten	€ 96.800			€ 96.800			€ 96.800			€ 96.800		
	-Programma kosten	€ 868.200			€ 869.200			€ 870.200			€ 871.200		
	-Kapitaallasten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0		
455	Onderwijs algemeen	€ 2.308.700	€ 85.600	€ 2.223.100	€ 2.304.000	€ 85.600	€ 2.218.400	€ 2.374.500	€ 85.600	€ 2.288.900	€ 2.357.600	€ 85.600	€ 2.272.000
	-Organisatiekosten	€ 279.200			€ 279.200			€ 279.200			€ 279.200		
	-Programma kosten	€ 1.596.300			€ 1.599.100			€ 1.599.100			€ 1.599.100		
	-Kapitaallasten	€ 433.200			€ 425.700			€ 496.200			€ 479.300		
450	Openbaar onderwijs	€ 31.100	€ 30.000	€ 1.100	€ 31.100	€ 30.000	€ 1.100	€ 31.100	€ 30.000	€ 1.100	€ 31.100	€ 30.000	€ 1.100
	-Organisatiekosten	€ 31.500			€ 31.500			€ 31.500			€ 31.500		
	-Programma kosten	-€ 400			-€ 400			-€ 400			-€ 400		
	-Kapitaallasten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0		
460	Huisvesting onderwijs	-€ 15.000	€ 0	-€ 15.000	-€ 25.000	€ 0	-€ 25.000	-€ 25.000	€ 0	-€ 25.000	-€ 25.000	€ 0	-€ 25.000
	-Organisatiekosten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0		
	-Programma kosten	-€ 15.000			-€ 25.000			-€ 25.000			-€ 25.000		
	-Kapitaallasten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0		
465	Onderwijsondersteuning	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	-Organisatiekosten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0		
	-Programma kosten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0		
	-Kapitaallasten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0		
Maatschappij en zorg													
390	Maatschappelijke ondersteuning	€ 3.416.109	€ 900	€ 3.415.209	€ 3.415.409	€ 300	€ 3.415.109	€ 3.414.809	€ 0	€ 3.414.809	€ 3.414.509	€ 0	€ 3.414.509
	-Organisatiekosten	€ 226.700			€ 226.700			€ 226.700			€ 226.700		
	-Programma kosten	€ 3.187.809			€ 3.187.809			€ 3.187.809			€ 3.187.809		
	-Kapitaallasten	€ 1.600			€ 900			€ 300			€ 0		
400	Vreemdelingen	€ 26.600	€ 0	€ 26.600	€ 26.600	€ 0	€ 26.600	€ 26.600	€ 0	€ 26.600	€ 26.600	€ 0	€ 26.600
	-Organisatiekosten	€ 15.200			€ 15.200			€ 15.200			€ 15.200		
	-Programma kosten	€ 11.400			€ 11.400			€ 11.400			€ 11.400		
	-Kapitaallasten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0		
405	De Alblashof	€ 56.400	€ 0	€ 56.400	€ 56.400	€ 0	€ 56.400	€ 56.400	€ 0	€ 56.400	€ 56.400	€ 0	€ 56.400
	-Organisatiekosten	€ 24.400			€ 24.400			€ 24.400			€ 24.400		
	-Programma kosten	€ 32.000			€ 32.000			€ 32.000			€ 32.000		
	-Kapitaallasten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0		

410	Gezondheid	€ 272.000	€ 0	€ 272.000	€ 263.800	€ 0	€ 263.800	€ 263.800	€ 0	€ 263.800	€ 263.800	€ 0	€ 263.800
	-Organisatiekosten	€ 20.300			€ 20.300			€ 20.300			€ 20.300		
	-Programma kosten	€ 251.700			€ 243.500			€ 243.500			€ 243.500		
	-Kapitaallasten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0		
445	Accommodaties	€ 75.800	€ 43.700	€ 32.100	€ 75.800	€ 43.700	€ 32.100	€ 75.800	€ 43.700	€ 32.100	€ 75.800	€ 43.700	€ 32.100
	-Organisatiekosten	€ 2.900			€ 2.900			€ 2.900			€ 2.900		
	-Programma kosten	€ 72.600			€ 72.600			€ 72.600			€ 72.600		
	-Kapitaallasten	€ 300			€ 300			€ 300			€ 300		
	Vrije tijd												
415	Onderdeel kunst en cultuur	€ 50.400	€ 0	€ 50.400	€ 50.400	€ 0	€ 50.400	€ 50.400	€ 0	€ 50.400	€ 50.400	€ 0	€ 50.400
	-Organisatiekosten	€ 28.200			€ 28.200			€ 28.200			€ 28.200		
	-Programma kosten	€ 22.200			€ 22.200			€ 22.200			€ 22.200		
	-Kapitaallasten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0		
420	Kunst en cultuur	€ 703.000	€ 0	€ 703.000	€ 703.000	€ 0	€ 703.000	€ 703.000	€ 0	€ 703.000	€ 703.000	€ 0	€ 703.000
	-Organisatiekosten	€ 92.600			€ 92.600			€ 92.600			€ 92.600		
	-Programma kosten	€ 610.400			€ 610.400			€ 610.400			€ 610.400		
	-Kapitaallasten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0		
425	Sport	€ 620.300	€ 3.800	€ 616.500	€ 620.300	€ 3.800	€ 616.500	€ 710.400	€ 3.800	€ 706.600	€ 710.400	€ 3.800	€ 706.600
	-Organisatiekosten	€ 209.900			€ 209.900			€ 209.900			€ 209.900		
	-Programma kosten	€ 410.400			€ 410.400			€ 500.500			€ 500.500		
	-Kapitaallasten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0		
430	Sportcomplexen & Gymnastieklokalen	€ 1.298.700	€ 834.200	€ 464.500	€ 1.238.900	€ 832.200	€ 406.700	€ 1.176.700	€ 830.300	€ 346.400	€ 1.173.700	€ 828.300	€ 345.400
	-Organisatiekosten	€ 401.500			€ 401.500			€ 401.500			€ 401.500		
	-Programma kosten	€ 674.500			€ 629.900			€ 718.900			€ 718.900		
	-Kapitaallasten	€ 222.700			€ 207.500			€ 56.300			€ 53.300		
440	Recreatie en toerisme	€ 93.000	€ 10.800	€ 82.200	€ 92.700	€ 10.800	€ 81.900	€ 86.000	€ 10.800	€ 75.200	€ 86.000	€ 10.800	€ 75.200
	-Organisatiekosten	€ 34.500			€ 34.500			€ 34.500			€ 34.500		
	-Programma kosten	€ 49.800			€ 49.800			€ 49.800			€ 49.800		
	-Kapitaallasten	€ 8.700			€ 8.400			€ 1.700			€ 1.700		
	Werk en inkomen												
380	Uitkeringen SDD	€ 4.659.000	€ 3.388.000	€ 1.271.000	€ 4.659.000	€ 3.388.000	€ 1.271.000	€ 4.659.000	€ 3.388.000	€ 1.271.000	€ 4.659.000	€ 3.388.000	€ 1.271.000
	-Organisatiekosten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0		
	-Programma kosten	€ 4.659.000			€ 4.659.000			€ 4.659.000			€ 4.659.000		
	-Kapitaallasten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0		
385	Sociale werkvoorziening	€ 1.826.700	€ 1.631.500	€ 195.200	€ 1.749.500	€ 1.631.500	€ 118.000	€ 1.795.500	€ 1.631.500	€ 164.000	€ 1.795.500	€ 1.631.500	€ 164.000
	-Organisatiekosten	€ 7.100			€ 7.100			€ 7.100			€ 7.100		
	-Programma kosten	€ 1.819.600			€ 1.742.400			€ 1.788.400			€ 1.788.400		
	-Kapitaallasten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0		
	Mutaties met de reserves	€ 440.946	€ 637.400	-€ 196.454	€ 485.894	€ 591.700	-€ 105.806	€ 484.084	€ 555.300	-€ 71.216	€ 488.028	€ 519.200	-€ 31.172
	Totaal programma Samenleving	€17.003.055	€6.701.600	€10.301.455	€0	€16.888.003	€6.653.200	€10.234.803	€17.024.293	€6.614.600	€10.409.693	€0	€17.009.037

Programma 3 Ruimte

1. ALGEMENE PROGRAMMAGEGEVENS

a. Algemene doelstelling

Het programma Ruimte omvat de thema's ruimtelijke inrichting, ruimtelijk beheer, milieu en mobiliteit.

b. Overzicht van thema's en producten van het programma

Thema	Product
Ruimtelijke inrichting	<ul style="list-style-type: none">- Ruimtelijke en stedelijke ontwikkeling- Grondexploitatie- Volkshuisvesting- Bouw- en sloopvergunningen- Woonwagencentra
Ruimtelijk beheer	<ul style="list-style-type: none">- Wegen, straten en pleinen- Openbare verlichting- Straatmeubilair- Openbaar groen- Waterkering en afwatering- Riolering- Reiniging- Vastgoed
Milieu	<ul style="list-style-type: none">- Milieu
Mobiliteit	<ul style="list-style-type: none">- Verkeer- Openbaar vervoer

c. Commissie

Het primaat van het programma ligt bij de commissie Grondgebied.

d. Portefeuillehouders

Wethouder A.L. Cardon

- Buitenruimte;
- Economie;
- Projecten Locatie Kerkstraat-Cornelis Smitstraat en Parallelweg (Oude MAVO/Kiekeboe).

Wethouder S.J. Veerman

- Ruimtelijke ordening, Structuurvisie Alblasserdam 2040, Milieu (inclusief duurzaamheidsplan), Volkshuisvestingsbeleid inclusief woonwagencentra);
- Projecten Haven Zuid, Hof en Singel, Hof Souburgh, Lint Vinkenpolder, Project Waterhoven, Alblasserwerf en Oude Wipmolen.

Wethouder P.J. Verheij

- Verkeer en vervoer;
- Projecten Containertransferium, Bedrijventerrein Nieuwland, Dijklint, Fietspad dijklint, Mercon Kloos en Noord- en Landzigt.

2. BESTUURLIJKE INBEDDING

Thema	Wettelijke kaders	Beleidsnota's en plannen
Ruimtelijke inrichting	<ul style="list-style-type: none"> - Wet en besluit ruimtelijke ordening - Besluit Algemene regels ruimtelijke ordening; - Regeling Standaarden ruimtelijke ordening 2008; - Algemene wet bestuursrecht; - Woningwet; - Monumentenwet; - Wet op de archeologische monumentenzorg; - Wet Milieubeheer; - Wet geluidhinder; - Wet luchtkwaliteit; - Besluit externe veiligheid inrichtingen; - Besluit milieueffectrapportage; - Flora en Faunawet; - Habitatrichtlijn; - Vogelrichtlijn; - Waterwet; - Electriciteitswet; - Crisis- en herstelwet; - Huisvestingswet; - Besluit Beheer Sociale Huursector; - Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht; - Gemeentelijke bouwverordening; - Algemene plaatselijke verordening Alblasserdam - Legesverordening - Huisvestingsverordening voor standplaatsen van woonwagens 2002 - Huisvestingsverordening (2005) - Procedureverordening advisering planschade 2008 - Inspraakverordening Alblasserdam. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vigerende bestemmingsplannen - Structuurvisie Dijklint (1999) - Welstandsnota Alblasserdam (2004) - Ruimtelijke toekomstvisie "Dorp met karakter, nu en in de toekomst" (2005) - Ruimtelijke visie Drechtsteden, Nota Ruimte Geven (2007) - Realisatiestrategie Drechtsteden, Ruimte Geven (2008) - Inrichtingsvisie Groene verbinding tussen het rood - Prestatieafspraken Lange Termijn Drechtsteden (PALT) - Regionale Woonvisie Drechtsteden 2010-2020: Spetterend wonen in de Drechtsteden-2 (2009) - Woonvisie Alblasserdam (1999) - Regionaal meerjaren Ontwikkelingsplan (MOP) Dordrecht-Drechtsteden 2005-2009 - Gemeentelijk waterplan (2006) - Kadernota Grondbeleid "Faciliterend grondbeleid, tenzij..." (2008) - Woonwagenbeleid 2009-2019 - Nota integrale handhaving - Horecabeleid bedrijventerreinen (2012)
Ruimtelijk beheer	<ul style="list-style-type: none"> - Beheersverordening gemeentelijke begraafplaats Alblasserdam 1993 - Bomenverordening Alblasserdam 2009 - Exploitatieverordening Alblasserdam 2004 - Gedenktekenverordening - Verordening recht van herstraten 2005 	<ul style="list-style-type: none"> - Groenstructuurplan (1995) - Speelruimteplan (2003) - Hondenpoepbeleid (2006) - Wegengebruiksplan (2004) - Gemeentelijk Rioleringsplan (2009) - Nota bewonersparticipatie bij reconstructies (2006) - Gemeentelijk waterplan (2006) - Bomen en kapvergunningenbeleid (2008)

		<ul style="list-style-type: none"> - Nota Openbare ruimte (2009) - Integraal vervangingsplan Openbare Ruimte (2011) - Gladheidbestrijdingsplan 2009-2010 - Kadernota Grondbeleid "Faciliterend grondbeleid, tenzij..." (2008)
Milieu	<ul style="list-style-type: none"> - Wet Milieubeheer; - Wet geluidhinder; - Wet luchtkwaliteit - Wet bodembescherming - Besluit externe veiligheid inrichtingen; - Besluit milieueffectrapportage. 	<ul style="list-style-type: none"> - Lokaal Milieu Uitvoeringsprogramma LMUP 2013-2017 - Plan van aanpak luchtkwaliteit (2006) - Milieubeleidsplan Drechtsteden 2011-2015 - Bodembeheernota ZHZ (2010) - Nota route gevaarlijke stoffen Alblasserdam (2011) - Zonebeheerplan Industrierrein aan de Noord (2010) - Beleid hogere grenswaarden Wet geluidhinder (2008)
Mobiliteit	<ul style="list-style-type: none"> - Wegenverkeerswet 1994 - Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 (RVV1990) - Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (BABW) 	<ul style="list-style-type: none"> - Projectplan Aanpak problemen dijklint en infrastructuur (2006) - Wegengebruiksplan (2004)

3. ONTWIKKELINGEN, RAAKVLAKKEN EN SAMENHANG

Thema Ruimtelijke inrichting

Structuurvisie Alblasserdam

Met de vaststelling van de Startnotitie is er een start gemaakt met de opstelling van de Structuurvisie Alblasserdam 2040. Het college wil de samenleving, in lijn met de nieuwe bestuursstijl, nauw betrekken bij de totstandkoming van de structuurvisie; de structuurvisie gaat heel Alblasserdam aan, het gaat om de toekomst van het dorp. De eerste stap is het bepalen van het gewenste profiel van Alblasserdam op basis waarvan de visie zal worden opgesteld. De Structuurvisie beschrijft uiteindelijk het ruimtelijk kader voor de middellange termijn en geeft daarmee een doorkijk naar 2040. Voor de ruimtelijke agenda en concrete ruimtelijke opgaven wordt de horizon op 2020 gelegd om een realistische blik te kunnen bieden.

Verklaring van geen bedenkingen

De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) bepaalt dat voor buitenplanse ontheffingen een verklaring van geen bedenkingen noodzakelijk is. Het bevoegd gezag, bij omgevingsvergunningen veelal de gemeenteraad, dient een dergelijke verklaring af te geven. Om de bestuurlijke druk te verminderen heeft het college een advies in voorbereiding met betrekking tot aanwijzing van categorieën van gevallen waarvoor een verklaring van geen bedenkingen niet is vereist. In verband met een noodzakelijke goede juridische borging heeft het college het voorstel vooralsnog aangehouden.

Bestemmingsplan Dijklint

Het plan Dijklint is in maart 2012 gewijzigd vastgesteld. Tegen de gewijzigde vaststelling is een tweetal beroepen bij de Raad van State ingesteld en een verzoek om het treffen van een voorlopige voorziening ingediend. Inmiddels is het verzoek om voorlopige voorziening bij de Raad van State behandeld. Na uitspraak van de voorzieningenrechter zal het bestemmingsplan in werking treden (mate van inwerkingtreding is afhankelijk van de inhoud van de uitspraak). De beroepen lopen nog door.

Bestemmingsplan Werkgebied

Behandeling van de ingediende zienswijzen tegen het bestemmingsplan Werkgebied en een goede juridische borging van de dossiers Hornbach en Jozua-kerkgemeenschap in het bestemmingsplan hebben voor vertraging in de procedure gezorgd. Het bestemmingsplan zal evenwel in 2012 worden vastgesteld waarmee de grote actualisatieslag vóór de deadline van juli 2013 is afgerond.

Bestemmingsplan Hof Souburgh

Het bestemmingsplan Hof Souburgh is, samen met een opgesteld beeldkwaliteitplan voor het gebied, in procedure gebracht. Ontwikkelingen rond de molen hebben er toe geleid dat er een overeenkomst met de eigenaar wordt voorbereid welke moet leiden tot overdracht van de molen naar de gemeente. Zodra de overeenkomst gesloten is, kan het bestemmingsplan ter vaststelling worden aangeboden.

Bestemmingsplan Kom eerste herziening

Voor 2012 stond de eerste herziening van het bestemmingsplan Kom op de rol. De werkzaamheden en aandacht voor de plannen Werkgebied en Hof Souburgh en personele ontwikkelingen op de afdeling RMO hebben geleid tot een vertraging in het proces.

Kerkstraat - Cornelis Smitstraat

In december 2011 zijn de ruimtelijke randvoorwaarden Kerkstraat-Cornelis Smitstraat vastgesteld. Deze dienen als richting en toetsingskader voor ruimtelijke initiatieven op deze locatie waarbij woningbouw uitgangspunt is. De randvoorwaarden zijn voor planvorming ter beschikking gesteld van Woonkracht10. Het is de verwachting dat zij nog in 2012 met een nadere uitwerking komen.

De Beukelmanschool, project Brede school Mesdaglaan

De planning is dat de bestemmingsplanprocedure, die in 2012 in gang is gezet, in april 2013 wordt afgerond. Het bestemmingsplan kan dan in mei 2013 in werking treden. Tevens zal de omgevingsvergunning begin 2013 in procedure gaan en naar verwachting worden afgegeven in april/mei 2013. Vervolgens kan de bouw starten. De bouw duurt ongeveer één jaar. Gedurende het gehele proces worden omwonenden en andere belanghebbende partijen geïnformeerd, zoals de Werkgroep Schoolzicht.

Thema Ruimtelijk beheer

Zie voor de uitwerking van dit thema ook de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen.

Wijkschouwen

In 2013 zal er weer een wijkschouw worden gehouden. De wijk Centrum zal begin 2013 aan de beurt zijn om problemen in de openbare ruimte inzichtelijk te maken en naar een gezamenlijk gedragen oplossing te komen. In 2013 zal er met betrokken partijen, zoals wijkteams, OCD, hulpdiensten, worden gekeken naar een eenduidige indeling van de wijken, die beter past bij onze behoeften. Na vaststelling zal het CBS het doorvoeren. Tevens zal in 2013 het huidige beleid rondom burgerparticipatie worden geëvalueerd.

Gebouwen

Op 29 maart 2011 hebben wij het plan van aanpak vastgoed “Naar professioneel vastgoedbeheer voor de gemeente Alblisserdam” vastgesteld. De planning is om in 2012 de organisatie en het beheer van de vastgoedportefeuille naar een adequaat niveau te brengen, het vastgoedbeleid vast te stellen en te starten met de uitvoering daarvan. De afronding van het plan is voorzien in 2013. Medio 2013 verwachten wij u te informeren over de stand van zaken en een doorkijk te geven naar het vervolg, onder andere door het laten vaststellen van beleidskaders en het nauwkeuriger zichtbaar maken van kosten en baten.

Wegen, straten en pleinen

Beeldkwaliteit

In 2013 zal een vervolg worden gegeven aan het in 2011 ingezette beleid om het onderhoudsniveau en leefbaarheid van de buitenruimte op gemiddeld niveau te houden op een sobere en zo effectief mogelijke manier. Het onderhoudsniveau is in beelden vastgelegd in de “Kwaliteitscatalogus openbare ruimte 2010” (CROW publicatie 288) Dit is een landelijke standaard voor onderhoudsniveaus van de openbare ruimte. In Alblisserdam is gekozen de gemiddelde kwaliteit op een ‘6’ te houden. In relatie tot de kwaliteitscatalogus houdt dit een onderhoudsniveau ‘B’ in, een voldoende en functionele kwaliteit. Bij niveau ‘B’ kan op een aantal onderdelen de zogenaamde waarschuwingsgrens van de onderhoudsrichtlijnen overschreden zijn en is klein onderhoud op korte termijn noodzakelijk. Groot onderhoud zal in een aantal gevallen binnen enkele jaren uitgevoerd moeten worden. Monitoring van de kwaliteit is een onmisbaar onderdeel van het beheer van de Buitenruimte. Ook in 2013 zal op basis van de ‘Kwaliteitscatalogus openbare ruimte 2010’ een monitoring van de Buitenruimte plaats vinden.

Levensduur

Ook in 2013 zal de kern van het onderhoud bij de levensduurverlenging van onderdelen van de openbare ruimte liggen met als randvoorwaarden de kernbegrippen schoon heel en veilig. Straten zullen waar mogelijk geheel of gedeeltelijk herbestraat worden i.p.v. een algehele vervanging bij een reconstructie. Bij het plannen van onderhoud zal de afweging gemaakt worden tussen alternatieven die een financieel voordeel opleveren terwijl de ondergrenzen van de vastgelegde beeldkwaliteit niet overschreden worden.

Integrale aanpak

Alleen bij straten en pleinen die zich aan het eind van de levenscyclus bevinden zal groot onderhoud (rehabilitatie of reconstructie) uitgevoerd worden. Belangrijk hierbij is dat het onderhoud integraal, dat wil zeggen op alle onderdelen, wordt uitgevoerd. Een onderlinge afstemming van de plannen uit beheerprogramma’s op het gebied van wegen, riolering, straatmeubilair en groen is hierbij onontbeerlijk. Ook een wijksgewijze aanpak levert door de schaalvergroting voordelen op. Uitgangspunt bij vervangingen is het gebruik van standaardmaterialen in het grootste deel van de gemeente. Uitzondering kunnen het centrumgebied en nieuwbouwplannen zijn. Vervangingen zoals beschreven in het meerjarenvervangingsplan 2012 worden gerealiseerd uit beschikbare middelen en niet meer zoals in het verleden gefinancierd met externe middelen. De besparing die dit oplevert door verminderde rentelasten wordt ook in 2013 ingezet om de financiering van vervangingsonderhoud op lange termijn te garanderen.

Arealen

In hoeverre de kosten van areaaluitbreidingen kunnen worden opgevangen binnen de huidige budgetten door de vereiste extra inspanning zal in de jaarrekening 2012 worden bepaald. Bij niet behalen van de vereiste B niveau zal de raad worden geïnformeerd.

Drechtsteden

De samenwerking in de regio Drechtsteden zal de komende jaren steeds meer vorm krijgen. In 2012 zijn de samenwerkingen op de gebieden openbare verlichting en rioolgemaal succesverhalen geworden binnen de regionale samenwerking. In 2013 zal op het gebied van standaardisatie en uniformering van bijvoorbeeld kabel- en leidingvergunningen nog meer voordelen zijn behaald door de gezamenlijke aanpak. Hierbij moet met name worden gedacht aan kostenbeperking en niet zo zeer aan bezuinigingen.

Groen

Drechtwerk

Ook dit succesverhaal zal in 2013 steeds verder worden doorontwikkeld, waarbij het streven is ons eigen personeel door te ontwikkelen en ruimte voor Drechtwerkers te creëren. Ook deze manier van innovatie maakt indruk in de regio en meerdere gemeenten kijken serieus naar eventuele invoering.

Sober

Duurzame en sobere nieuwe aanleg bij wegen en groen bespaart onderhoudskosten. Ook in 2013 zal deze lijn worden doorgezet.

Drechtsteden

Groen werkt in diverse projectwerkgroepen aan lokale vraagstukken, waarbij kennis en kunde wordt gedeeld.

Riolering

Automatisering

Begin 2012 is telemetriesysteem uit het GRID netwerk geplaatst en ondergebracht bij een marktpartij.

De samenwerking met de gemeente Dordrecht wordt verder uitgebouwd waarbij nieuwe rioolgemaal worden aangesloten op het I-view systeem.

Waterschap

Waterschap en gemeente zijn in overleg met notaris om de effluentleiding aan het waterschap over te dragen. De bestuurlijke goedkeuring zal in 2013 voorgelegd worden.

Nieuw-Lekkerland

De gemeente heeft een voorstel gemaakt voor verrekening van de afgelopen jaren en een nieuwe jaarlijkse vergoeding met ingang van 2012. Dit voorstel zal nadat het bestuurlijk is voorgelegd aan Nieuw-Lekkerland in 2013 definitief worden gemaakt.

Drechtsteden

De samenwerking met de gemeente Dordrecht op gebied van gemalen en persleidingen is verder geïntensiveerd. Een uitvloeisel hiervan is, dat de gemeente Alblasserdam samen met de gemeente Dordrecht het bestek voor het onderhoud van rioolpompen medio 2012 heeft aanbesteed. Onderzocht wordt of het door Dordrecht gebruikte onderhoudssysteem ook in Alblasserdam geïmplementeerd kan worden.

Thema Milieu

Duurzaamheid (Hoofddossier)

Om een invulling te geven aan de ambities op het gebied van energiebesparing en duurzaamheid zal bij de openbare verlichting de keuze voor (al of niet) dimbare LED-verlichting de voorkeur krijgen. De ontwikkelingen in de markt zijn zodanig dat er voldoende geschikte armaturen zijn waarbij de aanvankelijk hogere investering binnen een aantal jaren terug te verdienen is. Verder zullen waar mogelijk houten onderdelen (brugdekken, vlonders en damwanden) vervangen worden door (gerecycled) kunststof.

In 2013 zal verdere uitvoering worden gegeven aan het duurzaamheidsactieplan, waarvan met name de onderwerpen laadpalen, LED verlichting en windmolens al in 2012 aan de orde zijn geweest.

Milieubeleid

Op 21 juni 2011 is het Milieubeleidsplan Drechtsteden 2011-2015 door het Drechtstedenbestuur vastgesteld. Het beleidsplan dient als basis voor het Lokale Milieu Uitvoering Programma (LMUP) met werkprogramma. Het lokale milieu uitvoeringsprogramma met werkprogramma is de lokale inkleuring. Veel taken worden structureel uitgevoerd, maar worden om ze in beeld te houden en te verantwoorden, ook richting inspectie Leefomgeving en Transport toch steeds weer opgevoerd.

Verder volgt er uit de Wet milieubeheer de taak tot het opstellen van een Jaarprogramma 2013 door de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid voor Alblasterdam, waarin de legalisering en vergunningverlening / toezicht en handhaving en de vaste taken Milieu en Ruimte in mandaat door de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid worden behandeld en acties worden geformuleerd.

Containertransferium

In verband met de geconstateerde instabiliteit van de ondergrond loopt de vestiging van het containertransferium vertraging op. De planning is nu:

- december 2013: terrein gereed (voorbelasting gereed);
- oktober 2014: opleveren kademuur;
- hierna wordt het containertransferium operationeel gemaakt.

De bestemmingsplanwijziging met betrekking tot de verkleining van het containertransferium is in voorbereiding.

Thema Mobiliteit

Mobiliteitsplan

Mobiliteit hoort bij de Drechtsteden. Een goede bereikbaarheid met de auto, het openbaar vervoer of de fiets is een basisvoorwaarde voor een vitale en economisch sterke regio. Dit mobiliteitsplan vormt het nieuwe kader voor de aanpak van regionale mobiliteitsvraagstukken en is de opvolger van het regionale mobiliteitsplan uit 2003. Het centrale doel is het realiseren van een goede balans tussen bereikbaarheid en leefbaarheid.

Wegencategoriseringsplan

In mei 2012 heeft de gemeenteraad een nieuw wegcategoriseringsplan vastgesteld waarin onder meer de dijk is aangewezen als gebiedsontsluitingsweg. Bij dit besluit is tevens besloten om voor het dijklint een inrichtingsplan op te gaan stellen. Dit inrichtingsplan staat gepland voor het voorjaar van 2013.

Samenwerkingsovereenkomst Dijklint

De gemeente Alblasterdam werkt met Nieuw-Lekkerland en de provincie Zuid-Holland samen aan het verbeteren van de verkeersveiligheid en de leefbaarheid van het Dijklint. Hieronder vallen onder meer het opstellen en uitvoeren van een inrichtingsplan voor het Dijklint en het uitvoeren van geselecteerde oplossingsrichtingen en maatregelen.

Komst containertransferium

In 2011 is het bestemmingsplan vastgesteld voor het containertransferium. Onderdeel van de besluitvorming betrof de vaststelling van een evaluatieprogramma waarmee onder meer de verkeerseffecten van de komst van het transferium worden gemeten. Hiertoe is een monitoringsprogramma opgesteld. De ondernemers van Nieuwland hebben verzocht om een monitoring van en naar Nieuwland als geheel; dat programma is bredere dan alleen het containertransferium.

Lobby A15

Op basis van afspraken over de komst van de containerterminal is een studie verricht naar de fileproblematiek op de A15. De conclusies van die studie gaven voor de minister geen aanleiding voor verbreding van de A15 en ook niet voor verder onderzoek. De gemeente Alblisserdam zal zich blijven inzetten om toch (eventuele kleinschalige en slimme) maatregelen voor elkaar te krijgen en inzetten op een brede lobby om de problematiek op de agenda te houden.

Fiets filevrij Beneden Merwederoute

Fiets filevrij is een samenwerkingsverband van regionale overheden, fietsersbond en het ministerie van Infra en Milieu om forenzen de fiets te laten pakken naar hun werk en om zo de files te beperken. De staatssecretaris heeft geld beschikbaar gesteld voor verbeteringen van fietsroutes binnen het systeem van fiets filevrij. Hiervoor zijn projecten aangewezen die parallel liggen aan filegevoelige wegen en die een regionaal karakter hebben.

De gemeente Papendrecht heeft de Beneden Merwederoute als fiets-filevrijproject aangemeld. Dit is gedaan voor het gehele fietsnetwerk parallel aan de A15 tussen Sliedrecht, Papendrecht en Alblisserdam, alsmede de aansluitende routes naar Dordrecht en het buitengebied (het waterschap). Hiermee heeft het project een regionaal karakter en is het project in aanmerking gekomen voor de rijkssubsidie.

4. WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Eerst wordt per thema op hoofdlijn aangegeven welke effecten we willen bereiken en wat we daarvoor gaan doen. Dan vindt in een overzichtstabel “wat willen we bereiken?” de vertaling naar maatschappelijke effecten, prestatie-indicatoren en monitoring plaats. In het overzichtstabel “wat gaan we ervoor doen?” en “wat mag het kosten” worden, daar waar mogelijk en nodig, de prestatieafspraken, bijbehorende kosten en bestuurlijke planning weergegeven.

Thema Ruimtelijke Inrichting

Ruimtelijke plannen

In 2013 zal de Structuurvisie Alblisserdam 2040, voorzien van een uitvoeringsparagraaf, ter vaststelling worden aangeboden. Het eindproduct wordt vooral een ‘lean and mean’ product dat beeldend en inspirerend is. Het product is toegankelijk dat wil zeggen: leesbaar, gemakkelijk te gebruiken en aansprekend. Daarnaast is de visie ook realistisch, dat wil zeggen technisch, maatschappelijk en financieel haalbaar.

In 2013 zal duidelijk worden of de bestemmingsplannen Dijklint en Werkgebied onherroepelijk zijn. Het bestemmingsplan ‘Kom eerste herziening’ zal in procedure worden gebracht en ter vaststelling worden aangeboden.

Na de grote actualiseringslag is het zaak om de bestemmingsplannen ook daadwerkelijk op orde te houden en verleende buitenplanse ontheffingen te verwerken in bestemmingsplannen. Er zal dan ook in 2013 een beheersprogramma worden opgesteld waarin een cyclus van actualisering met bijbehorende budgetten zal worden beschreven. Het document dient tevens om de nieuwe bestuursstijl in te bedden in procedures met ruimtelijke plannen en te herijken op welke wijze college en gemeenteraad op het gebied van ruimtelijke plannen communiceren.

Komst Omgevingswet

Op landelijk niveau wordt gewerkt aan de Omgevingswet; met de Omgevingswet wil het kabinet bestaande wetgeving op het gebied van omgevingsrecht bundelen en vereenvoudigen. Vooralsnog wordt

vastgehouden aan inwerkingtreding in 2014 al wordt 2018 reëler genoemd. Duidelijk is wel dat er een en ander gaat veranderen. 2013 zal worden gebruikt om in beeld te krijgen wat de implicaties van de wet voor de gemeente zijn.

Wat willen we bereiken? <i>Een duurzaam ingerichte woon-, werk- en leefomgeving.</i>				
Indicator	Bron	Streven 2014	Nulmeting	Recente meting
Rapportcijfer van inwoners voor hun woonomgeving	Monitor Leefbaarheid en Veiligheid/Omnibusonderzoek (OCD)/Veiligheidsmonitor (OCD)	Stijging	7,4 (2009)	7,5 (2011)
Rapportcijfer van ondernemers voor het ondernemingsklimaat	Gemeentelijk ondernemingsklimaat Drechtsteden (OCD)	Stijging	6,2 (2007)	7,1 (2010)

Wat gaan we ervoor doen? Wat mag het kosten?				
Portefeuillehouder/ Hoofddossier	Wat gaan we ervoor doen? (Prestatieafspraken)	Komt voor uit: 1. Collegeprogramma; 2. Nieuw beleid 3. Innovatie 4. Besparing 5. Going concern*	Wat mag het kosten?	Gereed
S. J. Veerman Hoofddossier: Structuurvisie Alblasserdam	Opstellen en vaststellen structuurvisie Alblasserdam 2040 in interactie met samenleving (nieuwe bestuurstijl)	1	Reeds beschikbaar gesteld budget 2012: € 60.000,= (restant oormerken en overhevelen naar 2013) Voor 2013 is € 30.000,= beschikbaar gesteld.	3 ^e kwartaal 2013
S. J. Veerman	Vaststellen bestemmingsplan Kom eerste herziening	5		2 ^e kwartaal 2013
S. J. Veerman	Opstellen beheersprogramma bestemmingsplannen	5	Reguliere exploitatie	2 ^e kwartaal 2013
S. J. Veerman	In beeld brengen implicaties omgevingswet	5	Reguliere exploitatie	3 ^e kwartaal 2013

Thema Ruimtelijk Beheer

Zie voor de uitwerking van dit thema ook de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen.

Gebouwen

Zie voor de uitwerking de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen.

Wegen, straten en pleinen

Zie voor de uitwerking de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen.

Beeldkwaliteit

Sober en doelmatig onderhouden van de openbare ruimte met gelimiteerde middelen blijft in 2013 gehandhaafd waarbij de ondergrens van beeldkwaliteitsniveau 'B' niet overschreden wordt. Een van de effecten van versobering is het vervangen van onderdelen door goedkopere en/of onderhoudarme materialen. In sommige gevallen zal de keuze moeten worden gemaakt om onderdelen niet te vervangen. Een voorbeeld hiervoor zijn de houten bruggen en steigers waarvan het areaal de komende jaren

aanzienlijk verminderd zal worden door de bruggen niet te vervangen maar bijvoorbeeld een duiker aan te leggen. Hierbij wordt wel rekening gehouden met het totale beeld van de omgeving. Bij de plaatsing van straatmeubilair zal als eerste worden afgewogen of plaatsing wel noodzakelijk is of dat er een alternatieve oplossing is.

Asfaltwegen

Bij het onderhouden van asfaltwegen zal zoveel mogelijk gekozen worden voor conserverende maatregelen zoals een overlaging. Hoofd(asfalt)wegen krijgen bij het plannen van onderhoud voorrang.

Zetting

Zettinggevoelige wijken vragen om een bijzondere aanpak. Algehele rehabilitatie (zeker binnen de cyclustijd) is vrijwel zeker te kostbaar en wellicht ook niet noodzakelijk. De wijk Blokweer staat voor 2015 in de meerjarenplanning. De voorbereiding en onderzoek voor effectieve aanpak is in 2012 gestart en in 2013 verder worden uitgewerkt.

Groen

Renovaties

Het speelruimtebeleidsplan (1995) en het beheersplan (2003) vormen in 2012 de basis voor het beleid en het onderhoud van het speelareaal. Aan het beheersplan is een renovatie planning gekoppeld. Uitgangspunt is om renovaties integraal uit te voeren met het vervangingsplan wegen, groen en riolering. Voor 2012 staat de Rivierenbuurt uit de wijk Kinderdijk op de planning in dit vervangingsplan.

Naast deze integrale werkwijze worden speellocaties gerenoveerd op basis van de planning uit het beheerplan en eventueel op verzoeken van buurtcomités / bewoners. Het doel is dat een speellocatie eens in de 13 jaar wordt gerenoveerd. Door het toepassen van duurzame materialen (staal / RVS) wordt deze termijn opgerekt. Ook wordt er met de omwonenden gekeken in hoeverre de speelvoorziening terug moet komen of vervangen moet worden voor iets anders.

Uitbreiding begraafplaats

In het eerste kwartaal van 2013 wordt de uitbreiding in gebruik genomen. Door de realisatie van de uitbreiding ontstaat een cyclus waardoor altijd achter de 'Oude Toren' begraven kan worden. Ook blijft alles op één plek, dit werkt efficiënt voor begrafenissen en onderhoudswerkzaamheden.

Waterkering en afwatering

Waterberging

Voor de aanpak van het tekort aan open water in de Vinkenspolder is een subsidie ontvangen van de provincie. Deze subsidie is besteed voor opdracht aan Arcadis wat moet resulteren in concrete voorstellen om dit tekort op te lossen. Na afstemming met het Waterschap zullen de voorstellen voorgelegd worden aan de grondeigenaar RWS. Afhankelijk van de instemming van RWS zal bekeken worden of er naar alternatieve locaties gezocht moet worden.

Aanleg natuurvriendelijke oevers

Totaal moet er nog 1600 m² natuurvriendelijke oever aangelegd worden. Met de uitgevoerde quick scan als basis zal samen met het Waterschap besloten worden waar in 2013 de oevers aangepast zullen worden.

Baggerdepots

Voor het depot Kortland 40 zal onderzocht worden of gewenste bouwplannen en het verwerken baggerspecie ter plekke op elkaar afgestemd kunnen worden. Voor het depot Kortland 54 heeft de gemeente de eigenaar een voorstel gedaan om de baggerspecie op het terrein te verwerken. Afhankelijk van zijn reactie zal een definitief besluit genomen worden over de verwerking van de baggerspecie.

Ruigenhil/ Kabelbaan

De bagger is onderzocht en blijkt te voldoen aan klasse AW en mag dus in de gemeente toegepast worden. Indien mogelijk zal de gerijpte bagger gebruikt worden voor de ophoging van bermen in de gemeente. Het af- en aanvoeren van grond zal maandelijks gemeld worden bij het Landelijk Meldpunt Afvalstoffen (LMA).

Riolering

Inspectie en preventief onderhoud

Voor het goed laten functioneren van het rioolstelsel is het van belang dat 10% van het stelsel jaarlijks gereinigd wordt. Dit komt neer op ca. 10 km leiding. Daarnaast zal er ook ca. 10 km geïnspecteerd worden om de staat van het rioolstelsel goed in beeld te brengen. Op basis van deze inspecties kan beoordeeld worden of de leiding vervangen moet worden. Daarnaast zijn er in de gemeente een twintigtal locaties waar door verzakkingen verstoppingen kunnen optreden. Deze plaatsen zullen preventief gereinigd worden.

Archiveren inspecties

Veel inspecties zijn in het verleden aangeleverd op videobanden. Tegenwoordig wordt dit aangeleverd op DVD. Omdat de archivering van deze losse videobanden en DVD's niet praktisch is, zal aan een gespecialiseerd bedrijf opdracht gegeven worden deze inspecties ordentelijk op een harde schijf te plaatsen zodat ze bij eventuele vragen of problemen goed toegankelijk zijn.

Kastanjelaan

Het riool is vier jaar geleden al geïnspecteerd en de uitkomst was dat dit riool binnen enkele jaren aan vervanging toe was. Onderzocht zal worden op welke wijze dit moet gebeuren. Ook de aanleg van een apart schoon water riool is een optie die bekeken zal worden. Vooruitlopend op de rioolwerkzaamheden zijn de kastanjabomen in 2012 al gekapt.

J.de Wittstraat en Van Oldenbarneveldstraat

De riolering in deze straten is geïnspecteerd en op meerdere plaatsen is de kwaliteit van de betonnen buizen niet meer goed. Ook de buitendienst wordt met enige regelmaat geconfronteerd met rioolproblemen in deze straten. Vervanging van het hoofdriool inclusief en deel van de huisaansluitingen (tot aan de erfgrans) is de enige optie.

Rivierenbuurt

Nadat de klus van het vervangen van de riolering zal de herinrichting van de straten opgepakt worden.

Vervangen minigemalen

In de jaren '80 is op meerdere plaatsen aan de rand van de gemeente drukriolering aangelegd. Hierbij wordt het afvalwater middels een kleine pomp door een persleiding afgevoerd. De pompjes met bijbehorende kasten langs de Dam, Ruigenhil, Polderstraat en Vinkenpolderweg zijn inmiddels meer dan 25 jaar oud en moeten vervangen worden. Per unit zal onderzocht moeten worden welke onderdelen van de installatie vervangen moeten worden. Het betreft ca. 30 stuks minigemalen.

Aanpassing riolering Vinkenwaard Noord (deel ten noorden van de Edisonweg)

In het kader van de herstructurering van dit deel van het bedrijventerrein zal beoordeeld moeten worden of ook het riool vervangen c.q. aangepast moet worden. Om dit te beoordelen is het riool geïnspecteerd met een camera en zijn er hoogtes gemeten. Ook de aanleg van extra waterberging op dit deel is een aandachtspunt. Afhankelijk van de inspecties en metingen zal besloten worden wat er moet gebeuren.

Dijkriool West-Kinderdijk

In 2011 is dit riool tussen het Zwarte Paard en de gemeentegrens gereinigd en geïnspecteerd. Uit deze inspectie blijkt dat het stelsel op één locatie zwaar verzakt is. Ook de nabij liggende damwand is in slechte staat. Onderzocht zal worden hoe deze verzakking aangepakt moet worden.

Samenwerken in de afvalwaterketen

De Unie van Waterschappen, en Vereniging van Nederlandse gemeenten hebben belangrijke afspraken gemaakt over intensievere samenwerking in de afvalwaterketen. In 2011 is dit vastgelegd in het Bestuursakkoord Water. Om verdere invulling te geven aan de afspraken is in opdracht van 19 gemeenten in de Alblasserwaard-Vijfheerenlanden een feitenonderzoek gestart om mogelijke samenwerkingsvormen te onderzoeken teneinde kosten te besparen, kwetsbaarheid te verkleinen en kwaliteit te verhogen. Afhankelijk van de uitkomsten van het feitenonderzoek kunnen er businesscases uitgevoerd worden.

Wat willen we bereiken? <i>Een (minimaal) gehandhaafd kwaliteitsniveau van de leefomgeving.</i>				
Indicator	Bron	Streven 2014	Nulmeting	Recente meting
% van de bevolking dat (zeer) tevreden is over onderhoud van wegen/fietspaden in de buurt	Monitor Leefbaarheid en Veiligheid/Omnibusonderzoek (OCD)/Veiligheidsmonitor (OCD)	Stijging	48% (2009)	59% (2011)
% van de bevolking dat (zeer) tevreden is over groenvoorzieningen in de buurt	Monitor Leefbaarheid en Veiligheid/Omnibusonderzoek (OCD)/Veiligheidsmonitor (OCD)	Stijging	69% (2009)	(63%) (2011)
Schaalscore verloedering fysieke woonomgeving: samengestelde score van een aantal vragen die te maken hebben met de fysieke woonomgeving in de woonbuurt: - bekladding van muren en/of gebouwen; - rommel op straat; - hondenpoep op straat; - vernieling van straatmeubilair.	Monitor Leefbaarheid en Veiligheid/Omnibusonderzoek (OCD)/ Veiligheidsmonitor (OCD)	Daling	4,4 (2009)	3,5 (2011)

Wat gaan we ervoor doen? Wat mag het kosten?				
Portefeuillehouder/ Hoofddossier	Wat gaan we ervoor doen? (Prestatieafspraken)	Komt voor uit: 1. Collegeprogramma; 2. Nieuw beleid 3. Innovatie 4. Besparing 5. Going concern*	Wat mag het kosten?	Gereed
A.L. Cardon	Wijkschouw in de wijk Centrum	1	Budget €75.000 voor evt. aanpassingen / verbeteringen	2013
P.J. Verheij	Vaststellen vastgoedbeleid	3	€200.000 via innovatiereserve	Eind 2012
P.J. Verheij	Afronding plan van aanpak vastgoed "Naar professioneel vastgoedbeheer voor de gemeente Alblasserdam"	3	€200.000 via innovatiereserve	2013
A.L. Cardon	Uitvoeren van de Monitor Buitenruimte	5	Pm	2013

Thema Milieu

Het Lokaal Milieu Uitvoering Programma (LMUP) 2012-2017, een leefbaar en duurzaam Alblaserdam, zal worden geactualiseerd naar een LMUP 2013-2018 met een werkprogramma 2013.

Het uitvoeringsprogramma wil invulling geven aan een brede en samenhangende benadering van de leefomgevingkwaliteit met duurzame ontwikkeling als drijfveer. Dit dient als basis voor en is aanvullend op de toekomstige structuurvisie, de bestemmingsplannen, projectplannen, projectbesluiten en bouwplannen. Een brede en samenhangende benadering van de leefomgevingkwaliteit wordt bereikt door het realiseren van de streefbeeld milieukwaliteit in 2018 en door het uitvoeren van activiteiten die zijn verwoord in het werkprogramma 2013 op het gebied van energie, water, geluid, lucht en bodem.

Het doel van het jaarprogramma van de Omgevingsdienst is het op een verantwoord niveau uitvoeren van de medebewindtaken volgens de Wet milieubeheer vergunningverlening en toetsing, toezicht en handhaving volgens de Nota Regionaal Uitvoeringsniveau. Ook het op een verantwoorde manier uitvoeren van de taken uit het LMUP is een doel van het jaarprogramma, waarbij de milieudienst betrokken is bij milieu in ruimtelijke plannen zoals bodem, geluid, lucht, externe veiligheid. Daarnaast dient de milieudienst ook betrokken te zijn bij de programma's en projecten met betrekking tot milieurimte, verkeer en vervoer, databeheer, externe veiligheid.

Wat willen we bereiken? <i>Een gezondere leefomgeving.</i>				
Indicator	Bron	Streven 2014	Nulmeting	Recente meting
% van de bevolking dat vaak overlast ervaart van geluid door verkeer	Monitor Leefbaarheid en Veiligheid/Omnibusonderzoek (OCD)/Veiligheidsmonitor (OCD)	Daling	20% (2009)	13% (2011)
Concentratie stikstofdioxide (NO ₂ in µg/m ³); hoogst berekende waarde en achtergrondconcentratie	Milieudienst Zuid-Holland-Zuid / Monitor Milieu (OCD)	Daling	hoogst berekende waarde 48,6 en achtergrondconcentratie 28,6 (2008)	Actuele cijfers komen in de loop van 2012
Aantal woningen met te hoge geluidsbelasting vanwege wegverkeer	Monitor Milieu (OCD)	Daling	459 (2008)	Actuele cijfers komen in de loop van 2012
Het gebied waar de geluidsbelasting van alle bedrijven op het bedrijventerrein tezamen boven de 50 dB(A) ligt	Milieudienst Zuid-Holland-Zuid / Monitor Milieu (OCD)	Daling	deze indicator wordt niet uitgedrukt in een getal maar in een gebied weergegeven in een kaart	Actuele cijfers komen in de loop van 2012
Rapportcijfer van inwoners voor de leefbaarheid in de eigen buurt	Monitor Leefbaarheid en Veiligheid/Omnibusonderzoek (OCD)/Veiligheidsmonitor (OCD)	Stijging	7,4 (2009)	7,4 (2011)
% van de bevolking dat vaak stankoverlast ervaart door verkeer	Monitor Leefbaarheid en Veiligheid/Omnibusonderzoek (OCD)/Veiligheidsmonitor (OCD)	Daling	8% (2009)	6% (2011)

Wat gaan we ervoor doen? Wat mag het kosten?

Portefeuillehouder/ Hoofddossier	Wat gaan we ervoor doen? (Prestatieafspraken)	Komt voor uit: 1. Collegeprogramma; 2. Nieuw beleid 3. Innovatie 4. Besparing 5. Going concern*	Wat mag het kosten?	Gereed
S.J. Veerman	Uitvoeren werkprogramma LMUP 2013	5	Nvt	December 2013
S.J. Veerman	Uitvoeren jaarprogramma 2013 door Omgevingsdienst ZHZ	5	Nvt	December 2013
S.J. Veerman	Opstellen LMUP 2014-2019 en werkprogramma 2014	5	Nvt	December 2013
S.J. Veerman	Opstellen Jaarprogramma 2014 door Omgevingsdienst ZHZ	5	Nvt	December 2013
P.J. Verheij	Containertransferium: terrein gereed (voorbelasting gereed)	1	Nvt	December 2013

Thema Mobiliteit

Mobiliteitsplan

Het centrale doel van het mobiliteitsplan is het realiseren van een goede balans tussen bereikbaarheid en leefbaarheid. Dit doel wordt vertaald naar thematische doelstellingen op het gebied van de fiets, het openbaar vervoer, het hoofdwegennet auto, de verkeersveiligheid en mobiliteitsmanagement. In het voorjaar 2012 heeft het plan ter inzage gelegd. Daarna is gestart met het analyseren en verwerken van de zienswijze. De verwachting is dat het plan in 2013 wordt vastgesteld.

Inrichtingsplan Dijklint

In mei 2012 heeft de gemeenteraad een nieuw wegcategoriseringsplan vastgesteld waarin onder meer de dijk is aangewezen als gebiedsontsluitingsweg. Bij dit besluit is tevens besloten om voor het dijklint een inrichtingsplan op te gaan stellen. Dit inrichtingsplan staat gepland voor het voorjaar van 2013. Bij het opstellen van het inrichtingsplan dijklint zijn € 50.000 aan voorbereidingskosten mee gemoeid. Hiervoor wordt aan de raad gevraagd een voorbereidingskrediet te verstrekken. De kosten worden verwerkt in het op te stellen kredietvoorstel voor herinrichting van het Dijklint dat begin 2013 wordt gepresenteerd.

Fietsfilevrij Beneden Merwederoute

Voor Alblasterdam gaat de aandacht vooral uit naar maatregelen aan of herinrichting van de Hoogendijk. Aansluitend hierop wordt ook gekeken naar de oversteek van de Hoogendijk over de Burgemeester Keijzerweg in gemeente Papendrecht. Verder wordt aandacht besteed aan aanpassingen van de fietsbewegwijzering en aan de openbare verlichting in het algemeen en wordt aandacht besteed aan communicatie richting bedrijven. Voor eind 2013 moeten de maatregelen zijn uitgevoerd.

Wat willen we bereiken?*Een verbeterde verkeersveiligheid en bereikbaarheid.*

Indicator	Bron	Streven 2014	Nulmeting	Recente meting
Schaalscore verkeersoverlast: samengestelde score op basis van aantal vragen naar het vóórkomen van: - agressief verkeersgedrag - geluidsoverlast door verkeer - te hard rijden - parkeeroverlast	Monitor Leefbaarheid en Veiligheid/Omnibusonderzoek (OCD)/Veiligheidsmonitor (OCD)	Daling	4,3 (2009)	3,9 (2011)
% van de bevolking dat (zeer) tevreden is over openbaar vervoer	Monitor Leefbaarheid en Veiligheid/Omnibusonderzoek (OCD)	Stijging	71% (2009)	73% (2011)
Aantal verkeersongevallen	Politie Zuid-Holland Zuid	Daling	24 (2009)	8 (2010)
Rapportcijfer van ondernemers voor de bereikbaarheid van hun vestiging per auto	Gemeentelijk ondernemingsklimaat Drechtsteden (OCD)	Stijging	7,7 (2007)	7,4 (2010)
Rapportcijfer van ondernemers voor de bereikbaarheid van hun vestiging per openbaar vervoer	Gemeentelijk ondernemingsklimaat Drechtsteden (OCD)	Stijging	6,2 (2007)	6,5 (2010)
Oordeel inwoners over bereikbaarheid gemeente en eigen wijk, rapportcijfers: - bereikbaarheid buurt met auto - bereikbaarheid buurt vanaf de snelweg - doorstroming op hoofdwegen in gemeente	Omnibusonderzoek (OCD)	P.m.	7,6 8,0 6,3 (2011)	2013

Wat gaan we ervoor doen? Wat mag het kosten?

Portefeuillehouder/ Hoofddossier	Wat gaan we ervoor doen? (Prestatieafspraken)	Komt voor uit: 1. Collegeprogramma; 2. Nieuw beleid 3. Innovatie 4. Besparing 5. Going concern	Wat mag het kosten?	Gereed
P.J. Verheij	Opstellen en vaststellen Inrichtingsplan Dijklint	5	€ 50.000,= (*)	Mei 2013
P.J. Verheij	Afronding uitvoering maatregelen 'fFetsfilevrije Beneden Merwederoute'	2	Rijkssubsidie	Eind 2013
P.J. Verheij	Opstellen en vaststellen mobiliteitsplan	5	N.v.t.	2013

5. Wat mag het kosten?

In de tweede fase van het ZBB-traject (Zero Based Budgeting) heeft voor de opstelling van de Begroting 2013 herijking van de ordeningsstructuur van de producten plaatsgevonden. In bijlage 7 treft u een overzicht van de wijzigingen aan. Daarnaast is in deze begroting bij de kosten per programma een splitsing opgenomen naar kostensoorten. Dit betreft een onderverdeling naar organisatiekosten, kapitaallasten en programmakosten. Hiermee beogen we om de kosten per product inzichtelijker te maken om zo de mate van beïnvloedbaarheid aan te geven. Onder deze kostensoorten wordt het volgende verstaan:

Organisatiekosten

Onder deze rubriek worden alle kosten begrepen van het ambtelijk apparaat, zoals kosten gemeentehuis, de salariskosten van het ambtelijk apparaat, de bijdrage aan de SCD en alle andere kosten van overige ondersteunende werkzaamheden en leveringen van derden. Deze kosten worden via een tarief per afdeling verdeeld op basis van de geplande uren voor 2011 voor het desbetreffende product. Deze kosten zijn niet op korte termijn beïnvloedbaar.

Kapitaallasten

Dit zijn de kosten van rente en afschrijving voor geactiveerde uitgaven van het desbetreffende product. In de staat van activa staat een specificatie opgenomen. Deze kosten zijn niet op korte termijn beïnvloedbaar.

Programmakosten

Onder dit onderdeel vallen de kosten van subsidies, exploitatiekosten, bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen en overige lasten en baten, die niet onder de overige rubriecken vallen. Deze kosten zijn wel (uiteraard in overleg) op korte termijn beïnvloedbaar.

5. Wat mag het kosten?																
		Lasten	Baten	Saldo		Lasten	Baten	Saldo		Lasten	Baten	Saldo		Lasten	Baten	Saldo
		2013				2014				2015				2016		
	Milieu															
370	Milieu	€ 411.100	€ 0	€ 411.100	€ 409.400	€ 0	€ 409.400	€ 409.400	€ 0	€ 409.400	€ 409.400	€ 0	€ 409.400	€ 409.400	€ 0	€ 409.400
	-Organisatiekosten	€ 69.100			€ 69.100			€ 69.100		€ 69.100			€ 69.100			€ 69.100
	-Programma kosten	€ 342.000			€ 340.300			€ 340.300		€ 340.300			€ 340.300			€ 340.300
	-Kapitaallasten	€ 0			€ 0			€ 0		€ 0			€ 0			€ 0
	Ruimtelijk beheer															
300	Wegen, straten en pleinen	€ 2.133.000	€ 10.900	€ 2.122.100	€ 2.201.600	€ 10.900	€ 2.190.700	€ 2.139.900	€ 10.900	€ 2.129.000	€ 2.138.600	€ 10.900	€ 2.127.700	€ 2.138.600	€ 10.900	€ 2.127.700
	-Organisatiekosten	€ 258.200			€ 258.200			€ 258.200		€ 258.200			€ 258.200			€ 258.200
	-Programma kosten	€ 1.100.100			€ 1.208.100			€ 1.206.600		€ 1.206.600			€ 1.353.900			€ 1.353.900
	-Kapitaallasten	€ 774.700			€ 735.300			€ 675.100		€ 675.100			€ 526.500			€ 526.500
310	Openbare verlichting	€ 311.700	€ 17.300	€ 294.400	€ 305.100	€ 17.300	€ 287.800	€ 301.200	€ 17.300	€ 283.900	€ 296.700	€ 17.300	€ 279.400	€ 296.700	€ 17.300	€ 279.400
	-Organisatiekosten	€ 84.400			€ 84.400			€ 84.400		€ 84.400			€ 84.400			€ 84.400
	-Programma kosten	€ 191.400			€ 191.400			€ 191.400		€ 191.400			€ 191.400			€ 191.400
	-Kapitaallasten	€ 35.900			€ 29.300			€ 25.400		€ 25.400			€ 20.900			€ 20.900
320	Straatmeubilair	€ 15.000	€ 0	€ 15.000	€ 15.000	€ 0	€ 15.000	€ 15.000	€ 0	€ 15.000	€ 15.000	€ 0	€ 15.000	€ 15.000	€ 0	€ 15.000
	-Organisatiekosten	€ 0			€ 0			€ 0		€ 0			€ 0			€ 0
	-Programma kosten	€ 15.000			€ 15.000			€ 15.000		€ 15.000			€ 15.000			€ 15.000
	-Kapitaallasten	€ 0			€ 0			€ 0		€ 0			€ 0			€ 0
330	Verkeer	€ 309.400	€ 0	€ 309.400	€ 312.800	€ 0	€ 312.800	€ 314.500	€ 0	€ 314.500	€ 314.900	€ 0	€ 314.900	€ 314.900	€ 0	€ 314.900
	-Organisatiekosten	€ 151.500			€ 151.500			€ 151.500		€ 151.500			€ 151.500			€ 151.500
	-Programma kosten	€ 138.600			€ 142.700			€ 145.100		€ 145.100			€ 146.100			€ 146.100
	-Kapitaallasten	€ 19.300			€ 18.600			€ 17.900		€ 17.900			€ 17.300			€ 17.300
340	Openbaar vervoer	€ 53.000	€ 0	€ 53.000	€ 53.000	€ 0	€ 53.000	€ 53.000	€ 0	€ 53.000	€ 53.000	€ 0	€ 53.000	€ 53.000	€ 0	€ 53.000
	-Organisatiekosten	€ 4.700			€ 4.700			€ 4.700		€ 4.700			€ 4.700			€ 4.700
	-Programma kosten	€ 48.300			€ 48.300			€ 48.300		€ 48.300			€ 48.300			€ 48.300
	-Kapitaallasten	€ 0			€ 0			€ 0		€ 0			€ 0			€ 0
345	Vastgoed	€ 1.488.500	€ 514.400	€ 974.100	€ 1.476.600	€ 515.400	€ 961.200	€ 1.463.500	€ 515.400	€ 948.100	€ 1.449.100	€ 515.400	€ 933.700	€ 1.449.100	€ 515.400	€ 933.700
	-Organisatiekosten	€ 221.500			€ 221.500			€ 221.500		€ 221.500			€ 221.500			€ 221.500
	-Programma kosten	€ 573.800			€ 573.800			€ 573.800		€ 573.800			€ 573.800			€ 573.800
	-Kapitaallasten	€ 693.200			€ 681.300			€ 668.200		€ 668.200			€ 653.800			€ 653.800
350	Waterkering en afwatering	€ 477.800	€ 0	€ 477.800	€ 427.700	€ 0	€ 427.700	€ 377.500	€ 0	€ 377.500	€ 377.400	€ 0	€ 377.400	€ 377.400	€ 0	€ 377.400
	-Organisatiekosten	€ 52.500			€ 52.500			€ 52.500		€ 52.500			€ 52.500			€ 52.500
	-Programma kosten	€ 416.000			€ 366.000			€ 316.000		€ 316.000			€ 316.000			€ 316.000
	-Kapitaallasten	€ 9.300			€ 9.200			€ 9.000		€ 9.000			€ 8.900			€ 8.900
355	Speeltoerren- en tuinen	€ 1.645.000	€ 67.800	€ 1.577.200	€ 1.644.200	€ 67.700	€ 1.576.500	€ 1.643.400	€ 67.700	€ 1.575.700	€ 1.642.600	€ 67.700	€ 1.574.900	€ 1.642.600	€ 67.700	€ 1.574.900
	-Organisatiekosten	€ 914.800			€ 914.800			€ 914.800		€ 914.800			€ 914.800			€ 914.800
	-Programma kosten	€ 705.000			€ 705.000			€ 705.000		€ 705.000			€ 705.000			€ 705.000
	-Kapitaallasten	€ 25.200			€ 24.400			€ 23.600		€ 23.600			€ 22.800			€ 22.800

360	Reiniging	€ 2.003.400	€ 2.003.800	-€ 400	€ 1.998.600	€ 1.998.800	-€ 200	€ 1.980.400	€ 1.980.600	-€ 200	€ 1.979.300	€ 1.979.900	-€ 600
	-Organisatiekosten	€ 122.400			€ 122.400			€ 122.400			€ 122.400		
	-Programma kosten	€ 1.837.800			€ 1.827.900			€ 1.838.500			€ 1.838.100		
	-Kapitaallasten	€ 43.200			€ 48.300			€ 19.500			€ 18.800		
365	Riolering	€ 1.691.000	€ 2.151.400	-€ 460.400	€ 1.689.700	€ 2.150.700	-€ 461.000	€ 1.689.800	€ 2.150.000	-€ 460.200	€ 1.668.500	€ 2.128.500	-€ 460.000
	-Organisatiekosten	€ 327.200			€ 327.200			€ 327.200			€ 327.200		
	-Programma kosten	€ 346.000			€ 369.500			€ 394.300			€ 397.800		
	-Kapitaallasten	€ 1.017.800			€ 993.000			€ 968.300			€ 943.500		
	Ruimtelijke inrichting												
130	Ruimtelijke plannen	€ 498.000	€ 0	€ 498.000	€ 498.000	€ 0	€ 498.000	€ 498.000	€ 0	€ 498.000	€ 498.000	€ 0	€ 498.000
	-Organisatiekosten	€ 451.200			€ 451.200			€ 451.200			€ 451.200		
	-Programma kosten	€ 46.800			€ 46.800			€ 46.800			€ 46.800		
	-Kapitaallasten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0		
140	Volkshuisvesting	€ 216.400	€ 116.400	€ 100.000	€ 213.900	€ 120.600	€ 93.300	€ 211.300	€ 125.200	€ 86.100	€ 208.500	€ 130.200	€ 78.300
	-Organisatiekosten	€ 63.400			€ 63.400			€ 63.400			€ 63.400		
	-Programma kosten	€ 38.000			€ 38.000			€ 38.000			€ 38.000		
	-Kapitaallasten	€ 115.000			€ 112.500			€ 109.900			€ 107.100		
150	Stedelijke ontwikkeling	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	-Organisatiekosten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0		
	-Programma kosten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0		
	-Kapitaallasten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0		
160	Bouw- en sloopvergunningen	€ 1.108.500	€ 675.000	€ 433.500	€ 1.091.000	€ 675.000	€ 416.000	€ 1.091.000	€ 675.000	€ 416.000	€ 1.091.000	€ 675.000	€ 416.000
	-Organisatiekosten	€ 938.500			€ 938.500			€ 938.500			€ 938.500		
	-Programma kosten	€ 170.000			€ 152.500			€ 152.500			€ 152.500		
	-Kapitaallasten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0		
170	Woonwagenzaken	€ 43.900	€ 24.200	€ 19.700	€ 43.900	€ 24.200	€ 19.700	€ 43.900	€ 24.200	€ 19.700	€ 43.900	€ 24.200	€ 19.700
	-Organisatiekosten	€ 19.100			€ 19.100			€ 19.100			€ 19.100		
	-Programma kosten	€ 23.100			€ 23.100			€ 23.100			€ 23.100		
	-Kapitaallasten	€ 1.700			€ 1.700			€ 1.700			€ 1.700		
200	Grondexploitatie	€ 17.673.700	€ 17.955.500	-€ 281.800	€ 10.327.100	€ 10.327.100	€ 0	€ 1.336.000	€ 1.336.200	-€ 200	-€ 456.100	-€ 456.500	€ 400
	-Organisatiekosten	€ 666.100			€ 666.100			€ 666.100			€ 666.100		
	-Programma kosten	€ 16.426.500			€ 9.474.900			€ 806.000			-€ 1.024.200		
	-Kapitaallasten	€ 581.100			€ 186.100			-€ 136.100			-€ 98.000		
	Mutaties met de reserves	€ 164.111	€ 190.300	-€ 26.189	€ 18.181	€ 124.400	€ 106.219	€ 15.405	€ 121.100	-€ 105.695	€ 12.427	€ 117.700	-€ 105.273
	Totaal programma Ruimte	€30.243.511	€23.727.000	€6.516.511	€0	€22.725.781	€16.032.100	€6.693.681	€13.583.205	€7.023.600	€6.559.605	€0	€11.742.227
													€5.210.300
													€6.531.927

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

In de tweede fase van het ZBB-traject (Zero Based Budgeting) heeft voor de opstelling van de Begroting 2013 herijking van de ordeningsstructuur van de producten plaatsgevonden. In bijlage 7 treft u een overzicht van de wijzigingen aan. Daarnaast is in deze begroting bij de kosten per programma een splitsing opgenomen naar kostensoorten. Dit betreft een onderverdeling naar organisatiekosten, kapitaallasten en programmakosten. Hiermee beogen we om de kosten per product inzichtelijker te maken om zo de mate van beïnvloedbaarheid aan te geven. Onder deze kostensoorten wordt het volgende verstaan:

Organisatiekosten

Onder deze rubriek worden alle kosten begrepen van het ambtelijk apparaat, zoals kosten gemeentehuis, de salariskosten van het ambtelijk apparaat, de bijdrage aan de SCD en alle andere kosten van overige ondersteunende werkzaamheden en leveringen van derden. Deze kosten worden via een tarief per afdeling verdeeld op basis van de geplande uren voor 2011 voor het desbetreffende product. Deze kosten zijn niet op korte termijn beïnvloedbaar.

Kapitaallasten

Dit zijn de kosten van rente en afschrijving voor geactiveerde uitgaven van het desbetreffende product. In de staat van activa staat een specificatie opgenomen. Deze kosten zijn niet op korte termijn beïnvloedbaar.

Programmakosten

Onder dit onderdeel vallen de kosten van subsidies, exploitatiekosten, bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen en overige lasten en baten, die niet onder de overige rubrieken vallen. Deze kosten zijn wel (uiteeraard in overleg) op korte termijn beïnvloedbaar.

5. Wat mag het kosten?													
		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
		2013			2014			2015			2016		
470	Beleggingen	-€ 122.800	€ 1.316.900	-€ 1.439.700	-€ 122.800	€ 1.306.100	-€ 1.428.900	-€ 122.800	€ 1.300.400	-€ 1.423.200	-€ 122.800	€ 1.232.800	-€ 1.355.600
	-Organisatiekosten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0		
	-Programma kosten	-€ 150.000			-€ 150.000			-€ 150.000			-€ 150.000		
	-Kapitaallasten	€ 27.200			€ 27.200			€ 27.200			€ 27.200		
475	Uitkering uit het gemeentefonds	€ 0	€ 15.720.109	-€ 15.720.109	€ 0	€ 15.740.909	-€ 15.740.909	€ 0	€ 15.191.209	-€ 15.191.209	€ 0	€ 15.498.009	-€ 15.498.009
	-Organisatiekosten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0		
	-Programma kosten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0		
	-Kapitaallasten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0		
480	Stelpost nieuw beleid/onvoorzien	€ 219.600	€ 6.500	€ 213.100	€ 314.500	€ 6.500	€ 308.000	€ 372.800	€ 6.500	€ 366.300	€ 515.000	€ 6.500	€ 508.500
	-Organisatiekosten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0		
	-Programma kosten	€ 219.600			€ 314.500			€ 372.800			€ 515.000		
	-Kapitaallasten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0		
485	Belastingen	€ 113.000	€ 4.278.900	-€ 4.165.900	€ 113.000	€ 4.310.200	-€ 4.197.200	€ 113.000	€ 4.341.400	-€ 4.228.400	€ 113.000	€ 4.341.400	-€ 4.228.400
	-Organisatiekosten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0		
	-Programma kosten	€ 113.000			€ 113.000			€ 113.000			€ 113.000		
	-Kapitaallasten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0		
490	Saldi kostenplaatsen	-€ 360.100	€ 0	-€ 360.100	-€ 450.500	€ 0	-€ 450.500	-€ 523.100	€ 0	-€ 523.100	-€ 519.200	€ 0	-€ 519.200
	-Organisatiekosten	-€ 184.000			-€ 184.000			-€ 184.000			-€ 184.000		
	-Programma kosten	-€ 176.100			-€ 266.500			-€ 339.100			-€ 335.200		
	-Kapitaallasten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0		
495	Saldo baten en lasten voor bestemming	-€ 49.400	-€ 33.800	-€ 15.600	-€ 155.100	-€ 150.800	-€ 4.300	-€ 528.700	-€ 3.500	-€ 525.200	-€ 399.800	-€ 3.300	-€ 396.500
	-Organisatiekosten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0		
	-Programma kosten	-€ 49.400			-€ 155.100			-€ 528.700			-€ 399.800		
	-Kapitaallasten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0		
496	Saldo baten en lasten voor bestemming	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	-Organisatiekosten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0		
	-Programma kosten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0		
	-Kapitaallasten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0		
499	Saldo baten en lasten na bestemming?	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	-Organisatiekosten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0		
	-Programma kosten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0		
	-Kapitaallasten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0		
999	Dummy rekening	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	-Organisatiekosten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0		
	-Programma kosten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0		
	-Kapitaallasten	€ 0			€ 0			€ 0			€ 0		
	Mutaties met de reserves		€ 45.000	-€ 45.000		€ 45.000	€ 45.000		€ 45.000	€ 45.000		€ 45.000	€ 45.000
	Totaal AD en overigen	-€ 199.700	€ 21.333.609	-€ 21.533.309	-€ 300.900	€ 21.257.909	-€ 21.558.809	-€ 688.800	€ 20.881.009	-€ 21.569.809	-€ 413.800	€ 21.120.409	-€ 21.534.209

Paragraaf 1 Lokale heffingen

1.1 Inleiding

Deze paragraaf geeft inzicht in de diverse lokale heffingen. De paragraaf lokale heffingen heeft betrekking op de heffingen waarvan de besteding zowel gebonden als ongebonden is. De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van gemeenten en zijn daarom een integraal onderdeel van het beleid. Een aanduiding van de lokale belastingdruk is van belang voor de integrale afweging tussen beleid en inkomsten. Een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid maakt het beeld van de lokale heffingen compleet.

Voor de omvang van de gemeentelijke woonlasten zijn de onroerende-zaakbelastingen, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing de belangrijkste heffingen. Daarnaast wordt nog een aantal andere belastingen en rechten geheven zoals hondenbelasting, begraafrechten, precariobelasting, toeristenbelasting en (bouw)leges. De heffing en invordering van de leges verzorgt de gemeente zelf. De heffing en invordering van de andere belasting voert het Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie Heffing en Waardebepaling (SVHW) te Klaaswaal uit.

1.2 Nieuwe ontwikkelingen

Precariobelasting

De gemeente heft precariobelasting over onder meer kabels en leidingen van nutsbedrijven. De opbrengst hiervan bedraagt circa € 175.000.

In de Junicirculaire 2012 wordt vermeld dat naar aanleiding van de motie Van der Burg (Kamerstukken II, 32 500-VII, nr. 9) er een nieuw wetsvoorstel gemaakt inzake vrijstelling van de precariobelasting voor netwerken van nutsbedrijven. Hierdoor zullen de netwerken van nutsbedrijven worden vrijgesteld van precariobelasting. Het voorstel zal naar verwachting in de zomer van 2012 worden aangeboden aan de Tweede Kamer. De precariobelasting blijft bestaan als regulerend instrument voor gemeenten ter zake van onder meer terrassen en andere objecten boven, op en in de openbare grond. In het wetsvoorstel zal een overgangsregeling worden opgenomen die gekoppeld is aan een peildatum. Gedurende de overgangstermijn mogen decentrale overheden de precariobelasting op netwerken van nutsbedrijven afbouwen in een zelf gekozen tempo. De peildatum wordt vastgesteld op 1 januari 2012. Dit betekent dat alle decentrale overheden die vóór of uiterlijk op 1 januari 2012 precariobelasting op netwerken van nutsbedrijven heven gebruik mogen maken van de overgangsregeling.

Het is nog onduidelijk hoe de overgangsregeling eruit komt te zien en voor welke termijn die gaat gelden. Het voornemen is in 2014 de heffing over kabels en leidingen bij de OZB te betrekken. In het overgangsjaar 2013 worden hiertoe voorbereidingen getroffen.

1.3 Overzicht gemeentelijke belastingopbrengsten

	Opbrengst 2011	Geraamde opbrengst 2012	Geraamde opbrengst 2013
Leges burgerzaken	€ 323.419,00	€ 251.343,00	€ 244.700,00
Integrale veiligheid	€ 29.477,00	€ 37.950,00	€ 37.950,00
Baten weekmarkt	€ 25.943,00	€ 35.952,00	€ 26.700,00
Bouwleges	€ 1.180.251,00	€ 675.000,00	€ 625.000,00
Afvalstoffenheffing	€ 1.992.491,00	€ 2.000.617,00	€ 2.024.067,00
Rioolheffing	€ 2.024.888,00	€ 2.152.029,00	€ 2.162.108,00
Begraafrechten	€ 387.840,00	€ 432.894,00	€ 469.257,10
OZB	€ 3.895.075,00	€ 4.011.259,00	€ 4.020.500,00
Hondenbelasting	€ 87.596,00	€ 73.310,00	€ 73.300,00
Precariobelasting	€ 195.788,00	€ 206.400,00	€ 206.400,00
Totaal	€ 10.142.768,00	€ 9.876.754,00	€ 9.889.982,10

1.4 Heffingen woonlasten (lokale belastingdruk)

Algemeen

Tot de woonlasten worden gerekend de OZB, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Deze belastingen vormen het grootste deel van de opbrengst van de gemeentelijke heffingen. In onderstaande tabel is de ontwikkeling van de woonlasten (voor meerpersoonshuishoudens) volgens de Atlas van de lokale lasten van het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) over de laatste drie jaren weergegeven.

	<u>2010</u>	<u>2011</u>	<u>2012</u>
Ontwikkeling lastendruk	€738	€745	€758
% stijging t.o.v. vorig jaar		0,9%	1,7%

Landelijk stegen de woonlasten in 2012 met 1,7%.

Onroerende-zaakbelastingen (OZB)

Er zijn drie onroerende-zaakbelastingen. Het tarief voor de OZB is een percentage van de jaarlijks vastgestelde WOZ-waarde. Onderstaand zijn per belasting de tarieven over de afgelopen drie jaar opgenomen. De stijging of daling van de tarieven heeft een directe relatie met de stijging of daling van de WOZ-waarde. Daalt de WOZ-waarde, dan dient voor een gelijkblijvende opbrengst het tarief te stijgen. Voor 2013 is de waarde per 1 januari 2012 van toepassing. Uit de door SVHW uitgevoerde marktanalyse blijkt dat de waarde voor woningen gemiddeld met 3,7% is gedaald ten opzichte van vorig jaar (1 januari 2011) en dat de waarde voor niet-woningen gemiddeld met 3% is gedaald. De tarieven stijgen als gevolg van de waardeling van de onroerende zaken en de 2% OZB-indexatie welke reeds bij de Perspectiefnota 2013 is opgenomen. Hoewel de tarieven stijgen zijn de financiële gevolgen voor de burger beperkt, aangezien de heffingsgrondslag (WOZ-waarde) vermindert. De methodiek omtrent de tariefstelling is als volgt: de geraamde opbrengst wordt gedeeld door de totale WOZ-waarde (exclusief areaaluitbreiding).

Categorie	Raming waarde onroerende-zaakbelasting per 1 januari		
	2011	2012	2013
Eigenaren woningen	€ 1.770.000.000	€ 1.753.000.000	€ 1.705.000.000
Eigenaren niet-woningen	€ 480.000.000	€ 490.000.000	€ 483.000.000
Gebruikers niet-woningen	€ 440.000.000	€ 450.000.000	€ 443.000.000

Categorie	Tarief 2011	Tarief 2012	Tarief 2013
OZB eigenaar woning	0,1083%	0,1130%	0,1203%
OZB eigenaar niet-woning	0,2343%	0,2382%	0,2505%
OZB gebruiker niet-woning	0,1782%	0,1789%	0,1881%

Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing wordt geheven ter dekking van de kosten voor het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval. Uitgangspunt is dat dit kostendekkend gebeurt. De opbrengst van de afvalstoffenheffing mag niet hoger zijn dan de (geraamde) kosten. Vanaf 2009 heeft de gemeenteraad afzonderlijke tarieven voor eenpersoons- en meerpersoonshuishoudens vastgesteld. In 2012 zijn de kosten als gevolg van een structurele besparing met 5% gedaald, wat resulteerde in een lager tarief. Gezien de toename van het aantal kwijtscheldingen en de 2% prijscompensatie is het tarief gestegen.

	2011		2012		2013	
	Eenheden	Tarief	Eenheden	Tarief	Eenheden	Tarief
Eenpersoonshuishouden	2.020	€ 218,41	2.035	€ 207,00	2.125	€ 222,00
Meerpersoonshuishouden	5.585	€ 277,89	5.620	€ 264,00	5.575	€ 279,19
Totaal	7.420		7.605		7.700	

Rioolheffing

Vanaf 2010 is het rioolrecht gewijzigd in de brede rioolheffing. In de brede rioolheffing zijn ook begrepen de kosten voor de zorg van de afvoer van het hemelwater en de zorg voor het grondwater. Het beleid van de gemeente is gericht op kostendekkendheid voor deze zorgtaken. Vanaf 2010 zijn (voor deze zorgtaken) alle percelen belast in de rioolheffing; ook de percelen, die niet op de riolering zijn aangesloten. Vanaf 2011 is de rioolheffing voor woningen gebaseerd op een vast bedrag per perceel en voor niet-woningen gebaseerd op een percentage van de WOZ-waarde. De stijging van het tarief per woning is gebaseerd op het laatst vastgestelde Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP), waarin met deze stijging rekening is gehouden.

	2012		2013		
	Eenheden	Tarief	Eenheden	Tarief	Opbrengst
Aantal woningen	8.030	€ 250,00	8.080	€ 250,00	€ 2020.000
Belaste waarde niet-woningen	€ 418.000.000	0,05% *)	€ 411.000.000	0,05% *)	€ 142.108

*) Maximum aanslagbedrag € 2.750,-

1.5 Overige lokale heffingen

Begrafnisrechten

Teneinde de kostendekkendheid sneller te realiseren is in 2010 besloten om de tarieven tot en met 2014 met 8,4% te verhogen.

Secretarieleges

In de Begroting 2013 zijn de tarieven gelijk gebleven aan de vastgestelde tarieven van 2012. In december 2012 wordt de legesverordening ter besluitvorming aan de raad voorgelegd.

Bouwleges

De raming van de bouwleges is ten opzichte van 2012 met € 50.000 gedaald, zie hiervoor ook de paragraaf weerstandsvermogen.

Hondenbelasting

In 2011 is naar aanleiding van een bezuinigingsvoorstel het tarief voor de hondenbelasting met circa 10% verhoogd. Het tarief per hond bedraagt in 2012 € 85,20 en in de raming voor 2013 gelijk gehouden.

	Aantal honden	Tarief
2011	900	€ 85,20
2012	900	€ 85,20
2013	900	€ 85,20

Precariobelasting

De opbrengst van de precariobelasting (ruim € 206.400) is nagenoeg volledig afkomstig van de heffing op kabels en leidingen (circa € 175.000). Er wordt een nieuwe wetsvoorstel gemaakt inzake vrijstelling van de precariobelasting voor nutsbedrijven, zie hiervoor ook het kopje nieuwe ontwikkelingen in deze paragraaf.

Kwijtscheldingen

Als een burger te weinig inkomen en geen vermogen heeft, kan voor een belastingaanslag kwijtschelding worden verleend. Binnen de wettelijke kaders bepaalt de gemeenteraad of en in welke omstandigheden aanslagen worden kwijtgescholden. De kwijtschelding heeft nagenoeg volledig betrekking op de gebruikersheffingen in het geval van de afvalstoffenheffing. Voor 2013 ramen we de derving aan inkomsten vanwege kwijtschelding op € 95.000, dit is € 20.000 meer dan de raming van vorig jaar.

Paragraaf 2 Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

Beheerinstrumenten

Het beheer van de openbare ruimte en gebouwen is een reguliere taak van de gemeente, die bestaat uit de jaarlijkse beheers-, vervangings- en onderhoudsmaatregelen wegen, groen, constructies, openbare verlichting, speelvoorzieningen en gebouwen. Voor het beheer van de kapitaalgoederen in de openbare ruimte en gemeentelijke gebouwen beschikt de gemeente over:

- Beheersystemen waarin van objecten de relevante data zijn ingebracht. Op grond daarvan worden de onderhouds- en vervangingsplanningen opgesteld;
- De inspecties naar de onderhoudsgesteldheid van de objecten. Aan de hand van de bevindingen rond de technische kwaliteit wordt het beheersysteem geactualiseerd. Relevante mutaties in het areaal worden doorlopend bijgewerkt;
- Een meerjaren onderhoudsplan (MOP) waarin de jaarlijkse bestemming van de beschikbare middelen voor groot onderhoud en vervanging is bepaald. De planning leidt ertoe dat werkzaamheden zoveel mogelijk worden gecombineerd;
- De eigenlijke onderhoudswerkzaamheden worden (zoveel mogelijk) via bestekken aan marktpartijen opgedragen.

Beeldkwaliteitsniveau openbare ruimte

De beeldkwaliteit voor de openbare ruimte is vastgesteld op een gemiddelde zes (B) gemeten over de gehele gemeente. De uitzondering is de begraafplaats waar een hogere beeldkwaliteit gewenst is.

Gebouwen

Beleidskader

Behalve het meerjarenonderhoudsplan zijn er geen richtinggevende beleidskaders voor de gebouwen. Het meerjarenonderhoudsplan wordt elke twee jaar geactualiseerd. De laatste actualisatie heeft in 2011 plaatsgevonden.

Areaal en financiën

Areaal	Aantal
Gemeentelijke objecten incl. kunstwerken	54

Tabel 1. Aantal objecten

Het aantal kunstwerken is in 2012 met drie stuks toegenomen. Door de verkoop van Alblashof en de toevoeging van het brugwachtershuisje Zuiderstek aan het gebouwenbeheersplan is het aantal panden gelijk gebleven. Het Palet Mesdaglaan zal worden gesloopt t.b.v. nieuwe huisvesting Ds. Beukelmanschool. Deze nieuwe school zal volgens planning in 2014 worden opgeleverd. In de voormalige brandweergarage Scheepmakerstraat is sinds 2012 de voedselbank gehuisvest.

Omschrijving	2013	2014	2015	2016
Onderhoudskosten	465	465	465	465
Storting in de voorziening	417	417	417	417

Tabel 2. Financieel overzicht (bedragen x € 1.000)

De specifieke toewijzing van de budgetten aan de diverse objecten is weergegeven in het investeringsplan. Hierbij is in 2013 rekening gehouden met de bezuiniging van € 15.000 op het meerjarenonderhoudsplan.

Kwaliteit en risico's

Door inspecties en de tweejaarlijkse actualisatie van het meerjarenonderhoudsplan wordt de kwaliteit gewaarborgd.

Wegen, straten en pleinen

Beleidskader

Wegenbruiksplan (2004), Nota bewonersparticipatie bij reconstructies (2006), Nota openbare ruimte (2009) en Integraal vervangingsplan (2012) zijn de kaders waar langs gewerkt wordt.

Met name de Nota openbare ruimte die in 2009 is vastgesteld, wordt gehanteerd bij het bepalen van de beeldkwaliteit van alle gemeentelijke eigendommen. Verder wordt er volgens de CROW richtlijnen wegininspectie uitgevoerd om zo te kunnen bepalen welke wegen technisch toe zijn aan vervanging.

Verder worden de normale werkzaamheden uitgevoerd, zoals gladheidbestrijding, schoonhouden verharding, wijklijn meldingen, klein onderhoud en reparaties.

Areaal en financiën

Areaal	Aantal
Gesloten verharding incl. fietspaden en voetpaden	236.475 m ²
Open verharding incl. fietspaden en voetpaden	638.203 m ²
Openbare verlichting	4.182 st
Straatmeubilair,abri's, banken, afvalbakken	753 st
Straatnaam- en verkeersborden	2.110 st
Verkeersregelinstantie	2 st

Tabel 3. Areaal wegen, straten en pleinen.

Vanuit het integraal vervangingsplan zijn de rivierenbuurt, Wilgenplein, Vossestraat (gedeeltelijk), Zwanenbloem (gedeeltelijk), kruising Oude Torenweg/Vinkenpolderweg (incl. duiker) en Van Eesterensingel-oost (rehabilitatie) in 2012 in de voorbereiding gestart en zullen in 2013 tot uitvoering komen.

Omschrijving	2013	2014	2015	2016
Onderhoudskosten	742	742	742	742
Storting in de voorziening	623	623	623	623
Integrale vervanging (aandeel 76%)	1.556	851	900	900
Kapitaallasten	852	852	852	852

Tabel 4. Financiën Wegen, straten en pleinen (bedragen x € 1.000)

Kwaliteit en risico's

Bij meldingen vanuit onze eigen dienst, wijklijn meldingen of technische inspecties worden kleinere calamiteiten snel gesignaleerd en hersteld. De evaluatie van de wijklijn meldingen zal in de jaarrekening worden meegenomen.

Groen

Beleidskader

Het openbaar groen is een beeldbepalend onderdeel van de openbare ruimte en het visitekaartje van de gemeente. Het groenstructuurplan (2011), speelruimtebeleidsplan (1995), hondenpoepbeleid (2006), Bomen en kapvergunningenbeleid (2008), Bomenverordening Alblasterdam (2009), nota openbare ruimte (2009), integraal vervangingsplan openbare ruimte (2009), beheerverordening gemeentelijke begraafplaats Alblasterdam en nota bewonersparticipatie bij reconstructies vormen de kaders waarbinnen dit wordt gerealiseerd.

Areaal en financiën

Areaal	Aantal
Bos	40.049 m ²
Bosplantsoen	73.169 m ²
Sierheesters	29.894 m ²
Rozen	5.949 m ²
Bodembedekkers	43.268 m ²
Hagen	4.611 m ²
Blokhaag	826 m ²
Vaste planten	743 m ²
Wisselperken	19 m ²
Klimplanten	40 m ²
Bomen	5.594 st
Knotbomen	597 st
Leibomen	86 st
Wekelijks gras	121.497 m ²
Trapvelden	14.508 m ²
Maandelijks gras	57.769 m ²
Natuurlijk gras	116.169 m ²
Ruw gras	75.666 m ²
Bloembollen	14.160 m ²
Hekwerken	3.549 m
Speelvoorzieningen	300 st
Kunstgras	542 m ²

Tabel 5. Areaal groen en speelvoorzieningen

Uitgangspunt is dat twee tot drie speellocaties op jaarbasis worden gerenoveerd. Voor 2013 moeten deze nog worden vastgesteld. Aan de hand van onderhoudsinspecties die jaarlijks drie maal worden gehouden, wordt bepaald of renovatie noodzakelijk is of dat renovatie nog achteren wordt geschoven. In sommige gevallen wordt voldaan met een kleinschalige renovatie / reparaties of geen renovatie.

Maatgevend voor het onderhoud is de beeldkwaliteit die is afgesproken in de nota Openbare Ruimte (2009). Verder zal de vervanging van het groen worden meegenomen in de eerder genoemde straten en buurten (zie wegen, straten en pleinen)

Omschrijving	2013	2014	2015	2016
Onderhoudskosten	451	451	451	451
Storting in de voorziening	262	262	262	262
Integrale vervanging (aandeel 13%)	266	146	154	154
Kapitaallasten	28	28	28	28
Opbrengsten	-68	-68	-68	-68

Tabel 6. Financiën groen (bedragen x € 1.000)

Waterkering en afwatering

Beleidskader

Ten aanzien van waterkering en afwatering is het gemeentelijk waterplan (2006) het enige kader. De beoordeling van de kwaliteit van de civiel technische constructies wordt zowel visueel als technisch geïnspecteerd. Vanuit het vastgestelde waterplan zal in de Vinkenwaard worden doorgedaan met het realiseren van de vereiste drie hectare water en het realiseren van natuurvriendelijke oevers door de gehele gemeente.

Areaal en financiën

Areaal	Aantal
Water	208.736 m ²
Beschoeiingen	29.615 m
Duikers	40 st
Steigers en vlonders	16 st
Bruggen beton	22 st
Bruggen hout	48 st
Oude toren brug	1 st
Ophaalbrug haven	1 st
Steiger haven	1 st
Steiger Waterbus	1 st
Kademuur Haven	1 st

Tabel 7. Areaal waterkering en afwatering

Alle bovenstaande arealen worden eveneens in het integrale vervangingsplan meegenomen.

Omschrijving	2013	2014	2015	2016
Onderhoudskosten	59	59	59	59
Storting in de voorziening	93	93	93	93
Integrale vervanging (aandeel 11%)	225	123	130	130
Kapitaallasten	11	11	11	11

Tabel 8. Financiën waterkering en afwatering (bedragen x € 1.000)

Riolering

Beleidskader

Voor de riolering geldt het gemeentelijk rioleringsplan (GRP) welke in 2009 door de Raad is vastgesteld. Vanuit het GRP wordt integraal het vervangingsplan voor de gehele openbare ruimte vastgesteld en in het investeringsplan opgenomen.

Areaal en financiën

Areaal	Aantal
Hoofdriool	100.900 m
Bergbezink riolen	3 st
Rioolgemalen	25 st
Minigemalen	72 st
Persriolering	20.000 m

Tabel 9. Areaal riolering

De volgende buurten en straten zijn in 2012 aangepakt: Rivierenbuurt, De Spil, dijkriool West-Kinderdijk en Vossestraat/Kattestraat. Deze zullen in 2013 verder worden afgerond, waarna de straten aan de beurt zijn.

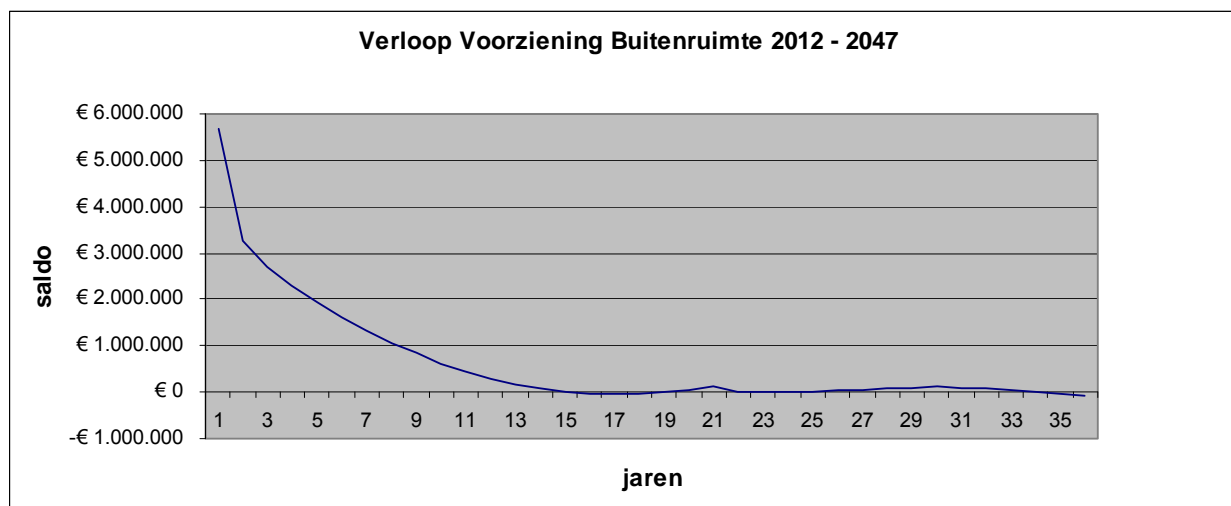
Omschrijving	2013	2014	2015	2016
Opbrengsten	1964	1964	1964	1964
Kosten:				
Onderhoudskosten	900	900	900	900
Kapitaallasten (bron GRP)	1011	986	960	960
Totale kosten	1.911	1.886	1.860	1.860
Investerings:				
Integrale vervanging (bron GRP)	869	887	904	904

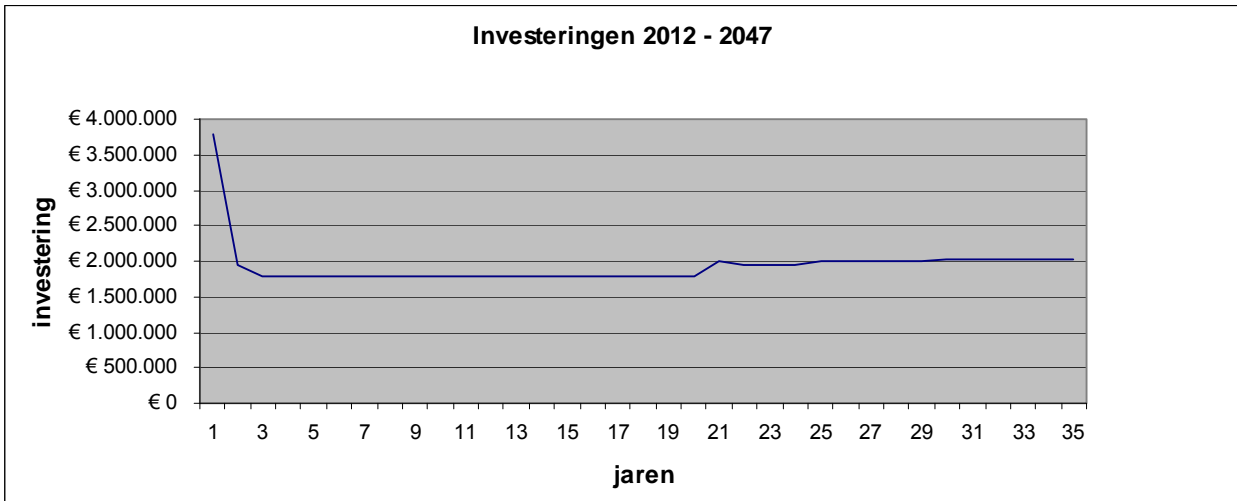
Tabel 10. Financiën riolering (bedragen x € 1.000)

Kwaliteit en risico's

Jaarlijks wordt 10% geïnspecteerd, waardoor onbekende knelpunten worden gesignaleerd en kunnen worden opgenomen in de meerjarenplanning.

Vooralsnog is nog geen rekening gehouden in de raming met areaaluitbreiding.

Paragraaf 3 Financiering

In deze paragraaf komen de onderwerpen aan de orde die behoren tot het geldstromenbeleid van de gemeente. Dit zijn onder meer risicobeheer (met name rente- en kredietrisico), de financieringspositie, het kasbeheer en de informatievoorziening.

Algemeen

De uitvoering van de gemeentelijke financieringsfunctie dient plaats te vinden binnen de kaders zoals gesteld in de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido). In deze wet staan vooral transparantie en risicobeheersing centraal. De transparantie komt daarbij tot uitdrukking in voorschriften voor een verplicht financieringsstatuut alsmede een financieringsparagraaf in begroting en rekening. De laatste geactualiseerde versie van het gemeentelijke financieringsstatuut is begin 2011 in werking getreden. De risicobeheersing binnen de Wet fido richt zich op renterisico's, kredietrisico's, koersrisico's en valutarisico's.

Het begrip treasury kan worden gedefinieerd als het besturen en beheersen, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Meer concreet gaat het om financiering van het beleid tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden, het te allen tijde zorgen voor voldoende liquide middelen, waarbij een tijdelijk overschot tegen een zo hoog mogelijk rendement wordt belegd, en het daarbij afdekken van met name rente- en kredietrisico's.

Binnen de financiële functie van de gemeente is het van belang het onderscheid te herkennen tussen de treasury- en de controlfunctie. Treasury zorgt voor de *beschikbaarheid* van geldmiddelen; de controlfunctie is belast met het toezicht en de bewaking van de *aanwending* ervan. Vanuit deze rollen is de focus bij treasury gericht op feitelijke in- en uitgaande kasstromen, terwijl de controlfunctie veelal redeneert in termen van baten en lasten.

Benadrukt wordt dat de doelstelling van de treasuryfunctie van de gemeente Alblasterdam is dat deze uitsluitend de publieke taak dient en dat een prudent beleid gevoerd wordt binnen de kaders die zijn gesteld in de Wet fido.

Ontwikkelingen

De huidige schuldenproblematiek in Europees verband heeft er toe geleid dat ook op nationaal niveau er meer focus is gekomen op begrotingsdiscipline en schuldposities. Op dit moment is er in Nederland op twee fronten nieuwe wetgeving in de maak die mogelijk grote financiële gevolgen gaan krijgen voor gemeenten, te weten:

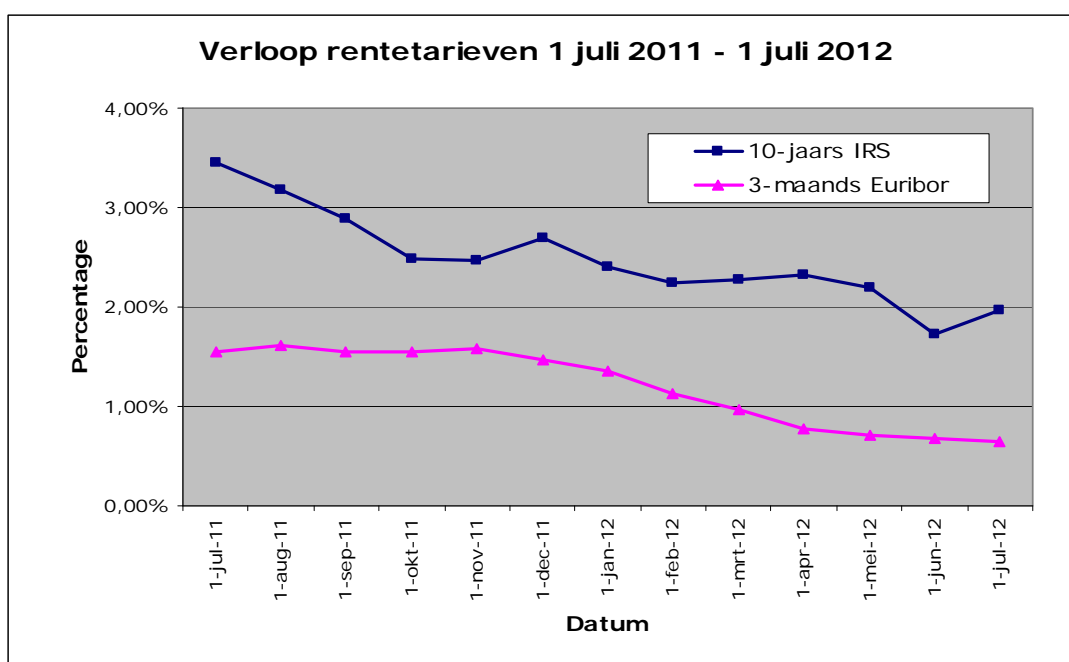
1. de Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Wet HOF). Deze wet zal een vertaling worden van EU-begrotingsrichtlijnen, waarin is vastgelegd dat het maximale begrotingstekort van de overheid 3% van het BBP mag bedragen. Berekeningen hebben uitgewezen dat 0,38% van dit tekort voor rekening komt van gemeenten. Via de Wet HOF zal deze tekortlimiet worden verankerd. Per gemeente zal een berekening worden gemaakt op kasbasis (het zgn. EMU-saldo) in plaats van het gebruikelijke baten/lastenstelsel. Via deze wet zullen vergaande bevoegdheden aan het kabinet worden toegekend om in te grijpen indien de norm wordt overschreden, zoals kortingen op het gemeentefonds. De beoogde datum van inwerkingtreding van deze wet is 1 januari 2013.
2. Schatkistbankieren. In het Begrotingsakkoord 2013 is afgesproken dat decentrale overheden vanaf 2013 (tijdelijke) overschotten aan geldmiddelen verplicht bij het Rijk zullen moeten stallen. Dit wordt aangeduid als schatkistbankieren zonder leenfaciliteit. Het is dus beter om te spreken van schatkistbeleggen. Het aanhouden van overschotten bij het Rijk betekent dat de Nederlandse Staat minder geld hoeft te lenen op de financiële markten, hetgeen een voordelig effect geeft op de staatsschuld. Voor gemeenten betekent dit echter een aantasting van de autonomie met betrekking tot de wijze waarop zij met haar overtollige middelen wenst om te

gaan. Daarnaast zullen gemeenten genoeg moeten nemen met lagere rendementen. Hoewel een wettelijke grondslag nog moet worden gecreëerd is al wel bepaald dat alle na 4 juni 2012 vrijkomende middelen onder de nieuwe regels zullen vallen. Gezien het feit dat gemeente Alblasterdam met name aan de *opnemende* kant van het financieringsspectrum zit, zullen de gevolgen voor de gemeente naar verwachting beperkt zijn.

Zodra de hier geschetste ontwikkelingen in wetgeving verankerd zijn zal worden gezien in hoeverre het gemeentelijke Financieringsstatuut moet worden aangepast.

Het afgelopen jaar heeft de renteontwikkeling het volgende beeld laten zien:

Tabel 1 Renteverloop medio 2011 t/m medio 2012

Renteverloop in absolute cijfers:			
Omschrijving	Vorig jaar (begin juli 2011)	Actueel ten tijde van opstelling begroting 2013 (begin juli 2012)	Toe-/afname
Korte rente (3-maands Euribor), ca.	1,55%	0,65%	-0,90%
Lange rente (10-jaars IRS), ca.	3,45%	1,96%	-1,49%
Spread	1,90%	1,31%	-0,59%

De ontwikkeling van de korte rente staat vooral onder invloed van het monetaire beleid zoals uitgevoerd door de Europese Centrale Bank (ECB). De daling van de korte rente gedurende het afgelopen jaar is dan ook met name het gevolg van de door de ECB doorgevoerde verlagingen van de voorschotsrente ('refirente'). Om de oplopende inflatie te beteugelen zag men zich genoodzaakt om de rente eind 2011 in twee stapjes van 0,25% te verlagen van 1,50% naar het huidige niveau van 1%. De geldmarkt heeft deze beweging gevolgd.

Op de kapitaalmarkt was het afgelopen jaar eveneens een dalende rente zichtbaar, zelfs in forse mate. De lange rente (Interest Rate Swap, IRS) daalde in die periode namelijk, geheel tegen de verwachtingen in, met maar liefst circa 1,5 procentpunt van 3,45% naar een actueel niveau van iets onder de 2%. Deze

daling werd veroorzaakt door de Europese schuldencrisis. In het licht hiervan behoorde de Nederlandse staat namelijk het afgelopen jaar, samen met Duitsland en enkele Scandinavische landen, tot een vluchthaven voor centrale banken en grote institutionele beleggers. Dit grote aanbod van kapitaal vertaalde zich in een lagere rente.

Uit voorgaande grafiek blijkt echter wel dat de lange rente gedurende de maand juni 2012 gevoelig is opgelopen. Deze rentestijging werd met name veroorzaakt doordat Spanje zich nadrukkelijk bij het Europese schuldenloket had gemeld, een beroep dat tot een veelvoud aan steun zou kunnen leiden dan ten aanzien van Griekenland het geval was. De onzekerheid over in hoeverre dergelijke bijdragen door landen als Nederland gedragen kunnen worden deden de rente flink oplopen. Afgewacht moet worden in hoeverre dit effect doorzet.

Voor het komende jaar wordt door een aantal sector- en grootbanken gemiddeld de in de volgende tabel weergegeven renteontwikkeling voorzien, waarbij benadrukt moet worden dat dit een momentopname is die dagelijks wijzigt.

Tabel 2 Rentevisie

Renteverwachting komend jaar (rentevisie)			
Omschrijving	Actueel ten tijde van opstelling begroting 2013	Gemiddelde verwachting grootbanken van stand over 1 jaar	Toe-/afname
Korte rente (3-maands Euribor), ca.	0,65%	0,76%	0,11%
Lange rente (10-jaars IRS), ca.	1,96%	2,50%	0,54%
Spread	<u>1,31%</u>	<u>1,74%</u>	<u>0,43%</u>

Opgemerkt moet worden dat banken bij het verstrekken van financiering, afhankelijk van de leninglooptijd, nog wel opslagen berekenen bovenop de IRS-niveaus zoals vermeld in voorgaande tabellen. Deze opslagen zijn het afgelopen jaar opgelopen en bedragen thans circa 0,8% (80 basispunten) voor een 10-jaars lening. Door ontwikkelingen als de schuldencrisis en strengere vermogensvereisten voor banken, de zogenoemde Basel III-richtlijnen, kunnen deze opslagen verder oplopen.

Geconcludeerd kan worden dat met name voor de lange rente een stijging wordt verwacht. Het renteverskil tussen korte en lange rente zal daarmee oplopen.

Financieringspositie

Financiering activa

De activa van de gemeente Alblasserdam zullen per begin 2013 naar verwachting als volgt gefinancierd zijn:

Tabel 3 Financieringspositie per 1-1-2013

Omschrijving	Bedrag per 1-1-2013	
Totale boekwaarde investeringen	€	59,0
<u>Vaste financieringsmiddelen:</u>		
Reserves	€	13,1
Voorzieningen	€	7,9
Langlopende leningen	€	22,9
	€	<u>43,9</u>
Financieringstekort	€	15,1-

In het voorjaar van 2013 zal beoordeeld worden op welke wijze aanvullende financieringsbehoefte benodigd is.

Interne rente

Voor de interne doorberekening van de rentekosten naar de investeringen hanteert de gemeente Alblasserdam een percentage van 4,5%. De gemeente hanteert hierbij geen (egalisatie)reserve.

Leningenportefeuilles

Opgenomen langlopende leningen.

Onderstaande tabel geeft inzicht in het verwachte verloop van de leningportefeuille in 2013:

Tabel 4 Mutaties leningenportefeuille OG 2013

Omschrijving	<i>Bedragen x € 1.000</i>	
	Bedrag	Gemiddeld percentage
Stand per 1 januari 2013	€ 22.934	3,51%
Nieuwe leningen	€ -	
Reguliere aflossingen	€ 5.976-	
Vervroegde aflossingen	€ -	
Rente-aanpassing (oud percentage)	€ -	
Rente-aanpassing (nieuw percentage)	€ -	
Stand per 31 december 2013	€ 16.958	3,89%

Zie voor nadere toelichting de tekst onder het kopje Kasbeheer.

Uitzettingen.

Uitzettingen is de term die de Wet fido bezigt voor verstrekte langlopende geldleningen en beleggingen. Voor een indeling van de gemeentelijke uitzettingen naar risicocategorie wordt verwezen naar het kopje Kredietrisico's verderop in deze paragraaf.

De gemeente Alblisserdam heeft de volgende uitzettingen:

Tabel 5 Mutaties uitzettingen 2013

Omschrijving	<i>Bedragen x € 1.000</i>	
	Bedrag	Gemiddeld percentage
<u>Verstrekte geldleningen:</u>		
Stand per 1 januari 2013	€ 3.856	3,86%
Nieuwe leningen	€ -	
Reguliere aflossingen	€ 165-	
Vervroegde aflossingen	€ -	
Rente-aanpassing (oud percentage)	€ -	
Rente-aanpassing (nieuw percentage)	€ -	
Stand per 31 december 2013	€ 3.691	3,85%
<u>Beleggingen:</u>		
Geen	€ -	
Totaal uitzettingen per 31 december 2013	€ 3.691	

Zie tabel 8 voor toelichting en specificatie.

Risicobeheersing

Zoals eerder benoemd vormt risicobeheersing één van de pijlers van de Wet fido. In de navolgende onderdelen wordt ingegaan de risicoaspecten die verbonden zijn aan de uitvoering van de gemeentelijke treasuryfunctie. In beginsel kunnen deze worden onderscheiden in renterisico's, kredietrisico's, koersrisico's en valutarisico's. Voor gemeente Alblisserdam zijn de twee laatstgenoemde risico's niet van toepassing. Daarnaast kan een informatierisico worden benoemd, te weten het risico dat relevante informatie niet tijdig of volledig bij de treasuryafdeling onder aandacht wordt gebracht.

Renterisico's

Renterisico's kunnen vanuit Wet fido-optiek worden gezien op de korte en op de langere termijn.

Renterisico op korte schuld: de kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is in de Wet fido een norm gesteld voor het maximum bedrag waarop de gemeente haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Deze norm bedraagt 8,5% van het begrotingstotaal aan lasten. Indien de kasgeldlimiet bij herhaling wordt overschreden dient er geconsolideerd te worden ofwel moet één en ander worden omgezet in langlopende financiering. Voor 2013 kan de kasgeldlimiet voor de gemeente als volgt worden bepaald:

Tabel 6 Berekening kasgeldlimiet 2013

Berekening kasgeldlimiet 2013:		
Begrotingstotaal	€	52,500 miljoen
Relevant percentage		8,5%
Kasgeldlimiet	€	4,463 miljoen

Aanvullend op de kasgeldlimiet beschikt de gemeente nog over een CAP waarmee het renterisico over een bedrag van € 5 miljoen aan kortlopende financiering is afgedekt op een niveau van 3%. Deze CAP loopt echter per eind januari 2013 af. Gedurende die maand mag dit bedrag worden betrokken bij de

beoordeling van de kasgeldlimiet. Een beoordeling voor een eventuele verlenging van de CAP zal in het najaar van 2012, bij actualisatie van de gemeentelijke liquiditeitenplanning (zie onder Kasbeheer), worden gezien. De gemeente verwacht in 2013 binnen de totale limietruimte (kasgeldlimiet + eventuele CAP) te opereren. Oogmerk van het door het SCD uit te voeren gemeentelijke saldbeheer is om de limietruimte optimaal te benutten.

Renterisico op langlopende schuld: de renterisiconorm

De gemeente loopt renterisico op het moment dat nieuwe leningen moeten worden aangetrokken (herfinanciering) of als een renteherziening van toepassing is. Om het renterisico te beheersen is in de Wet fido de renterisiconorm geformuleerd. Het doel van deze norm is om overmatige afhankelijkheid van het renteniveau in één bepaald jaar te voorkomen, één en ander ter bescherming van de gemeentelijke financiële positie. Met deze norm bevordert de Wet fido een solide financieringswijze bij openbare lichamen. Conform voorschrift van de geactualiseerde Wet fido wordt het renterisico in onderstaande tabel voor de komende vier jaren bepaald, terwijl de renterisiconorm alleen betrekking heeft op het totaal van de begroting van het komende jaar.

Tabel 7 Berekening renterisiconorm

Renterisiconorm		<i>(bedragen x € 1.000)</i>			
Renterisico's		2013	2014	2015	2016
Renteherzieningen	€	-	€ -	€ -	€ -
Aflossingen	€	5.976	€ 2.401	€ 901	€ 901
Renterisico	€	5.976	€ 6.157	€ 2.542	€ 901
Berekening renterisiconorm					
Begrotingstotaal 2013	€	52.583			
Percentage cf. regeling		20%			
Renterisiconorm 2013	€	10.517			
Toetsing renterisico aan norm:					
Renterisico	€	5.976			
Renterisiconorm	€	10.517			
Ruimte onder de norm	€	4.541-			

Uit deze opstelling blijkt dat de gemeente Alblaserdam binnen de grenzen van de renterisiconorm opereert.

Kredietrisico's.

Kredietrisicobeheersing richt zich op de kredietwaardigheid (en dus risicoprofiel) van de tegenpartijen bij financiële transacties. Kredietrisico's kunnen worden gelopen vanuit uitzettingen (verstreckte geldleningen) of uit verleende garanties.

Verstrekte geldleningen

Ingedeeld naar risicocategorie kan voor 2013 het volgende verloop worden verwacht:

Tabel 8 Specificatie verstrekte geldleningen naar risicocategorie

Categorie	Verwachte stand per		% verdeling per eind 2013
	1-1-2013	31-12-2013	
Gemeenten / Provincies	€ -	€ -	0,0%
Overheidsbanken	€ -	€ -	0,0%
Woningcorporaties met garantie WSW (1)	€ 11	€ 11	0,3%
Woningcorporaties zonder garantie (1)	€ 2.989	€ 2.923	79,2%
Semi-overheidsinstellingen (2)	€ 758	€ 668	18,1%
Financiële instellingen (A en hoger)	€ -	€ -	0,0%
Overige toegestane instellingen volgens Treasurystatuut	€ 98	€ 89	2,4%
Niet-toegestane instellingen volgens Treasurystatuut	€ -	€ -	0,0%
Totaal	€ 3.856	€ 3.691	100,0%

(1) Betreft Woonkracht10
(2) Betreft GR Sportpark Souburgh

Verleende garanties

De borgstellingen kunnen als volgt worden gespecificeerd naar risicogroep:

Tabel 9 Specificatie borgstellingen naar risicocategorie

Categorie	Risico profiel	Verwachte stand per		% verdeling per eind 2013
		1-1-2013	31-12-2013	
Directe borgstellingen (m.b.t. lokale instellingen, verenigingen e.d.)	Middel/ hoger	€ 8.746	€ 8.569	20,0%
Achtervangpositie in waarborgfondsen (bijv. Waarborgfonds Sociale Woningbouw)	Laag	€ 34.927	€ 34.367	80,0%
Totaal		€ 43.673	€ 42.936	100,0%

Kasbeheer

De inrichting van het betalingsverkeer (het beheer van het gemeentelijke rekeningstelsel, het coördineren van bevoegdheden en het verrichten van feitelijke betalingen) alsmede de saldoregulatie wordt verzorgd vanuit Servicecentrum Drechtsteden. De gemeente was, is en blijft daarbij overigens eigenaar van de betreffende bank- en girorekeningen.

Een hulpmiddel bij de saldoregulatie èn voor het eventueel opnemen van langjarige financiering is de meerjarige liquiditeitenplanning. Deze planning wordt periodiek geactualiseerd op grond van nieuwe informatie of inzichten. Uit de meest recente planning blijkt een toename van de financieringsbehoefte. Gelet echter op de onzekerheid of de nu berekende financieringsbehoefte ook daadwerkelijk zal worden gerealiseerd, is besloten vooralsnog geen nieuwe geldlening te begroten, maar de te verwachte extra rentelasten als stelpost in de begroting op te nemen.

Informatievoorziening

Minimaal twee maal per jaar vindt een overleg plaats met het Servicecentrum Drechtsteden over de voortgang en uitvoering van de treasuryzaken. Indien daartoe vanuit gemeente of vanuit SCD behoefte dan wel noodzaak wordt gevoeld vindt daarnaast ook contact op incidentele basis plaats.

Voor zover relevant zullen door het SCD rapportages worden opgeleverd voor in- of extern gebruik.

Paragraaf 4 Bedrijfsvoering

Om de dienstverlening van de gemeente en de programmabegroting volgens afspraak uit te kunnen voeren, dient de bedrijfsvoering op orde te zijn. Het gemeentebestuur en de inwoners moeten kunnen vertrouwen op een ambtelijke organisatie die efficiënt, effectief en rechtmatig opereert. In de wet Besluit, Begroting en Verantwoording (BBV) staat dat de paragraaf bedrijfsvoering ten minste inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering 2013.

Bijna alle bedrijfsvoeringonderdelen zijn per 1 april 2008 ondergebracht bij het Service Centrum Drechtsteden (SCD) van de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden (GRD). Het SCD levert diensten op het gebied van financiën, informatisering, automatisering, documentaire informatievoorziening, communicatie, inkoop, personeel en organisatie, facilitaire en juridische zaken. Bij deze wijze van organiseren is het voeren van regie, op zodanige wijze dat de opdrachtgevers- en eigenaarrol goed tot zijn recht komt, onmisbaar. Het versterken en de borging van het opdrachtgeverschap blijft om deze reden dan ook een aandachtspunt voor Alblasserdam.

Binnen de Alblasserdamse bedrijfsvoering vragen twee zaken prominent de aandacht:

1. Sturing op de uitvoeringsagenda

De uitvoeringsagenda is opgebouwd uit:

- a. Het behalen van reeds ingeboekte bezuinigingen bij eerdere begrotingen; en
- b. De uitvoering en realisatie van de innovatievoorstellen van de begroting 2012.

In deze collegeperiode heeft de gemeente al in totaal voor € 3,5 miljoen aan structurele bezuinigingsvoorstellen gepresenteerd. Een deel hiervan is inmiddels in uitvoering. Daarbovenop is in de begroting 2012 een tweede tranche bezuinigingen gepresenteerd. Ook 2013 staat onverminderd in het teken van de economische crisis. Daarnaast zal eind 2012 duidelijk zijn wat de plannen zijn van het nieuwe kabinet en zullen de gevolgen voor het gemeentelijk beleid in kaart worden gebracht.

2. Organisatieontwikkeling: 'Samen verder met Passie en Lef'

Op 13 oktober 2011 sprak de raad uit bestuurlijk zelfstandig te blijven. In 2012 heeft het college, na een uitgebreide consultatie van de hele organisatie, het organisatieontwikkelingsprogramma 'Samen verder met Passie en Lef' vastgesteld. Hierin wordt aan de hand van een viertal ontwikkelsporen uitgewerkt hoe Alblasserdam tot 2014 toegroeit naar een flexibele netwerkorganisatie. De volgende ontwikkelsporen zijn benoemd:

- *Waardegedreven organisatie:* de kenmerkende identiteit, nabijheid en eigenheid van de Alblasserdamse organisatie zijn gewaarborgd in gemeenschappelijke waarden. Deze waarden zijn intrinsiek bij bestuur en medewerkers geborgd en bepalend voor gedrag, houding en functioneren van het individu.
- *Verbindingen met en versterken van netwerken:* de Alblasserdamse netwerkorganisatie staat midden in een maatschappelijk en bestuurlijk netwerk en maakt ook zelf deel uit van vele netwerkverbanden. We willen een pro-actieve en leidende rol in het versterken van de kracht van onze organisatie in netwerkverbanden. We stimuleren de samenleving en het maatschappelijk middenveld middels een open en interactieve bestuursstijl.
- *Transitieprojecten:* de doorontwikkeling naar de toekomstige organisatie wordt stap voor stap vormgegeven. Enerzijds maken we gebruik van kansen die zich voordoen (bijvoorbeeld via de proeftuinen of innovatieprojecten), anderzijds creëren we bewust ontwikkelingen door nieuwe initiatieven voor netwerksamenwerking te ontplooiën (bijvoorbeeld via de nieuwe bestuursstijl).
- *Personeel en organisatie:* werken in een netwerkorganisatie betekent dat grenzen van de organisatie of structuur van een afdeling ons werk niet beperken. Het functioneren van de organisatie vergt daarvoor ontwikkeling op zowel individueel als teamniveau.

Verschillende werkgroepen uit de organisatie zijn in de nazomer van 2012 aan de slag gegaan om diverse activiteiten uit bovenstaande ontwikkelsporen te realiseren in 2013.

Voorbeelden van deze activiteiten zijn:

Flexibilisering organisatie: strategische personeelsplanning

In 2012 is een start gemaakt met strategische personeelsplanning. Het stelt ons in staat om het huidige personeelsbestand (kwalitatief en kwantitatief) af te zetten tegen het gewenste bestand de komende jaren, rekening houdend met de organisatiedoelen, opgaven en taakstellingen waar we voor staan. Om het huidige potentieel van onze medewerkers goed te kunnen benutten, moeten we in beeld hebben wat mogelijkheden en ambities van onze medewerkers zijn. We werken in 2013 toe naar een personeelsbestand dat voldoende flexibel en divers is opgebouwd zodat we afdelingsoverstijgende (en regionale) vraagstukken kunnen oppakken.

Flexibilisering organisatie: aanstelling in algemene dienst

Een andere ontwikkeling is de toenemende flexibiliteit van de taakinvoering. Steeds vaker worden medewerkers ingeschakeld voor een klus bij een andere afdeling of in de regio. Medewerkers worden ingezet vanuit hun expertise, maar tevens vanuit het perspectief van groei om mogelijkheden te creëren voor medewerkers om zich verder te ontwikkelen. Hierbinnen past een aanstelling voor medewerkers in algemene dienst. Het streven is om alle Alblasserdamse medewerkers na de zomer van 2013 in algemene dienst aan te stellen.

Flexibilisering organisatie: uitbouwen klussenplein

De toenemende flexibiliteit van inzet medewerkers vraagt om een matching van vraag en aanbod. In het najaar van 2012 is een start gemaakt met een (lokaal) klussenplein waarbij ook uitwisselingsprogramma's en stages aan de orde zijn. Begin 2013 zal het klussenplein verder worden uitgebouwd. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de ervaringen van Dordrecht.

Inrichting regisseursfunctie

In de Alblasserdamse netwerkorganisatie is een centrale rol weggelegd voor de regisseur. Een regisseur zorgt voor de verbinding tussen samenleving, bestuur en organisatie, beschikt over lokale kennis, is drager van de waarden van de Alblasserdamse organisatie en is een uitstekende verbinder. Om de rol van regisseur in de organisatie te borgen wordt begin 2013 het gewenste profiel en de benodigde competenties verder uitgewerkt en geïncorporeerd in ons functiegebouw.

Invoering personeelsgesprekken nieuwe stijl

Eind 2013 zullen we gaan werken met personeelsgesprekken "nieuwe stijl", die aansluiten op het functieboek Drechtsteden. Bij deze methode zal bewuster de (talent)ontwikkeling en competenties van medewerkers op de agenda worden gezet.

Ontwikkelprogramma voor medewerkers algemeen

In de organisatieontwikkeling is de persoonlijke ontwikkeling van de medewerker essentieel. In 2012 zijn alle medewerkers getraind in het ontdekken en verder ontwikkelen van eigen talent en vanuit zelfbewustzijn leren omgaan met veranderingen. In 2013 wordt hieraan een vervolg gegeven. In ieder geval zullen hierbij de thema's 'goed opdrachtgever- en opdrachtnemerschap', 'rolbewustheid' en 'procesvaardigheid' aan de orde komen.

Opzetten van een ambassadeursprogramma

Het ambassadeursprogramma beoogt talentvolle en gemotiveerde medewerkers (±10 per jaar) een extra impuls op ontwikkeling te geven. Deze ontwikkeling vertaalt zich direct in resultaten voor de organisatie. Met een programma dat een duidelijke verbinding maakt van buiten naar binnen en zich richt op de

dagelijkse praktijk. Van de deelnemers zal een ambassadeurswerking uitgaan op energie, ontwikkeling, succes en positiviteit. De start van het programma is voorzien voor de zomer van 2013.

Overige organisatieontwikkelingen

De netwerkorganisatie Alblasserdam is volop in beweging. De personeelsformatie bestaat per 1 januari 2013 uit 111,7 fte. Dit is exclusief de personele consequenties die voortvloeien na vaststelling van onderhavige begroting. Verdere professionalisering van de organisatie is een voorwaarde om in te kunnen spelen op de veranderingen. Er spelen verschillende organisatieontwikkelingen:

- Vormgeven van de huidige afdeling Buitenruimte naar de afdeling Buitenruimte 'nieuwe stijl'. Dat wil zeggen: vermindering beleidscapaciteit, nieuwe constructie met Drechtwerk, specialistisch werk regionaal organiseren (bijv. bomendienst), aansluiting bij Ingenieursbureau Drechtsteden (IBD). De projectleider is benoemd. In 2013 krijgt deze ontwikkeling concreet vorm.
- Mogelijke organisatorische nazorg als gevolg van de overgang van de Alblasserdamse brandweer naar de regio Zuid-Holland Zuid per 1 januari 2013.
- Het college neemt in het najaar 2012 een besluit over een mogelijke aansluiting van de werkeenheden Bouw en woningtoezicht bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid in het kader van de uitvoering van de WABO. Als het college beslist om aan te sluiten dan zal dit uiteraard gevolgen hebben voor de inrichting van onze ambtelijke organisatie en de sturingsrelatie die daar bij past.
- Decentralisatie onderwijshuisvesting dat mogelijk leidt tot aanpassing van de afdeling RMO.
- Verzelfstandiging sportaccommodaties in een sportstichting (medio 2013).
- Binnen Drechtsteden werken we sinds begin 2012 met zogenaamde 'proeftuinen': experimenten met nieuwe vormen van ambtelijke samenwerking. Er zijn vijf proeftuinen: dienstverlening, beleid, openbare ruimte, ruimtelijke ordening en IPM (intergemeentelijk projectmanagement). Per proeftuin wordt gezocht naar een 'match' tussen klussen en medewerkers. Doel is de juiste expertise zo efficiënt mogelijk in te zetten, ongeacht uit welke organisatie die komt. De medewerkers van alle Drechtstedengemeenten vormen als het ware één 'pool', van waaruit zij steeds hun kennis en kunde kunnen inzetten, daar waar dat handig en nodig is. Eind 2012 worden deze experimenten geëvalueerd en bepaald of dit in 2013 (formeel) wordt voortgezet.

Ziekteverzuim

Ook in 2013 zal het management aandacht besteden aan het voorkomen van ziekteverzuim. Bij langdurig ziekteverzuim gaat het management in overleg met de medewerker en de bedrijfsarts bekijken wat de mogelijkheden voor re-integratie zijn. Voor 2013 streven we ernaar om op of onder het landelijke gemiddelde percentage voor gemeenten van 10.000 tot 20.000 inwoners uit te komen².

Financiën en control

Verrekensystematiek SCD

De nieuwe verrekensystematiek van het SCD gaat per 1 januari 2013 in werking. Bij de nieuwe verrekensystematiek ligt er een nadrukkelijker relatie tussen prijs en prestatie. Er wordt onderscheid gemaakt tussen direct beïnvloedbare kosten en kosten die pas op langere termijn beïnvloedbaar zijn en waarbinnen sturing mogelijk is. De verrekensystematiek heeft mede als doel het gedrag te beïnvloeden door bijvoorbeeld het stimuleren van applicatieconsolidatie, het optimaliseren van het aantal accounts en het optimaliseren van de soort en het aantal werkplekken. Alblasserdam zal in 2013 actief hierop sturen.

Zero Based Budgeting (ZBB)

In 2011 is de 1^e fase van ZBB afgerond. Deze bestond uit een 'screening op hoofdlijn' van de bestaande budgetten. De 2^e fase van ZBB is in 2012 afgerond. In deze fase heeft een herijking van de spelregels

² Voor 2011 was het ziekteverzuim binnen de organisatie 4,88 % en het landelijk gemiddelde 3,9%.

voor budgetbeheer en herziening van de productordering plaatsgevonden. Begin 2013 start de 3^e fase van ZBB-proces. We gaan met alle budgetbeheerders 'nog dieper' de begroting in waarbij we een onderscheid gaan maken tussen wettelijk en niet-wettelijke onderdelen en aan de slag gaan met het opruimen van de 'onderkant' van de begroting. De eerste tranche van derde fase van het ZBB-traject zal begin 2013 aanvangen en gefaseerd worden uitgevoerd. Met de ervaringen die daar worden opgedaan wordt de verdere planning opgesteld.

Doorontwikkeling in regionaal verband

In regionaal verband onderzoekt het SCD nog steeds de mogelijkheden om een verplichtingenadministratie in te voeren. De verwachting is dat voor de zomer van 2013 een verplichtingenadministratie wordt ingevoerd.

Als regio Drechtsteden hebben we de sturing op verbonden partijen gezamenlijk met alle eigenaren opgepakt. In 2012 heeft het college akkoord gegeven op de introductie van een zogenaamd adoptiemodel. Dit model geeft vorm aan de bestuurlijke wens om ambtelijke advisering voor bestuurders rond verbonden partijen te versterken bij een verminderde inzet van de ambtelijke uren. In 2013 gaan we verder experimenteren met dit model voor wat betreft de GR Veiligheidsregio, GR Publieke Gezondheid en Jeugd en GR Omgevingsdienst.

Strategisch controleplan

In het strategisch controleplan worden de belangrijkste gemeentelijke processen naast een aantal risicofactoren (bijvoorbeeld het financiële belang) gelegd. Deze inventarisatie bepaalt op welke werkprocessen er een interne audits worden uitgevoerd en in welk tempo. In 2012 is voor een praktische benadering gekozen. Er is geen uitgebreid strategisch controleplan opgesteld maar wel een (praktische) risicomatrix op basis waarvan de onderwerpen van de interne audits konden worden geselecteerd. In 2013 willen we de praktische opzet doorontwikkelen naar een 'echt' strategisch meerjaren controleplan. In september 2013 starten de interne audits.

Verbeterslag projectsturing

In 2013 wordt verder gewerkt aan de verbeterslag omtrent sturing van projecten en het vormgeven van projectcontrol. Aandacht gaat onder andere uit naar de verdere beheersing van de plankosten en het realiseren van meer continuïteit in de actualisering van de grondexploitatie-projecten.

Communicatie

Vanwege de beschikbare capaciteit blijft het ook in 2013 nodig prioriteiten te stellen binnen de communicatiefunctie. Een belangrijk thema betreft de doorontwikkeling van de nieuwe bestuursstijl waarbij verbinden het kernwoord is: verbinden tussen individuen en groepen, tussen gemeente en burgers, tussen gemeenteraad en burgers, tussen Alblasserdam en de Drechtsteden, tussen de ambtelijke organisatie en maatschappelijke partners. Het college wil al lerende deze bestuursstijl eigen maken. In 2013 wordt per project of beleidsvoornemen besproken of en hoe de nieuwe bestuursstijl wordt ingezet. De nieuwe bestuursstijl vormt een rode draad in de hoofddossiers; hierdoor hebben deze in 2013 een hoge prioriteit voor communicatie. De hoofddossiers omvatten thema's die bepalend zijn voor het streefbeeld van Alblasserdam in 2015. Ze kennen een grote organisatorische, politieke en maatschappelijke impact. Het gaat om de hoofddossiers structuurvisie, duurzaamheid, organisatieontwikkeling en pilot Kinderdijk. Experimenteren met communicatiemogelijkheden, formuleren van kernboodschappen, adviseren en begeleiden staan centraal in de communicatie in deze dossiers. Daarnaast wordt in het algemeen gewerkt aan persberichten, perscontacten, voorbereiden bewonersavonden en het actualiseren van de website.

Juridische kwaliteit zorg en control

De juridische kwaliteit zorg richt zich op gemeentebrede acties, acties op specifiek beleidsterrein en acties in het kader van regionale samenwerking. Gemeentebreed wordt, vanuit juridisch control, sturing gegeven aan het opdrachtgeverschap richting het JKC, inclusief de bewaking van de kwaliteit van door hen geleverde producten en diensten. In 2013 zal ook het interne werkproces van de behandeling van klachten worden uitgelijnd en waar nodig verbeterd of herbevestigd.

Tenslotte blijft de gemeente Alblasterdam vertegenwoordigd in het Juridisch Drechtsteden Overleg (JUDO). Voor het jaar 2013 wordt extra aandacht geschonken aan nieuwe wetgeving die voor de regio van belang is.

Informatisering en Automatisering

In 2005 heeft de commissie Gemeentelijke Dienstverlening, beter bekend als de commissie Jorritsma, een visie en bijhorende actiepunten beschreven waarmee de gemeente uiterlijk in 2015 dé poort tot de publieke dienstverlening van de overheid moet worden, 'de eerste overheid'³. De ambitie hierbij is dat alle front-offices en basisregistraties van de gehele overheid integreren tot één samenhangend geheel waardoor burgers gevraagde informatie maar eenmalig hoeven te geven. Om deze ambities mogelijk te maken is er een Nationaal Uitvoeringsprogramma Dienstverlening (NUP) voor de e-Overheid opgezet onder verantwoordelijkheid van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

Om de dienstverlening te verbeteren met behulp van moderne ICT middelen zijn de afgelopen jaren onder het regionale IP&A programma diverse projecten opgeleverd. De planning voor de ICT projecten in 2013 is:

- ICT beveiligings assessments (Website en DigiD)
- DigiD machtigingen anderen te machtigen om overheidsdiensten voor je af te nemen
- Samenwerkende catalogi
- Digikoppeling, digimelding en digilevering tbv uitwisselen gegevens basisregistraties
- Koppeling tussen de basisregistraties Adressen-Gebouwen (BAG) en de WOZ
- Vooronderzoek voor realisatie van de basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT)
- Vooronderzoek voor realisatie van de basisregistratie Ondergrond (BRO)
- Het verplicht intern gebruik van alle basisregistraties
- Vooronderzoek MijnOverheid.nl, aansluiten bij de berichtenbox van MijnOverheid
- Consolidatie van Burgerzaken systemen
- Consolidatie van beheer openbare ruimte systemen
- Internet en e-mail laten werken volgens de standaard IPv6
- Modernisering GBA (mGBA)
- Aansluiten bij het Digitaal Archief Drechtsteden
- Regionaal Management Informatie Systeem
- Digitaliseren aanvraagproces leerlingenvervoer

Om de informatiseringsprojecten te bekostigen is sinds 2008 een budget beschikbaar van 5 euro per inwoner.

³ kamerstuk 2de kamer der Staten generaal, dossier 29515, nummer 100

Paragraaf 5 Verbonden partijen

Inleiding

De paragraaf verbonden partijen is om twee redenen van belang voor de raad.

De eerste reden is dat verbonden partijen vaak beleid uitvoeren dat de gemeente in principe ook zelf kan (blijven) doen. De gemeente blijft zelf verantwoordelijk voor het realiseren van de beoogde doelstelling van de programma's. De raad heeft bij de programma's een kaderstellende en controlerende taak. Kernvragen zijn of de doelstellingen van de verbonden partijen nog steeds corresponderen met die van de gemeente en of de doelstellingen van de gemeente via de verbonden partijen te realiseren zijn.

De tweede reden betreft de kosten en de financiële risico's die de gemeente met verbonden partijen kan lopen en de daaruit voortvloeiende budgettaire gevolgen. Door de paragraaf verbonden partijen heeft de raad zicht op het totaalbeeld en is het mogelijk kaders te stellen.

In de "Financiële verordening gemeente Alblasterdam", zijn in artikel 20 nadere bepalingen en voorschriften met betrekking tot de verbonden partijen opgenomen. Er is bepaald dat het college zorg draagt voor een nota verbonden partijen waarin het beleid en de voorwaarden ten aanzien van het aangaan van verbonden partijen is opgenomen. In de betrokken paragraaf van de begroting kan dan worden ingegaan op nieuwe partijen, wijzigingen en beëindigingen. De nota verbonden partijen is in mei 2010 door de raad vastgesteld.

Begripsomschrijving

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft.

Financieel belang: een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat, dan wel het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Bestuurlijk belang: zeggenschap hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.

Er zijn verschillende juridische verschijningsvormen van verbonden partijen. De belangrijkste zijn de publiekrechtelijke en privaatrechtelijke verbonden partijen. Daarnaast bestaat er nog een mengvorm; de zogenoemde Publieke Private Samenwerkingsverbanden. Dit betekent dat deelnemingen in NV's, BV's, VOF's, commanditaire vennootschappen en gemeenschappelijke regelingen verbonden partijen zijn. Ook stichtingen en verenigingen kunnen er onder vallen als de gemeente een zetel in het bestuur heeft en financiële risico's loopt.

Stichtingen en verenigingen die subsidie krijgen, maar waarbij geen sprake is van andere financiële verplichtingen met een juridische afdwingbaarheid, worden niet beschouwd als een verbonden partij. Is er sprake van een morele verplichting tot betaling in geval van een probleem bij een stichting of vereniging dan zal dit in de paragraaf weerstandsvermogen moeten worden opgenomen.

Heeft de gemeente wel een aanzienlijk bestuurlijk, maar geen financieel belang dan is er eveneens geen sprake van een verbonden partij. Dan wordt volstaan met vermelding van dit bestuurlijke belang bij het betreffende programma of bij een gericht belang bij het betreffende product.

Gemeentelijk beleid

In de nota Verbonden partijen zijn de volgende uitgangspunten voor het beleid ten aanzien van verbonden partijen opgenomen:

De gemeente Alblasserdam heeft een voorkeur voor deelname aan een publiekrechtelijke samenwerkingsvorm. Afhankelijk van de aard van samenwerking kan een rechtspersoon worden gecreëerd. Wordt er geen rechtspersoon gecreëerd, dan bestaat de samenwerking voornamelijk uit overleg. Wordt er wel een rechtspersoon in het leven geroepen, dan worden bevoegdheden en verantwoordelijkheden overgedragen. Er worden eisen gesteld aan de democratische controle. De voorkeur voor publiekrechtelijke samenwerkingsvormen kan worden geduid als een 'ja, mits' aan een aantal voorwaarden wordt voldaan. Deze voorwaarden liggen op het terrein van een extra bijdrage aan het publieke belang, het kunnen uitoefenen van voldoende invloed en het adequaat kunnen invullen van democratische controle.

De gemeente is voorzichtig als het gaat om deelname aan een privaatrechtelijke samenwerkingsvorm. De belangrijkste reden om voorzichtig te zijn, is dat er sprake kan zijn van vermenging van functies die zowel in persoon als qua belang kan optreden. Er is immers veelal sprake van vermenging van publieke en particuliere belangen. Daarnaast zijn de mogelijkheden van borging van publieke belangen, openbaarheid en democratische controle beperkter dan bij publiekrechtelijke samenwerking. De voorzichtigheid kan worden aangeduid als een 'nee, tenzij' er bijzondere redenen zijn die een uitzondering op deze regel rechtvaardigen. Deze bijzondere redenen kunnen bijvoorbeeld liggen op het vlak van slagvaardigheid, effectiviteit of efficiëntie.

De gemeente Alblasserdam is voorzichtig als het gaat om deelname aan een PPS (publiek private samenwerking). De reden hiervoor is dezelfde als hierboven in verband met de privaatrechtelijke samenwerkingsvorm is gegeven. In feite komt de deelname in een PPS namelijk neer op deelname aan een privaatrechtelijke samenwerkingsvorm. Ook hier geldt dus de regel 'nee, tenzij' er bijzondere redenen zijn die een uitzondering op deze regel rechtvaardigen. Bijzondere redenen om deel te nemen aan een PPS liggen over het algemeen op het vlak van efficiëntiewinst.

Wijzigingen en ontwikkelingen

Meebewegen GR'en

Uitgangspunt is dat de regionale samenwerkingsverbanden een bijdrage leveren aan de bezuinigingsopgave van de gemeenten. Deze wijze waarop deze bezuiniging zich vertaalt hangt af van de wijze waarop de financieringsafspraken gemaakt zijn. Gekozen is voor een groeimodel waar alle GR'en vanaf het jaar 2012 gefaseerd toegroeien naar een totale bezuiniging van in ieder geval 10%. Mede in dit kader zal in 2013 de sturing op verbonden partijen regionaal worden voortgezet.

GR Omgevingsdienst

Op 5 maart 2010 is de GR Omgevingsdienst opgericht. Hierin zijn de taken op het gebied van het omgevingsrecht ondergebracht. Vanaf 15 september 2012 treedt de gemeente Alblasserdam toe tot de regeling. De GR is daarom opgenomen in de begroting van 2013.

Overzicht verbonden partijen

Hieronder volgt een overzicht van de verbonden partijen van Alblasserdam. In de bijlage bij de begroting zijn de formats opgenomen met daarin onder andere informatie over het bestuurlijk belang, de financiën en de risico's van de verbonden partijen. In de bijlage is dezelfde nummering aangehouden als in het onderstaande overzicht. Bij het invullen van de formats is getracht gebruik te maken van de meest recente informatie. In de gevallen waar de begroting van de verbonden partij voor 2013 nog niet bekend was tijdens het opstellen van deze begroting, is gebruik gemaakt van de cijfers van 2012.

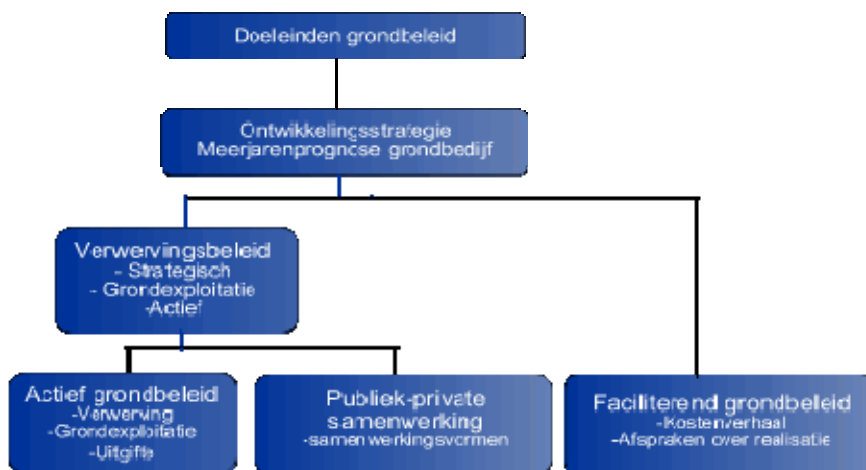
Verbonden partij (situatie 2012)	
1. Gemeenschappelijke Regelingen (GR'en)	<ol style="list-style-type: none">1. Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden2. Gemeenschappelijke Regeling Drechtwerk3. Gemeenschappelijke Regeling Publieke Gezondheidszorg en jeugd4. Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid5. Gemeenschappelijke regeling Sportpark Souburgh6. Logopedische Dienst Kring Sliedrecht7. Samenwerkingsverband Vastgoedinfo, Heffing en Waardebepaling (SVHW)8. GR Omgevingsdienst
2. Naamloze vennootschappen	<ol style="list-style-type: none">9. Huisvuilcentrale Alkmaar (HVC) en Gemeenschappelijke Regeling Gevudo10. Eneco11. Oasen12. Bank Nederlandse gemeenten13. Rom-D

Paragraaf 6 Grondbeleid

6.1 Algemeen

Gemeentelijk grondbeleid is een activiteit van de lokale overheid waarbij op een uitvoeringsgerichte wijze sturing wordt gegeven aan ruimtelijke processen. Doel is om een goede en evenwichtige inrichting van de ruimte te krijgen, waarbij ook voorzieningen worden gerealiseerd die niet door particuliere partijen worden ontwikkeld (bijvoorbeeld sociale woningbouw, sociaal-culturele voorzieningen, openbaar vervoer, infrastructuur). Het grondbeleid is van groot belang om projecten te realiseren en kansen te creëren voor het ontwikkelen van nieuw ruimtelijk beleid. Daarnaast heeft het grondbeleid financiële invloed op en gevolgen voor de algemene financiële positie van de gemeente.

Het grondbeleid is geen doel op zich maar vormt een instrument om andere gemeentelijke beleidsvelden te ondersteunen. Binnen de kaders van het gemeentelijk grondbeleid moeten op economisch verantwoorde wijze onroerende zaken worden beheerd en (nieuwe) bouwlocaties worden (her)ontwikkeld. Op een manier zodat ruimtelijke, volkshuisvestelijke, economische en andere beleidsdoelstellingen kunnen worden gerealiseerd. Het grondbeleid heeft een grote invloed op en samenhang met de realisatie van de in de gemeentelijke begroting genoemde programma's. De geformuleerde ambities vertalen zich vaak in een vraag naar ruimte en daarmee dus ook naar een vraag over de verdeling van gronden. Een op visie gerichte gemeentelijke regierol is daarbij onontbeerlijk. Afhankelijk van de financiële risico's en eigendomsverhoudingen kiest de gemeente voor een actief strategisch dan wel passief faciliterend grondbeleid.

6.1.1. Actief grondbeleid

Bij actief grondbeleid voert de gemeente zelf de grondexploitatie uit. Dat betekent dat de gemeente de gronden verwerft, zorg draagt voor het bouw- en woonrijp maken en vervolgens de grond uitgeeft. Het kostenverhaal is bij actief grondbeleid te realiseren via de grondprijs en - mits de markt het toelaat - kan er zelfs sprake zijn van een surplus op de grondexploitatie.

6.1.2. Publiek Private Samenwerking

Wanneer naast de gemeente ook marktpartijen gronden in handen hebben, kiest de gemeente veelal voor samenwerking met die marktpartijen. Dat kan in de vorm van publiekprivate samenwerking (PPS). Een gemeente kan ook overgaan tot samenwerking met een marktpartij als daarvan meerwaarde wordt verwacht. Een PPS constructie kan bijvoorbeeld meerwaarde opleveren omdat het de slagkracht vergroot, meer deskundigheid en marktkennis aanwezig is en/of omdat de risico's voor de gemeente gereduceerd worden.

6.1.3. Faciliterend grondbeleid

Bij faciliterend grondbeleid (ook wel passief grondbeleid genoemd) beperkt de gemeente zich tot het faciliteren van de activiteiten van de private sector. Ze sluit dan met een grondeigenaar een overeenkomst over de locatieontwikkeling. Meestal houdt een dergelijke overeenkomst in dat de gemeente de gronden bouwrijp maakt en de bestemming wijzigt. De projectontwikkelaar betaalt voor het bouwrijp maken en draagt de grond met een openbare bestemming aan de gemeente over. Wanneer het sluiten van een overeenkomst niet lukt, kan de gemeente de kosten van aanleg van openbare voorzieningen bij bouwplannen verhalen via een Exploitatieplan. Dat is geregeld in afdeling 6.4 van de Wro.

6.1.4. Grondbeleidsinstrumentarium

Grondexploitatiewet

Op 1 juli 2008 is wet Ruimtelijke ordening (Wro) en de daarin opgenomen Grondexploitatiewet (GreX) in werking getreden. Met deze wet is een belangrijke stap gezet in de verduidelijking van de gemeentelijke regiefunctie bij de uitvoering van ruimtelijke plannen. De doelstellingen van de wet zijn meervoudig:

- duidelijke wettelijke inkadering van het privaatrechtelijk kostenverhaal;
- aanzienlijke verbetering van het publiekrechtelijk kostenverhaal;
- wettelijke basis voor het stellen van locatie-eisen aan aanleg openbare ruimte;
- de mogelijkheid tot het stellen van locatie eisen voor sociale huur en particulier opdrachtgeverschap.

Met de Grondexploitatiewet hebben gemeenten de mogelijkheid gekregen om de kosten van het ontwikkelen van nieuwe bouwlocaties te verhalen bij particuliere ontwikkelaars. Vrijwillige samenwerking blijft het uitgangspunt. Als partijen er echter niet op vrijwillige basis uitkomen kan de gemeente via de publiekrechtelijke weg optreden. De Grondexploitatiewet geeft de gemeente tevens de mogelijkheid om in nieuwbouw- en herstructureringsprojecten te sturen op gewenste percentages van woningbouwcategorieën. Voorbeelden hiervan zijn sociale huur of woningen die in particulier opdrachtgeverschap gerealiseerd worden. In de realisatiefase moet de gemeente ook de mogelijkheid hebben specifieke locaties toe te wijzen aan categorieën woningen. Als in de onderhandelingen met particuliere ontwikkelaars het maken van afspraken niet lukt, dan biedt het Exploitatieplan gemeenten de mogelijkheid deze locatie-eisen alsnog te stellen.

Instrumenten voor verwerving

Wet voorkeursrecht gemeenten

De Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg) geeft gemeenten de mogelijkheid een voorrangspositie te verkrijgen bij de verwerving van gronden en opstallen in een gebied waar ruimtelijke ontwikkelingen gaan plaatsvinden. Het geeft de gemeente een eerste recht op het kopen van een perceel. Dat betekent dat de oorspronkelijke eigenaar van de grond de grond eerst aan de gemeente te koop moet aanbieden voordat de grond aan een andere eigenaar mag worden verkocht. Op die manier kan de gemeente grondspeculatie voorkomen en worden de mogelijkheden voor het voeren van een actief grondbeleid groter. Bij toepassing van het voorkeursrecht moet het gaan om gronden met een geldende of toekomstige niet agrarische bestemming, die nog niet is gerealiseerd. Het gaat hierbij om bijvoorbeeld uitleglocaties en herstructureringslocaties. Het vestigen en bestendigen van het voorkeursrecht is aan strikte en gesanctioneerde termijnen gebonden. Als de termijnen niet gehaald worden, kan dit tot gevolg hebben dat de gemeente het voorkeursrecht moet laten vervallen.

Onteigening

Het uiterste middel dat de gemeente kan inzetten om het eigendom van de grond te verkrijgen is de onteigening. De onteigening is geregeld in de Onteigeningswet; in die wet staan de voorwaarden, procedures en regels voor schadeloosstelling beschreven. Over het algemeen is onteigening slechts toegestaan tegen volledige schadeloosstelling van de oorspronkelijke eigenaar en wanneer er geen andere mogelijkheden bestaan om de publieke doelen te bereiken.

Instrument voor kostenverhaal

Privaatrechtelijke overeenkomst (anterieur of posterieur)

Een gemeente kan een overeenkomst sluiten met een private partij. In deze overeenkomst kan de gemeente voorwaarden opnemen waaronder zij medewerking verleent aan het in exploitatie nemen van de grond. Hierin wordt het kostenverhaal geregeld.

Exploitatieplan

Het instrument voor gedwongen kostenverhaal is het Exploitatieplan. In het Exploitatieplan maakt de gemeente een raming van de kosten en opbrengsten van het plan. Deze kosten worden naar rato van de verwachte opbrengsten verdeeld over de verschillende ontwikkelende partijen. Iedere ontwikkelaar die niet via een overeenkomst met de gemeente het kostenverhaal heeft geregeld, is verplicht bij de aanvraag van een bouwvergunning de volgens het exploitatieplan berekende exploitatiebijdrage te voldoen. Het exploitatieplan moet worden vastgesteld bij vaststelling van het bestemmingsplan. Op dat moment moet de gemeente dus ook beoordelen of het opstellen van een exploitatieplan noodzakelijk is, of dat het kostenverhaal op een andere manier afdoende geregeld is. Na vaststelling van het exploitatieplan moet het plan jaarlijks worden herzien. Op die manier kan de gemeente veranderingen in de grondexploitatie doorberekenen naar de ontwikkelende partijen.

Baatbelasting

Indien de ruimtelijke maatregel niet onder de Wro valt, kan de gemeente de kosten van bijvoorbeeld aanleg van openbare voorzieningen verhalen via de baatbelasting als bedoeld in artikel 222 van de Gemeentewet.

6.2 Gemeentelijk grondbeleid

De wetgever schrijft in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) voor dat de gemeente in de jaarlijks bij de programmabegroting op te nemen paragraaf grondbeleid ten minste inzicht geeft in de volgende zaken:

- Een visie op het grondbeleid in relatie tot de te realiseren doelstellingen.
- Een aanduiding van de wijze waarop het grondbeleid wordt uitgevoerd.
- Een prognose van de te verwachten resultaten van de grondexploitatie.
- Een onderbouwing van de winstneming.
- De beleidsuitgangspunten m.b.t. de reserves voor grondzaken.

6.2.1. Huidig grondbeleid

In juli 2008 is de kadernota grondbeleid vastgesteld. De gemeente heeft hierin de keus gemaakt om faciliterend grondbeleid te voeren, tenzij er belangrijke redenen zijn om hier vanaf te wijken. Het doel is om voor het beleidsterrein Grondzaken uiterlijk in 2013, concreet beleid op te stellen, om zo onduidelijkheden in de toekomst te voorkomen. Hierbij kan tevens een evaluatie en eventuele herziening van het huidige grondbeleid plaatsvinden.

De stukken die ondermeer opgesteld / aangepast dienen te worden zijn:

- gemeentelijk uitgiftebeleid;
- actualisatie overzichtskaarten snippergroen (laatste versie: 1999);
- beleid met betrekking tot het beheer van gemeentelijke eigendommen / gronden (waaronder privaatrechtelijke handhaving);
- uitwerking van het vastgoedonderzoek (=onderzoek van raadsonderzoeksprogramma)

Het vaststellen van een prijzennota met daarin opgenomen de grondprijsystematiek en prijsbeleid vastgoed en bestemmingen door de Raad en het vaststellen van een prijzentabel door het college zal in het 4 kwartaal 2012 zijn afgerond.

Het afgelopen jaar hebben er geen grondverwervingen (ten behoeve van actief grondbeleid) plaatsgevonden, behalve grondruil (aan- en verkoop) ten behoeve van de lopende projecten. Grondverwervingen worden de komende jaren ook niet verwacht.

6.2.2. Uitwerking vastgoedonderzoek

Grondexploitatiewet

Op 29 maart 2011 is een Plan van Aanpak vastgesteld op basis van het vastgoedonderzoek. In dit plan is overigens ook een koppeling gemaakt naar de businesscase Vastgoed, die binnen het Regionaal Innovatieprogramma is opgestart. Deze businesscase omvat het verkennen en uitwerken van samenwerkingsmogelijkheden op het gebied van vastgoedbeheer binnen de Drechtsteden, om zodoende financiële voordelen te creëren en door kennisoverdracht het vastgoedbeheer te verbeteren.

Het doel is dat de gemeente zal door ontwikkelen naar een niveau van vastgoedbeheer, waarbij sprake zal zijn van effectief en efficiënt beheer van gronden, wateren en gebouwen zodat het gebruik en de opbrengst hiervan geoptimaliseerd is.

6.2.3. Grondverwerving en gronduitgifte

Het afgelopen jaar hebben er geen grondverwervingen (ten behoeve van actief grondbeleid) plaatsgevonden, behalve grondruil (aan- en verkoop) ten behoeve van de lopende projecten. Grondverwervingen worden de komende jaren ook niet verwacht.

Met betrekking tot uitgifte zijn de navolgende plannen in ontwikkeling:

- Waterhoven, uitgifte voor woningbouw (2012-2015);
- Noord en Landzigt, uitgifte voor woningbouw (2013/2014);
- Haven Zuid, uitgifte voor woningbouw, hotel, detailhandel en transferium (2013);
- Hof en Singel, uitgifte voor woningbouw (2012-2015);
- Lint Vinkenvoer, uitgifte voor onder andere woningbouw en een woonwagenlocatie (2013);
- Vinkenvoerweg, verkoop van 1 kavel (2012/2013);
- Beukelmanschool, verkoop van kavel aan partner(s) brede school (2013).

6.2.4. Woningbouw

Prognose woningbouw

In onderstaande tabel wordt een prognose weergegeven van de oplevering van nieuwe woningen voor de jaren 2012-2015. Vanzelfsprekend hangt de genoemde prognose sterk af van de marktontwikkelingen, welke momenteel niet gunstig zijn.

Project	Opleveringen				
	2012	2013	2014	2015	Na 2015
Cortgene Haven					
Alblasserwerf, Havenmeesters				14	
Alblasserwerf, dijk/havenwoningen			15	16	
Alblasserwerf, Hellingen					
Alblasserwerf, noord					53
Noord en Landzigt				20	
Merconterrein 1					92
Merconterrein 2					80
Merconterrein 3					106
Waterhoven	23	4			
Waterhoven			16	36	14
Waterhoven (Zondag)			1		
Cornelis Smitstraat/Kerkstraat					
Cornelis Smitstraat/Bochanen			10		
Boerderij/Randweg			12		
Parallelweg/Mavo			19	14	22
Hof en Singel		19	4	29	16
Nieuwe Scheldehof					
Vinkerpolderweg/kavels lint				15	
Haven Zuid					47
Blokweerschekade 1					
Kortland 39					
Totaal	23	23	77	144	430

Door planwijzigingen en de crisis op de woningmarkt worden sommige projecten later gerealiseerd dan gepland (bijv. Oude Wipmolen ←→ Cornelis Smitstraat/Kerkstraat en Dijk/Havenwoningen). Dankzij de tijdelijke Stimuleringsregeling Woningbouw is het wel mogelijk geworden om te starten met de bouw van de Havenmeesters en kan het project de Hellingen afgerond worden.

6.3 Ontwikkelingen Grondexploitaties

6.3.1. Algemeen

De economische ontwikkelingen hebben een groot effect op de resultaten op de vastgoed- en woningmarkt en daarmee op de resultaten van de projecten. Een van de ontwikkelingen die dit sterk beïnvloedt is de economische recessie waar Nederland zich op dit moment in bevindt. Hierdoor lopen projecten flinke vertragingen op en opbrengsten worden op latere momenten verwacht.

6.3.2. Grondexploitaties

De totale grondexploitatie valt in drie onderdelen uiteen, te weten:

- in exploitatie genomen gronden (actief);
- nog niet in exploitatie genomen gronden;
- afgesloten exploitaties.

De drie onderdelen zijn vervolgens onderverdeeld in afzonderlijke complexen.

In exploitatie genomen gronden

Er wordt verschil gemaakt tussen enerzijds de actieve winstgevende grondexploitaties, waarbij het resultaat ten gunste komt van de algemene reserve grondexploitaties en anderzijds de actieve verliesgevende grondexploitaties, waarvan het tekort wordt afgedekt door een aanwezige voorziening verliesgevende grondexploitaties.

Herziening exploitatieopzetten

Ten aanzien van alle in exploitatie zijnde complexen wordt de lijn gevolgd, dat ieder jaar bij het opmaken van de jaarrekening per complex wordt bekeken of ontwikkelingen, waaronder marktomstandigheden, aanleiding geven exploitaties bij te stellen, zowel aan de lastenkant als de batenkant. Actualisatie vindt derhalve jaarlijks plaats bij vaststelling van de Actualisatie grondexploitaties. Tussentijdse rapportages aan de raad verlopen via de buraps. In de Actualisatie 2012 van de projecten in de grondexploitaties, door de Raad vastgesteld op 29 mei 2012, is een inschatting gemaakt van het verloop van de grondexploitaties over de gehele nog te realiseren planperiode. Na genoemde datum zijn er nieuwe ontwikkelingen bekend die de planning van de grondexploitaties beïnvloeden en bij een aantal projecten ook invloed hebben op het projectresultaat. In de 2^e burap 2012 zijn de tot dan toe bekend zijnde ontwikkelingen en het effect op het resultaat binnen de grondexploitaties gemeld. De in de actualisatie opgenomen eindresultaten, op basis van de berekende netto contante waarde, worden hieronder weergegeven met daarnaast de in de 2^e burap gemelde negatieve resultaatverwachting.

Resultaatverwachting Grondexploitaties	Netto Contante Waarde per 1-1-2012	Melding in 2e burap 2012	Totaal
Actief winstgevend	5.430.826	-672.000	4.758.826
Actief verliesgevend	-2.458.566	-29.000	2.487.566
Totaal actief	2.972.260	-701.000	2.271.260

Voor alle grondexploitaties zijn de mogelijke risico's in beeld gebracht. Een groot deel van deze risico's zijn verwerkt in de Actualisatie 2012. Daarnaast is in de 2^e burap 2012 melding gemaakt van de ontwikkelingen van de gekwantificeerde risico's binnen alle projecten in de grondexploitaties. In onderstaande tabel worden deze weergegeven.

Risico-inschatting grondexploitaties in Actualisatie 2012	Gekwantificeerd	Melding in 2e burap 2012	Totaal
Actieve winstgevend	-1.463.250	-408.360	-1.871.610
Actieve verliesgevend	-522.008	-92.250	-614.258
Totaal risico exploitaties	-1.985.258	-500.610	-2.485.868

De projectresultaten van de actief verliesgevende grondexploitaties worden gedekt middels een gevormde voorziening verliesgevende grondexploitaties. Het risicobedrag van deze exploitaties wordt voor de nominale waarde gedekt in de algemene reserve grondexploitaties. Zie verder paragraaf 6.4.

De te verwachten lasten en baten voor de nog komende projectperiodes zijn in de Actualisatie in jaarschijven verdeeld. Jaarschijf 2013 is opgenomen in de volgende tabel en dient als basis voor de begroting 2013. In de 2^e burap 2012 zijn aanzienlijke ontwikkelingen binnen een tweetal winstgevende exploitaties gemeld. Deze zijn ook sterk van invloed op de jaarschijf 2013. Verkopen vertragen en schuiven door naar volgende jaren. Het is daarom noodzakelijk deze ontwikkelingen direct in de begroting 2013 mee te nemen. In onderstaande tabel is de benodigde aanpassing weergegeven.

Van een tweetal andere exploitaties (zowel winstgevend als verliesgevend) wordt wellicht nog in 2012 besloten om deze in 2012 af te sluiten. Hiermee is in onderstaande tabel nog geen rekening gehouden.

Grondexploitaties, jaarschijf 2013	Opbrengsten (1)	Investerings (2)	Rentelasten (3)	Resultaat (1-2-3)
Omschrijving	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot
Actieve winstgevende exploitaties				
Actualisatie 2012	9.750.320	3.686.085	294.681	5.769.554
Recente ontwikkelingen	-7.072.935	-1.300.000		5.772.935
Begroting 2013	2.677.385	2.386.085	294.681	-3.381
Actieve verliesgevende exploitaties	3.272.631	732.825	29.678	2.510.128
In grondexploitatie te nemen gronden	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Afgesloten exploitaties voor 01-01-2012	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
	5.950.016	3.118.910	324.359	2.506.747

De eerstvolgende actualisatie van de grondexploitaties zal in 2013 plaatsvinden (ten tijde van de jaarrekening 2012). Daarbij zullen ook de jaarschijven opnieuw worden berekend op basis van de dan bekende ontwikkelingen en genomen besluiten. Na vaststelling van de actualisatie 2013 zal de begroting 2013 aangepast worden aan de hernieuwde jaarschijf 2013.

Op basis van de ramingen in de Actualisatie grondexploitaties 2012 en de bij de 2^e burap 2012 bekende ontwikkelingen wordt per 31-12-2013 een boekwaarde op de grondexploitaties verwacht van -€ 9.949.554. In de begroting 2012 werd nog verwacht eind 2013 een positieve boekwaarde te hebben. Door met name de vertragingen in grondverkoop zal het echter langere tijd duren voordat dit bereikt gaat worden. De verwachting is dat dit pas in 2016 het geval zal zijn.

Onderstaande tabel laat de geraamde ontwikkeling tot en met 2013 zien:

Grondexploitaties	Boekwaarde 01-01-2012	Resultaat 2012	Boekwaarde 31-12-2012	Resultaat 2013	Boekwaarde 31-12-2013
Omschrijving	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot
Actieve winstgevende exploitaties					
Actualisatie 2012	-10.114.069	3.565.603	-6.548.466	5.769.554	-778.912
Recente ontwikkelingen		-1.873.966	-1.873.966	5.772.935	-7.646.901
Totaal	-10.114.069	1.691.637	-8.422.432	-3.381	-8.425.813
Actieve verliesgevende exploitaties					
In grondexploitatie te nemen gronden	-2.844.838	-1.189.030	-4.033.868	2.510.127	-1.523.741
Afgesloten exploitaties voor 01-01-2012	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
	-12.958.907	502.607	-12.456.300	2.506.746	-9.949.554

In de tabellen zijn geen bedragen opgenomen voor de 'in grondexploitatie te nemen gronden' en de 'afgesloten grondexploitaties voor 01-01-2012'. Redenen hiervoor zijn:

- *in grondexploitatie te nemen gronden:*
voor deze projecten zullen voorbereidingskredieten beschikbaar gesteld worden. Momenteel is dit niet van toepassing.
- *afgesloten grondexploitaties voor 01-01-2012:*
voor deze exploitaties zijn voorzieningen gevormd, zie ook paragraaf 6.4. De baten en lasten 2013 zijn afhankelijk van de realisatie 2012 en de nog per 01-01-2013 beschikbare middelen in de voorzieningen.

6.4 Reserves en Voorzieningen

De totale exploitatieresultaten zijn van invloed op de reservepositie van de gemeente. De gemeente Alblasserdam kent de navolgende reserves en voorzieningen die verband houden met de ingeschatte resultaten van de grondexploitaties:

- Algemene reserve grondexploitatie

Deze reserve is met name bedoeld als algemene buffer voor het opvangen van mogelijke tekorten binnen de verschillende grondexploitaties en ter dekking van de risico's van de verliesgevende grondexploitaties.

De stand van de reserve bedraagt per 01-01-2012 € 1.698.147. Dit saldo is inclusief de € 191.640 welke als onderdeel van het rekeningresultaat 2011 is gedoteerd aan deze reserve. Het saldo is ruim voldoende om de, in paragraaf 6.3 genoemde ontwikkelingen binnen de verliesgevende grondexploitaties op te vangen.

De eindstand 2012 is afhankelijk van de realisaties in 2012 en de ingeschatte risico's welke opgenomen worden in de Actualisatie van de grondexploitaties per 01-01-2013.

- Voorziening verliesgevende grondexploitaties

Deze voorziening dient voor het opvangen van tekorten welke zijn ontstaan bij een grondexploitatie.

In het kader van de BBV-voorschriften is het noodzakelijk een voorziening te treffen op het moment dat een verlies wordt berekend.

De Actualisatie van de grondexploitaties per 1-1-2012 laat voor de actieve verliesgevende grondexploitaties een saldo (NCW) zien van € 2.458.565 negatief. De voorziening verliesgevende grondexploitaties is aangepast op deze actualisatie waardoor de stand van de voorziening per 01-01-2012 € 2.458.565 bedraagt. De eindstand 2012 is afhankelijk van de verwachte eindresultaten van de verliesgevende grondexploitaties welke opgenomen worden in de Actualisatie per 01-01-2013.

- Voorzieningen afgesloten complexen

Aangezien voor een aantal afgesloten complexen nog kosten gemaakt worden, is per complex een voorziening gevormd om deze kosten te dekken. De totaalstand van deze voorzieningen is per 01-01-2012 € 639.069. De eindstand 2012 is afhankelijk van de realisatie 2012.

6.5 Weerstandsvermogen

Het gemeentelijk grondbeleid is een terrein waarbij enerzijds de gewenste gemeentelijke koers richtinggevend is maar anderzijds de externe omstandigheden ook van invloed kunnen zijn op het gewenste resultaat. De vastgoedmarkt, waar het grootste deel van de exploitaties sterk door wordt beïnvloed, is een moeilijk voorspelbaar en beheersbaar terrein. Zeker op de bedrijvenmarkt maar ook op de woningmarkt zijn economische schommelingen direct van invloed op de prijs maar vooral op de afzetsnelheid. Al met al betekent dit dat bij de realisatie van de gewenste projecten een zeker risico ontstaat. Door de aanwezige bestemmingsreserves en de voorziening verliesgevende grondexploitaties zijn wij van mening dat de risico's met betrekking tot de grondexploitaties afdoende zijn afgedekt.

6.6 Conclusie

Binnen de totale grondexploitatie gaan aanzienlijke bedragen om. Voor zover er sprake is van risico's, zijn deze afgedekt via een voorziening, samenwerkingsovereenkomst of beschikbaar weerstandsvermogen. Binnen de totale grondexploitatie is nog steeds sprake van een toekomstig positieve verdien capaciteit, maar deze staat onder druk. In hoeverre deze capaciteit gerealiseerd kan worden zal sterk afhangen van andere ontwikkelingen voor woningbouw in de gemeente en het herstel van de huidige financieel economische crisis.

Paragraaf 7 Weerstandvermogen

Inleiding

Deze paragraaf geeft inzicht in (mogelijke) risico's voor de gemeente Alblasterdam en de weerstandscapaciteit om die risico's op te vangen. De risico's afgezet tegen de weerstandscapaciteit leidt tot een conclusie over de financiële flexibiliteit en soliditeit van de gemeente Alblasterdam, zijnde het weerstandvermogen. Bij deze begroting worden de nu bekend risico's gekwantificeerd. Dit dient mede om een meer gefundeerd voorstel te kunnen doen over de (minimaal) benodigde omvang van de algemene reserve. Het zal overigens altijd zo blijven, dat bepaalde risico's lastig of niet te kwantificeren zijn. Daarnaast betreft het altijd een momentopname en deze heeft net als bij iedere risico-inschatting – vooral rondom de kansinschatting- een mate van subjectiviteit in zich.

Het hoofdstuk ziet er als volgt uit: korte beschrijving wat er onder weerstandvermogen verstaan wordt, vervolgens wordt het begrip risico's gedefinieerd en wordt de opbrengst van de risico-inventarisatie opgesomd. Dit hoofdstuk sluit af met een conclusie rondom benodigde weerstandvermogen en de huidige algemene reserve. Dit betreft de ingedikte versie, dat wil zeggen bepaalde informatie is uiteraard vertrouwelijk, deze zal alleen bij de raadsleden ter beschikking worden gesteld.

Weerstandvermogen

Het weerstandvermogen van de gemeente is het vermogen om niet structurele financiële tegenvallers te kunnen opvangen waardoor de taken kunnen worden voortgezet. Het weerstandvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en de risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen voor zijn afgesloten. Het weerstandvermogen is van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van de gemeente voor het begrotingsjaar en voor de meerjarenraming.

Risico's

In de jaarrekening zijn de gerealiseerde lasten en baten opgenomen. Naast de gangbare begrotingsposten spelen voor het beoordelen van de totale financiële positie van de gemeente ook zaken een rol die niet direct uit de begroting en jaarrekening blijken of ontwikkelingen die de budgetten onder grote druk kunnen zetten. Onderstaand is een niet-limitatieve opsomming gemaakt van de risico's die de gemeente loopt op korte en op lange termijn. In tegenstelling tot de rest van dit document wordt hier expliciet naar voren gekeken. Deze zijn organisatiebreed zijn in kaart gebracht.

Risico-inventarisatie

Deze risico-inventarisatie is als volgt opgebouwd:

- Korte beschrijving van het risico
- Het financiële effect / kans / risicobedrag
- Eventueel te nemen beheersmaatregelen

Bij de korte beschrijving van het risico wordt er op hoofdlijnen toegelicht wat het risico behelst. Vervolgens vindt er op basis van de beschikbare informatie daar waar mogelijk een inschatting plaats van het financiële effect inclusief de mate van zekerheid dat het risico zich gaat voordoen. Dit resulteert in het risicobedrag. De mate van zekerheid wordt aangeduid met laag (25%), gemiddeld (50%) en hoog (75%). In het overzicht is het risicobedrag met deze percentages vermenigvuldigd. Daarnaast wordt er aangeven of het risico structurele of incidentele gevolgen heeft. Daar waar structurele gevolgen zijn, zullen indien dit risico zich voor doet ook structurele beheersmaatregelen genomen moeten worden. Eventuele incidentele gevolgen kunnen worden ingezet tegen incidentele beheersmaatregelen.

Zoals vermeld kan het zo zijn dat er eventuele beheersmaatregelen mogelijk zijn om het risico te verminderen c.q. te voorkomen. Te denken valt aan aanpassing van beleid, het invoeren van extra interne controles, verzekeringen enz.

Wat de risico-inventarisatie heeft opgeleverd hebben wij vooralsnog geclusterd in zes categorieën:

1. Aansprakelijkheid; te denken hierbij valt aan schadeclaims, aansprakelijkheidstellingen, rechtszaken waarbij de gemeente partij is.
2. Minder inkomsten door tegenvallende economie; hieronder vallen risico's als ontwikkeling van de bouwleges en overloop van de grondexploitatie
3. Nieuwe wetten en regelingen of opgelegde kortingen vanuit het rijk; Een belangrijk deel van de gemeentelijke inkomsten wordt via de algemene uitkering, specifieke uitkeringen en brede doeluitkeringen van het Rijk ontvangen. Dit betekent dat het gemeentelijke beleid erg gevoelig is en blijft voor rijksmaatregelen die deze geldstromen beïnvloeden. Bij het opstellen geeft het bestuursakkoord ook weinig zekerheid over het totale pakket aan maatregelen dat op de gemeente afkomt, daardoor is het financiële effect inschatten lastig. Te denken valt aan ontwikkeling algemene uitkering, overheveling AWBZ begeleiding naar de WMO of jeugdgezondheidszorg naar gemeenten.
4. Bedrijfsmatige risico's; net als iedere organisatie heeft een ambtelijke organisatie ook te maken met bedrijfsmatige risico's. Hieronder vallen risico's als een veranderd risicoprofiel van personeel en organisatie als gevolg van de bezuinigingsmaatregelen en de veranderde omgeving, de renteontwikkelingen, inflatieontwikkelingen loon-en prijs enz.
5. Gemeenschappelijke regelingen; de gemeente participeert in diverse gemeenschappelijke regelingen. In principe wordt er vanuit gegaan dat de Gemeenschappelijke regeling voldoende weerstandsvermogen bezit om haar eigen risico's op te vangen. Pas als de verwachting is dat dit onvoldoende is, wordt dit risico integraal overgenomen in de gemeentelijke risicoparaagraaf. Met name betreft dit risico's rondom vermogenspositie van de Gr-en en doorwerking van rijkskortingen.

Totaal overzicht risico's

De hierboven vermelde posten zijn vervolgens risico's benoemd en daarvan zijn een aantal posten niet te kwantificeren. Om dit risico op te vangen hanteren wij een "soort overdekking" van 10%.

Omschrijving risico	Financieel effect	Kans	Bedrag te reserveren
Aansprakelijkheid			15.000+pm
Minder inkomsten door tegenvallende economie			75.000+pm
Nieuwe wetten en regelingen of opgelegde kortingen vanuit het rijk			pm
Bedrijfsmatige risico's			1.589.000+pm
Gemeenschappelijke regelingen			174.711+pm
Totaal benodigd weerstandsvermogen		€	1.843.711
<i>buffer 10%</i>		€	<i>184.371</i>
Totaal benodigd weerstandsvermogen		€	2.028.082

Bepaling Weerstandsvermogen

De gemeente heeft middelen beschikbaar om financiële gevolgen op te vangen indien risico's zich daadwerkelijk manifesteren. Onder tegenvallers wordt in de regel verstaan het effectueren van risico's. In de begroting en jaarrekening worden daarom de risico's afgezet tegen het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen bestaat uit ruimte op de exploitatiebegroting (stelpost onvoorzien en eventueel onbenutte belastingcapaciteit), ruimte in de reserves en eventuele stille reserves. Primair dienen de algemene reserves als buffer voor financiële tegenvallers. De gemeente Alblasterdam heeft twee grote algemene reserves, namelijk de algemene reserve en de algemene reserve van het Grondbedrijf.

Bestemmingsreserves

Naast de algemene reserve beschikt de gemeente ook over bestemmingsreserves. Ook aan de bestemmingsreserves ontleent de gemeente weerstandscapaciteit. Bestemmingsreserves zijn ingeval van ernstige calamiteiten in principe inzetbaar voor zover nog geen onomkeerbare beslissingen genomen zijn. Dit heeft echter consequenties voor de oorspronkelijke doelstellingen.

Totaal beschikbaar weerstandscapaciteit(standen per 1/1/2013 begroting)):

<i>Algemene reserve</i>	3.400.000
<i>Bestemmingsreserve</i>	663.146
<i>Post onvoorzien</i>	40.000
Totaal beschikbaar	4.103.146

Conclusie rondom benodigd weerstandsvermogen

Risico's worden gekwantificeerd en afgezet tegen de weerstandscapaciteit om zicht te krijgen op de toereikendheid. De risico's die volgen uit de grondexploitaties en andere activiteiten van het Grondbedrijf worden afgedekt met de algemene reserve van het Grondbedrijf. In totaliteit is er een bedrag van € 1,8 miljoen nodig om alle te kwantificeren risico's op te vangen. Zoals reeds is aangegeven zijn een aantal risico's nog niet gekwantificeerd echter deze kunnen wel een behoorlijke financiële impact hebben. Om deze op te vangen hanteren wij boven de eerder € 1,8 miljoen een buffer van 10%. We komen dan uit op een benodigd weerstandsvermogen van € 2 miljoen. Totaal beschikbaar is een bedrag van circa € 4,1 miljoen.

Staat van investeringen

Bijlage 1 Investeringsplan 2013 - 2016

Rentepercentage

4,5%

Nr.	Omschrijving	Totaal investering	Afs.				duur	Afs.			
			2013	2014	2015	2016		2013	2014	2015	2016
Programma Ruimte											
	<i>Gemeentelijk rioleringsplan</i>										
1	Uitvoering GRP 2013	870.000	870.000				60	19.575	53.650	52.998	52.345
2	Uitvoering GRP 2014	887.000		887.000			60		19.958	54.698	54.033
3	Uitvoering GRP 2015	904.000			904.000		60			20.340	55.747
4	Uitvoering GRP 2016	921.000				921.000	60				20.723
	Dekking uit egalisatie/tarieven							-19.575	-73.608	-128.036	-182.847
	<i>Vervanging openbare ruimte / groot onderhoud</i>	9.705.332		1.975.000	1.975.000	1.975.000					
5	Rivierenbuurt Kinderdijk, herbestraten		890.000								
6	Project Makado en Wilgenplein, reconstructie		899.000								
7	Blokweer Noord fase 1 (planvoorbereiding deel oost)		50.000								
8	Van Eesterensingel Oost		500.000								
9	Vinkenwaard Noord		800.000								
10	Asfalt Helling		100.000								
11	Kastanjelaan, herbestraten icm riool		200.000								
12	Havenstraat		100.000								
13	Herstel schade en vandalisme	*	15.000								
14	Verharding, zettingsgevoelige wijken	*	25.000								
15	Openbare verlichting, vervangingen masten en armaturen	*	20.000								
16	Groen verharding onvoorziene werken	*	40.000								
17	Civieltechnische kunstwerken, houten brug(gen)	*	30.000								
18	Baggeren	*	71.332								
19	Vergoeding herstel agv ingraven kabels en leidingen	*	30.000-								
20	Speelplaatsen renovatie	*	70.000								
	Dekking uit voorziening Buitenruimte	-9.705.332	3.780.332-	1.975.000-	1.975.000-	1.975.000-					
			-	-	-	-					
21	Onderhoud Kapitaalgoederen volgens Meerjaren Onderhouds Plan		772.155	480.378	384.217	333.096					
	Dekking uit voorziening onderhoud Kapitaalgoederen		772.155-	480.378-	384.217-	333.096-					
Programma Samenleving											
22	Vrijval kapitaallasten Beukelmanschool vanuit Lelstraat									-51.300	-50.000
Bedrijfsvoering											
23	Vervanging houtversnipperaar	*	23.000	23.000			7	518	4.321	4.173	4.025
24	Vervangen transporter PL, centrum		55.000	55.000			8	1.238	9.350	9.041	8.731
25	Toyota 100 Transporter (2007) 65-VG-H5		42.770		42.770		8		962	7.271	7.030
26	Piaggio Porter Kipper SL (2007) 00-VFS-7		13.220		13.220		8		297	2.247	2.173
Totaal investeringsprogramma 2013-2016			3.716.000	948.000	943.000	904.000		1.755	14.930	28.568-	28.040-

Staat van reserves en voorzieningen

Bijlage 3																						
Staat van reserves en voorzieningen 2013																						
Omschrijving	Stand	MUTATIES 2013					MUTATIES 2014					MUTATIES 2015					MUTATIES 2016					
		VERMEERDERINGEN		VERMINDERINGEN			VERMEERDERINGEN		VERMINDERINGEN			VERMEERDERINGEN		VERMINDERINGEN			VERMEERDERINGEN		VERMINDERINGEN			
		Interne	Externe	Interne	Externe	Stand	Interne	Externe	Interne	Externe	Stand	Interne	Externe	Interne	Externe	Stand	Interne	Externe	Interne	Externe	Stand	
31-12-2012	Rente	Overig			31-12-2013	Rente	Overig			31-12-2014	Rente	Overig			31-12-2015	Rente	Overig			31-12-2016		
Cluster 1 Algemene reserves																						
Algemene reserve	3.198.568				3.198.568					3.198.568					3.198.568					3.198.568		
Taakmutaties algemene uitkering	239.236				239.236					239.236					239.236					239.236		
Nog te bestemmen resultaat	0				0					0					0					0		
	3.437.804	0	0	0	3.437.804	0	0	0	0	3.437.804	0	0	0	0	3.437.804	0	0	0	0	3.437.804		
Cluster 2 Reserves grondexploitatie																						
Algemene reserve grondexploitatie	2.394.765		141.200		2.535.965					2.535.965					2.535.965					2.535.965		
	2.394.765	0	141.200	0	2.535.965	0	0	0	0	2.535.965	0	0	0	0	2.535.965	0	0	0	0	2.535.965		
Cluster 3 Egaliseringsreserves																						
Reserve riolering	539.994				539.994					539.994					539.994					539.994		
Egaliseringsreserve afvalstoffenheffing	278.545				278.545					278.545					278.545					278.545		
	818.539	0	0	0	818.539	0	0	0	0	818.539	0	0	0	0	818.539	0	0	0	0	818.539		
Cluster 4 Reserves ter dekking kapitaallasten																						
Reserve Landvast	3.614.493	131.152	35.000		3.779.645	127.564	35.000			3.842.209	127.283	35.000			3.904.592	132.551	35.000			4.072.143		
Bestemmingsreserve subsidiebijdrage Bibliotheek	686.804	24.794		503.400	599.598	23.330		112.000		510.928	21.801		35.000		420.730	20.477		35.000		329.207		
Afkoopkosten onderhoud van graven	634.643	22.911		190.300	467.253	18.181		124.400		361.034	15.405			112.000	255.340	12.427			112.000	150.067		
Bestemmingsreserve Mandenmaken	377.936	13.643		67.100	324.480	12.626		65.000		272.105	11.611			65.000	218.716	10.645			65.000	164.361		
	5.313.876	192.500	35.000	0	4.668.576	181.700	35.000	0	759.100	4.126.176	176.100	35.000	0	719.400	3.617.876	176.100	35.000	0	679.900	3.149.076		
Cluster 5 Bestemmingsreserves																						
Reserve toekomstige ontwikkeling	68.159				68.159					68.159					68.159					68.159		
Bestemmingsreserve plankosten grondexploitatie	0				0					0					0					0		
Bestemmingsreserve herinrichting Makadopatio	-1.947				-1.947					-1.947					-1.947					-1.947		
Bestemmingsreserve veiligheid	4.830				4.830					4.830					4.830					4.830		
Bestemmingsreserve jumelage	23.675				23.675					23.675					23.675					23.675		
Bestemmingsreserve Jeugd	266.029				266.029					266.029					266.029					266.029		
Reserve Culturele Raad	0				0					0					0					0		
Nieuwbouw zwembad 2014	509.101		250.000	22.000	737.101		300.000	22.000		1.015.101		300.000	22.000		1.293.101		300.000	22.000		1.571.101		
Innovatiereserve	124.761			45.000	79.761			45.000		34.761			45.000		-10.240			45.000		-55.240		
Bestemmingsreserve duurzaamheid	150.000				150.000					150.000					150.000					150.000		
	1.144.607	0	250.000	0	1.327.607	0	300.000	0	67.000	1.560.607	0	300.000	0	67.000	1.793.607	0	300.000	0	67.000	2.026.607		
Totaal reserves	13.109.590	192.500	426.200	0	12.788.490	181.700	335.000	0	826.100	12.479.091	176.100	335.000	0	786.400	12.203.791	176.100	335.000	0	746.900	11.967.991		
Cluster 6 Voorzieningen ter afdekking risico's/verliezen																						
Voorziening verliesgevendende grondexploitaties (**)	2.458.565				2.458.565					2.458.565					2.458.565					2.458.565		
Voorziening afronding complexen	295.858			3.500	292.358					288.858				3.500	285.358					281.858		
Voorziening dubieuze debiteuren (**)	769.835				769.835					769.835					769.835					769.835		
Voorzieningen sal.verpl. v.m. burgern	26.854				26.854					26.854					26.854					26.854		
Voorziening achtergestelde lening WIW (**)	48.660				48.660					48.660					48.660					48.660		
Voorziening claims	530.290				530.290					530.290					530.290					530.290		
	4.130.063	0	0	0	4.126.563	0	0	0	3.500	4.123.063	0	0	0	3.500	4.119.563	0	0	0	3.500	4.116.063		
Cluster 7 Voorzieningen op basis van beheerplannen																						
Voorziening openbare ruimte	3.086.036		1.311.600	662.000	3.735.636		1.271.300	662.000		4.344.936		1.221.800	662.000		4.904.736		1.370.800	662.000		5.613.536		
Voorziening onderhoud kapitaalgoederen	614.382		417.100	464.600	566.882		417.100	464.600		519.382		417.100	464.700		471.782		417.100	464.300		424.582		
	3.700.418	0	1.728.700	0	4.302.518	0	1.688.400	0	1.126.600	4.864.318	0	1.638.900	0	1.126.700	5.376.518	0	1.787.900	0	1.126.300	6.038.118		
Cluster 9 Voorzieningen onderwijs																						
Bruidschat openbaar onderwijs	90.000			45.000	45.000			30.000		15.000			15.000		0					0		
	90.000	0	0	0	45.000	0	0	0	30.000	15.000	0	0	0	15.000	0	0	0	0	0	0		
Totaal voorzieningen	7.920.481	0	1.728.700	0	8.474.081	0	1.688.400	0	1.160.100	9.002.381	0	1.638.900	0	1.145.200	9.496.081	0	1.787.900	0	1.129.800	10.154.181		
Totaal voorzieningen (excl. op andere plaats verantwoord)	4.643.420	0	1.728.700	0	5.197.020	0	1.688.400	0	1.160.100	5.725.320	0	1.638.900	0	1.145.200	6.219.020	0	1.787.900	0	1.129.800	6.877.120		
Generaal Totaal	21.030.071	192.500	2.154.900	0	21.262.571	181.700	2.023.400	0	1.986.200	21.481.471	176.100	1.973.900	0	1.931.600	21.699.671	176.100	2.122.900	0	1.876.700	22.122.171		

Stand van zaken uitvoeringsagenda

Bijlage 3 Stand Van Zaken Uitvoeringsagenda 2e Fase Bezuinigingen

	Bron	Bestuurl. opdracht-gever	Ambt. opdracht-gever	Projectleider/ dossier-houder	Beoogd resultaat 2012	Beoogd resultaat 2013	Beoogd resultaat 2014	Beoogd resultaat 2015	Afwijkingen
Opgaven die nog open staan:					* beoogd resultaat volgens Begroting 2012				
1. Reclame-inkomsten	PPN 2012	Cardon	Herman	Ed Doorn	10.000	25.000	25.000	25.000	Conform beoogd resultaat.
2. Leerwerkbedrijf MFC	PPN 2012	Verheij	Han de Krijger	Jan Smits	40.000	40.000	100.000	100.000	55.000 (40K reiskosten, 15K huur MFC) is reeds gerealiseerd, ook voor 2013. 15.000 daarvan wordt in 2012 gebruikt voor financiering van dit project. Verwacht resultaat: 103.000 in 2013, 109.000 in 2014, 97.000 in 2015.
3. Organisatie buitenruimte	PPN 2012	Cardon	Herman Schnitker	Herman Schnitker Jessica Vermeulen	30.000	100.000	175.000	250.000	Conform beoogd resultaat.
4. Voorstellen Woonkracht 10	PPN 2012	Verheij	Han de Krijger	Han de Krijger	PM	PM	PM	PM	Woonkracht 10 heeft toegezegd om in het 4e kwartaal met een voorstel te komen inzake de "package deal".
5. Landvast	Begr. 2011	Cardon	Han de Krijger	Jaap Schipper	0	52.000	52.000	52.000	32.000 ingevuld. Resterende 20.000 loopt mee in gesprek over duurzame financiële relatie.
6. Sportstichting	Raads ozk	Veerman	Han de Krijger	Tonia Ruijbroek	PM	PM	PM	PM	Eind 2012/begin 2013 zicht op resultaat.
7. Beperking inhuur derden Buitenruimte	Begr. 2011	Cardon/ Verheij	Herman Schnitker	Herman Schnitker	75.000	75.000	75.000	75.000	Conform beoogd resultaat.
8. Overheaddiscussie (kostenverdeelstaat)	Begr. 2012 (BV)	Verheij	Miranda de Nooijer	Arie Buizert	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	Afronding najaar 2012.
9. Toekomstperspectief binnen netwerk Drechtsteden	Begr. 2011	College	Rianne v/d Berg	Saskia van Hout Han de Krijger Astrid de Jong		50.000	100.000	100.000	Eind 2012 worden de proeftuinen geëvalueerd. Op basis van de ervaringen met de proeftuin kan besloten worden of die manier van werken structureel wordt.
10. Transitie BWT (omgevingsdienst)	n.v.t.	Veerman/ Verheij	Astrid de Jong	Suzanne Sparreboom	PM	PM	PM	PM	Het college heeft de businesscase BWT besproken en besloten om nader onderzoek te laten uitvoeren op enkele punten. Besluitvorming vindt plaats in november.
11. Transitie Brandweer	n.v.t.	Blase	Astrid de Jong	Astrid de Jong	PM	PM	PM	PM	Conform planning.
12. Effect decentralisatie-jeugdzorg	Rijks-overheid	Cardon	Han de Krijger	Ben Kraal	PM	PM	PM	PM	Nog onzeker i.v.m. kabinetsformatie.
13. Effect decentralisatie AWBZ	Rijks-overheid	Cardon	Han de Krijger	Sharon van Nes	PM	PM	PM	PM	Nog onzeker i.v.m. kabinetsformatie.
14. Effect decentralisatie Wwnv	Rijks-overheid	Verheij	Han de Krijger	Gerard van Andel	PM	PM	PM	PM	Nog onzeker i.v.m. kabinetsformatie.
15. Strategisch P-plan	Proj. groep 25.6.12	Verheij	Rianne v/d Berg	Saskia van Hout	-	-	-	-	Gereed najaar 2012.

Bijlage 3 Stand Van Zaken Uitvoeringsagenda 2e Fase Bezuinigingen

	Bron	Bestuurl. opdracht-gever	Ambt. opdracht-gever	Projectleider/ dossier-houder	Beoogd resultaat 2012	Beoogd resultaat 2013	Beoogd resultaat 2014	Beoogd resultaat 2015	Afwijkingen
Opgaven inmiddels Going Concern:									
16. Vastgoed	Raads-voorstel sept. 2011	Verheij	Han de Krijger	Rochustine de Bruijn	0	0	32.000	32.000	Conform beoogd resultaat.
17. Grof afval: Bijgesteld DVO met HVC	PPN 2012	Cardon	Herman Schnitker	Kees Okker	100.000	100.000	100.000	100.000	Conform beoogd resultaat.
18. Doordecentralisatie onderwijshuisvesting	PPN 2012	Verheij	Han de Krijger	Jaap Schipper	15.000	15.000	25.000	25.000	Wettelijk gezien geen mogelijkheid tot 2014. Alternatieve besparingen voor 2012 en 2013 worden verwerkt in het MOP.
19. Optimaliseren zwemles	PPN 2012	Veerman	Han de Krijger	Andre Huizer	75.000	75.000	75.000	75.000	De realisatie in 2012 laat een verwacht (structureel) tekort zien van € 37.500. € 37.500 wordt gerealiseerd in 2012. In 2013 en verder wordt gekeken naar compensatiemogelijkheden.
20. Bezuinigingen GR'en a. GRD b. SVHW c. Logopedische dienst d. Regio ZHZ e. Veiligheidsregio f. Souburgh	Begr. 2011	Verheij	Miranda de Nooijer	Arie Buizert (procesoördinatie)	189.615	249.422	309.229	309.229	Bij de meeste GR'en wordt de bezuinigingsdoelstelling gehaald, daarentegen vinden er tegengestelde bewegingen (bijv. meer diensten afgenomen) plaats bij de diverse GR'en, waardoor het effect moeilijk te traceren is.
Gerealiseerd:									
21. Toeristenbelasting	Begr. 2011	Verheij	Saskia van Hout	Robin Veth	32.000	32.000	32.000	32.000	Conform beoogd resultaat.
22. Subsidies	Begr. 2011	Cardon	Han de Krijger	Sharon van Nes	0	80.000	80.000	80.000	Conform beoogd resultaat.
23. Bouwleges (onderzoek)	Raads-ozk	Verheij	Astrid de Jong	Suzanne Sparreboom	0	0	0	0	Het college heeft de businesscase BWT besproken en besloten om nader onderzoek te laten uitvoeren op enkele punten.
24. Brandweer		Blase	Astrid de Jong	Astrid de Jong	83.000	83.000	83.000	83.000	Is gerealiseerd.
25. Nieuw zwembad	PPN 2012	Veerman	Han de Krijger	Han de Krijger	0	137.200	181.850	119.000	Projectplan gereed. Resultaat wordt gerealiseerd. Project schuift op naar 2015 e.v..
26. P-loonkosten: vervallen tijdelijke formatie (2fte)	Begr. 2011	Verheij	Saskia van Hout	Jessica Vermeulen	-	-	-	125.000	Gerealiseerd: - 1fte PZ 0,5 fte RMO (RO) 0,5 fte CS (communicatie)
27. Reductie 3 werkplekken	Begr. 2011	Verheij	Herman Schnitker	Annet ter Huurne				6.000	Conform beoogd resultaat.
Stelbost frictie bezuinigingen	Begr. 2012	Verheij	Rianne v/d Berg	Miranda de Nooijer	-24.425	-40.600	-54.145	-58.815	Opgenomen in begroting 2012. Handhaven i.v.m. mogelijke besparingsverliezen.

Formats verbonden partijen

Basisinformatie	1.
Naam verbonden partij	GR Drechtsteden
Vestigingsplaats verbonden partij (Adres)	Noordendijk 250, 3311 RR, Dordrecht Postbus 619, 3300 AP, Dordrecht Tel: 078-7708001 www.drechtsteden.nl
Soort verbonden partij (GR (met of zonder openbaar lichaam), Vennootschap (BV/NV), Stichting, Vereniging)	Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam.
Sinds wanneer is de partij verbonden	Sinds 8 maart 2006.
Doelen, taak, zeggenschap	
Doel verbonden partij (Oorspronkelijk doel: in statuten, samenwerkingsovereenkomst, oprichtingsakte)	1. Drechtsteden heeft tot doel, binnen de kaders als genoemd in en voortvloeiend uit deze regeling, draagvlak te creëren voor een evenwichtige ontwikkeling van het gebied. 2. Ter verwezenlijking van de genoemde doelstelling behartigt Drechtsteden, met inachtneming van de autonomie van de deelnemende gemeenten, de gemeenschappelijke regionale belangen op de volgende terreinen: a. Economie en bereikbaarheid (economie, grondzaken, bereikbaarheid, recreatie en toerisme). b. Fysiek (volkshuisvesting, wonen, ruimtelijke ontwikkeling en ruimtelijk beheer, milieu, water, groen en publieke infrastructuur). c. Sociaal (sociale zekerheid en - ontwikkeling, onderwijs en kennisinfrastructuur, sport en cultuur). d. Bestuurlijke ontwikkeling en grootstedenbeleid. e. Staf- en ondersteunende diensten en de bedrijfsvoering. f. Sociaalgeografisch onderzoek.
Taken t.b.v. gemeente (Welke taken voert de verbonden partij t.b.v. de gemeente uit? Informatie uit statuten/ subsidiebeschikking/ aanbesteding etc.)	Zie hierboven en art. 6 en 7 van de GR.
Het openbaar belang dat wordt behartigd	De Drechtsteden behartigen meerdere openbare belangen. Zie hierboven.
Deelnemende partijen	Gemeenten: Alblaserdam, Dordrecht, Hendrik- Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht.
Bestuurlijk belang	
Bestuurlijke betrokkenheid (Wijze waarop gemeente (bestuurlijk) betrokken is (AB, DB, RvT, RvC, AvA of Directie))	De raden kiezen uit hun midden leden in de Drechtraad (het algemeen bestuur) waarbij het aantal leden dat per gemeente wordt aangewezen gelijk is aan het aantal fracties dat in de gemeenteraad vertegenwoordigd is. In de Drechtraad zitten tevens tenminste twee leden die uit het totaal van burgemeesters en wethouders gekozen wordt. De Drechtraad beveelt de leden van het DB voor benoeming aan. De gemeenten benoemen de leden in het DB.
Sturing of toezicht? (Wordt de relatie met de verbonden partij gekenmerkt door sturing of toezicht (in detail of op hoofdlijnen)? Hoe is de relatie in de praktijk	Sturing.

<i>vormgegeven?</i>	
Besluitvorming <i>(Datum, wijze van besluitvorming deelname (college- of raadsbesluit))</i>	College 22 november 2005, Raad 15 december 2005, Raad 2005/109.
Vertegenwoordiger 1. <i>Naam vertegenwoordiging in bestuur verbonden partij</i> 2. <i>Mandaat (ja/nee)?</i> 3. <i>Benoeming door raad (ja/nee)?</i>	1. Lid Drechtstedenbestuur: S.J. Veerman A.B. Blase Leden Drechtraad: R. van Lavieren (Raadslid PVDA) A.C. van 't Zelfde (Raadslid CDA) H. Boersma (Raadslid SGP) F.C. de Gier (Raadslid VVD) A.G. Clements (Raadslid CU) M. van der Plaat (Raadslid D66) 2. Nee. 3. Ja, de leden van de Drechtraad worden gekozen door de raad en de Drechtraad wijst de leden aan van het Drechtstedenbestuur.
Titel <i>(Persoonlijke titel / q.q./uit hoofde van functie?)</i>	Uit hoofde van functie.
Functie <i>(Functie vertegenwoordiger gemeente binnen verbonden partij)</i>	Lid Drechtstedenbestuur. Lid Drechtraad.
Benoeming bestuurders <i>(Heeft de gemeente recht van voordracht of benoeming bestuurders (cq. leden RvC)?)</i>	De raad kiest uit haar midden leden in de Drechtraad. Het eventuele collegelid wordt aangewezen door de raad op voordracht van de Drechtraad. De Drechtraad wijst leden aan als lid van het Drechtsteden bestuur (dagelijks bestuur).
Financiën en deelname	
Financiële belangen gemeente 1. <i>Hoogte bijdrage gemeente in begroting verbonden partij (ca.)?</i> 2. <i>Waar is dit op gebaseerd (bijv. inwoneraantal)?</i> 3. <i>Betreft dit een subsidie (project- of exploitatiesubsidie)?</i> 4. <i>Wat is de omvang van het aandeel in het aandelenkapitaal (percentage)?</i> 5. <i>Welke garanties zijn er verstrekt?</i> 6. <i>Wat zijn de opbrengsten voor de gemeente? In geval van beleggingsdeelnames.</i>	1. Begroot in 2013 € 10.810.000 (onderdeel sociale dienst: € 8.789.000,- en overig: € 2.021.000,-). 2. Zie bijdrageverordening openbaar lichaam Drechtsteden. 3. N.v.t. 4. N.v.t. 5. N.v.t. 6. N.v.t. n.b. De bezuinigingstaakstelling voor de GRD bedraagt voor 2013 € 4.5 miljoen, en loopt stapsgewijs op naar € 6 miljoen structureel in 2015. Het Drechtstedenbestuur heeft in april 2011 de opbouw per jaar en verdeling per GRD-dochter vastgesteld
Resultaat verbonden partij <i>(Wat is het resultaat van de verbonden partij?)</i>	In 2011 sloot de jaarrekening met een negatief saldo van € 2 mln. Voor Alblasserdam betekent dit een nadeel van € 48.000,- In 2010 had Alblasserdam te kampen met een nadeel van € 276.000,- In 2009 is € 144.000,- teruggevloeid naar Alblasserdam.
Vermogen / risico's 1. <i>Wat is het eigen vermogen v/d partij aan het begin en het eind van het begrotingsjaar?</i> 2. <i>Wat is het vreemd vermogen v/d partij aan het begin en het eind van het begrotingsjaar?</i>	In de begroting 2013 is geen balans opgenomen. 1 Eigen vermogen Begin 2011: € 3.517.000,- Eind 2011: € 5.315.000,- De algemene reserve kent een maximale omvang van € 500.000.

<p>3. Zijn er nieuwe risico's in het weerstandsvermogen?</p>	<p>2. Vreemd vermogen: Begin 2011: € 96.851.000 Eind 2011 : € 46.629.000.</p> <p>3.Nieuwe risico's: Onder andere ROM-D. Zie pagina 60 van Jaarrekening GRD 2011 De Algemene reserve kent een maximale omvang van € 500.000,-</p>
<p>Algemeen</p>	
<p>Risico's (Welke risico's kunnen zich voordoen (NB alleen risico's die de gemeente raken)? Onderscheid politieke, juridische, financiële risico's en een onderbouwing van deze risico's.)</p>	<p>Bij hogere uitgaven of verlies zijn de deelnemende gemeenten verplicht het verschil bij te leggen. De bekostiging van jaarlijkse activiteiten is een verplichte uitgave.</p>
<p>Voorgedane of voorgenomen veranderingen</p>	<p>Eind 2010 is de gemeenschappelijke regeling op een aantal punten gewijzigd (5^e wijziging GRD), waaronder directie GRD en opheffen Bestuurscommissie SDD.</p> <p>De gemeenschappelijke regeling is medio 2012 voor de 6^e keer gewijzigd (o.a. op het gebied van treasury en aanscherping van de WSW-taakverdeling).</p> <p>Alblasserdam heeft de heffing en inning van belasting niet ondergebracht bij de GRD. Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen moet hiervoor een vrijstelling in de GRD worden opgenomen. Deze vrijstelling is op 31 december 2009 verlopen en wordt met dit voorstel verlengd tot 31 december 2020. Mocht Alblasserdam in de tussentijd van gedachten veranderen en de heffing en inning bij de GRD willen onderbrengen dan is dit eenvoudig aan te passen.</p> <p>De primaire begroting 2013 is een staand beleid begroting. Het is feitelijk een financieel doorvertalen van de geactualiseerde begroting 2012 naar 2013. Gezien de grote onzekerheid bij een aantal beleidsterreinen heeft deze begroting een sterk proforma karakter. De volledige begroting wordt vastgesteld in de Drechtraad van december 2012. Op dat moment is ook meer inzicht in het (nieuwe) Rijksbeleid en de financiële en beleidsmatige consequenties die daaruit voortvloeien voor het Drechtsteden-netwerk, en kunnen afspraken worden gemaakt over de doorwerking naar de GR Drechtsteden.</p> <p>Veranderingen niet uitgesloten.</p>

Basisinformatie	2.
Naam verbonden partij	GR. Drechtwerk (Officieel: Gemeenschappelijke regeling Openbaar Lichaam Sociale Werkvoorziening Drechtsteden)
Vestigingsplaats verbonden partij (Adres)	Snelliusstraat Dordrecht Postbus 528, 3300 AM, Dordrecht Tel: 078-6525911 www.drechtwerk.nl
Soort verbonden partij (GR (met of zonder openbaar lichaam), Vennootschap (BV/NV), Stichting, Vereniging)	Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam.
Sinds wanneer is de partij verbonden	Sinds 1999.
Doelen, taak, zeggenschap	
Doel verbonden partij (Oorspronkelijk doel: in statuten, samenwerkingsovereenkomst, oprichtingsakte)	Het openbaar lichaam behartigt de belangen van de gemeenten op het terrein van de sociale werkvoorziening en geeft in opdracht van de gemeenten uitvoering aan de in de wet en in deze regeling genoemde taken.
Taken t.b.v. gemeente (Welke taken voert de verbonden partij t.b.v. de gemeente uit? Informatie uit statuten/ subsidiebeschikking/ aanbesteding etc.)	Ter verwezenlijking van de doelstellingen heeft het openbaar lichaam tot taak: a. de uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening en het behartigen van de uit deze wet voortkomende belangen; b. het adviseren van de gemeenten inzake de sociale werkvoorziening, aangepaste arbeid en daarmee verband houdende vraagstukken; c. het verlenen van diensten aan de gemeenten en, incidenteel, aan derden op het gebied van andere gesubsidieerde arbeidsvoorzieningen dan in de wet bedoelde, indien deze derden daartoe opdracht geven aan het openbaar lichaam en het Algemeen Bestuur die opdracht aanvaardt; d. het op een bedrijfsmatige wijze aanbieden van trajecten en diensten op het terrein van de gesubsidieerde arbeid voor WSW-geïndiceerden.
Het openbaar belang dat wordt behartigd	Welzijn en sociale zorg.
Deelnemende partijen	Gemeenten: Alblasterdam, Graafstroom, Dordrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Nieuw-Lekkerland, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht.
Bestuurlijk belang	
Bestuurlijke betrokkenheid (Wijze waarop gemeente (bestuurlijk) betrokken is (AB, DB, RvT, RvC, AvA of Directie))	Het college wijst uit haar midden een lid aan als lid van het algemeen bestuur en een lid als plaatsvervanger.
Sturing of toezicht? (Wordt de relatie met de verbonden partij gekenmerkt door sturing of toezicht (in detail of op hoofdlijnen)? Hoe is de relatie in de praktijk vormgegeven?)	Sturing en toezicht. Sturing via begroting en jaarplan. Toezicht op uitvoering door DB en directie.
Besluitvorming (Datum, wijze van besluitvorming deelname (college- of raadsbesluit))	Op 1-1-2008 is een geactualiseerde regeling in werking getreden. Deze is door het college vastgesteld in haar vergadering van 11-12-2007.
Vertegenwoordiger 1. Naam vertegenwoordiging in bestuur verbonden partij 2. Mandaat (ja/nee)? 3. Benoeming door raad (ja/nee)?	1. P.J. Verheij Plaatsvervangend lid: S.J. Veerman 2. Nee. 3. Nee, benoeming door college.
Titel	Uit hoofde van functie.

<i>(Persoonlijke titel / q.q./uit hoofde van functie?)</i>	
Functie <i>(Functie vertegenwoordiger gemeente binnen verbonden partij)</i>	Lid Algemeen Bestuur. Lid Dagelijks Bestuur
Benoeming bestuurders <i>(Heeft de gemeente recht van voordracht of benoeming bestuurders (cq. leden RvC)?)</i>	Het college kiest uit haar midden een lid en een plaatsvervangend lid als lid van het algemeen bestuur. Het dagelijks bestuur wordt gekozen door en uit de leden van het algemeen bestuur. Daarnaast kan het AB en het DB bestaan uit leden die buiten de kring van het Algemeen Bestuur worden aangewezen op basis van de GR.
Financiën en deelname	
Financiële belangen gemeente <i>1. Hoogte bijdrage gemeente in begroting verbonden partij (ca.)? 2. Waar is dit op gebaseerd (bijv. inwoneraantal)? 3. Betreft dit een subsidie (project- of exploitatie-subsidie)? 4. Wat is de omvang van het aandeel in het aandelenkapitaal (percentage)? 5. Welke garanties zijn er verstrekt? 6. Wat zijn de opbrengsten voor de gemeente? In geval van beleggingsdeelnames.</i>	1. 2009: € 231.118,-- 2010: € 225.192,-- 2011: € 279.929,-- 2. De financiële bijdrage in exploitatietekort wordt bepaald op basis van het aantal geplaatste werknemers, afkomstig uit de betreffende gemeente, op 1 januari van het boekjaar en de in het kalenderjaar gerealiseerde omzet. 3. Algemene bijdrage en specifieke bijdrage. 4. N.v.t. 5. Impliciet blijft de gemeente mede-risicodragers, conform de Wet gemeenschappelijke regelingen. 6. N.v.t.
Resultaat verbonden partij <i>(Wat is het resultaat van de verbonden partij?)</i>	Het begrote resultaat over 2011 is € -307.000,-. Na de gewijzigde begroting 2011 wordt dit verschil uit de algemene reserve gehaald. Het resultaat is € 0,-. Dit wordt grotendeels gedragen door rijksbijdragen zal door de gemeenten gedragen moeten worden. Het bedrijfsresultaat over 2011 was € 0,- resultaat na bestemming.(blz. jaarrekening 2011).
Vermogen / risico's <i>1. Wat is het eigen vermogen v/d partij aan het begin en het eind van het begrotingsjaar? 2. Wat is het vreemd vermogen v/d partij aan het begin en het eind van het begrotingsjaar? 3. Zijn er nieuwe risico's in het weerstandsvermogen?</i>	1. Jaarrekening 2011 (blz 18) Per 1-1-2011: € 2.176.000,- Per 31-12-2011:€ 1.148.000,- 2. Jaarrekening 2011: Per 1-1-2011: € 8.746.000,- Per 31-12-2011: € 6.135.000,- 3. Het weerstandsvermogen bedraagt € 0,-. Drechtwerk heeft zelf geen vermogen om niet-structurele risico's op te kunnen vangen.
Algemeen	
Risico's <i>(Welke risico's kunnen zich voordoen (NB alleen risico's die de gemeente raken)? Onderscheid politieke, juridische, financiële risico's en een onderbouwing van deze risico's.)</i>	Een negatief exploitatieresultaat komt volledig voor rekening van de gemeenten. Drechtwerk heeft zelf geen eigen vermogen om structurele risico's op te kunnen vangen. De laatste jaren zijn verliesgevend geweest en derhalve aangezuiverd door de deelnemende gemeenten.
Voorgedane of voorgenomen veranderingen	De gemeente Barendrecht en Ridderkerk zijn per 1-1-2009 uit de gemeenschappelijke regeling getreden.

Basisinformatie	3.
Naam verbonden partij	Gemeenschappelijke regeling Publieke Gezondheid en Jeugd Zuid-Holland Zuid
Vestigingsplaats verbonden partij (Adres)	<p><u>Regio Zuid-Holland zuid: Onderdeel bestuursdienst</u> Noordendijk 250, 3311 RR, Dordrecht Postbus 365, 3300 AJ, Dordrecht Tel: 078-6480600 www.regiozhz.nl</p> <p><u>Onderdeel Publieke Gezondheid:</u> <i>Karel Lotsyweg 40, 3318 AL Dordrecht</i> <i>Postbus 166, 3300 AD, Dordrecht</i> Tel: 078-770 85 00 www.ggdzhz.nl</p> <p><u>Onderdeel Jeugd:</u> Maria Montessorilaan 5a, 3312 KJ, Dordrecht Postbus 365, 3300 AJ, Dordrecht Tel: 078 – 6398090 www.leerplichtenvoortijdigschoolverlaten.nl</p>
Soort verbonden partij (GR (met of zonder openbaar lichaam), Venootschap (BV/NV), Stichting, Vereniging)	Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam.
Sinds wanneer is de partij verbonden	<p>Per 1 januari 2013 is er een wijziging van de gemeenschappelijke regeling Zuid-Holland Zuid, deze wijziging leidt tot de tot een nieuwe Gemeenschappelijke regeling Publieke Gezondheid & Jeugd en de toetreding van onze gemeente tot de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid.</p> <p>In de Gemeenschappelijke regeling Publieke Gezondheid & Jeugd zijn de GGD en Bureau Leerplicht en voortijdig schoolverlaten ondergebracht.</p>
Doelen, taak, zeggenschap	
Doel verbonden partij (Oorspronkelijk doel: in statuten, samenwerkingsovereenkomst, oprichtingsakte)	Het samenwerkingsverband heeft tot taak, vanuit het beginsel van verlengd lokaal bestuur, en met inachtneming van hetgeen in deze regeling is bepaald, een bijdrage te leveren aan het behartigen van gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten, teneinde een evenwichtige en voorspoedige ontwikkeling in het gebied te bevorderen.
Taken t.b.v. gemeente (Welke taken voert de verbonden partij t.b.v. de gemeente uit? Informatie uit statuten/ subsidiebeschikking/ aanbesteding etc.)	<p>De behartiging van belangen geschiedt door het bepalen van de hoofdlijnen van gewenste ontwikkelingen door middel van sturing, ordening, integratie en in voorkomende gevallen uitvoering ter zake van de taakvelden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - publieke gezondheid; - Voortijdig schoolverlaten - RMC functie (Regionale Meld en coördinatie functie voortijdig schoolverlaten)

	- jeugdpreventieteam;
Het openbaar belang dat wordt behartigd	volksgezondheid; onderwijs;
Deelnemende partijen	Gemeenten: Ablasserdam, Binnenmaas, Cromstrijen, Dordrecht, Giessenlanden, Gorinchem, Graafstroom, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Korendijk, Leerdam, Liesveld, Nieuw-Lekkerland, Oud-Beijerland, Papendrecht, Sliedrecht, Strijen, Zederik, Zwijndrecht.
Bestuurlijk belang	
Bestuurlijke betrokkenheid (Wijze waarop gemeente (bestuurlijk) betrokken is (AB, DB, RvT, RvC, AvA of Directie))	Algemeen Bestuur: 1 collegelid
Sturing of toezicht? (Wordt de relatie met de verbonden partij gekenmerkt door sturing of toezicht (in detail of op hoofdlijnen)? Hoe is de relatie in de praktijk vormgegeven?)	Sturing.
Besluitvorming (Datum, wijze van besluitvorming deelname (college- of raadsbesluit))	De gemeenschappelijke regeling is op 19 juni 2012 door de raad vastgesteld en op 15 mei 2012 door het college.
Vertegenwoordiger 1. Naam vertegenwoordiging in bestuur verbonden partij 2. Mandaat (ja/nee)? 3. Benoeming door raad (ja/nee)?	1. Lid Algemeen bestuur: A.L. Cardon 2. Nee. 3. Het lid van het algemeen bestuur wordt gekozen door het college
Titel (Persoonlijke titel / q.q./uit hoofde van functie?)	Uit hoofde van functie.
Functie (Functie vertegenwoordiger gemeente binnen verbonden partij)	Lid algemeen bestuur.
Benoeming bestuurders (Heeft de gemeente recht van voordracht of benoeming bestuurders (cq. leden RvC)?)	Algemeen bestuur: Lid en plaatsvervangend lid worden gekozen door het college. Dagelijks bestuur: Het dagelijks bestuur wordt gekozen door en uit de leden van het algemeen bestuur.
Financiën en deelname	
Financiële belangen gemeente 1. Hoogte bijdrage gemeente in begroting verbonden partij (ca.)? 2. Waar is dit op gebaseerd (bijv. inwoneraantal)? 3. Betreft dit een subsidie (project- of exploitatie-subsidie)? 4. Wat is de omvang van het aandeel in het aandelenkapitaal (percentage)? 5. Welke garanties zijn er verstrekt? 6. Wat zijn de opbrengsten voor de gemeente? In geval van beleggingsdeelnames.	1. Gezondheid: € 242.000,- (2012) Jeugd (BLVS): € 58.350,- (2012) 2. Gezondheid o.b.v. inwoner aantal, BLVS: bedrag per leerling 3. Nee
Resultaat verbonden partij (Wat is het resultaat van de verbonden partij?)	Jaarrekening 2011: - € 1.245,- (resultaat van GR ZHZ bestaande uit: GGD, Ambulancezorg, regiostaf, Bureau Leerplicht)
Vermogen / risico's 1. Wat is het eigen vermogen v/d partij aan het begin en het eind van het begrotingsjaar? 2. Wat is het vreemd vermogen v/d partij aan het begin en het eind van het begrotingsjaar? 3. Zijn er nieuwe risico's in het weerstandsvermogen?	Jaarrekening 2011 blz. 45 1 Per 1-1-2011 € 3.642.202,- Per 31-12-2011 € 1.271.148,- 2. Per 1-1-2011 € 17.345.551,- Per 31-12-2011 € 8.733.107,- 3. Voor de GGD / GR worden de volgende risicogebieden gedefinieerd: 1. Frictiekosten uitplaatsing JGZ. 2. Aanbestedingsrisico's ICT en PenO-

	<p>kolom SCD</p> <p>Het risicoprofiel van de GGD wordt op basis van de geïdentificeerde risico's als laag tot gemiddeld aangemerkt. De structurele omzet van de GGD is circa € 18,6 miljoen inclusief de zogeheten kassiersfunctie JGZ ad € 9,4 miljoen. Netto betekent dit een omzet van € 9,2 miljoen. Op basis van de nu nog gehanteerde methodiek wordt voorgesteld voor de GGD een weerstandscapaciteit van circa € 0,5 miljoen (5,0% van € 10,7 miljoen) aan te houden.</p>
Algemeen	
<p>Risico's</p> <p><i>(Welke risico's kunnen zich voordoen (NB alleen risico's die de gemeente raken)? Onderscheid politieke, juridische, financiële risico's en een onderbouwing van deze risico's.)</i></p>	<p>Bij hogere uitgaven of verlies zijn de deelnemende gemeenten verplicht het verschil bij te leggen.</p>
<p>Voorgedane of voorgenomen veranderingen</p>	<p>Per 1 januari 2013 is er een wijziging van de gemeenschappelijke regeling Zuid-Holland Zuid, deze wijziging leidt tot de tot een nieuwe Gemeenschappelijke regeling Publieke Gezondheid & Jeugd en de toetreding van onze gemeente tot de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid.</p> <p>De nieuwe regeling wordt als een groeidocument beschouwd. In de toekomst worden mogelijk taken toegevoegd aan de gemeenschappelijke regeling, maar dat is nu nog niet aan de orde. Bovendien is er een overgangsbepaling voor een viertal taken die binnen afzienbare tijd uit de regeling zullen verdwijnen, te weten (a) de uitvoering van het Besluit woninggebonden subsidies 1995, (b) instelling en instandhouding van een regionale programmaraad als bedoeld in de mediawet (Alblasserdam is vrijgesteld van deelname), (c) milieutaken Omgevingsdienst, (d) Regionale Ambulancevoorziening.</p>

Basisinformatie	4.
Naam verbonden partij	Veiligheidsregio Zuid-Holland zuid
Vestigingsplaats verbonden partij (Adres)	Noordendijk 250, 3311 RR, Dordrecht Postbus 350, 3300 AJ, Dordrecht T 078 - 635 53 55 F 078 - 613 97 02 http://www.vrzhz.nl/ vanaf 21 september naar Romboutslaan 105 3312 KP Dordrecht
Soort verbonden partij (GR (met of zonder openbaar lichaam), Vennootschap (BV/NV), Stichting, Vereniging)	Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam.
Sinds wanneer is de partij verbonden	Sinds 1 januari 2010. (Op 1 juli 2009 is de gemeenschappelijke regeling regio Zuid-Holland Zuid geactualiseerd. De veiligheidsregio is uit de regio Zuid-Holland Zuid gehaald en vormt een nieuwe gemeenschappelijke regeling die per 1-1-2010 formeel in werking zal treden. Tot die tijd zal de veiligheidsregio nog formeel deel blijven uitmaken van de GR regio Zuid-Holland Zuid. De veiligheidsregio functioneert al wel vanaf 1 juli 2009)
Doelen, taak, zeggenschap	
Doel verbonden partij (Oorspronkelijk doel: in statuten, samenwerkingsovereenkomst, oprichtingsakte)	De veiligheidsregio dient ter uitvoering van de Wet Veiligheidsregio's. De Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid stelt zich ten doel de Wet Veiligheidsregio's uit te voeren, te allen tijde een gezamenlijke effectieve en efficiënt georganiseerde slagkracht voor crisisbeheersing, rampenbestrijding, brandweezorg en geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen te kunnen leveren en deskundig en betrouwbaar veiligheidsadviseur te zijn.
Taken t.b.v. gemeente (Welke taken voert de verbonden partij t.b.v. de gemeente uit? Informatie uit statuten/ subsidiebeschikking/ aanbesteding etc.)	Het openbaar lichaam heeft tot doel de brandweezorg, de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen met behoud van lokale verankering bestuurlijk en operationeel op regionaal niveau te integreren, teneinde een doelmatige en slagvaardige hulpverlening te verzekeren, mede op basis van een gecoördineerde voorbereiding.
Het openbaar belang dat wordt behartigd	Openbare orde en veiligheid, geneeskundige hulpverlening en regionale brandweer.
Deelnemende partijen	Gemeenten: Alblisserdam, Binnenmaas, Comstrijen, Dordrecht, Giessenlanden, Gorinchem, Graafstroom, Hardinxveld- Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Korendijk, Leerdam, Liesveld, Nieuw-Lekkerland, Oud- Beijerland, Papendrecht, Sliedrecht, Strijen, Zederik, Zwijndrecht.
Bestuurlijk belang	
Bestuurlijke betrokkenheid (Wijze waarop gemeente (bestuurlijk) betrokken is (AB, DB, RvT, RvC, AvA of Directie))	Lid Algemeen bestuur: A.B. Blase

Sturing of toezicht? <i>(Wordt de relatie met de verbonden partij gekenmerkt door sturing of toezicht (in detail of op hoofdlijnen)? Hoe is de relatie in de praktijk vormgegeven?)</i>	Sturing.
Besluitvorming <i>(Datum, wijze van besluitvorming deelname (college- of raadsbesluit))</i>	Het college heeft het besluit genomen op 28-4-2009. De raad heeft aan het college toestemming verleend voor het aangaan van de gemeenschappelijke regeling op 27-5-2009 (Raad 2009/030).
Vertegenwoordiger <i>1. Naam vertegenwoordiging in bestuur verbonden partij</i> <i>2. Mandaat (ja/nee)?</i> <i>3. Benoeming door raad (ja/nee)?</i>	1. A.B. Blase 2. Nee. 3. Nee, het algemeen bestuur bestaat uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten.
Titel <i>(Persoonlijke titel / q.q./uit hoofde van functie?)</i>	Uit hoofde van functie.
Functie <i>(Functie vertegenwoordiger gemeente binnen verbonden partij)</i>	Lid Algemeen Bestuur.
Benoeming bestuurders <i>(Heeft de gemeente recht van voordracht of benoeming bestuurders (cq. leden RvC)?)</i>	Nee, de gemeente heeft geen recht van voordracht of benoeming van bestuurders.
Financiën en deelname	
Financiële belangen gemeente <i>1. Hoogte bijdrage gemeente in begroting verbonden partij (ca.)?</i> <i>2. Waar is dit op gebaseerd (bijv. inwoneraantal)?</i> <i>3. Betreft dit een subsidie (project- of exploitatie-subsidie)?</i> <i>4. Wat is de omvang van het aandeel in het aandelenkapitaal (percentage)?</i> <i>5. Welke garanties zijn er verstrekt?</i> <i>6. Wat zijn de opbrengsten voor de gemeente? In geval van beleggingsdeelnames.</i>	1. €193.944 voor 2013 2. Inwoneraantal. Van 19.330 3. N.v.t. 4. N.v.t. 5. N.v.t. 6. N.v.t.
Resultaat verbonden partij <i>(Wat is het resultaat van de verbonden partij?)</i>	Het resultaat wordt in 2012 begroot op € 0,-.
Vermogen / risico's <i>1. Wat is het eigen vermogen v/d partij aan het begin en het eind van het begrotingsjaar?</i> <i>2. Wat is het vreemd vermogen v/d partij aan het begin en het eind van het begrotingsjaar?</i> <i>3. Zijn er nieuwe risico's in het weerstandsvermogen?</i>	1. Jaarrekening 2011 (blz. 58) Per 1-1-2011 € 3.120.394,- Per 31-12-2011 € 2.327.795,- 2. Jaarrekening 2011 (blz. 58) Per 1-1-2011 € 1.719.586,- Per 31-12-2011 € 4.072.278,- 3. Het weerstandsvermogen wordt voor 2013 geraamd op 500.000 (31-12). Dit moet €1.000.000,- zijn. De gemeenten in de regio Zuid-Holland Zuid hebben zich echter garant gesteld, indien het weerstandsvermogen van de VRZHZ ontoereikend is, om de tegenvallers te kunnen opvangen. € 0,-. Mogelijk dat er een langlopende lening wordt afgesloten voor de aanschaf van een nieuw pand in 2012. Vanaf 2013 zijn alle brandweerkorpsen ondergebracht in de regio. Hiervoor zullen sommige gemeente "bruidschatten" moeten inleveren. Andere zullen gelden ontvangen.
Algemeen	
Risico's	De bijdrage ten behoeve van de bekostiging van

<p><i>(Welke risico's kunnen zich voordoen (NB alleen risico's die de gemeente raken)? Onderscheid politieke, juridische, financiële risico's en een onderbouwing van deze risico's.)</i></p>	<p>de jaarlijkse activiteiten is een verplichte uitgave. Bij verlies of hogere uitgaven zijn de participerende gemeenten verplicht om het verschil bij te leggen.</p>
<p>Voorgedane of voorgenomen veranderingen</p>	<p>Er heeft zich een verandering voorgedaan. De Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid maakte deel uit van de GR Zuid-Holland Zuid. De veiligheidsregio is per 1-1-2010 in werking getreden.</p>

Basisinformatie	5.
Naam verbonden partij	Sportpark Souburgh
Vestigingsplaats verbonden partij (Adres)	Vinkenpolderweg 25, 2952 AV, Alblasserdam Postadres: Postbus 2, 2950 AA, Alblasserdam
Soort verbonden partij (GR (met of zonder openbaar lichaam), Vennootschap (BV/NV), Stichting, Vereniging)	Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam.
Sinds wanneer is de partij verbonden	Sinds 1989.
Doelen, taak, zeggenschap	
Doel verbonden partij (Oorspronkelijk doel: in statuten, samenwerkingsovereenkomst, oprichtingsakte)	Het oprichten, in stand houden en exploiteren van een sportpark met alle daarbij behorende voorzieningen, zoals terreinen, gebouwen en andere accommodaties, een en ander binnen het gebied als aangegeven op de bij deze regeling behorende <u>gewaarmerkte tekening</u> .
Taken t.b.v. gemeente (Welke taken voert de verbonden partij t.b.v. de gemeente uit? Informatie uit statuten/ subsidiebeschikking/ aanbesteding etc.)	Beheer, instandhouding en (evt.) uitbreiding van gemeentelijke sportvelden voor zover gelegen binnen de grenzen van het Sportpark Souburgh.
Het openbaar belang dat wordt behartigd	Recreatie en sport stimuleren.
Deelnemende partijen	Gemeenten Alblasserdam en De Waard (Gemeente Graafstroom is opgegaan in deze fusie gemeente)
Bestuurlijk belang	
Bestuurlijke betrokkenheid (Wijze waarop gemeente (bestuurlijk) betrokken is (AB, DB, RvT, RvC, AvA of Directie))	Een lid van het college van B&W en 2 gemeenteraadsleden zitten in het bestuur. Het collegelid en een raadslid maken deel uit van het DB. In het AB zitten zowel het collegelid als de raadsleden.
Sturing of toezicht? (Wordt de relatie met de verbonden partij gekenmerkt door sturing of toezicht (in detail of op hoofdlijnen)? Hoe is de relatie in de praktijk vormgegeven?)	Sturing.
Besluitvorming (Datum, wijze van besluitvorming deelname (college- of raadsbesluit))	Besluit genomen door college en raad. College: 13 juni en 3 november 1989 Raad: 6 juli en 7 december 1989
Vertegenwoordiger 1. Naam vertegenwoordiging in bestuur verbonden partij 2. Mandaat (ja/nee)? 3. Benoeming door raad (ja/nee)?	1. S.J. Veerman, A.J. Zwaan, R. van Lavieren 2. Nee. 3. Ja, door raad benoemd.
Titel (Persoonlijke titel / q.q./uit hoofde van functie?)	S.J. Veerman: Uit hoofde van functie, Wethouder. A.J. Zwaan: Uit hoofde van functie, Raadslid. R. van Lavieren: Uit hoofde van functie, Raadslid.
Functie (Functie vertegenwoordiger gemeente binnen verbonden partij)	S.J. Veerman: Voorzitter algemeen en dagelijks bestuur. A.J. Zwaan: Lid algemeen en dagelijks bestuur. R. van Lavieren: Lid algemeen bestuur.
Benoeming bestuurders (Heeft de gemeente recht van voordracht of benoeming bestuurders (cq. leden RvC)?)	Ja, één lid van het college en twee leden van de gemeenteraad worden door de gemeenteraad aangewezen voor het algemeen bestuur. Hiervan worden een lid gekozen in het dagelijks bestuur door het algemeen bestuur. Uit het algemeen bestuur wordt een voorzitter gekozen die tevens voorzitter is van het dagelijks bestuur.
Financiën en deelname	
Financiële belangen gemeente 1. Hoogte bijdrage gemeente in begroting	1. Bijdrage 2009: € 251.720,- Bijdrage 2010: € 259.261,- Bijdrage 2011:

<p><i>verbonden partij (ca.)?</i></p> <p>2. <i>Waar is dit op gebaseerd (bijv. inwoneraantal)?</i></p> <p>3. <i>Betreft dit een subsidie (project- of exploitatie-subsidie)?</i></p> <p>4. <i>Wat is de omvang van het aandeel in het aandelenkapitaal (percentage)?</i></p> <p>5. <i>Welke garanties zijn er verstrekt?</i></p> <p>6. <i>Wat zijn de opbrengsten voor de gemeente? In geval van beleggingsdeelnames.</i></p>	<p>€ 247.813, Bijdrage 2012: € 290.461 Bijdrage 2013: € 290.461</p> <p>2. De bijdrage is gebaseerd op het inwoneraantal. 3. Exploitatiesubsidie (aandeel: 90% in het exploitatietekort) 4. N.v.t. 5. N.v.t. 6. N.v.t.</p>
<p>Resultaat verbonden partij (<i>Wat is het resultaat van de verbonden partij?</i>)</p>	<p>Het resultaat in de begroting 2013 is begroot op € 0,-. In de jaarrekening 2011 was het werkelijke resultaat na bestemming € 25.747,-.</p>
<p>Vermogen / risico's</p> <p>1. <i>Wat is het eigen vermogen v/d partij aan het begin en het eind van het begrotingsjaar?</i></p> <p>2. <i>Wat is het vreemd vermogen v/d partij aan het begin en het eind van het begrotingsjaar?</i></p> <p>3. <i>Zijn er nieuwe risico's in het weerstandsvermogen?</i></p>	<p>De bedragen zijn afkomstig uit de jaarrekening 2011</p> <p>1. Per 1-1-2011: € 14.000 Per 31-12-2011: € 68.000</p> <p>2. Per 1-1-2011: € 845.000 Per 31-12-2011: € 1157.0000</p> <p>Het weerstandsvermogen bestaat uit de algemene reserve en de bestemmingsreserve. In de jaarrekening 2011 worden een groot aantal risico's genoemd (voetbalvereniging Alblasterdam verkeert in financiële moeilijkheden, tennisvereniging huurt minder banen en een aantal bezuinigingen moet nog worden ingevuld). In 2010 is bepaald dat de algemene reserve maximaal € 33.000 mag bedragen. Naar de mening van het bestuur van de GR was dit bedrag te laag. Daarom stelde men aanvankelijk voor om het plafond te verhogen naar € 100.000. Alblasterdam heeft in haar zienswijze aangegeven hier niet mee akkoord te gaan. Uiteindelijk is besloten om het plafond van de algemene reserve te verhogen tot € 70.000. Er is ook een bestemmingsreserve sporttechnische ontwikkelingen om prijseffecten op te vangen (31-12-11: € 8.000), algemene reserve (31-12-11: € 34.000)</p>
<p>Algemeen</p>	
<p>Risico's (<i>Welke risico's kunnen zich voordoen (NB alleen risico's die de gemeente raken)? Onderscheid politieke, juridische, financiële risico's en een onderbouwing van deze risico's.</i>)</p>	<p>De risico's in de bedrijfsvoering zijn beperkt aangezien het onderhoud is vastgelegd in de diverse beheerprogramma's van de gemeente Alblasterdam. Uit voorgaande jaarrekeningen blijkt dat de exploitatie van het sportpark stabiel verloopt; de budgetten zijn reëel onderbouwd waarbij de werkelijke lasten en baten goed aansluiten bij de ramingen. De deelnemende gemeenten hebben zich verplicht om een bijdrage te leveren in de exploitatietekorten.</p>
<p>Voorgedane of voorgenomen veranderingen</p>	<p>In 2012 wordt een korte termijn visie voor het sportpark geactualiseerd / opgesteld. Dit zal zijn voor een periode van maximaal 4 jaar.</p>

Basisinformatie	6.
Naam verbonden partij	Logopedische dienst kring sliedrecht
Vestigingsplaats verbonden partij (Adres)	Veerweg 5b, 3351HB, Papendrecht Postbus 161, 3350 AD, Papendrecht Tel: 078-6441600
Soort verbonden partij (GR (met of zonder openbaar lichaam), Vennootschap (BV/NV), Stichting, Vereniging)	Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam
Sinds wanneer is de partij verbonden	Sinds 1967. Gewijzigd in 1989 in verband met de verplichting de regeling aan te passen aan de Wet gemeenschappelijke regelingen. (Volgens de gemeenschappelijke regeling gevestigd te Sliedrecht.)
Doelen, taak, zeggenschap	
Doel verbonden partij (Oorspronkelijk doel: in statuten, samenwerkingsovereenkomst, oprichtingsakte)	De instelling en instandhouding van een logopedische dienst die preventieve zorg en behandeling op logopedisch gebied verleent aan de daarvoor in aanmerking komende leerlingen van de aangewezen basisscholen. De hierboven genoemde taak omvat in ieder geval de volgende werkzaamheden betreffende jeugdigen van ±3 tot 12 jaar: a. systematische opsporing en vroegtijdige onderkenning van problemen in de spraak- en taalontwikkeling; b. uniforme registratie van logopedische gegevens; c. collectieve preventie door advisering en voorlichting aan risicogroepen; d. systematische bevordering van een zo groot mogelijke participatie van de doelgroep aan logopedische zorg; e. controle van specifieke groepen; f. systematische uitvoering van curatieve taken; g. het tot stand brengen van een structuur met als doel de afstemming en continuïteit van de preventieve en curatieve taken te waarborgen.
Taken t.b.v. gemeente (Welke taken voert de verbonden partij t.b.v. de gemeente uit? Informatie uit statuten/ subsidiebeschikking/ aanbesteding etc.)	De preventieve zorg en behandeling op logopedisch gebied aan basisschoolleerlingen die daarvoor in aanmerking komen. Het gaat om leerlingen in de leeftijd van 4 tot 12 jaar.
Het openbaar belang dat wordt behartigd	Welzijn, gezondheidszorg.
Deelnemende partijen	Gemeenten: Alblasterdam, Graafstroom, Giessenlanden, Hardinxveld-Giessendam, Liesveld, Nieuw-Lekkerland, Papendrecht, Sliedrecht en Zederik.
Bestuurlijk belang	
Bestuurlijke betrokkenheid (Wijze waarop gemeente (bestuurlijk) betrokken is (AB, DB, RvT, RvC, AvA of Directie))	Een wethouder is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur. Uit het algemeen bestuur wordt het dagelijks bestuur gekozen.
Sturing of toezicht? (Wordt de relatie met de verbonden partij gekenmerkt door sturing of toezicht (in detail of op hoofdlijnen)? Hoe is de relatie in de praktijk vormgegeven?)	Sturing.
Besluitvorming (Datum, wijze van besluitvorming deelname	Zowel de raad als het college hebben een besluit genomen tot deelname.

(college- of raadsbesluit)	De raad heeft het besluit genomen in haar vergadering van 24-10-1989. Het college heeft haar besluit genomen in haar vergadering van 5-10-1989.
Vertegenwoordiger 1. Naam vertegenwoordiging in bestuur verbonden partij 2. Mandaat (ja/nee)? 3. Benoeming door raad (ja/nee)?	1. P.J. Verheij 2. Nee. 3. Nee.
Titel (Persoonlijke titel / q.q./uit hoofde van functie?)	Uit hoofde van functie.
Functie (Functie vertegenwoordiger gemeente binnen verbonden partij)	Lid Algemeen bestuur.
Benoeming bestuurders (Heeft de gemeente recht van voordracht of benoeming bestuurders (cq. leden RvC)?)	Het algemeen bestuur benoemt uit haar midden het dagelijks bestuur.
Financiën en deelname	
Financiële belangen gemeente 1. Hoogte bijdrage gemeente in begroting verbonden partij (ca.)? 2. Waar is dit op gebaseerd (bijv. inwoneraantal)? 3. Betreft dit een subsidie (project- of exploitatiesubsidie)? 4. Wat is de omvang van het aandeel in het aandelenkapitaal (percentage)? 5. Welke garanties zijn er verstrekt? 6. Wat zijn de opbrengsten voor de gemeente? In geval van beleggingsdeelnemingen.	1. Begroting 2012: € 50.762,-. 2. Op basis van het inwoneraantal. 3. N.v.t. 4. N.v.t. 5. N.v.t. 6. N.v.t.
Resultaat verbonden partij (Wat is het resultaat van de verbonden partij?)	Resultaat 2011 € 38.652,- (blz. 13)
Vermogen / risico's 1. Wat is het eigen vermogen v/d partij aan het begin en het eind van het begrotingsjaar? 2. Wat is het vreemd vermogen v/d partij aan het begin en het eind van het begrotingsjaar? 3. Zijn er nieuwe risico's in het weerstandsvermogen?	Jaarrekening 2011 (blz. 9) 1.) 1-1-2011 € 52.544,- 31-12-2011 € 91.196,- 2.) 1-1-2011 € 78.319,- 31-12-2011 € 117.568,- 3.) De toevoeging of onttrekking via de resultaatbestemming bedraagt: € 38.153,00 Eigen vermogen per 31-12-2011 (na goedkeuring toevoeging resultaat 2011) € 91.196,00.
Algemeen	
Risico's (Welke risico's kunnen zich voordoen (NB alleen risico's die de gemeente raken)? Onderscheid politieke, juridische, financiële risico's en een onderbouwing van deze risico's.)	Wanneer de gemeente uit zou willen treden dient zij nog minimaal 4 en maximaal 5 jaar haar bijdrage te voldoen. Een exploitatietekort zal worden gedragen door de deelnemende gemeenten. .Door de gemeenten Papendrecht, Giessenlanden en Hardinxveld-Giessendam is een verzoek tot uittreding gedaan uit de Logopedische Dienst.
Voorgedane of voorgenomen veranderingen	Er wordt op dit moment gewerkt aan een plan over de toekomst van de logopedische dienst. Dit plan wordt in het najaar verwacht

Basisinformatie	7.
Naam verbonden partij	Samenwerking Vastgoedinformatie Heffing en Waardebepaling (SVHW)
Vestigingsplaats verbonden partij (Adres)	Rijksstraatweg 3b, 3286LS Klaaswaal Postadres: Postbus 7059, 3286ZH Klaaswaal Tel: 0186-577213 www.svhw.nl
Soort verbonden partij (GR (met of zonder openbaar lichaam), Vennootschap (BV/NV), Stichting, Vereniging)	Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam.
Sinds wanneer is de partij verbonden	Sinds 1-1-2001.
Doelen, taak, zeggenschap	
Doel verbonden partij (Oorspronkelijk doel: in statuten, samenwerkings- overeenkomst, oprichtingsakte)	De regeling wordt getroffen in het belang van een zo doelmatig mogelijke uitvoering van werkzaamheden met betrekking tot: a. de heffing en invordering van belastingen; b. de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken; c. de administratie van vastgoedgegevens; d. het verstrekken van vastgoedgegevens aan de deelnemers en derden.
Taken t.b.v. gemeente (Welke taken voert de verbonden partij t.b.v. de gemeente uit? Informatie uit statuten/ subsidiebeschikking/ aanbesteding etc.)	De heffing en invordering, op een zo efficiënt mogelijke manier, van lokale belastingen, de uitvoering van de WOZ, de administratie van vastgoedgegevens, het verstrekken van vastgoedgegevens aan de deelnemers en derden, de uitvoering van de BAG en de WKPB.
Het openbaar belang dat wordt behartigd	Heffing en invordering van belastingen,
Deelnemende partijen	Het SVHW verleent diensten aan de gemeenten Alblasserdam, Albrandswaard, Barendrecht, Bergambacht, Bernisse, Binnenmaas, Boskoop, Brielle, Cromstrijen, Dirksland, Coedereede, Graafstroom, Hardinxveld-Giessendam, Hellevoetsluis, Korendijk, Liesveld, Nederlek, Nieuwkoop, Nieuw-Lekkerland, Oud-Beijerland, Ouderkerk, Schoonhoven, Strijen, Vlist, Zederik, waterschap Hollandse Delta en de gemeenschappelijke regeling RAD Hoeksche Waard.
Bestuurlijk belang	
Bestuurlijke betrokkenheid (Wijze waarop gemeente (bestuurlijk) betrokken is (AB, DB, RvT, RvC, AvA of Directie))	Het college wijst uit haar midden een lid aan die haar vertegenwoordigt in het algemeen bestuur. Het dagelijks bestuur (voorzitter en 2 leden) wordt benoemd door en uit het algemeen bestuur.
Sturing of toezicht? (Wordt de relatie met de verbonden partij gekenmerkt door sturing of toezicht (in detail of op hoofdlijnen)? Hoe is de relatie in de praktijk vormgegeven?)	Sturing.
Besluitvorming (Datum, wijze van besluitvorming deelname (college- of raadsbesluit))	Het besluit tot deelname in 2001 is genomen door de raad op 7-12-2000, Raad 2000/109 . In 2009 heeft de raad en het college ingestemd met een wijziging. De raad heeft ingestemd op 2- 12-2009 (Raad 2009/057) en het college op 3-11- 2009.

Vertegenwoordiger 1. Naam vertegenwoordiging in bestuur verbonden partij 2. Mandaat (ja/nee)? 3. Benoeming door raad (ja/nee)?	1. P.J. Verheij 2. Nee. 3. Nee.
Titel (Persoonlijke titel / q.q./uit hoofde van functie?)	Uit hoofde van functie.
Functie (Functie vertegenwoordiger gemeente binnen verbonden partij)	P.J. Verheij: Lid van het algemeen bestuur.
Benoeming bestuurders (Heeft de gemeente recht van voordracht of benoeming bestuurders (cq. leden RvC)?)	Het dagelijks bestuur wordt gekozen uit en door de leden van het algemeen bestuur.
Financiën en deelname	
Financiële belangen gemeente 1. Hoogte bijdrage gemeente in begroting verbonden partij (ca.)? 2. Waar is dit op gebaseerd (bijv. inwoneraantal)? 3. Betreft dit een subsidie (project- of exploitatie-subsidie)? 4. Wat is de omvang van het aandeel in het aandelenkapitaal (percentage)? 5. Welke garanties zijn er verstrekt? 6. Wat zijn de opbrengsten voor de gemeente? In geval van beleggingsdeelnemingen.	1. Begroting 2013: € 154.000,- 2. Bijdrage op basis van vergoedingen per eenheid/per product (aanslagen/objecten/aanslagbiljetten). 3. N.v.t. 4. N.v.t. 5. N.v.t. 6. N.v.t.
Resultaat verbonden partij (Wat is het resultaat van de verbonden partij?)	De winst- en verliesrekening over 2011 sluit af met een batig jaarresultaat van € 1.559.000,—
Vermogen / risico's 1. Wat is het eigen vermogen v/d partij aan het begin en het eind van het begrotingsjaar? 2. Wat is het vreemd vermogen v/d partij aan het begin en het eind van het begrotingsjaar? 3. Zijn er nieuwe risico's in het weerstandsvermogen?	Volgens de jaarrekening 2011 per 31 december: 1. € 2.162.000,- 2. € 11.107.000,- 3. Het weerstandsvermogen is bij besluit van het Algemeen Bestuur d.d. 13 december 2005 vastgesteld op maximaal € 600.000,-. Eind 2011 bedroeg het weerstandsvermogen daadwerkelijk € 600.000,-. Er zijn geen nieuwe risico's in het weerstandvermogen.
Algemeen	
Risico's (Welke risico's kunnen zich voordoen (NB alleen risico's die de gemeente raken)? Onderscheid politieke, juridische, financiële risico's en een onderbouwing van deze risico's.)	De bijdrage kan tussentijds worden verhoogd wanneer het weerstandsvermogen niet voldoende blijkt te zijn. Dit zal zich echter pas voordoen wanneer er sprake is van bijzondere omstandigheden. Daarnaast is de gemeente aansprakelijk voor eventuele tekorten.
Voorgedane of voorgenomen veranderingen	Er hebben zich geen veranderingen voorgedaan en deze zijn ook niet voorgenomen.

Basisinformatie	8.
Naam verbonden partij	GR Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid
Vestigingsplaats verbonden partij (Adres)	Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid Regiokantoor Noordendijk 250 3311 RR Dordrecht Postadres: Postbus 550 3300 AN Dordrecht T (078) 770 85 85 E algemeen@ozhz.nl www.ozhz.nl
Soort verbonden partij (GR (met of zonder openbaar lichaam), Vennootschap (BV/NV), Stichting, Vereniging)	Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam.
Sinds wanneer is de partij verbonden	De gemeenschappelijke regeling is op 5 maart 2010 in werking getreden met de naam Gemeenschappelijke regeling GR Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. Tot 15 september 2012 is de gemeente aan de GR verbonden 'via' de Regio ZHZ. Per 15 september 2012 zal de gemeente rechtstreeks toetreden.
Doelen, taak, zeggenschap	
Doel verbonden partij (Oorspronkelijk doel: in statuten, samenwerkingsovereenkomst, oprichtingsakte)	De Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid is getroffen ter ondersteuning van de deelnemende regiogemeenten en de Provincie Zuid-Holland bij de uitvoering van hun taken op het gebied van het omgevingsrecht in het algemeen en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in het bijzonder, alsmede de taken op het terrein van vergunningverlening, toezicht en handhaving en op grond van de in artikel 5.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht genoemde wetten.
Taken t.b.v. gemeente (Welke taken voert de verbonden partij t.b.v. de gemeente uit? Informatie uit statuten/ subsidiebeschikking/ aanbesteding etc.)	Het in algemene zin behartigen van belangen op het terrein van omgevingsrecht en milieu
Het openbaar belang dat wordt behartigd	Omgevingsrecht en milieu;
Deelnemende partijen	De colleges van de gemeenten Alblasterdam, Binnenmaas, Cromstrijen, Dordrecht, Giessenlanden, Gorinchem, Graafstroom, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Korendijk, Leerdam, Liesveld, Nieuw-Lekkerland, Oud-Beijerland, Papendrecht, Sliedrecht, Strijen, Zederik, Zwijndrecht en gedeputeerde staten van Zuid-Holland.
Bestuurlijk belang	
Bestuurlijke betrokkenheid (Wijze waarop gemeente (bestuurlijk) betrokken)	Algemeen Bestuur: 1 collegelid en 1 plaatsvervangend lid.

<i>is (AB, DB, RvT, RvC, AvA of Directie))</i>	
Sturing of toezicht? <i>(Wordt de relatie met de verbonden partij gekenmerkt door sturing of toezicht (in detail of op hoofdlijnen)? Hoe is de relatie in de praktijk vormgegeven?)</i>	Sturing.
Besluitvorming <i>(Datum, wijze van besluitvorming deelname (college- of raadsbesluit))</i>	Op 15 mei 2012 heeft het college besloten om toe treden tot de GR. Hiervoor heeft de raad op 19 juni 2012 toestemming gegeven.
Vertegenwoordiger <i>1. Naam vertegenwoordiging in bestuur verbonden partij</i> <i>2. Mandaat (ja/nee)?</i> <i>3. Benoeming door raad (ja/nee)?</i>	1. Lid Algemeen bestuur: S. J Veerman Plaatsvervangend lid: P. Verheij 2. Nee. 3. Nee. Het lid van het algemeen bestuur wordt gekozen door het college.
Titel <i>(Persoonlijke titel / q.q./uit hoofde van functie?)</i>	Uit hoofde van functie.
Functie <i>(Functie vertegenwoordiger gemeente binnen verbonden partij)</i>	Lid algemeen bestuur.
Benoeming bestuurders <i>(Heeft de gemeente recht van voordracht of benoeming bestuurders (cq. leden RvC)?)</i>	Algemeen bestuur: Lid en plaatsvervangend lid worden gekozen door en vanuit het college. Dagelijks bestuur: Het dagelijks bestuur wordt gekozen door en uit de leden van het algemeen bestuur, uitgaande van subregionale voordracht.
Financiën en deelname	
Financiële belangen gemeente <i>6. Hoogte bijdrage gemeente in begroting verbonden partij (ca.)?</i> <i>7. Waar is dit op gebaseerd (bijv. inwoneraantal)?</i> <i>8. Betreft dit een subsidie (project- of exploitatie-subsidie)?</i> <i>9. Wat is de omvang van het aandeel in het aandelenkapitaal (percentage)?</i> <i>10. Welke garanties zijn er verstrekt?</i> <i>6. Wat zijn de opbrengsten voor de gemeente? In geval van beleggingsdeelnames.</i>	1. € 265.000 (jaarprogramma) + circa € 63.000 (inwonerbijdrage via de regio ZHZ) 2. Jaarprogramma 3. Nee 4. Er is geen sprake van een aandelenkapitaal. Het aandeel Alblasserdam in de omzet OZHZ is circa 1,4%. 5. Het exploitatieresultaat OZHZ wordt tot en met 2014 aangewend voor het terugverdienen van de aanloopkosten en de opbouw van het weerstandsvermogen tot het vereiste niveau. Op het moment dat de aanloopkosten zijn terugverdiend en het weerstandsvermogen op het vereiste niveau is, dan worden de exploitatieresultaten verrekend met de gemeenten/provincie. 6. niet van toepassing
Resultaat verbonden partij <i>(Wat is het resultaat van de verbonden partij?)</i>	Exploitatieresultaat jaarrekening 2011 is € 1,149 mln. Het exploitatieresultaat OZHZ wordt tot en met 2014 aangewend voor het terugverdienen van de aanloopkosten en de opbouw van het weerstandsvermogen tot het vereiste niveau. Op het moment dat de aanloopkosten zijn terugverdiend en het weerstandsvermogen op het vereiste niveau is, dan worden de exploitatieresultaten verrekend met de

	gemeenten/provincie.
Vermogen / risico's 3. <i>Wat is het eigen vermogen v/d partij aan het begin en het eind van het begrotingsjaar?</i> 4. <i>Wat is het vreemd vermogen v/d partij aan het begin en het eind van het begrotingsjaar?</i> 3. <i>Zijn er nieuwe risico's in het weerstandsvermogen?</i>	1. Het eigen vermogen per 1/1 2012 bedraagt +/- € 295.000. Prognose ultimo 2012 bedraagt € 17.500. 2. Het vreemd vermogen per 01/01/ 2012 bedraagt € 6.306.000. 3. Verlofstuwmeer, alleenrecht SCD en huisvesting (voor toelichting; zie onderstaande,
Algemeen	
Risico's (Welke risico's kunnen zich voordoen (NB alleen risico's die de gemeente raken)? Onderscheid politieke, juridische, financiële risico's en een onderbouwing van deze risico's.)	<p>Het risicoprofiel van de dienst is divers. Buiten de min of meer reguliere risico's van een ambtelijke organisatie zijn specifiek van belang:</p> <p>☐ De mate waarin fluctuaties in omzet opgevangen kunnen worden door variabilisering van de kosten (inhuur van personele capaciteit).</p> <p>☐ De aansprakelijkheid voor adviezen en bijdragen aan complexe ruimtelijk economische ontwikkelingen en de aansprakelijkheid voor in mandaat genomen besluiten.</p> <p>☐ Zoals gemeld bij de openingsbalans Omgevingsdienst is er sprake van een verlofstuwmeer. Dit leidt in de toekomst tot een omzetsderving, een hogere inhuur of afkoop (totaal circa € 0,631 mln.). Het provinciale deel (€ 0,264 mln.) is gedekt doordat een reserve is gevormd bij jaarrekening 2011, ten laste van het provinciale budget 2011. Het gemeentelijke deel (€ 0,367 mln.) is deels (€ 0,143 mln.) gedekt door een reservering in de jaarrekening 2011. Het restant (€ 0,224 mln.) wordt gedekt vanuit de bestemming van de exploitatieresultaten 2012 en 2013. Het Dagelijks Bestuur heeft 16 september 2011 ingestemd met de nota verlofmanagement. Uitgangspunt is dat het verlofstuwmeer ultimo 2014 is weggewerkt.</p> <p>☐ Met betrekking tot de bestuurlijk juridische verbinding met het SCD, heeft het Algemeen Bestuur gekozen om de optie van het vertrekken van alleenrecht nader uit te werken. Het vestigen van alleenrecht is niet zonder juridisch en financieel risico. De meningen van de verschillende juridische adviseurs over het risico dat het alleenrecht materieel geen stand houdt, lopen uiteen. Pels Rijcken, Berenschot en Judo achten de kans daarop reëel omdat er 'geen dwingende redenen van algemeen belang zijn', zodat het alleenrecht een ongerechtvaardigde belemmering vormt voor het vrije dienstenverkeer. AKD acht deze kans klein omdat er sprake is van 'specifieke taken voor gespecialiseerde diensten waardoor het voor een gewone dienstverlener vermoedelijk onrendabel zal zijn'.</p>

	<p>Markpartijen zouden derhalve juridisch procedures kunnen starten en, bij gegrondheid van de bezwaren, schadeloos moeten worden gesteld. Jurisprudentie laat zien dat de rechter een schadeloosstelling doorgaans baseert op de gedeerde omzet van de benadeelde partij. Gegeven het opdrachtenpakket dat de Omgevingsdienst afneemt van het SCD (voor ICT is dit € 915.000 per jaar en voor het P-beheer € 140.000 per jaar) kan een eventuele schadeloosstelling dermate hoog zijn, dat deze de financiële draagkracht van de Omgevingsdienst in ruime mate overstijgt. Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst heeft, namens de gemeenten, op 11 mei jl. bovendien besloten om de provincie ZH als deelnemer in Omgevingsdienst ZHZ te vrijwaren van elke aansprakelijkheid in juridische en/of financiële zin van de keuze voor alleenrecht. De conclusie dat er geen sprake meer is van financiële risico's voor de regiogemeenten is derhalve onjuist. Eventuele door de rechter gehonoreerde claims zullen via de regio Zuid-Holland Zuid ten laste komen van de regiogemeenten.</p> <p>Indien sprake is van vermindering van dienstverlening door het SCD, is de meerpartijenovereenkomst tussen de betrokken GR-en van toepassing. Deze gaat uit van het principe dat het verminderen van de dienstverlening SCD gepaard gaat met een frictievergoeding aan het SCD.</p> <p>☐ Met het op termijn wegvallen van de VVGB bevoegdheid zal dit deel van het provinciale budget naar verwachting ook wegvallen. Onzeker is of het via de gemeentelijke budgetten geheel terugkomt. Het risico betreft de periode 2014/2015. Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat dit geen effecten zal hebben voor de Omgevingsdienst ZHZ.</p> <p>☐ Per 1 april 2015 loopt het huurcontract af aan de Noordendijk. Het Dagelijks Bestuur van OZHZ heeft de locatie Oranjepark als een voorkeurslocatie vastgesteld. Uitgangspunt is daarbij een marktconforme huur en geen kostenverhoging. OZHZ zal in 2012 besluiten over de herhuisvesting na 2014.</p>
Voorgedane of voorgenomen veranderingen	

Basisinformatie	9.
Naam verbonden partij	Gemeenschappelijke regeling Gevudo/HVCafvalcentrale
Vestigingsplaats verbonden partij (Adres)	<u>Gevudo:</u> Postbus 365, 3300 AJ, Dordrecht Tel: 078-6480661 <u>HVCafvalcentrale:</u> Jadestraat 1, 1812 RD, Alkmaar Postbus 9199, 1800 GD, Alkmaar www.hvcgroep.nl Telefoon: 072-5411311
Soort verbonden partij (GR (met of zonder openbaar lichaam), Vennootschap (BV/NV), Stichting, Vereniging)	Gevudo: Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam. HVCafvalcentrale: Naamloze vennootschap
Sinds wanneer is de partij verbonden	Sinds 1974 is de partij verbonden. De nu geldende tekst van de gemeenschappelijke regeling dateert van 2009. De gemeente heeft via Gevudo in 2005 een contract afgesloten met HVCafvalcentrale voor de verdere afvalverwerking.
Doelen, taak, zeggenschap	
Doel verbonden partij (Oorspronkelijk doel: in statuten, samenwerkingsovereenkomst, oprichtingsakte)	<u>Gevudo:</u> In de praktijk: Het houden van 20% aandeelhouderschap van de HVC. De eigen stortplaats is in 2007 verkocht aan HVC. In beginsel had zij hetzelfde doel als HVCafvalcentrale. <u>HVCafvalcentrale:</u> Zorg dragen voor het op milieuhygiënisch verantwoorde wijze bewaren, bewerken en (doen) verwerken van huishoudelijk en andere categorieën van afvalstoffen met bijkomende werkzaamheden.
Taken t.b.v. gemeente (Welke taken voert de verbonden partij t.b.v. de gemeente uit? Informatie uit statuten/ subsidiebeschikking/ aanbesteding etc.)	Gevudo: Aandelenbeheer. Zij behartigt en coördineert de belangen van de deelnemende gemeenten richting HVCafvalcentrale. HVCafvalcentrale: Afvalbeheer.
Het openbaar belang dat wordt behartigd	Afvalbeheer
Deelnemende partijen	Gevudo: Alblasterdam, Binnenmaas, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Leerdam, Liesveld, Nieuw-Lekkerland, Papendrecht, Sliedrecht, Strijen, Zederik, Zwijndrecht. HVC is eigendom van 55 gemeenten.
Bestuurlijk belang	
Bestuurlijke betrokkenheid (Wijze waarop gemeente (bestuurlijk) betrokken is (AB, DB, RvT, RvC, AvA of Directie))	Lid algemeen bestuur Gevudo: A.L. Cardon
Sturing of toezicht? (Wordt de relatie met de verbonden partij gekenmerkt door sturing of toezicht (in detail of op hoofdlijnen)? Hoe is de relatie in de praktijk vormgegeven?)	Sturing.
Besluitvorming (Datum, wijze van besluitvorming deelname (college- of raadsbesluit))	De gemeenschappelijke regeling Gevudo is door de raad vastgesteld in haar vergadering van 8-8-1974. De wijziging in 2009 is door de raad vastgesteld in haar vergadering van 25-3-2009.
Vertegenwoordiger 1. Naam vertegenwoordiging in bestuur	1. A.L. Cardon 2. Nee.

<p>verbonden partij</p> <p>2. Mandaat (ja/nee)?</p> <p>3. Benoeming door raad (ja/nee)?</p>	<p>3. Ja, het lid van het algemeen bestuur wordt aangewezen door de raad.</p>
<p>Titel</p> <p>(Persoonlijke titel / q.q./uit hoofde van functie?)</p>	<p>Uit hoofde van functie.</p>
<p>Functie</p> <p>(Functie vertegenwoordiger gemeente binnen verbonden partij)</p>	<p>Lid algemeen bestuur.</p>
<p>Benoeming bestuurders</p> <p>(Heeft de gemeente recht van voordracht of benoeming bestuurders (cq. leden RvC)?)</p>	<p>De raden wijzen uit het college van B&W een lid en een plaatsvervangend lid aan als vertegenwoordiger in het algemeen bestuur. Drie leden van het dagelijks bestuur van Gevudo worden door het algemeen bestuur uit hun midden gekozen. Gevudo levert een commissaris aan HVCafvalcentrale.</p>
<p>Financiën en deelname</p>	
<p>Financiële belangen gemeente</p> <p>1. Hoogte bijdrage gemeente in begroting verbonden partij (ca.)?</p> <p>2. Waar is dit op gebaseerd (bijv. inwoneraantal)?</p> <p>3. Betreft dit een subsidie (project- of exploitatie-subsidie)?</p> <p>4. Wat is de omvang van het aandeel in het aandelenkapitaal (percentage)?</p> <p>5. Welke garanties zijn er verstrekt?</p>	<p>1. De gemeente heeft via GR Gevudo aandelen in het bezit waarover jaarlijks dividend wordt uitgekeerd. De GR Gevudo heeft 20% van de aandelen in HVCafvalcentrale.</p> <p>2. N.v.t.</p> <p>3. N.v.t.</p> <p>4. N.v.t.</p> <p>5. GR Gevudo staat naar rato van haar deelname in HVC garant voor het nakomen van financiële verplichtingen die HVC aangaat in het kader van de financiering van verbrandingsinstallaties. HVC heeft met haar aandeelhouders overeenkomsten gesloten dat zij zowel delen in de winsten als in de verliezen. HVCafvalcentrale is hoofdelijk aansprakelijk als vennoot voor de schulden van de deelnemingen. HVCafvalcentrale maakt deel uit van een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting en de omzetbelasting. Op grond hiervan is de vennootschap hoofdelijk aansprakelijk voor de schulden inzake vennootschapsbelasting en omzetbelasting van de fiscale eenheid.</p>
<p>Resultaat verbonden partij</p> <p>(Wat is het resultaat van de verbonden partij?)</p>	<p>HVC resultaat na belasting - €11.000.000,-</p>
<p>Vermogen / risico's</p> <p>1. Wat is het eigen vermogen v/d partij aan het begin en het eind van het begrotingsjaar?</p> <p>2. Wat is het vreemd vermogen v/d partij aan het begin en het eind van het begrotingsjaar?</p> <p>3. Zijn er nieuwe risico's in het weerstandvermogen?</p>	<p>HVC</p> <p>1. Jaarrekening 2011: (blz. 19)</p> <p>Per 1-1-2011: € 99.000.000,-</p> <p>Per 31-12-2011: € 87.000.000,-</p> <p>2. Per 1-1-2011: € 686.000.000,-</p> <p>Per 31-12-2011: € 672.000.000,-</p> <p>3. Het weerstandvermogen eind 2011 bedroeg : € 87.000.000,- .(Het eigen vermogen.)</p>
<p>Algemeen</p>	
<p>Risico's</p> <p>(Welke risico's kunnen zich voordoen (NB alleen risico's die de gemeente raken)? Onderscheid politieke, juridische, financiële risico's en een onderbouwing van deze risico's.)</p>	<p>De gemeente loopt risico over het door haar ingebrachte geld.</p> <p>GR Gevudo staat naar rato van haar deelname in HVC garant voor het nakomen van financiële verplichtingen die HVC aangaat in het kader van de financiering van verbrandingsinstallaties. HVC heeft met haar aandeelhouders overeenkomsten gesloten dat zij zowel delen in de winsten als in de verliezen.</p>
<p>Voorgedane of voorgenomen veranderingen</p>	<p>Er zijn geen voorgedane of voorgenomen veranderingen.</p>

Basisinformatie	10.
Naam verbonden partij	ENECO NV ENECO NV is in 1995 ontstaan uit een fusie van de energiebedrijven van Rotterdam, Den Haag en Dordrecht.
Vestigingsplaats verbonden partij (Adres)	Postbus 1003, 3000 BA, Rotterdam www.eneco.nl
Soort verbonden partij (GR (met of zonder openbaar lichaam), Vennootschap (BV/NV), Stichting, Vereniging)	Naamloze Vennootschap
Sinds wanneer is de partij verbonden	Vanaf 1995 in ENECO NV. De gemeente bezit van oudsher vanuit eerdere organisatievormen aandelen.
Doelen, taak, zeggenschap	
Doel verbonden partij (Oorspronkelijk doel: in statuten, samenwerkingsovereenkomst, oprichtingsakte)	Energiebedrijf gericht op productie, handel, transport en levering van gas, elektriciteit en warmte en bijbehorende diensten.
Taken t.b.v. gemeente (Welke taken voert de verbonden partij t.b.v. de gemeente uit? Informatie uit statuten/ subsidiebeschikking/ aanbesteding etc.)	Het op veilige en betrouwbare wijze leveren van energie.
Het openbaar belang dat wordt behartigd	Financieel belang, Milieu, Levering van energie veiligstellen.
Deelnemende partijen	Naast de gemeente Alblasterdam zijn nog 60 gemeenten aandeelhouder.
Bestuurlijk belang	
Bestuurlijke betrokkenheid (Wijze waarop gemeente (bestuurlijk) betrokken is (AB, DB, RvT, RvC, AvA of Directie))	Lid in de algemene vergadering van aandeelhouders.
Sturing of toezicht? (Wordt de relatie met de verbonden partij gekenmerkt door sturing of toezicht (in detail of op hoofdlijnen)? Hoe is de relatie in de praktijk vormgegeven?)	Toezicht op hoofdlijnen via de begroting en de jaarrekening.
Besluitvorming (Datum, wijze van besluitvorming deelname (college- of raadsbesluit))	Collegebesluit.
Vertegenwoordiger 1. Naam vertegenwoordiging in bestuur verbonden partij 2. Mandaat (ja/nee)? 3. Benoeming door raad (ja/nee)?	1. A.L. Cardon 2. Nee. 3. Nee, door portefeuilleverdeling.
Titel (Persoonlijke titel / q.q./uit hoofde van functie?)	Uit hoofde van functie.
Functie (Functie vertegenwoordiger gemeente binnen verbonden partij)	Vertegenwoordiger in de Algemene vergadering van aandeelhouders.
Benoeming bestuurders (Heeft de gemeente recht van voordracht of benoeming bestuurders (cq. leden RvC)?)	De raad van commissarissen worden benoemd door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.
Financiën en deelname	
Financiële belangen gemeente 1. Hoogte bijdrage gemeente in begroting verbonden partij (ca.)? 2. Waar is dit op gebaseerd (bijv. inwoneraantal)? 3. Betreft dit een subsidie (project- of exploitatiesubsidie)? 4. Wat is de omvang van het aandeel in het	1. De gemeente bezit 22.495 aandelen. 2. N.v.t. 3. N.v.t. 4. 0,45% van het totaal. 5. ENECO Holding NV heeft voor haar dochterondernemingen, joint ventures en geassocieerde deelnemingen een

<p>aandelenkapitaal (percentage)?</p> <p>5. Welke garanties zijn er verstrekt?</p> <p>6. Wat zijn de opbrengsten voor de gemeente? In geval van beleggingsdeelnames.</p>	<p>hoofdelijksaansprakelijkheidsverklaring afgegeven zoals bedoeld in art. 2:403 lid 1 sub f BW. Ook heeft zij ten behoeve van haar dochtermaatschappijen aan derden garanties verstrekt van circa €41 mln. Voor de verplichtingen die zijn verbonden aan de lease- en leasebacktransacties heeft de vennootschap zich garant gesteld. ENECO Holding NV vormt met vrijwel al haar dochtermaatschappijen een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting. Alle vennootschappen van de eenheid zijn hoofdelijk aansprakelijk voor de belastingschuld van de eenheid.</p> <p>6. Het dividend bedroeg € 392.357,-</p>
<p>Resultaat verbonden partij (Wat is het resultaat van de verbonden partij?)</p>	<p>Bedrijfsresultaat 2011: € 204.000.000,- Een daling ten opzichte van 2010 (140 miljoen). Oorzaak is met name te vinden in opnieuw gereguleerde transporttarieven bij Stedin.</p>
<p>Vermogen / risico's</p> <p>1. Wat is het eigen vermogen v/d partij aan het begin en het eind van het begrotingsjaar?</p> <p>2. Wat is het vreemd vermogen v/d partij aan het begin en het eind van het begrotingsjaar?</p> <p>3. Zijn er nieuwe risico's in het weerstandsvermogen?</p>	<p>1. Jaarrekening 2011: (blz 84.) Per 1-1-2011: € 3.890.000.000,- Per 31-12-2011: € 4.353.000.000,-</p> <p>2. Jaarrekening 2011: Per 1-1-2011: € 3.687.000.000,- Per 31-12-2011: € 4.283.000.000,-</p> <p>3. Weerstandsvermogen: € 4.353.000.000,- (Eigen vermogen 2011.)</p>
<p>Algemeen</p>	
<p>Risico's (Welke risico's kunnen zich voordoen (NB alleen risico's die de gemeente raken)? Onderscheid politieke, juridische, financiële risico's en een onderbouwing van deze risico's.)</p>	<p>De gemeente loopt financieel risico over haar ingebrachte geld.</p>
<p>Voorgedane of voorgenomen veranderingen</p>	<p>Er zijn geen voorgedane of voorgenomen veranderingen.</p>

Basisinformatie	11.
Naam verbonden partij	Oasen NV
Vestigingsplaats verbonden partij (Adres)	Nieuwe Gouwe O.Z. 3, 2801 SB, Gouda Postbus 122, 2800 AC, Gouda Tel: 0182-593311 www.oasen.nl
Soort verbonden partij (GR (met of zonder openbaar lichaam), Vennootschap (BV/NV), Stichting, Vereniging)	Naamloze Vennootschap
Sinds wanneer is de partij verbonden	Sinds 1987 verbonden met N.V. Drinkwaterleiding de Alblasserwaard en de Vijheerenlanden. Op 1 juli 1990 is deze NV gefuseerd met de NV Watermaatschappij Zuid-Holland Oost (WZHO). Sinds die tijd heeft Alblasserdam aandelen in de (WZHO). Deze is in 2000 Hydron Zuid-Holland en in 2005 OASEN NV gaan heten. De laatste samenwerkingsovereenkomst dateert van 18 november 2003.
Doelen, taak, zeggenschap	
Doel verbonden partij (Oorspronkelijk doel: in statuten, samenwerkingsovereenkomst, oprichtingsakte)	<ul style="list-style-type: none"> - Het (doen) exploiteren van een of meer waterleidingbedrijven en laboratoria. - Het (doen) zorg dragen voor het betrouwbaar en doelmatig functioneren van de openbare drinkwatervoorziening en/of andere watervoorziening in haar verzorgingsgebied tegen zo laag mogelijke kosten. - Het (doen) voorzien van de behoefte aan water en hieraan gerelateerde dienstverlening. - Het deelnemen in, het samenwerken met, het voeren van de directie en/of het beheer over, alsmede het financieren van andere ondernemingen of het op andere wijze hebben van belang bij andere ondernemingen, alsmede het instaan voor verplichtingen van ondernemingen, waarmee zij in een groep verbonden is. - Al hetgeen met het voorgaande verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, in het bijzonder het milieubewust en met zorg voor een natuurlijk gebiedsbeheer uitvoeren van taken die bijdragen aan een duurzame ontwikkeling van de drinkwatervoorziening.
Taken t.b.v. gemeente (Welke taken voert de verbonden partij t.b.v. de gemeente uit? Informatie uit statuten/ subsidiebeschikking/ aanbesteding etc.)	Zorg dragen voor de heffing en invordering van rioolrechten voor wat betreft haar aanvragers/verbruikers die zich bevinden in het grondgebied van de gemeente Alblasserdam.
Het openbaar belang dat wordt behartigd	Instandhouding van de drinkwatervoorziening en het rioleringsstelsel. Afvoer van rioolwater is tevens in het belang van het milieu.
Deelnemende partijen	33 gemeenten: Alblasserdam, Alphen aan den Rijn, Bergambacht, Bodegraven, Boskoop, Giessenlanden, Gorinchem, Gouda, Graafstroom, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Kaag en Braassem, Krimpen aan den IJssel, Leerdam, Leiderdorp, Liesveld, Moordrecht, Nederlek, Nieuwkoop, Nieuw-Lekkerland, Ouderkerk, Papendrecht, Reeuwijk, Ridderkerk, Rijwoude (minus Benthuizen), Schoonhoven, Sliedrecht, Vianen, Vlist, Waddinxveen, Zederik, Zoeterwoude, Zwijndrecht.

Bestuurlijk belang	
Bestuurlijke betrokkenheid (Wijze waarop gemeente (bestuurlijk) betrokken is (AB, DB, RvT, RvC, AvA of Directie))	De gemeente is bestuurlijk betrokken in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.
Sturing of toezicht? (Wordt de relatie met de verbonden partij gekenmerkt door sturing of toezicht (in detail of op hoofdlijnen)? Hoe is de relatie in de praktijk vormgegeven?)	Toezicht op hoofdlijnen via jaarrekening en begroting.
Besluitvorming (Datum, wijze van besluitvorming deelname (college- of raadsbesluit))	De laatste samenwerkingsovereenkomst is op 18 november 2003 getekend door de burgemeester als vertegenwoordiger van de gemeente. Er is sprake van een collegebesluit op grond van art. 160 lid 1 sub e Gemeentewet.
Vertegenwoordiger 1. Naam vertegenwoordiging in bestuur verbonden partij 2. Mandaat (ja/nee)? 3. Benoeming door raad (ja/nee)?	1. A.L. Cardon 2. Nee. 3. Nee.
Titel (Persoonlijke titel / q.q./uit hoofde van functie?)	Uit hoofde van functie.
Functie (Functie vertegenwoordiger gemeente binnen verbonden partij)	Vertegenwoordiger in de algemene vergadering van aandeelhouders.
Benoeming bestuurders (Heeft de gemeente recht van voordracht of benoeming bestuurders (cq. leden RvC)?)	De algemene vergadering van aandeelhouders heeft het recht om personen aan te bevelen als commissaris.
Financiën en deelname	
Financiële belangen gemeente 1. Hoogte bijdrage gemeente in begroting verbonden partij (ca.)? 2. Waar is dit op gebaseerd (bijv. inwoneraantal)? 3. Betreft dit een subsidie (project- of exploitatie-subsidie)? 4. Wat is de omvang van het aandeel in het aandelenkapitaal (percentage)? 5. Welke garanties zijn er verstrekt? 6. Wat zijn de opbrengsten voor de gemeente? In geval van beleggingsdeelnames.	1. De gemeente heeft 18 aandelen in bezit. 2. Gebaseerd op het aantal ingezetenen van het jaar waarin gemeenteraadsverkiezingen gehouden worden. 3. N.v.t. 4. Dit is 2,4% van het totaal. 5. N.v.t. 6. Het behaalde resultaat (zie hieronder) is toegevoegd aan de algemene reserve. Er is zodoende geen dividend uitgekeerd.
Resultaat verbonden partij (Wat is het resultaat van de verbonden partij?)	Het resultaat van de verbonden partij in 2011 is € 5.684.000,-
Vermogen / risico's 1. Wat is het eigen vermogen v/d partij aan het begin en het eind van het begrotingsjaar? 2. Wat is het vreemd vermogen v/d partij aan het begin en het eind van het begrotingsjaar? 3. Zijn er nieuwe risico's in het weerstandsvermogen?	De gegevens uit de begroting 2012 zijn niet bekend. Op basis van de jaarverslag 2011: 1. Per 1-1-2011: 38,1% van balanstotaal Per 31-12-2011: 39,9% van balanstotaal (€ 77.208.000) 2. Per 1-1-2011: € 91.334,- Per 31-12-2011: € 91.357,- 3. Nee, er zijn geen nieuwe risico's in het weerstandsvermogen.
Algemeen	
Risico's (Welke risico's kunnen zich voordoen (NB alleen risico's die de gemeente raken)? Onderscheid politieke, juridische, financiële risico's en een onderbouwing van deze risico's.)	De gemeente loopt financieel risico over het ingebrachte geld. De gemeente bezit 18 aandelen met elk een nominale waarde van € 455,-.
Voorgedane of voorgenomen veranderingen	Nee, er hebben zich geen veranderingen voorgedaan en deze zijn ook niet voorgenomen.

Basisinformatie	12.
Naam verbonden partij	Bank Nederlandse Gemeenten
Vestigingsplaats verbonden partij (Adres)	Koninginnegracht 2, 2514 AA, Den Haag Postbus 30305, 2500 GH, Den Haag Tel: 070-3454743 www.bng.nl
Soort verbonden partij (GR (met of zonder openbaar lichaam), Vennootschap (BV/NV), Stichting, Vereniging)	Naamloze Vennootschap
Sinds wanneer is de partij verbonden	Sinds 1956.
Doelen, taak, zeggenschap	
Doel verbonden partij (Oorspronkelijk doel: in statuten, samenwerkingsovereenkomst, oprichtingsakte)	Uitoefening van het bedrijf van bankier ten dienste van overheden. De Bank Nederlandse Gemeenten biedt financiële diensten op maat, zoals kredietverlening, betalingsverkeer, advisering, elektronisch bankieren en beleggen.
Taken t.b.v. gemeente (Welke taken voert de verbonden partij t.b.v. de gemeente uit? Informatie uit statuten/ subsidiebeschikking/ aanbesteding etc.)	Draagt bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger met gespecialiseerde financiële dienstverlening.
Het openbaar belang dat wordt behartigd	Financieel beheer
Deelnemende partijen	Naast Alblisserdam zijn er vele andere overheidsinstellingen aandeelhouder.
Bestuurlijk belang	
Bestuurlijke betrokkenheid (Wijze waarop gemeente (bestuurlijk) betrokken is (AB, DB, RvT, RvC, AvA of Directie))	De gemeente heeft stemrecht in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De Commissarissen worden door de AVA benoemd.
Sturing of toezicht? (Wordt de relatie met de verbonden partij gekenmerkt door sturing of toezicht (in detail of op hoofdlijnen)? Hoe is de relatie in de praktijk vormgegeven?)	Toezicht op hoofdlijnen via jaarrekening en begroting.
Besluitvorming (Datum, wijze van besluitvorming deelname (college- of raadsbesluit))	Collegebesluit.
Vertegenwoordiger 1. Naam vertegenwoordiging in bestuur verbonden partij 2. Mandaat (ja/nee)? 3. Benoeming door raad (ja/nee)?	1. P.J. Verheij 2. Nee. 3. Nee.
Titel (Persoonlijke titel / q.q./uit hoofde van functie?)	Uit hoofde van functie.
Functie (Functie vertegenwoordiger gemeente binnen verbonden partij)	Vertegenwoordiger gemeente in de algemene vergadering van aandeelhouders.
Benoeming bestuurders (Heeft de gemeente recht van voordracht of benoeming bestuurders (cq. leden RvC)?)	De commissarissen worden door de algemene vergadering van aandeelhouders benoemd.
Financiën en deelname	

<p>Financiële belangen gemeente</p> <p>1. Hoogte bijdrage gemeente in begroting verbonden partij (ca.)?</p> <p>2. Waar is dit op gebaseerd (bijv. inwoneraantal)?</p> <p>3. Betreft dit een subsidie (project- of exploitatiesubsidie)?</p> <p>4. Wat is de omvang van het aandeel in het aandelenkapitaal (percentage)?</p> <p>5. Welke garanties zijn er verstrekt?</p> <p>6. Wat zijn de opbrengsten voor de gemeente? In geval van beleggingsdeelnemingen.</p>	<p>1. De gemeente heeft 9.477 aandelen in haar bezit.</p> <p>2. N.v.t.</p> <p>3. N.v.t.</p> <p>4. 0.17%</p> <p>5. De bank heeft zich voor € 482.000.000,- garant gesteld voor derden in 2011. Het betreffen voornamelijk letters of credit die de bank heeft afgegeven ten behoeve van klanten in de nutssector.</p> <p>6. Over 2011 ontvangt de gemeente in 2012 Circa € 10.898 dividend.</p>
<p>Resultaat verbonden partij</p> <p>(Wat is het resultaat van de verbonden partij?)</p>	<p>De winst van 2011 voor belastingen bedroeg de nettowinst na belastingen € 256 mln.</p>
<p>Vermogen / risico's</p> <p>1. Wat is het eigen vermogen v/d partij aan het begin en het eind van het begrotingsjaar?</p> <p>2. Wat is het vreemd vermogen v/d partij aan het begin en het eind van het begrotingsjaar?</p>	<p>Op basis van de jaarrekening 2011 per 31 december:</p> <p>1. 1-1 € 2.259.000.000, 31-12: € 1.897.000</p> <p>2. 1-1: € 134.563.000, 31-12: € 116.274.000</p>
<p>Algemeen</p>	
<p>Risico's</p> <p>(Welke risico's kunnen zich voordoen (NB alleen risico's die de gemeente raken)? Onderscheid politieke, juridische, financiële risico's en een onderbouwing van deze risico's.)</p>	<p>De gemeente loopt risico over haar ingebrachte geld (€ 21.500)</p>
<p>Voorgedane of voorgenomen veranderingen</p>	<p>Er zijn geen voorgedane of voorgenomen veranderingen.</p>

Basisinformatie	13.
Naam verbonden partij	Regionaal OntwikkelingMaatschappij-Drechtsteden (ROM-D)
Vestigingsplaats verbonden partij (Adres)	Noordendijk 350, 3300 AH, Dordrecht Postbus 310, 3300 AH, Dordrecht Tel: 078-6480660 www.rom-d.nl
Soort verbonden partij (GR (met of zonder openbaar lichaam), Vennootschap (BV/NV), Stichting, Vereniging)	De ROM-D is een publiek-privaat samenwerkingsverband van de gemeenten in de Drechtsteden, de Provincie Zuid-Holland, de BNG en het Ontwikkelingsbedrijf Rotterdam (OBR).
Sinds wanneer is de partij verbonden	Sinds 1999.
Doelen, taak, zeggenschap	
Doel verbonden partij (Oorspronkelijk doel: in statuten, samenwerkingsovereenkomst, oprichtingsakte)	Het versterken en uitbouwen van de regionale economie in die zin dat een permanente toekomstige meerwaarde ontstaat en tenminste aansluiting wordt gevonden bij de landelijke ontwikkeling.
Taken t.b.v. gemeente (Welke taken voert de verbonden partij t.b.v. de gemeente uit? Informatie uit statuten/ subsidiebeschikking/ aanbesteding etc.)	<ul style="list-style-type: none"> - Revitaliseren van bestaande (verouderd) bedrijfsterrein - Ontwikkeling van economische activiteiten zoals perifere detailhandel, zakelijke dienstverlening, (zee)havenontwikkeling, leisure, etc.; - Het ontwikkelen en uitgeven van nieuwe bedrijfsterreinen; - Vergroten van de naamsbekendheid van de regio door promotie en acquisitie; - Het (her)ontwikkelen van (grootschalige) bedrijfsterreinen, al dan niet in combinatie met ecologische zones c.q. recreatieve voorzieningen. <p>De revitalisering en het ontwikkelen van economische activiteiten is de grootste opgave.</p>
Het openbaar belang dat wordt behartigd	Economie ontwikkelen in de Drechtsteden.
Deelnemende partijen	<p>De individuele Drechtstedengemeenten zijn samen met de provincie aandeelhouder van de Holding ROM-D.</p> <p>De holding ROM-D is samen met BNG-Gebiedsontwikkeling en het OntwikkelingsBedrijf Rotterdam (OBR) aandeelhouder in ROM-D Capital en ROM-D beheer.</p> <p>ROM-D Beheer is samen met de individuele Drechtstedengemeenten, BNG Gebiedsontwikkeling en OBR vennoot van ROM-D CV. In de CV zijn de projecten van ROM-D ondergebracht.</p>
Bestuurlijk belang	
Bestuurlijke betrokkenheid (Wijze waarop gemeente (bestuurlijk) betrokken is (AB, DB, RvT, RvC, AvA of Directie))	<p>Het Drechtstedenbestuur vaardigt tegenwoordigers af voor AvA.</p> <p>Het college verleent het Drechtstedenbestuur voorafgaand aan iedere vergadering van de AvA een volmacht.</p>
Sturing of toezicht? (Wordt de relatie met de verbonden partij gekenmerkt door sturing of toezicht (in detail of op hoofdlijnen)? Hoe is de relatie in de praktijk)	Sturing

vormgegeven?)	
Besluitvorming (Datum, wijze van besluitvorming deelname (college- of raadsbesluit))	Raadsbesluit: 24-6-1999 Collegebesluit 26-5-1999
Vertegenwoordiger 1. Naam vertegenwoordiging in bestuur verbonden partij 2. Mandaat (ja/nee)? 3. Benoeming door raad (ja/nee)?	Niet van toepassing
Titel (Persoonlijke titel / q.q./uit hoofde van functie?)	Niet van toepassing
Functie (Functie vertegenwoordiger gemeente binnen verbonden partij)	Niet van toepassing
Benoeming bestuurders (Heeft de gemeente recht van voordracht of benoeming bestuurders (cq. leden RvC)?)	<p> Holding ROM-D: Het dagelijks bestuur wordt benoemd door de algemene vergadering van aandeelhouders.</p> <p> ROM-D Beheer NV: Het dagelijks bestuur en vier commissarissen worden benoemd door de algemene vergadering van aandeelhouders.</p>
Financiën en deelname	
Financiële belangen gemeente 1. Hoogte bijdrage gemeente in begroting verbonden partij (ca.)? 2. Waar is dit op gebaseerd (bijv. inwoneraantal)? 3. Betreft dit een subsidie (project- of exploitatiesubsidie)? 4. Wat is de omvang van het aandeel in het aandelenkapitaal (percentage)? 5. Welke garanties zijn er verstrekt? 6. Wat zijn de opbrengsten voor de gemeente? In geval van beleggingsdeelnames.	<ol style="list-style-type: none"> 1. De gemeente bezit 5,3% van de aandelen. 2. Inwoneraantal. 3. N.v.t. 4. 5,3% van het totaal. 5. N.v.t. 6. Niet bekend.
Resultaat verbonden partij (Wat is het resultaat van de verbonden partij?)	<p>Voorlopige Jaarrekening 2011:</p> <p> Holding Rom – D NV: €277 negatief Rom D- Beheer NV: €0 Rom D CV: €4.390.016 negatief</p>
Vermogen / risico's 1. Wat is het eigen vermogen v/d partij aan het begin en het eind van het begrotingsjaar? 2. Wat is het vreemd vermogen v/d partij aan het begin en het eind van het begrotingsjaar? 3. Zijn er nieuwe risico's in het weerstandsvermogen?	<p>Hieronder staan de gegevens uit de voorlopige Jaarrekening 2011.</p> <p><u>Holding ROM-D NV:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Per 1-1-2011: € 42.681 Per 31-12-2011: € 42.404 2. Per 1-1-2011: € 20.000 Per 31-12-2011: € 20.000 <p><u>ROM-D Beheer NV:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Per 1-1-2011: € 45.384 Per 31-12-2011: € 45.384 Per 1-1-2011: € 318.566 Per 31-12-2011: € 459.023 <p><u>Holding ROM-D NV:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Per 1-1-2011: € 13,7 miljoen Per 31-12-2011: € 9.3 miljoen 2. Per 1-1-2011: € 8,4 miljoen Per 31-12-2011: € 10,8 miljoen
Algemeen	

<p>Risico's (Welke risico's kunnen zich voordoen (NB alleen risico's die de gemeente raken)? Onderscheid politieke, juridische, financiële risico's en een onderbouwing van deze risico's.)</p>	<p>De gemeente loopt risico over het door haar ingebrachte geld (€ 120.700). De sturingsrelatie moet goed worden ingericht om beleidsaspecten/doelrealisatie te waarborgen. Vooral vanwege mogelijke tegenstrijdige belangen van de private partijen.</p> <p>Door de Drechtstedengemeenten is overeengekomen dat het project Noordoevers-Transformatiezone wordt uitgenomen uit Rom-D. Het project zal onder gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle zes gemeenten worden uitgevoerd dor de gemeente Dordrecht i.s.m. de gemeente Papendrecht. Op dit moment wordt onderhandeld over de uitname-waarde van Noordoevers-Transformatiezone.</p> <p>Door de directeur ROMD is vooralsnog alleen een voorlopige jaarrekening 2011 overlegd. Een van de belangrijkste redenen is dat er nog geen akkoord is over de uitnamewaarde van het project Noordoevers-Transformatiezone. Hierdoor is geen goed zicht op de huidige financiële positie van ROM-D.</p>
<p>Voorgedane of voorgenomen veranderingen</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Een nieuwe aandeelhoudersovereenkomst wordt opgesteld - Het Drechtstedenbestuur voert in 2012 een analyse uit naar de structuur van ROM-D. - Er is een bedrijfsplan opgesteld met betrekking tot de structuur van de ROM-D en een business case waarin wordt aangegeven welke terreinen regionaal aan de ROM-D in ontwikkeling gegeven zouden moeten worden.

Overzicht structurele en incidentele baten en lasten

Onze begroting geeft in het overzicht, zoals gepresenteerd in hoofdstuk 2b, per jaarschijf de begrotingsruimte aan, gesplitst in structurele en incidentele ontwikkelingen. Gelet op het voortschrijdende karakter vanuit voorgaande jaren wordt hiermee exact aangegeven welke incidentele baten en lasten per saldo in onze begroting en de meerjarenraming zijn opgenomen. Deze mutaties komen tot stand door de handelwijze te volgen in de Notitie incidentele en structurele baten en lasten, zoals deze is gepresenteerd op de site van de BBV commissie. Hierop geldt één uitzondering en dat betreffen de mutaties in de reserves. In de totaaltelling zijn deze standaard als structureel opgenomen. In onderstaand overzicht worden deze mutaties hierop zo nodig gecorrigeerd, teneinde tot een zuiver overzicht te komen. De desbetreffende reservemutaties hebben echter allen een structureel karakter. Dit leidt daarom tot het volgende overzicht:

- = nadelig	2013		2014		2015		2016	
	inc	struc	inc	struc	Inc	struc	inc	struc
Geprognosticeerd resultaat	-€ 191.545	€ 235.175	-€ 200.098	€ 227.596	-€ 48.533	€ 142.988	€ 9.700	€ 21.022
Geprognosticeerd resultaat	€ 43.630		€ 27.498		€ 94.455		€ 30.722	
Mutaties in reserves:								
Incidentele toevoegingen	€ 0		€ 0		€ 0		€ 0	
Incidentele onttrekkingen	€ 0		€ 0		€ 0		€ 0	
Totaal incidentele mutaties	-€191.545		-€200.098		-€48.533		€9.700	

Bepaling EMU-saldo

EMU-landen zijn gehouden aan de - met elkaar afgesproken - eis om het begrotingstekort van de gehele overheid niet te laten stijgen boven de 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Het EMU-saldo is het totaal aan inkomsten min de uitgaven van de Rijksoverheid, sociale fondsen en lokale overheden. Hierbij zitten ook inkomsten en uitgaven met een kapitaalkarakter, zoals aan- en verkopen van grond, investeringen, investeringsbijdragen en opbrengsten uit de verkoop van gas. Voor de gemeente Alblasterdam geldt onderstaand overzicht voor haar bijdrage aan het EMU-saldo:

Omschrijving	2012	2013	2014
	x € 1000,- Volgens realisatie tot en met sept. 2012, aangevuld met raming resterende periode	x € 1000,- Volgens begroting 2013	x € 1000,- Volgens meerjarenraming in begroting 2013
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	625	-277	-282
2 Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	2.189	2.260	2.219
3 Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	1.650	1.727	1.687
4 Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	1.681	948	943
5 Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4			
6 Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	8		
7 Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	2.968	4.650	1.639
8 Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	2.368	13.164	8.688
9 Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	3.951	4.552	2.455
10 Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten			
11 Verkoop van effecten: a Gaat u effecten verkopen? (ja/nee) b Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?	☐ ja ☒ nee	☐ ja ☒ nee	☐ ja ☒ nee
Berekend EMU-saldo	-1.760	6.724	7.275

Bijlage herijking productenordening

In de tweede fase van het ZBB-traject (Zero Based Budgetting) heeft voor de opstelling van de Begroting 2013 herijking van de ordeningsstructuur van de producten plaatsgevonden. Hieronder volgt een overzicht van de wijzigingen.

Mutaties - Programma 1. Dienstverlening en Bestuur	
<i>Oude productstructuur</i>	<i>Nieuwe productstructuur</i>
Raad – raadscommissies	Raad en raadsondersteuning
Raadsondersteuning	
College van B&W	College en bestuurlijke ondersteuning
Bestuurlijke ondersteuning	
Regionale samenwerking	
Verkiezingen, oud thema: bestuur	Thema verschuiving: dienstverlening

Mutaties - Programma 2. Samenleving	
<i>Oude productstructuur</i>	<i>Nieuwe productstructuur</i>
De Alblashof	Vervallen – wegens verkoop
	Jeugd (nieuw product)
Huisvesting onderwijs	Onderwijs algemeen
Onderwijsondersteuning	

Mutaties - Programma 3. Ruimte	
<i>Oude productstructuur</i>	<i>Nieuwe productstructuur</i>
Ruimtelijke plannen	Ruimtelijke en stedelijke ontwikkeling
Volkshuisvesting	
Stedelijke vernieuwing	
	Vastgoed (nieuw product)

Nieuw product vastgoed:

Onder het product vastgoed vallen alle accommodaties (waaronder ook overige gronden en landerijen en de jachthaven) met uitzondering van:

- Binnensport-Accommodaties;
- Onderwijshuisvesting;
- Kunstwerken;
- Grondexploitaties.

Door de productindeling hebben enkele programmaverschuivingen zich voorgedaan. Zo zijn de baten en lasten welke gemoeid zijn met de accommodaties van Landvast, de Postduif van het programma samenleving naar het programma ruimte verschoven. Evenzo zijn de baten en lasten van de huidige en voormalige brandweerkazernes van het programma dienstverlening en bestuur verschoven naar het programma ruimte.